

МУЗИЧКА ШКОЛА „ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

2015-2019

МУЗИЧКА ШКОЛА
„ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“
КРАГУЈЕВАЦ

МУЗИЧКА ШКОЛА „МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“, КРАГУЈЕВАЦ

МУЗИЧКА ШКОЛА „ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“
Кнеза Милоша бр. 5 , Крагујевац

Име и презиме директора:

Светлана Стојилковић

Тел:034 305-125

Секретар школе:

Лидија Станојевић

Тел/факс:034 305-135

e-mail: mskragujevac@gmail.com

<http://muzicka-kg.com>

МУЗИЧКА ШКОЛА „ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

2015-2019

Председник Школског одбора:

Директор:

Јелена Борота

Светлана Стојилковић

Крагујевац, септембар.2015.год.

САДРЖАЈ

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ.....	4
О НАМА	5
ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ	5
СНАГА.....	6
МИСИЈА.....	8
ВИЗИЈА.....	8
МОТО ШКОЛЕ	9
ОПШТЕ ОСНОВЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	10
СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	10
Језик на коме се остварује образовно васпитни програм.....	14
ОРГАНИЗАЦИЈА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ	15
ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ	16
Обавезни одсек -одсек за класичну музику.....	16
ПРИЛОГ 1.....	37
СРЕДЊА МУЗИЧКА ШКОЛА	38
ОРГАНИЗАЦИЈА НАСТАВЕ	39
ПРИЛОГ 2.....	49
ВАНРЕДНО ШКОЛОВАЊЕ	63
ПРИЛОГ 3.....	64
ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ	65
ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	66
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	67
ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ	68
ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА.....	69
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	72
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	72
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	75
САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА ИЗ ОКРУЖЕЊА, МЕДИЈИМА, ИНСТИТУЦИЈАМА КУЛТУРЕ	76

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ.....	78
Међусобно информисање родитеља и наставника	78
Образовање родитеља за остваривање васпитног рада.....	79
Сарадња са родитељима у реализацији задатака школе	79
ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕСКУРЗИЈА.....	79
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	80
Програм унапређивања здравља ученика и здравствено васпитање.....	82
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	82
ПРОГРАМ ВАСПИТНОГ РАДА СА УЧЕНИЦИМА.....	84
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ.....	86
Програм превенције болести зависности и малолетничке деликвенције	87
УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ	89
ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРЕНИМ УЧЕНИЦИМА	90
ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	91
ПРОГРАМИ СТРУЧНИХ ОРГАНА , ТИМОВА И ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА	92
ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА.....	93
ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА	94
Планирање и програмирање.....	94
СТРУЧНА ВЕЋА	95
СТРУЧНИ АКТИВИ	96
ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ	97
ТИМОВИ У ШКОЛИ.....	98
УЧЕНИЧКИ ТИМОВИ	98
ГЛОБАЛНИ ПЛАН ТИМОВА.....	98
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА КОЈА УТИЧЕ НА ОБРАЗОВНО ВАСПИТНИ РАД	99
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА	100
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	102
ПРИЛОГ 4.....	103
ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН	103

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Правилник о општим основама школског програма (Објављено у "Просветни гласник", бр. 5 од 28 фебруара 2004)

- ✓ Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“ бр. 72/2009;52/2011; 55/2013.
 - ✓ Закон о основном образовању и васпитању, „Службени гласник РС“, бр. 55/2013
 - ✓ Закон о средњем образовању и васпитању, „Службени гласник РС“, бр. 55/2013,
 - ✓ Закон о уџбеницима и другим наставним средствима, „Службени гласник РС“ бр. 72/2009;
 - ✓ Правилник о упису ученика у средњу школу, „Службени гласник РС“, бр. 45/04, 1/05;
 - ✓ Правилник о оцењивању ученика у основној школи, Службенигласник РС –Просветни гласник“ бр. 67/2013;
 - ✓ Правилник о наставном плану и програму за основну музичку школу Сл. Гласник РС - Просветно гласник бр.5/2010.
 - ✓ Правилник о изменама и допунама правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада култура, уметност и јавно информисање, Сл. Гласник РС, Просветни гласник бр.4 јул 1996,бр.10/24. децембар 2003. ; Просветни гласник бр.10/2013.
 - ✓ Правилник о оцењивању ученика у средњој школи, „Службени гласник РС“ бр. 33/99 и „Службенигласник РС–Просветни гласник“ бр. 3/03;
 - ✓ Правилник о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничком школама, „Службени гласник СРС – Просветни гласник“ бр.6/90 и „Просветни гласник“бр. 4/91, 7/93, 17/93, 1/94, 2/94, 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05,11/05, 6/06 и 12/06;а стручне спреме, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ бр. 7 /91;гласник“ бр.13/07 , 10/07;10/2013
-

О НАМА

ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ

Када је основана, пре 67 година (1948.) (МШ др Милоје Милојевић) отпочела је са радом као нижа музичка школа, са два наставника виолине, два наставника клавира и по једним наставником флауте, кларинета и соло певања.

Године 1952. прерасла је у средњу музичку школу са наставно-теоретским одсеком. Као таква ради до 1956. године, када се привремено укида.

После неколико година, (1962.године), поново је отворена и од тада следи њен развој и успон.

У неколико последњих година Школа је толико развијена да запошљава више од 150 наставника.

Музичка школа "др Милоје Милојевић" у Крагујевцу сада представља сложену организацију од две школе: основне и средње, које функционишу са заједничком управом, стручном службом и наставницима.

У **основној** школи има осам одсека: клавир, хармоника, гудачки одсек, дувачки одсек, трзачки одсек, црквено појање са типиком, соло певање, српско традиционално певање.

У **средњој** школи постоје три образовна профила: музички извођач, музички сарадник, музички извођач црквене музике. Најспособнији ученици школе уписују све образовне профиле при музичким академијама и факултетима у: Београду, Новом Саду, Приштини (Звечану), Нишу, Подгорици, Српском Сарајеву и, што је од посебног значаја, у Крагујевцу. Школа има истакнуто место у вршењу просветне и културне мисије у локалној средини.

Може се поносити доприносом развоју музичке културе у окружењу, организовањем и приређивањем бројних концерата и манифестација. Један је од важних фактора који је допринео отварању факултета за музичку културу у Крагујевцу (у оквиру ФИЛУМ-а).

За изузетне педагошке резултате 1996.године је награђена највишим градским признањем - Октобарском наградом града Крагујевца.

Професори су увек имали у виду значај квалитетног образовања и трудили се да остваре добре резултате. То није увек било лако, али ентузијазам, оптимизам и енергија увек су били покретачи рада и за њих и за ученике .

Ученици школе стално учествују на домаћим и међународним такмичењима, где постижу значајне резултате.

Све то чини да Школа ужива велики углед и важи за једну од најбољих музичких школа у држави и ван ње.

СНАГА

Снага наше школе је квалитетан професорски кадар и високо професионални однос према раду.

Снага наше Школе је подмладак у МУЗИЧКОМ ЗАБАВИШТУ које је основано са циљем да се најмлађи чланови друштва упознају са музиком и светом звука који их окружује, да оплемењују своју дечју машту и креативно се развијају кроз музику, игру и дружење Циљ је да најмлађи упознају основне музичке појмове и вештине кроз песму, игру, бројалице и музичке приче. Овде учимо децу да воле музику и помажемо им да стекну основну музичку културу, а уједно их и припремамо за (евентуални) упис

у основну музичку школу. У музичко забавиште се могу уписати деца која имају 4, 5 или 6 година. Рад са децом одвија се у групама, које се формирају према годишту деце, тако да полазници буду у групи са својим вршњацима. Настава се одвија два пута недељно, а час траје 45 минута.

Снага наше Школе је развијање способности свирања на музичком инструменту међу готово 1000 ученика који стичу прва знања и усвајају основне вештине свирања на жичаним, дувачким или инструментима са диркама, односно певања, сврстаним у 8 одсека:

ГУДАЧКИ ОДСЕК (виолина, виола, виолончело и контрабас)

ДУВАЧКИ ОДСЕК (флаута, кларинет, саксофон, труба)

КЛАВИРСКИ ОДСЕК

ТРЗАЧКИ ОДСЕК (гитара, харфа и тамбура и мандолина)

ОДСЕК СОЛО ПЕВАЊА

ОДСЕК ТРАДИЦИОНАЛНОГ НАРОДНОГ ПЕВАЊА

ОДСЕК ТРАДИЦИОНАЛНОГ НАРОДНОГ СВИРАЊА

ОДСЕК ХАРМОНИКЕ

Снага наше Школе је у стварању будућих професионалих музичара – солиста, камерних или оркестарских музичара – сада ученика четворогодишње СРЕДЊЕ МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ који се образују у оквиру три образовна профила:

МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ

МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ ЦРКВЕНЕ МУЗИКЕ СА ТИПИКОМ

МУЗИЧКИ САРАДНИК – ТЕОРЕТИЧАР

Снага наше Школе је у постојању и заступљености свих инструмената симфонијског оркестра у оквиру наставе. Разноврсност инструмената који могу бити изучавани на нивоу основне или средње музичке школе, даје нам нову снагу – снагу развијања осећаја уметничке припадности кроз различите облике заједничког музицирања.

Мисија:

Пружање квалитетног музичког образовања, развијање свих видова интелигенције путем музике и укључивање ученика и родитеља у сарадњу са културним, уметничким и осталим факторима окружења.

Визија:

Школа као отворен музички центар са мноштвом програма и пројеката, потеклих од наставника, ученика и родитеља, који се реализују у сарадњи са целокупним окружењем: локалним и глобалним.

Мото:

Carpe scholae!

ОПШТЕ ОСНОВЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Опште основе школског програма јесу основа за: утврђивање основа програма по циклусима у основном и врстама средњег образовања и васпитања; доношење програма завршних и матурских испита; доношење школског програма и утврђивање критеријума вредновања квалитета образовања и васпитања.

Основно и средње образовање и васпитање остварује се на основу школског програма који школа доноси у складу са законом.

Школским програмом подразумевају се сви садржаји, процеси и активности усмерени на остваривање циљева и исхода образовања и васпитања, прописани на републичком и школском нивоу.

Школски програм школе састоји се од општег и посебног дела.

Заступљеност наставе општег и посебног дела школског програма одређена је Законом и посебним основама школског програма за сваки разред.

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економским, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Општи принципи образовања и васпитања су:

- поштовање неповредивости људског живота и индивидуалне вредности, идентитета и интегритета сваког људског бића;
- једнака вредност сваког и једнакоправност свих;
- уважавање и поштовање свих учесника у образовном процесу;
- поштовање и неговање основних људских права и слобода и права детета;
- уважавање и поштовање личности и личних својстава, узрасних и развојних карактеристика ученика и индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања;
- праведност, правичност и солидарност;
- децентрализација, демократизација и професионализација;
- доступност и квалитет;
- одговорност учесника у образовном процесу и носилаца интереса у образовању;
- поштовање, неговање и одговорност за одржање и унапређивање природне и социјалне средине;
- образовање је доживотни процес.

Принципи на којима се заснива образовни процес:

- образовање припрема за информационо, технолошки напредно, глобално друштво;
- образовање се остварује комбиновањем дисциплинарног и интегрисаног приступа;
- образовање се остварује активним, кооперативним и партиципативним методама наставе и учења;
- квалитет и ефикасност образовања и успех у образовању одређују се степеном остварености исхода;
- образовање се остварује у развојно и образовно подстицајном окружењу.

Општи циљеви образовања и васпитања

Образовање и васпитање развија знања, вештине, ставове и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз поштовање других особа, њиховог идентитета, потреба и интереса и активно и одговорно учествује у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Образовање и васпитање се остварује са циљем да сваком ученику омогући:

- развој свих аспеката личности, у складу са развојним потребама, потенцијалима и интересовањима;
- да упозна себе и да самостално, промишљено и одговорно доноси одлуке које се тичу сопственог развоја и будућег живота, и промишљено и одговорно учествује у доношењу одлука друштвених група и заједници којој припада;
- познавање и разумевање природног и друштвеног окружења, њихове међусобне повезаности и сопственог места у њима;
- развој осећања припадности социјалним групама и друштву као целини, као и осећање припадности ширем европском простору.

Образовање и васпитање се остварује са циљем да ученика оспособи за:

- континуирано образовање, у складу са властитим потребама, интересима, потенцијалима и интересовањима;
- успешно суочавање са изазовима савременог света и живота и изазовима будућности;
- избор и стицање професије, у складу са способностима, интересовањима и економским окружењем, осигурање запослења и остваривање сопствених прихода;
- изградњу и усвајање вредносних ставова;
- активно учешће у очувању и неговању сопствене традиције и културе, као и традиције и културе других;
- заштиту сопствених потреба и интереса, развој и очување сопствене аутономије и интегритета, уз поштовање аутономије и интегритета других особа;
- уважавање, сарадњу и солидарност са припадницима различитих социјалних, етничких и културних група и активно учешће у развоју и очувању друштвене кохезије;
- физички активан и здрав начин живота и креативно коришћење слободног времена;
- будуће партнерске односе, брачни и породични живот и одговорно родитељство;
- активно учешће у заштити и очувању природе и природних ресурса.

Општи циљеви музичког образовања и васпитања

Музичко образовање и васпитање остварује се са циљем да сваком ученику омогуће:

- развој репродуктивно-креативних и естетских аспеката личности у складу са развојним потребама, уметничким потенцијалима и интересовањима;
- да упозна себе и да самостално, промишљено и одговорно доноси одлуке које се тичу првенствено уметничког развоја и будућег живота;
- да се определи и оспособи за одређену уметничку професију, да осигура уметничко ангажовање (запослење) и остварује сопствене приходе;
- познавање и разумевање друштвеног и културног окружења, њихове међусобне повезаности и сопственог места у њима;
- развој осећања припадности друштву и култури као целини и осећања припадности ширем европском друштвеном и културном простору.

Музичко образовање и васпитање остварују се са циљем да сваког ученика оспособи за:

- континуирано уметничко образовање у складу са сопственим потребама, интересима, потенцијалима и интересовањима;
- изградњу и очување личне уметничке аутономије и интегритета;
- успешно суочавање са изазовима будућег уметничког живота;
- креативно коришћење слободног времена и аматерско бављење уметношћу;
- усвајање и изградњу општекултурних и цивилизацијских вредносних ставова који произилазе из националне, европске и светске културне баштине;
- очување и преношење властитог културног наслеђа;
- активан допринос развоју, очувању и неговању властите традиције и културе;
- уважавање, сарадњу и солидарност са припадницима различитих етничких и културних група;
- допринос интеграцији у укупне европске културне и уметничке токове.

Општи исходи образовања и васпитања

Након завршетка основног и средњег образовања и васпитања ученик ће:

- бити способан да ефикасно комуницира на српском језику, матерњем језику и бар једном страном језику;
- бити способан да уочава, анализира и решава проблеме;
- бити способан да поставља реалне и остварљиве циљеве и плански и одговорно ради на њиховој реализацији;
- бити способан да учествује у тимском раду;
- бити информатички писмен и способан да информационе технологије користи на сврсисходан, ефикасан и одговоран начин;
- поседовати систем основних знања о природном и друштвеном окружењу и свом месту у њима;
- познавати своје способности и особине, поштовати себе и бити способан да управља сопственим развојем и животом;
- поседовати личну аутономију и интегритет;
- поседовати осећање социјалне припадности и привржености сопственој породици, нацији и култури, познавати традицију и учествовати у њеном очувању;

- познавати и поштовати идентитет, културу и традицију других социјалних група и заједница и бити способан и заинтересован да комуницира и сарађује са њиховим припадницима;
- бити способан да језиком уметности изрази сопствена осећања, вредности и поглед на свет;
- бити способан да разуме различите форме и медије уметничког изражавања и комуникације;
- бити одговоран према сопственом здрављу и његовом унапређивању и способан за самостално и организовано бављење физичком активношћу;
- бити одговоран према очувању и унапређивању квалитета животне средине;
- уважавати и поштовати друге особе;
- познавати и уважавати основна људска права и права детета.

Општи исходи и стандарди образовања

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца, ученици и одрасли стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца, ученици и одрасли постижу опште услове, односно буду оспособљени:

- * Усвајају и изграђују знања, примењују и размењују стечено знање;
- * Науче како да уче и да користе свој ум;
- * Идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;
- * Раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице;
- * Прикупљају, анализирају организују и критички процењују информације;
- * Ефикасно и критички користе науку и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини.

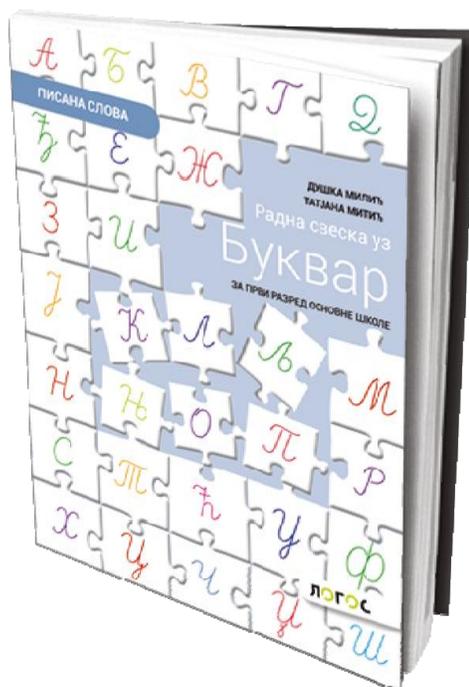
Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике начине и садржаје рада.

Остваривање принципа циљева и стандарда постигнућа

На крају првог квартала у првом полугодишту и трећег квартала у трећем полугодишту, школа је у обавези да у року од 8 дана завршетка квартала писмено обавести родитеља или старатеља ученика о постигнутом успеху у учењу и владању, броју изостанака са наставе и изреченим васпитним мерама односно васпитно-дисциплинским мерама. Обавештење се доставља лично, на родитељском састанку или препоручено поштом.

За време зимског распуста школа може да планира реализовање додатног и допунског рада са ученицима.

Језик на коме се остварује образовно васпитни програм
Наставни план и програм се остварује на српском језику.

ОРГАНИЗАЦИЈА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ

Музичка школа „ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“ у КРАГУЈЕВЦУ пружа могућност школовања на **Подручју рада: Култура, уметност и јавно информисањена** три нивоа: предшколско, основно и средње музичко образовање.

Предшколско музичко образовање

- ✓ Музичко забавиште које траје од 1 до 3 године
- ✓ Припремни разред

Основно музичко образовање које се реализује у два образовна циклуса обухвата:

- ✓ Основно музичко образовање у двогодишњем трајању
- ✓ Основно музичко образовање у четворогодишњем трајању
- ✓ Основно музичко образовање у шестогодишњем трајању

Средње музичко образовање школује три образовна профила:

- ✓ Музички извођач – класичне музике
- ✓ Музички извођач црквене музике са типиком
- ✓ Музички сарадник – Теоретичар

Музичко забавиште и припремни разред

Узрасне групе	Трајање часа	Недељни фонд	Годишњи фонд
4 година	30	2	70
5 година	45	2	70
6 година	45	2	70
Припремни разред	45	2	70

У први разред музичког школовања може да се упише ученик млађи од девет, четворогодишњег – млађи од једанаест и двогодишњег – старији од четрнаест година.

У први разред одсека за контрабас и ударалке може да се упише ученик млађи од петнаест година.

У први разред музичког школовања може да се упише и ученик старији него што је прописано уколико на пријемном испиту испољи изузетне музичке способности.

Настава у основној музичкој школи изводи се индивидуално (настава инструмента и соло певања) и групно (настава солфеђа, теорије, хора, оркестра и камерне музике).

Разред у групној настави солфеђа и теорије музике може да има највише десет, оркестар тридесет, хор педесет, а камерни ансамбл три ученика.

Час индивидуалне наставе у првом циклусу шестогодишњег, четворогодишњег и двогодишњег школовања траје 30 минута.

Час упоредног клавира за ученике соло певања траје 45 минута.

Часови групне наставе и сви остали часови трају по 45 минута.

ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Обавезни одсек -одсек за класичну музику

Шестогодишње школовање садржи програм образовања за ученике следећих инструмената: виолина, виола, виолончело, гитара, харфа, клавир, хармоника и флаута.

Четворогодишње школовање садржи програм образовања за ученике следећих инструмената: контрабас, ренесансна харфа, обоа, кларинет, фагот, саксофон, труба, тромбон, хорна, ударалке.

Двогодишње школовање садржи програм образовања за ученике соло певања.

ИСПИТИ

У основној музичкој школи полагају се следећи испити: пријемни; годишњи; разредни; поправни.

Пријемни испит полагаје се пре уписа у први разред, у јунском или августовском року. На пријемном испиту проверава се слух, ритам, музичка меморија. Ученици који су похађали програм припремног разреда, полагају пријемни испит.

Годишњи испит из главног предмета полагају ученици трећег, четвртог, петог и шестог разреда шестогодишње школе, другог, трећег и четвртог разреда четворогодишње школе и другог разреда двогодишње школе. Годишњи испит из солфеђа полагају ученици трећег и шестог разреда шестогодишње школе, другог и четвртог разреда четворогодишње школе и другог разреда двогодишње школе. Годишњи испит из теорије музике полагају ученици шестог разреда шестогодишње школе, четвртог разреда четворогодишње школе и другог разреда двогодишње школе.. Годишњи испит из упоредног клавира, полагају ученици другог разреда двогодишње школе. Ученици који убрзано напредују полагају годишњи испит у два испитна рока. У јануарском испитном року полагају испите разреда у који су уписани, а у јунском испитном року испите из наредног разреда.

Ученици који на годишњем испиту у четвртом и петом разреду шестогодишњег образовања, добију негативну оцену из главног предмета понављају разред. Ученици који на годишњем испиту добију негативну оцену из неког од осталих предмета полагају

поправни испит, у августовском року. Ученици разреда у којима нема годишњег испита оцењују се годишњом оценом. Ванредни ученици полажу годишњи испит из свих предмета, у свим разредима.

Разредни испит полажу ученици који, у току школске године, нису похађали више од трећине укупног броја часова, а утврди се да нису савладали садржај наставног програма за ту годину. Ученици такође полажу разредни испит из предмета из којег није одржано више од трећине часова утврђених наставним планом. Ученици који добију негативну оцену на разредном испиту полажу поправни испит, у августовском року, а ученици завршног разреда у јунском и августовском року. Ученици који не положе разредни испит понављају разред.

Поправни испит полажу ученици са недовољном оценом из предмета из којег се не положе годишњи испит и ученици са недовољном оценом на годишњем испиту из теорије, солфеђа и упоредног клавира. Ученици са недовољном оценом на годишњем испиту из главног предмета не могу да полажу поправни испит. Ученик који има до две недовољне закључене оцене положе поправни испит у августовском року, а ученик завршног разреда у јунском и августовском року.

Испит за ниво првог циклуса основног музичког образовања - контролни испит полажу ученици који нису завршили први циклус основног музичког образовања, а желе да се упишу у други циклус музичког образовања.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАСТАВЕ

а) Настава инструмента, односно соло певања у првом циклусу школовања су траје 30 минута, а у другом циклусу 45 минута.

Настава главног предмета и упоредног клавира је индивидуална у свим разредима.

Час упоредног клавира у првом и другом разреду одсека за соло певање траје 45 минута.

б) Настава солфеђа и теорије музике одвија се у групама од највише 10 ученика. Часови солфеђа и теорије музике трају по 45 минута.

в) Настава оркестра, хора и камерног музицирања се организује за све ученике другог циклуса осим соло певања.

Настава оркестра се организује за ученике гудачких и дувачких инструмената, хармонике и удараљки. Уколико школа има могућности, може за ученике другог циклуса гитаре да организује наставу оркестра гитара.

Настава камерне музике се организује формирањем камерних ансамбала према бројном стању ученика, годишњим школским планом.

Ученици инструменталисти који не свирају у оркестру обавезни су да похађају наставу хора, или камерне музике.

Часови оркестра, хора и камерне музике трају по 45 минута. За потребе јавне и културне делатности могуће је повећати фонд часова из ових предмета.

г) Клавирска сарадња – корепетиција

Часове корепетиције имају ученици гудачких инструмената, дувачких инструмената, удараљки и соло певања.

За ученике првог циклуса гудачких и дувачких инструмената и удараљки, настава корепетиције је 15 минута недељно по ученику.

За ученике другог циклуса гудачких и дувачких инструмената инструмената и удараљки настава корепетиције је 30 минута недељно по ученику.

Ученици првог разреда соло певања наставу корепетиције имају 30 минута, а другог разреда 45 минута недељно по ученику.

Клавирски сарадник-корепетитор држи ученику наставу у присуству његовог наставника главног предмета.

ДОДАТНА НАСТАВА

Организовање додатне наставе у свим разредима предлажу стручна већа предмета.

ДОПУНСКА НАСТАВА

Организовање допунске наставе предлажу стручна већа предмета. Допунска настава организује се за ученике који у учењу имају тешкоће због којих не постижу задовољавајући успех.

КУЛТУРНА И ЈАВНА ДЕЛАТНОСТ

Културна и јавна делатност је јединствена активност која се организује и одвија на нивоу целе школе према програму Културне и јавне делатности Школе. (Програм је приказан у поглављу средње школе)

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ОСНОВНО МУЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

ЦИЉ НАСТАВЕ : Оспособљавање ученика за наставак школовања у средњој музичкој школи, а истовремено и за самостално, аматерско бављење музиком, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ НАСТАВЕ :

- ✓ Интензиван и континуиран рад на развоју ученикових музичких способности спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, осећаја за ритам, музичке меморије и музичке фантазије.
- ✓ Упознавање ученика са грађом, акустичким својствима и изражајним могућностима одабраног инструмента (ученика који су одабрали певање – са својствима људског гласовног апарата).
- ✓ Овладавање основном техником свирања на одабраном инструменту (за ученике певања – вокалном техником).
- ✓ Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава.
- ✓ Основно музичко описмењавање
- ✓ Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје.
- ✓ Оспособљавање за самостално учење и вежбање.
- ✓ Стицање искуства јавног наступања – самосталног и у ансамблу.
- ✓ Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике.

- ✓ Развијање и профилирање естетских музичких критеријума.
- ✓ Развијање афирмативних етичких ставова у односу на општељудске вредности, националну и светску културну баштину, значај музичке уметности у светској култури, професију музичара и важност његове улоге у друштву.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

ПРИПРЕМНИ РАЗРЕД

(2 часа недељно 70 годишње)

Припремним разредом су обухваћена деца млађег узраста (7 и 8 година). Група предшколског узраста има до 15 ученика.

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развијање музикалности, интересовања и љубави према музици и уметности уопште.
- ✓ Музичко описмењавање и слушање музике
- ✓ Усвајање великог броја песама са текстом
- ✓ Упознавање са елементарним појмовима из теорије музике
- ✓ Развијење смисла за импровизацију и способност активног слушања музичког садржаја.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање љубави према музици.
- ✓ Стицање спознаје да је пут од звука ка слици само обрнут процес од слике ка звуку.
- ✓ Савладавање нотног писма, виолинског кључа, тактирања.
- ✓ Развијање слуха и гласовног опсега, развијање музичке меморије.
- ✓ Богађење музичког фонда (дечје песме различитог карактера и садржаја и народне песме).

МЕЛОДИКА

- ✓ Дечје песме примереног садржаја и карактера са текстом - по слуху.
- ✓ Народне песме:
- ✓ Песме модели за тонове у Це-дуру.
- ✓ Транспоноване мотива - „померање”.
- ✓ Слушање музике:
- ✓ Дечје песме и инструментална литература.
- ✓ Кретање уз слушање музике, корачање, тапшање, а уз свирање музике стицање навике за променом темпа.
- ✓ Рад на импровизацији.

РИТАМ

- ✓ Четвртина и осмина;
- ✓ Тактирање и бројање на два, три и четири;
- ✓ Нотне вредности од целе до осмине ноте и паузе;
- ✓ Препознавање дводела, тродела и четвородела.

На крају школске године ученици полажу пријемни испит за I циклус, односно за I разред шестогодишњег и четворогодишњег образовања, који обухвата следеће: ритам; музичку меморију; слух; хармонски слух.

СОЛФЕЂО

ЦИЉ

Развијање музикалности и музичке писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање музичких способности (музичке меморије, способности праћења мелодијског, хармонског и полифоног тока).
- ✓ Развој читања, писања и схватања музике и музичког писма са развојем музичког мишљења.
- ✓ Усађивање звучних представа и њихово везивање са сликом, односно слике са звуком кроз стицање знања и вештина (мелодика, ритам, диктати).
- ✓ Упознавање музичке литературе, интерпретације и основних елемената музичких стилова.
- ✓ Осамостаљивање ученика и развој њихових креативних способности.

ШЕСТОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ – КЛАСИЧНА МУЗИКА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	Први циклус						Други циклус					
	I разред		II разред		III разред		IV разред		V разред		VI разред	
	Фонд часова											
	Нед	Год	Нед	Год	Нед	Год	Нед	Год	Нед	Год	Нед	Год
Инструмент	22	770	22	770	22	770	22	770	22	770	22	770
Солфеђо	22	770	22	770	22	770	22	770	22	770	22	770
Теорија музике	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	335
Оркестар, хор, камерна музика	-	-	-	-	-	-	22	770	22	770	22	770
СВЕГА	44	1140	44	1140	44	1140	66	2210	66	2210	77	2245

ГУДАЧИ

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на гудачком одсеку средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на гудачким инструментима, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Формирање психомоторних извођачких релација у којима водећу улогу треба да има асоцијативни доживљај звучне материје (унутрашњи слух). Развој појединца зависи од професионалног школовања музичког слуха који мора да води и организује

извођачке покрете по принципу 'од представе ка њеној реализацији', односно 'од доживљаја звука према покрету'.

- ✓ Овладавање основном техником свирања у складу са индивидуалним, анатомским, психо-физичким и уметничким могућностима ученика.
- ✓ Развијање критичког односа према основним елементима музичког извођења и извођење композиција квалитетним тоном интонативно тачно, ритмички тачно
- ✓ Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације) и изградња способности њихове адекватне стилске употребе у процесу извођења музичког дела.
- ✓ Музичко описмењавање – постизање вештине течног читања и писања нота у и разумевање значења најучесталијих (нумеричких, графичких и вербалних) темповских, карактерних, метричких, динамичких, агогичких, акцентних и артикулационих ознака у нотном тексту.
- ✓ Развијање стваралачко-извођачких способности. Развијање креативности у складу са музичким, емоционалним и интелектуалним способностима појединца.
- ✓ Усмеравање ученика за самостално бављење инструментом (формирање радних навика).
- ✓ Извођење програма у целини, напамет.
- ✓ Самостално увежбавање задате композиције.
- ✓ Самостално читање непознатог нотног текста.
- ✓ Учествовање ученика у раду оркестра, камерних састава и осталих облика групног музицирања.
- ✓ Активно учешће у музичком животу средине у којој живи

КЛАВИР

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на клавирском одсеку средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на клавиру, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Интензиван и континуиран рад на развоју физиолошких и психолошких слуховних способности – спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, навике размишљања у тонским представама (тонске контемплације) и потребе за изражавањем звуком (духовног слуха).
- ✓ Упознавање ученика са грађом клавира (резонантном кутијом, поклопцем, клавијатуром, системом полуга са чекићима, чивијама, жицама, пригушивачима, педалима, механиком производње звука...), његовим акустичким својствима (специфичношћу амплитуде клавирског звука, регистарском неуједначеношћу и феноменом аликвотне резонанце) и изражајним могућностима (тонским опсегом, динамичким дијапазоном и колористичким својствима).
- ✓ Овладавање основном техником свирања на клавиру – савлађивањем, на основном нивоу, свих врста техничких тешкоћа: репетиција, трилера, тремола, лествица,

позиционих и ванпозиционих арпеђа и фигурација, дуплих нота, акорада, скокова и полифоније.

- ✓ Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације) и изградња способности њихове адекватне стилске употребе у процесу извођења музичког дела.
- ✓ Музичко описмењавање – постизање вештине течног читања и писања нота у виолинском и бас кључу, разумевање значења најчесталијих (нумеричких, графичких и вербалних) темповских, карактерних, метричких, динамичких, агогичких, акцентних и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју способности спретног свирања Primavista.
- ✓ Усвајање основних знања из области музичке теорије, хармоније, контрапункта и музичких облика, као и основних знања из области музичке историје – ради изградње способности поузданог препознавања стилских епоха, њихових кључних карактеристика и уметничке вредности најуспелијих дела њихових истакнутих представника.
- ✓ Упознавање најзначајнијих дела из области клавирске литературе, њихове уметничке вредности и основних чињеница из биографија њихових аутора.
- ✓ Оспособљавање за самостално учење и вежбање.
- ✓ Стицање искуства редовног јавног наступања (самосталног и у ансамблу) изградња одговорног става у односу на висок стандард захтева савремене концертне и такмичарске праксе.
- ✓ Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (у виду тонског записа или концертног извођења).
- ✓ Развијање и профилирање естетских музичких критеријума (способности препознавања и адекватне процене уметничке вредности музичког дела или његове интерпретације).
- ✓ Развијање афирмативних етичких ставова према националној и светској пијанистичкој баштини, њеној важности у домаћој и светској музичкој култури, професији пијанисте (извођача и педагога) и значају његове улоге у друштву.

ГИТАРА

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за гитару средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на гитари, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Успостављање међусобног поверења између наставника и ученика.
 - ✓ Формирање унутрашњих слуховних музичких представа и усвајање основних елемената музичке писмености.
 - ✓ Овладавање основном техником свирања у складу са индивидуалним, анатомским, психо-физичким и уметничким могућностима ученика.
 - ✓ Развијање критичког односа према основним елементима музичког извођења.
-

- ✓ Усмеравање ученика за самостално бављење инструментом (формирање радних навика).
- ✓ Оспособљавање ученика за наставак школовања.
- ✓ Развијање музичке писмености.
- ✓ Овладавање основним акордима и њихова примена кроз позиције на инструменту.
- ✓ Овладавање специфичним ознакама везаним за инструмент.
- ✓ Свирање лествица закључно са деветом позицијом користећи основне технике, као и основне прстореде (i m, a m i, p i).
- ✓ Извођење комбинација арпеђа (p i m a, p a m i...).
- ✓ Коришћење великог и малог бареа.
- ✓ Коришћење једноструког и вишеструког легато.
- ✓ Изводење свих украса (од предудара до трилера).
- ✓ Развијање способности уочавања хармонских промена у току свирања.
- ✓ Препознавање: мотива, фразе, реченице, дводелне и троделне песме, варијација, сонатног облика.

ТАМБУРА И МАНДОЛИНА

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

ЗАДАЦИ

- ✓ Упознавање делова инструмента;
 - ✓ развијање технике;
 - ✓ координација леве и десне руке;
 - ✓ држање инструмента и трзалице;
 - ✓ извођење дурских и молских лествица;
 - ✓ ударци горе, доле, пицикато, тремоло...;
 - ✓ коришћење прве, друге, треће и четврте позиције;
 - ✓ свирање двозвука и трозвука;
 - ✓ самостално вежбање задатих композиција;
 - ✓ овладавање непознатим нотним текстом одговарајуће тежине;
 - ✓ овладавање основним музичким елементима;
 - ✓ развијање музичке меморије;
 - ✓ активно учешће у јавним наступима;
 - ✓ оспособљавање за самосталност у раду.
-

ХАРМОНИКА

ЦИЉ

Оспособљавање ученика вештини интерпретације једноставних оригиналних композиција и композиција популарне «класике» у транскрипцији за хармонику свих стилова и жанрова. Достижање овог циља треба да створи предпоставке за наставак школовања на хармоници у средњој музичкој школи али и несметано бављење аматерским музицирањем на хармоници.

ЗАДАЦИ

- ✓ Упознавање са инструментом и деловима инструмента.
 - ✓ Овладавање поставком инструмента.
 - ✓ Овладавање техником интерпретације и основним врстама артикулације.
 - ✓ Оспособљавање за самосталност у раду.
 - ✓ Стицање основних елемената музичке писмености.
 - ✓ Развијање осећаја за фразу, музички облик, карактер и стил композиције.
 - ✓ Развијање музичког укуса.
 - ✓ Извођење дурских и молских лествица, трозвука и четворозвука са одговарајућим захтевима.
 - ✓ Упознавање метрике и ритма.
 - ✓ Упознавање и анализа различитости интерпретације.
 - ✓ Развијање интересовања за нове задатке и садржаје у области интерпретације на хармоници.
-

ФЛАУТА

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за дувачке инструменте – флаута средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на флаути, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање љубави према музици и унапређење музичке културе.
- ✓ Упознавање историјског развоја флауте, техничких могућности и примене.
- ✓ Стварање потребе код ученика за сталним стицањем нових сазнања у области флаутске музике и литературе.
- ✓ Развијање жеље за слушањем флаутске музике, као и потребе за сталним праћењем флаутских токова, како у нашој земљи тако и у свету.
- ✓ Развој креативности и индивидуалности.
- ✓ Стицање техничког и тонског нивоа у складу са учениковим способностима за успешан завршетак основне музичке школе.
- ✓ Стварање потребе код ученика да кроз свирање флауте искажу свој свет, способности и знање кроз разне видове јавних наступа.
- ✓ Постављање темеља за развој музичке и естетске личности.
- ✓ Изградња навике посећивања концерата класичне музике.
- ✓ Слободно изражавање свог унутарњег света језиком музике.
- ✓ Развијање потребе слушања музике.
- ✓ Упознавање са вишеструком применом флауте у оркестру, камерним саставима, као и солистички.
- ✓ Овладавање правилном техником дисања.
- ✓ Контрола тона и владање елементима тона: контрола интонације, динамика *f-pp-f*, вибрато.
- ✓ Свирање у шеснаестинама у различитим артикулацијама и ритмизацијама.
- ✓ Владане дневним тонским и техничким вежбама и свим лествицама.
- ✓ Упознавање са различитим стиливима, композицијама различитог карактера и значајем њиховог правилног интерпретирања.
- ✓ Развој способности да се примени стечено знање на новом музичком материјалу.
- ✓ Оспособљеност за самостални рад (вежбање).

СОЛФЕЂО

ЦИЉ

Развијање музикалности и музичке писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање музичких способности (музичке меморије, способности праћења мелодијског, хармонског и полифоног тока).
 - ✓ Развој читања, писања и схватања музике и музичког писма са развојем музичког мишљења.
-

- ✓ Усађивање звучних представа и њихово везивање са сликом, односно слике са звуком кроз стицање знања и вештина (мелодика, ритам, диктати).
- ✓ Упознавање музичке литературе, интерпретације и основних елемената музичких стилова.
- ✓ Осамостаљивање ученика и развој њихових креативних способности.

ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

ЦИЉ

Схватање музичког тока и његове визуелне презентације.

ЗАДАЦИ:

- ✓ Упознавање музичких појмова и појава.
- ✓ Владање законитости теорије музике.
- ✓ Повезивање теоријске наставе са софеђом и наставом инструмента.
- ✓ Остваривање функционалних задатака - стицање брзине у схватању тонских односа (лествице, интервали и акорди).
- ✓ Владање музичком ортографијом.

ЧЕТВОРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ – КЛАСИЧНА МУЗИКА

(Контрабас, ренесансна (мала) харфа, кларинет, саксофон, труба)

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	Први циклус				Други циклус			
	I Разред		II разред		III Разред		IV разред	
	Фонд часова							
	Нед	Год	Нед	Год	Нед	Год	Нед	Год
Инструмент	22	770	22	770	22	770	22	770
Солфеђо	22	770	22	770	22	770	22	770
Теорија музике	-	-	-	-	-	-	11	335
Оркестар, хор, кам. музика	-	-	-	-	22	770	22	770
СВЕГА	44	1140	44	1140	66	2210	77	2245

КОНТРАБАС

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на гудачком одсеку средње музичке школе – контрабас, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на контрабасу, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање љубави према музици и инструменту.
 - ✓ Формирање унутрашњих слуховних музичких представа и усвајање основних елемената музичке писмености.
 - ✓ Овладавање основном техником свирања инструмента.
 - ✓ Оспособљавање за самостално бављење инструментом.
 - ✓ Развијање извођачке и стваралачке способности.
 - ✓ Стицање позитивног односа према музици.
 - ✓ Активно учествовање у музичком животу своје средине као музичар аматер.
 - ✓ Пасивно учествовање у музичком животу своје средине као део музички образоване публике.
 - ✓ Уочавање и препознавање ознака и термина битних за читање и извођење дела.
 - ✓ Правилно држање инструмента.
 - ✓ Правилно држање и употреба гудала.
 - ✓ Коришћење основних потеза гудалом.
 - ✓ Правилно постављена лева рука и коришћење одређене позиције.
 - ✓ Извођење техничке вежбе за десну руку (расподела, притисак и брзина кретања гудала).
 - ✓ Извођење техничке и интонативне вежбе за леву руку.
 - ✓ Извођење ритмичке вежбе.
 - ✓ Извођење композиција различитог карактера.
 - ✓ Активно учествовање на интерним и јавним часовима.
 - ✓ Примењивање креативност у интерпретацији у складу са сопственим музичким, емоционалним и интелектуалним способностима.
 - ✓ Препознавање различитости и поређење сопственог свирања са интерпретацијом других.
 - ✓ Свирање ритмички и интонативно тачно.
 - ✓ Свирање квалитетним тоном.
 - ✓ Упознавање основних делова инструмента.
 - ✓ Упознавање основних правила о заштити и одржавању инструмента.
 - ✓ Поставка десне руке и вежбе хоризонталних и вертикалних физичких покрета (надлактице, подлактице, шаке из зглоба и прстију).
 - ✓ Упознавање нотног писма, ознака и музичких термина.
 - ✓ Вежбе вођења гудала на празним жицама (са различитом расподелом, различитом брзином кретања и разноврстним штрихом).
 - ✓ Ритмичке вежбе на празним жицама (гудалом и пицикато).
 - ✓ Вежбе вођења гудала са жице на жицу као и прескакање једне жице.
 - ✓ Вежбе вођења гудала на празним жицама са употребом динамике и променом притиска.
-

- ✓ Вежбе вођења гудала на празним жицама са померањем звучне тачке и добијањем тона различите резонанце и боје.
- ✓ Увежбавање основних потеза гудалом (деташе, портато, легато, мартеле, стакато).
- ✓ Поставка леве руке и интонативне вежбе у првој позицији.
- ✓ Вежбе за развијање мускулатуре.
- ✓ Техничке вежбе за корелацију и кординацију покрета леве и десне руке.
- ✓ Техничке вежбе са различитом расподелом гудала у првој позицији.
- ✓ Ритмичке вежбе у првој позицији.
- ✓ Свирање дурских и молских лествица са трозвучима у првој позицији.
- ✓ Поставка леве руке и интонативне вежбе у другој позицији.
- ✓ Вежбе за промену позиције.
- ✓ Свирање дурских и молских лествица кроз прву и другу позицију (са трозвучима).
- ✓ Вежбе кроз прву и другу позицију различитих техничких захтева.
- ✓ Поставка леве руке и интонативне вежбе у трећој позицији.
- ✓ Свирање дурских и молских лествица кроз три позиције (са трозвучима).
- ✓ Вежбе за вибрато.
- ✓ Вежбе кроз три позиције различитих ритмичких и техничких захтева леве и десне руке.
- ✓ Поставка леве руке и интонативне вежбе у четвртој позицији.
- ✓ Вежбе за промену позиције (све четири позиције).
- ✓ Свирање дурских и молских лествица у једној октави кроз све четири позиције.
- ✓ Кратке мелодијске вежбе за увежбавање артикулације и динамике.
- ✓ Техничке вежбе кроз четири позиције, различитих ритмичких и техничких захтева леве и десне руке.
- ✓ Поставка леве руке и интонативне вежбе у петој позицији.
- ✓ Свирање дурских и молских лествица у једној октави кроз пет позиција.
- ✓ Свирање вежби са флажолетним тоновима и штимовање инструмента помоћу њих.
- ✓ Свирање хроматских лествица.
- ✓ Свирање разложених трозвука и четворозвука кроз пет позиција.
- ✓ Свирање малих етида (са клавирском пратњом и без ње).
- ✓ Свирање малих комада и композиција са клавирском пратњом.

РЕНЕСАНСНА (МАЛА) ХАРФА

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за харфу средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на харфи, на нивоу основно школског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање љубави и позитивног односа према музици, инструменту и настави харфе.
 - ✓ Разумевање музичке фразе у малим формама, динамике, стила, развијање меморије.
 - ✓ Познавање инструмента, поставка тела, нотно описмењавање, упознавање стила, оспособљеност за наставак школовања.
-

- ✓ Развијање навика редовног вежбања и посете концертима.
 - ✓ Развијање слободe покрета при свирању.
 - ✓ Развијање психомоторике – ментални и физички склад у складу са индивидуалним узрастом.
 - ✓ Упознавање и разликовање основне (цела нота, половина, половина са тачком, четвртина, осмина, шеснаестина и триола) и пунктиране нотне вредности (четвртина са тачком, осмина са тачком).
 - ✓ Препознавање и свирање лигатуре, синкопе.
 - ✓ Познавање четвртинских, половинских и осминских тактова.
 - ✓ Познавање знакова за динамику и темпо.
 - ✓ Развијање пажљивог односа према интерпретацији: рад на квалитетаном тону, прецизном темпу, ритму, изражајном фразирању и експресији.
 - ✓ Оспособљавање за свирање на јавним наступима, испиту или такмичењу.
 - ✓ Упознавање инструмента, неговање музичког стила ране музике игрупног музицирања.
-

КЛАРИНЕТ

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за дувачке инструменте – кларинет средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на кларинету, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање љубави и интересовања код ученика према: музици, инструменту, књизи.
- ✓ Развијање радних навика код ученика.
- ✓ Формирање музичких критеријума.
- ✓ Развијање љубави према музици.
- ✓ Развијање љубави према свом инструменту.
- ✓ Развој навике слушања музике.
- ✓ Развој навике активног скупљања нотног материјала.
- ✓ Стварање сопствене фонотеке.
- ✓ Развој навике редовног посећивања концерата.
- ✓ Стицање основних предзнања о квалитетној музици.
- ✓ Оспособљеност за правилно вежбање.
- ✓ Развој способности самосталног вежбања.
- ✓ Наступање.
- ✓ Брзо и квалитетно напредовање.

СОЛФЕЂО

ЦИЉ

Развијање музикалности и писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање музичких способности (музичке меморије, способности праћења мелодијског, полифоног и хармонског тока).
- ✓ Развој читања, писања и схватања музике и музичког писма са развојем музичког мишљења.
- ✓ Усађивање звучних представа и њихово везивање са сликом, односно слике са звуком кроз стицање знања и вештина (мелодика, ритам, диктати).
- ✓ Упознавање музичке литературе, интерпретације и основних елемената музичких стилова.
- ✓ Осамостаљивање ученика и развој њихових креативних способности.

ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

ЦИЉ

Схватање музичког тока и његове визуелне презентације.

ЗАДАЦИ

- ✓ Упознавање музичких појмова и појава.
 - ✓ Владање законитостима теорије музике.
-

- ✓ Повезивање теоријске наставе са солфеђом и наставом инструмента.
- ✓ Остваривање функционалних задатака - стицање брзине у схватању тонских односа (лествице, интервали и акорди).
- ✓ Владање музичком ортографијом.

ПРОГРАМ ГРУПНОГ МУЗИЦИРАЊА

Оркестар, хор, камерна музика

ГРУПНО МУЗИЦИРАЊЕ: се организује за ученике другог циклуса шестогодишњег и четворогодишњег основног музичког образовања

ЦИЉЕВИ

- ✓ Анимирати и оспособити ученика за групно музицирање.
 - ✓ Усагласити индивидуално извођење са потребама групног.
 - ✓ Усагласити интонацију и артикулацију свих ученика у свим видовима групног музицирања.
 - ✓ Развијати перцепцију слушања осталих чланова.
 - ✓ Развијати жељу за успехом и радом у групном музицирању.
-

ЗАДАЦИ

- ✓ Оспособљавање за даље музицирање.
- ✓ Усаглашавање индивидуалног са групним музицирањем.
- ✓ Усаглашавање интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду.
- ✓ Развијање интонације и артикулације у складу са осталим члановима у групном раду и слушање других.
- ✓ Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања.

ОРКЕСТАР

Гудачки оркестар се формира у школи према могућностима. Уколико нема ученика који свирају виолу, могу их заменити ученици који свирају деоницу треће виолине. Рад са гудачима треба да обухвати усклађивање прстореда, потеза и положаја гудала.

Дувачки оркестар се формира самостално, уколико школа има довољан број ученика, или се може прикључити гудачком оркестру.

Оркестар хармоника формира се самостално и обично се дели на 4 деонице.

Рад са оркестром обухвата увежбавање деоница, ритмичко и интонативно усклађивање, фразирање и динамичку обраду.

Ради бољег и бржег савладавања програма неопходно је да наставници инструмента на часовима главног предмета са ученицима прочитају и технички обраде деонице које се извиде на часовима оркестра.

Минимум програма: најмање 3 краћа дела или једно дело у више ставова, по избору диригента. Обавезни су јавни наступи оркестра у току школске године.

КАМЕРНА МУЗИКА:

Настава камерне музике обухвата ученике другог циклуса циклуса шестогодишњег и четворогодишњег основног музичког образовања организује се у групама од 3 ученика. У школи се формирају камерни ансамбли према могућностима школе.

Ради бољег и бржег савладавања програма неопходно је да наставници инструмента на часовима главног предмета са ученицима прочитају и технички обраде деонице које се извиде на часовима оркестра.

Минимум програма две композиције из периода барока или једно дело из периода преткласицизма, класицизма, романтизма и савремене музике, или 3 комада из различитих стилских епоха

Наставник је обавезан да сваки камерни ансамбл припреми ученике за најмање један јавни наступ у току школске године.

ХОР

Настава хора обавезна је за ученике другог циклуса клавира, као и за оне ученике који нису укључени у рад оркестра или камерне музике.

Програм рада са хором треба да садржи: вежбе дисања, вокализе за уједначавање боје гласова, певање канона, певање двогласних и трогласних композиција.

Минимум програма: обрада најмање 3 трогласне композиције различитих стилских епоха, укључујући и домаће ауторе. Обавезни су јавни наступи хора у току школске године.

НАЧИН ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ

Групно музицирање се у школи организује сходно могућностима извођења наставе. Првенствено је потребно омогућити ученицима инструменталне наставе да буду организовани у раду оркестра и камерне музике. Ученици могу бити истовремено обухваћени и радом оркестра као и учешћем у раду камерног ансамбла. У школама у којима постоји хор укључити све ученике који нису обухваћени радом оркестра и камерног музицирања, а према Правилнику о наставном плану и програму.

Приликом одабира програма у групном музицирању, обратити пажњу да одговара техничким и музичким способностима свих учесника, нарочито када нису у питању ученици истих разреда и узраста. Програм треба да буде подстицајан и прихватљив да би се код ученика развила жеља и позитивна мотивација за рад у оркестру, хору и камерним ансамблима.

ДВОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ – КЛАСИЧНА МУЗИКА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	Први циклус		Други циклус	
	I разред		II разред	
	Фонд часова			
	недељно	годишње	Недељно	годишње
Соло певање	2	70	2	70
Солфеђо	3	105	2	70
Теорија музике			1	35
Упоредни клавир	1	35	1	35
СВЕГА	6	210	6	210

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за соло певање средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење соло певањем, на нивоу основношколског знања и искуства.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање заинтересованости за ширење вокалног потенцијала.
- ✓ Развијање навика слушања вокалне уметничке музике.
- ✓ Позитивно доживљавање и вредновање наставе соло певања.

СОЛФЕЂО

ЦИЉ

Развијање музикалности и писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање музичких способности (музичке меморије, способности праћења мелодијског, полифоног и хармонског тока).
- ✓ Развој читања, писања и схватања музике и музичког писма са развојем музичког мишљења.
- ✓ Усађивање звучних представа и њихово везивање са сликом, односно слике са звуком кроз стицање знања и вештина (мелодика, ритам, диктати).
- ✓ Упознавање музичке литературе, интерпретације и основних елемената музичких стилова.
- ✓ Осамостаљивање ученика и развој њихових креативних способности.

ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

ЦИЉ

Схватање музичког тока и његове визуелне презентације.

ЗАДАЦИ

- ✓ Упознавање музичких појмова и појава.
- ✓ Владање законитостима теорије музике.
- ✓ Повезивање теоријске наставе са солфеђом и наставом инструмента.
- ✓ Остваривање функционалних задатака – стицање брзине у схватању тонских односа (лествице, интервали и акорди).
- ✓ Владање музичком ортографијом.

УПОРЕДНИ КЛАВИР

за ученике соло певања

ЦИЉЕВИ

- ✓ Препознавање правих естетских вредности.
- ✓ Упознавање са инструментом, правилан положај за клавиром и природна поставка руку.
- ✓ Усвајање основа нотног писма и музичке терминологије.
- ✓ Овладавање елементима технике свирања.
- ✓ Упознавање са елементима музичке форме у циљу садржајног изражавања.
- ✓ Оспособљавање ученика за самоконтролу звука.
- ✓ Развој интелектуалних и музичких способности.
- ✓ Осамостаљивање за корепетицију.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање љубави и интересовања према клавиру и уметничкој музици.
 - ✓ Разликовање уметничке музике од “шунда”.
 - ✓ Активно учешће у уметничком животу у својој средини.
 - ✓ Препознавање правилног од неправилног положаја за клавиром.
 - ✓ Остварење доброг контакта са инструментом.
-

- ✓ Једноставније и брже долажење до квалитетног тона.
- ✓ Препознавање регистара на клавиру.
- ✓ Правилно интерпретирање нотног текста, одговарајуће тежине, у виолинском и бас кључу.
- ✓ Усвојање основне нотне вредности и основне ритмичке мотиве.
- ✓ Препознавање мотива, фразе, реченице, музичке мисли.
- ✓ Разликовање динамичких термина.
- ✓ Разликовање елемената артикулације.
- ✓ Коришћење правилног прстореда.
- ✓ Препознаје основе орнаментике.
- ✓ Разумевање законитости метрике.
- ✓ Познавање основних темпа и ознака за агогику.
- ✓ Савладавање ознака за педал.
- ✓ Разликовање врсте основних удара: стакато, легато, портато, тенуто, нон легато.
- ✓ Уједначено извођење низа тонова у различитим темпима, подједнако у обе руке.
- ✓ Усвајање основе извођења интервала и акорада у низу, као и репетиције и скокова.
- ✓ Овладавање појмовима музичке форме: мотив, двотакт, четворотакт, реченица, дводелна и троделна песма, сонатни облик, рондо.
- ✓ Усвојање фразирања као основе музичког мишљења.
- ✓ Брже и лакше меморисање текста.
- ✓ Развој способности да се визуелна представа спроведе у аудио представу (остварење).
- ✓ Разумевање значења нијансе у звуку.
- ✓ Правилно слушање свог извођења.
- ✓ Развој критичког мишљења о тренутној реализацији музичке мисли.
- ✓ Развој способности да се уочавају грешке.
- ✓ Уочавање разлике односа леве и десне руке.
- ✓ Схватање важност мелодије у односу на пратњу.
- ✓ Развој способности да се одреди карактер мелодије.
- ✓ Разликовање основне технике полифоније.
- ✓ Оспособљавање ученика да сам себе прати на клавиру док пева.

ПРИЛОГ 1

НАСТАВНИ ПРОГРАМ
ЗА ПРЕДМЕТЕ
У ОСНОВНОЈ МУЗИЧКОЈ ШКОЛИ

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика / музичко забавиште	
Дужина трајања школовања	од Једне до три године	
Циклус/ Разред / Предмет	Деца узраста 4, 5 и 6 година	
Циљеви наставе предмета:	Развијање музикалности интересовања и љубави према музици и уметности уопште. Слушање музике . Усвајање великог броја песама са текстом. Развијање смисла за импровизацију и способност ктивног слушања музичког садржаја.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Дечје песме примереног садржаја и карактера са текстом - по слуху. Народне песме; Дидактичке игре; Слушање музике, Дечје песме и инструментална литература ; Кретање уз слушање музике , корачање тапшање Рад на импровизацији . РИТАМ - Препознавање дводела , тродела и четвородела	

Начин остваривања програма предмета:

Групни и практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
МЕЛОДИКА	Развијање слуха и гласовног опсега, развијање музичке морије. Богаћење музичког фонда (дечје песме различитог карактера и садржаја и народне песме).	Б. Ракијаш Пјесма и Игра, В. Манастериоти Зборник пјесама и игара за дјецу	Огледна корелација са искуствима из живота
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Упознавање музичких појмова и појава	Томерлин Дидактичке игре, Ракијаш,	

РИТАМ	Савлађивање основних ритмичких појмова путем бројалица, брзалица и свирањем на Орфовом инструментаријуму		
-------	--	--	--

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика / припремни разред	
Дужина трајања школовања	Једна година	
Циклус/ Разред / Предмет	Припремни разред	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Развијање музикалности интересовања и љубави према музици и уметности уопште .Музичко описмењавање и слушање музике . Усвајање великог броја песама са текстом Упознавање са елементарним појмовима из теорије музике . Развијење смисла за импровизацију и способност ктивног слушања музичког садржаја	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Дечје песме примереног садржаја и карактера са текстом - по слуху . Народне песме . Песме модели за тонове у Це дуру Транспоноване мотива „померање”. Слушање музике- Дечје песме и инструментална литература , Кретање уз слушање музике , корачање тапшање А уз свирање музике стицање навике за променом темпа -Рад на импровизацији .	

Начин остваривања програма предмета:

Групни, теоретски и практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења у упитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
МЕЛОДИКА	Развијање слуха и гласовног опсега, развијање музичке морије. Богаћење музичког фонда (дечје песме различитог карактера и садржаја и народне песме).	Зорислава М Васиљевић Музички буквар,	Огледна корелација са личним искуством и групним музицирањем
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Упознавање музичких појмова и појава	Томерлин Дидактичке игре	
РИТАМ	Савлађивање основних ритмичких појмова Путем бројалица, брзалица и свирањем на орфовом инструментаријуму	Б. Ракијаш Пјесма и Игра, В. Манастериоти Зборник пјесама и игара за дјецу	

МУЗИЧКО ОПИСМЕЊАВАЊЕ	Стицање спознаје да је пут од звука ка слици само обрнут процес од слике ка звуку Савладавање нотног писма , виолинског кључа , тактирања .	М. Апић и Д. Шуклар Муз. Научилица, Е. Башић Седам нота сто дивота	
-------------------------	---	--	--

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика – солфеђо	
Дужина трајања школовања	6 година , 4 године, 2 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус /1,2,3разред/1,2разред/1разред	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Равијање музикалности и музичке писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>Интонирање мелодијских вежби у Дурским и молским лествицама до четири предзнака</p> <p>Равномерно читање ритма (парлато) у виолинском и бас кључу у свим простим, четвороделним и правилно сложеним дводелним тактова. Опажање, интонирање тонова из мелодике, препознавање и записивање ритмичких мотива, мелодијско- ритмички диктат једноставне фрактуре по двотактима; интонирање доминантног септакорда у обрађеним тоналитетима са разрешењем у тонику.</p> <p>Теорија музике: дурске лествице до четири предзнака, а молске до два и ц-мол. Квинтакорди главних ступњева; интервали до октаве; утврђивање дурских и молских квинтакорда на свим основним тоновима.</p>	
Годишњи испит	<p>На крају првог циклуса ученици 3 раз. шестогодишњег, 2 раз.четворогодишњег школовања полажу испит, а 1 раз. двогодишње имају смотру.</p> <p>Писмени део: мелодијско- ритмички диктат у тоналитетима до два предзнака (без ученика двогодишњег школовања), тест из теорије: тетракорди, имена и врста интервала, дурски и молски квинтакорд</p> <p>усмени део: мелодијска вежба (тоналитети пређени у првом циклусу); парлато: виолински и бас кључ пређено градиво првог циклуса.</p>	

Начин остваривања програма предмета:

Групни, теоретски и практични рад . Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења упитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ МНОГОСТРАНОСТ ТОНОВА ОРНАМЕНТИ	Музичка фраза, фразирање, агогика, артикулација, динамика, темпо с одговарајућим италијанским називима. Владање музичком ортографијом	Дробни и Васиљевић: Теорија музике	Константно прожимање са солфеђом,
ТОНАЛИТЕТИ	Лествице – теоријско обнављање свих дијатонских лествица, упоређивање истоимених и паралелних тоналитета, упоређивањем лествица удаљених за хроматски полистепен и енхармонских лествица. Поставка мол дуре. Поставка квинтакорда	Д. Деспић: Теорија Музике: М. Тајчевић: Теорија музике	индивидуалном наставом и групним музицирањем
ОБРАДА ИНТЕРВАЛА	Интервали: интервали до октаве и њихови обртаји.- Сложени интервали . Хроматске промене интервала и њихова разрешења Карактеристични лествични интервали		
ПОСТАВЉАЊЕ АКОРАДА	Трозвуци и четворозвуци: обнављање консонантних квинтакорада и њихових обртаја и поставка умањеног и прекомерног квинтакорда. Умањени, полуумањени и мали молски септакорд на одговарајућим ступњевима у тоналитету. Поставка септакорада у основној дурској и молској лествици.		

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика солфеђо	
Дужина трајања школовања	6 година , 4 године, 2 године	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус- /4,5,6разред /3,4разред /2 разред - солфеђо	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Равијање музикалности и музичке писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса. Оспособљавање ученика за наставак школовања у средњој музичкој школи, а истовремено и за самостално, аматерско бављење музиком, на нивоу основношколског знања и искуства.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Интонирање мелодијских вежби у свим Дурским и молским лествицама кинтног и квартног круга; Интонирање хоматских скретница и пролазница, мутација. Певање лествичних квинтакорда, штимова и каденци свих тоналитета до седам предзнака. Ритмичко читање етида инструменталног типа из градива. Примена пронеме кључа или два система. Народни ритмови (сложено- мешовити тактови); ритмичка јединица шеснаестина, дуола; метроритам. Опажање и интонирање пређеног градива; малог дурског и умањеног септакорда са разрешењем. Ритмички и мелодијски диктат	
Годишњи испит	Писмени део: мелодијски диктат до четири предзнака Усмени део: мелодијска вежба до четири предзнака: скретнице, пролазнице и мутација Парлато: промена кључа, биолински и бас, са свим ритмичким фигурама	

Начин остваривања програма предмета:

Групни, теоретски и практични рад . Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења у упитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
МЕЛОДИКА	<p>Интензиван и континуиран рад на развоју ученикових музичких способности – спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, осећаја за ритам, музичке меморије и музичке фантазије. Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације).</p> <p>Постизање вештине течног читања и писања нота у разним кључевима, брзог препознавања и разумевања најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања или певања <i>Prima vista</i>).</p>	<p>В . Ц в е т к о в и ћ и Ј . Михаљица: солфеђо за четврти, пети и шести разред ше стогодишње о м ш ; П а н д у р о в и ћ , Алесандровић и Јелић: солфеђо трећи и четврти разред четворогодишње и други раз. Двогодишње омш.</p>	<p>Константно прожимање са главним предметом, теоријом музике и групним музицирањем</p>
РИТАМ	<p>Ритмичко читање етида инструменталног типа из градива Примена промене кључа или два система Народни ритмови, Поли ритам</p>	<p>З. М: Васљевић: солфеђо ритам Б. Поповић: Солфеђо В. Јовановић: Солфеђо</p>	
ОПАЖАЊЕ, ИНТОНИРАЊЕ, ДИКАТАТИ	<p>Опажање и интонирање комплетног обрађеног градива од првог разреда . Ритмички и мелодијски диктат.</p>		

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика теорија музике	
Дужина трајања школовања	6 година , 4 године, 2 године	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус/6 разред, 4 разред, 2 разред/ теорија музике	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Теоретско обједињавање свих музичких појмова и израза, као и повезивање теоретске наставе са солфеђом и наставом инструмента, односно соло певања	
Годишњи фонд часова:	35	Недељни фонд часова: 1
Обавезни минимум	Лествице: све дурске и молске Интервали и акорди: изгађивање, препознавање, означавање шифри. Многостраност тонова, Малидурски септакорд са обртајима Све врсте септакорда. Појмови и дефиниције из области темпа, артикулације, агогике и ритма.	
Годишњи испит	Писмени део: - шифре интервала и акорада; - Исписивање предзнака појединих лествица; Исписивање врсте интервала и акорада. Усмени део: изградња интервала и акорада; ознаке за темпо, динамику, артикулацију и агогику.	

Начин остваривања програма предмета:

Групни, теоретски и практични рад . Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења у упитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ МНОГОСТРАНОСТ ТОНОВА ОРНАМЕНТИ	Музичка фраза, фразирање, агогика, артикулација, динамика, темпо с одговарајућим италијанским називима. Владање музичком ортографијом	Дробни и Васиљевић: Теорија музике Д. Деспић: Теорија Музике	Константно прожимање са солфеђом, индивидуално

ТОНАЛИТЕТИ	Лествице – теоријско обнављање свих дијатонских лествица, упоређивање истоимених и паралелних тоналитета, упоређивањем лествица удаљених за хроматски полистепен и енхармонских лествица. Поставка мол-дура. Лествични квинтакорди.	М. Тајчевић: Теорија музике	наставом и групним музицирањем
ОБРАДА ИНТЕРВАЛА	Интервали: интервали до октаве и њихови обртаји.- Сложени интервали . Хроматске промене интервала и њихова разрешења Карактеристични лествични интервали		
ПОСТАВЉАЊЕ АКОРАДА	Трозвуци и четворозвуци: обнављање консонантних квинтакорада и њихових обртаја и поставка умањеног и прекомерног квинтакорда. Умањени, полуумањени и мали молски септакорд на одговарајућим ступњевима у тоналитету. Поставка септакорада у основној дурској и молској лествици.		

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика / хор	
Дужина трајања школовања	6 година , 4 године	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус /4,5,6разред/3,4 разред/ -хор	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Анимирати и оспособити ученика за групно музицирање. Развијати перцепцију слушања осталих чланова. Развијање интонације и артикулације у складу са осталим члановима у групном раду и слушање других. Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Обрада најмање три трогласне композиције различитих стилских епоха , укључујући и домаће ауторе.	

Начин остваривања програма предмета:

Групни, теоретски и практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења у упитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ВОКАЛНА ТЕХНИКА	Вежбе дисања, вокализе за уједначавање боје гласова, певање канона, певање двогласних и трогласних композиција.	Вокализе различитих аутора	Константно прожимање са солфеђом, индивидуалном наставом (главним предметом) и групним музицирањем
МУЗИЧК И РАЗВОЈ	Упознавање музичких појмова и појава, различитих музичких епоха	Б. Черногоубов: канони и одабир вишегласних мелодија за дечје хоровае, Збирке песама за женске и дечје хоровае	

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика /	
Дужина трајања школовања	6 година , 4 године	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус /4,5,6разред/3,4 разред/ -оркестар, камерна музика	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Анимирати и оспособити ученика за групно музицирање. Развијати перцепцију слушања осталих чланова. Развијање интонације и артикулације у складу са осталим члановима у групном раду и слушање других. Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Оркестар :Обрада најмање три крађа дела и једно дело у више ставова. Камерна музика : 2 композиције из периода барока и једно дело из осталих епоха Обавезни јавни наступи оркестра.	
Начин остваривања програма предмета:		
<i>Групни, теоретски и практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачењу упитства</i>		

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Увежбавање деоница, ритмичко и интонативно усклађивање.	Деонице из оркестарског програма	Константно прожимање са солфеђом, и теорије са индивидуалном наставом (главним инструментом).и
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Увежбавање фразирања и динамичке обраде. Упознавање музичких појмова и појава, различитих музичких епоха	По избору диригента три краће композиције различитог карактера	

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика /Клавир	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други, трећи / Клавир	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Упознавање ученика са инструментом и стицање основних вештина свирања на клавиру. Оспособљавање ученика за наставак школовања у другом циклусу.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 5 дурских лествица са трозвучима и 50 композиција по слободном избору.</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 5 лествица са трозвучима, 5 етида (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 5 композиција по слободном избору, 3 полифоне композиције и једна цела сонатина и став из сонатине или циклус варијација.</p> <p>На крају трећег разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 5 лествица са трозвучима, 4 етиде (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 4 композиције, по слободном избору, 3 полифоне композиције и 1 цела сонатина и став из сонатине или циклус варијација.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у првом и другом разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године, а у трећем један јавни наступ.	
Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда на крају првог и другог полугодишта има смотре. На крају првог полугодишта треба да изведе две композиције по слободном избору, а на крају другог полугодишта: Једна лествица, једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа) и две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик другог разреда на крају године има смотру са следећим програмом: Једна лествица, једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа) и две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик трећег разреда има на крају првог полугодишта смотру са следећим програмом: Једна лествица и две композиције, по слободном избору, а за годишњи испит: Једна лествица., једна етида, једна полифона композиција, један став из сонатине и једна композиција, по слободном избору</p>	

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад . Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са инструментом. Овладавање основном техником свирања на клавиру – савлађивањем, на основном нивоу, свих врста техничких тешкоћа: репетиција, трилера, тремола, лествица, позиционих и ванпозиционих арпеђа и фигурација, дуплих нота, акорада, скокова и полифоније.	КЛАВИРСКЕ ШКОЛЕ ЗА ПОЧЕТНИКЕ: Кршић, М. Петровић, Бајер, Николајев, Гњесина, Артоболевска и сличне. ЕТИДЕ И КОМПОЗИЦИЈЕ ВИРТУОЗНИХ ИЗВОЂАЧКИХ ТЕШКОЋА: Диверноа: Основне вежбе за клавир, оп. 76, Лешхорн: Мелодичне етиде, оп. 192, Черни: Етиде оп. 139, 849, Диверноа: Основне вежбе за клавир, оп. 176 Лешхорн: Мелодичне етиде, оп. 192, Лемоан: Дечје етиде, оп. 37 и друге етиде или композиције виртуозних извођачких тешкоћа.	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације) и изградња способности њихове адекватне стилске употребе у процесу извођења музичког дела.	КОМПОЗИЦИЈЕ МАЛЕ ФОРМЕ: Чајковски: Дечји албум, оп. 39 Мајкапар: 24 лаке композиције, оп. 16 Гречанинов: Оп. 99 Шуман: Албум за младеж, оп. 68 Кабалевски: Оп. 30 Барток: Микрокосмос, I свеска С. Рајчић: Дечја збирка М. Тајчевић: За мале 3. Христић: Тачкице Бах: Мале композиције	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.

ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Интензиван и континуиран рад на развоју физиолошких и психолошких слуховних способности – спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, навике размишљања у тонским представама (тонске контемплације) и потребе за изражавањем звуком (духовног слуха). Континуиран рад на свесном меморисању дела.	КОМПОЗИЦИЈЕ ВЕЛИКЕ ФОРМЕ: Сонатине и варијације: Ванхала, Плејела, Хаслингера, Бетовена, Дијабелија, Кулауа, Дусика, Хајдна, Клементија и других композитора.	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
---------------------------------	---	--	--

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика / Клавир	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус / Четврти, пети, шести разред/ Клавир	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на клавирском одсеку средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на клавиру, на нивоу основношколског знања и искуства	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају сваког разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит.</p> <p>Ученик четвртог разреда клавира мора савладати обавезан минимум од 4 лествице са трозвучима и 6 четворозвука, 4 етиде (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа), 4 композиције, по слободном избору, 3 полифоне композиције и 1 цела сонатина и став из сонатине или циклус варијација.</p> <p>Ученик петог разреда клавира мора савладати обавезан минимум од 5 ластвица са трозвучима, 6 четворозвука, 4 етиде (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 4 композиције, по слободном избору, 3 полифоне композиције, 1 цела соната или став из сонате и циклус варијација и 1 композиција домаћег аутора.</p> <p>Ученик шестог разреда мора савладати обавезан минимум од лествица по слободном избору, 4 етиде (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 4 композиције, по слободном избору, 3 полифоне композиције, 1 соната или став из сонате и циклус варијација и 1 композиција домаћег аутора.</p>	
Годишњи испит	<p>У четвртом разреду на годишњем испиту ученик клавира треба да одсвира: Једну полифону композицију, једну етиду (или композицију виртуозних извођачких тешкоћа), један став из сонате и једну композицију, по слободном избору.</p> <p>У петом разреду на годишњем испиту ученик клавира треба да одсвира: Једну полифону композицију, једну етиду (или композицију виртуозних извођачких тешкоћа), један став из сонате, једну композицију, по слободном избору и једну композицију домаћег аутора.</p> <p>У шестом разреду на годишњем испиту ученик клавира треба да одсвира: Једну полифону композицију, једну етиду (или композицију виртуозних извођачких тешкоћа), један став из сонате, једну композицију, по слободном избору и једну композицију домаћег аутора.</p> <p>На смотри која се одржава крајем првог полугодишта ученици сва три разреда треба да одсвирају једну скалу и једну виртуозну етиду.</p>	

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад

Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Интензиван рад на даљем развоју могућности извођачког апарата, путем савлађивања свих врста техничких тешкоћа (у варијантама прилагођеним индивидуалним могућностима ученика) с посебним нагласком на даљем савлађивању "Брзо-дуго-гласно-јасно" начина свирања, у сврху постизања вишег ступња виртуозитета.	ЕТИДЕ И КОМПОЗИЦИЈЕ ВИРТУОЗНИХ ИЗВОЂАЧКИХ ТЕШКОЋА: Беренс: Етиде, оп. 61Черни: Етиде, оп. 849, оп. 299 и оп. 740Хелер: Етиде, оп. 47Крамер и Билов: ЕтидеЛешхорн: Етиде оп. 38и оп.66Мошковски: Етиде, оп. 18Друге етиде сличних извођачких тешкоћа.	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем (хор, камерна музика)
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Наставак рада на развијању музичке фантазије подстицајним разговорима поједностављеног садржаја, примереног учениковом узрасту као и указивањем на аналогије међу уметничким вредностима дела из разних области уметничког изражавања. Наставак рада на поступку свесног меморисања музичког дела. Оспособљавање за брзо препознавање и разумевање најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања или певања Prima vista Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје. Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике. Развијање и профилирање естетских музичких критеријума	КОМПОЗИЦИЈЕ МАЛЕ ФОРМЕ: Шопен: Ноктурна у це-молу и цис-молу, оп. постх. и Полонеза у ге-молу, оп. постх. Шуман: Албум за младеж, оп. 68 Г р и г : Л и р с к и к о м а д и Кабалеvски: Дечје композиције Гречанинов: Оп. 99, Оп. 119, Оп. 123, Оп. 127. остакович: Игре лутака Казела: 11 дечјих комада Барток: Микрокосмос, III и IV свеска Бах: Мали прелудијуми, Двогласне инвенције, трогласне инвенције и поједини ставови из Француских свита Менделсон: Песме без речи Шуберт: Два скерца Прокофјев: Музика за децу и друга дела сличне извођачке тежине	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем (хор, камерна музика)

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Интензивирање рада на развоју активности унутрашњег и спољашњег слуха употребом примера дијатонских и једноставних хроматских хармонско-мелодијских образаца, савлађивањем вештине њиховог репродуковања на инструменту и стицањем сложенијег искуства у импровизовању пратње за певачку, гудачку или дувачку деоницу - функционалног у оквирма аматерске делатности, а, истовремено, довољног за евентуалан наставак школовања у средњој музичкој школи.</p>	<p>КОМПОЗИЦИЈЕ ВЕЛИКЕ ФОРМЕ: Моцарт: Бечке сонатине Бетовен: Соната оп. 49, бр. 2, Ге-дур Хајдн: Сонате, по избору Моцарт: Соната Це-дур, КВ 545, Соната Ес-дур, КВ 282 Бетовен: Соната оп. 49, бр. 1, ге-мол, Сонате Woо 47 (Ес-дур, еф-мол и Де-дур), оп. 79 Шуман: Соната оп. 118, бр. 2, Де-дур Моцарт: Сонате у Це-дуру (КВ 309 и КВ 330), у Еф-дуру (КВ 280 и КВ 332) Кабалевски: Варијације у Бе-дуру, оп. 40 Беркович: Варијације на Паганинијеву тему и др. Сонате и варијације сличне извођачке тежине.</p>	<p>Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем (хор, камерна музика)</p>
--	--	--	--

Наставни одсек / Група	Обавезни -класична музика / Гудачки инструменти	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други, трећи / Виолина, виола, виолончело	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Формирање психомоторне извођачке релације код ученика у којима водећу улогу има асоцијативни доживљај звучне материје. Постављање основа за разумевање значења и важности универзалних музичких изражајних средстава.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум за виолину од 3 дурске лествице са трозвучима; 20 вежбаца; 10 малих комада песмица ; за виолончело 10 кратких етида са применом основних потеза и ритмичких фигура; 10 кратких песмица уз пратњу клавира.</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум за виолину од 4 једнооктавне лествице; 6 етида са различитом проблематиком и 4 комада различитог карактера; за виолончело 10 етида различитог карактера технике; 10 комада различитог музичког садржаја са клавиром; лакша концертна, концерти, сонате, сонатине, варијације.</p> <p>На крају трећег разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум за виолину 4 лествице; 6 етида са различитом проблематиком; 4 комада различитог карактера; за виолончело 8 етида различитог карактера; 3 комада уз пратњу клавира; концертно или концерт, соната или сонатина, варијације.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезно најмање два јавна наступа током године.	

Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда на крају првог и другог полугодишта има смотре. Ученик виолине треба да одсвира напамет <u>на крају првог полугодишта</u> 2 композиције а ученик виолончела треба да одсвира следећи програм Скала Це –дур, Етиду „ Једна композиција, по слободном избору. <u>На крају другог полугодишта</u> ученик виолине треба да одсвира следећи програм: Једна лествица; Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева); Две композиције, по слободном избору, а ученик виолончела треба да одсвира следећи програм: Једна лествица и трозвук, Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева), Две композиције, по слободном избору</p> <p>Ученик другог разреда на крају године има смотру са следећим програмом за виолину: Једна лествица, Једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа); Две композиције, по слободном избору; за виолончело Једна лествица са трозвуком, Једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа), Две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик трећег разреда виолине има годишњи испит са следећим програмом: Једна лествица ;једна етида одговарајуће тежине; Два комада различитог карактера, варијације или концертино ,а ученик виолончела има годишњи испит са следећим програмом: Скала са трозвуком и потезима (минимум 3 потеза), 2 етиде различитог карактера., Комад са клавиром или II и III став кончертина, концерта, сонате, сонатине, варијације.</p>
----------------------	---

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са инструментом. Поставка леве и десне руке и њихово прилагођавању инструменту. Рад на добијању звука, интонацији и ритму. Усвајање основне поделе гудала и усвајање основних потеза. Упознавање са различитих односима у оквиру квартног хвата Упознавање са позицијама. Даљи развој извођачког апарата.	Почетне школе свирања за виолину и виолончело различитих аутора Љ. Степановић ;Д. Марковић; Денеш, Регер и Немет; М. Симић; И. Мардеровски; Сато; Ф. Антал; Гардијан; Пејшик;	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Формирање музичко- слушних представа. Почетни рад на развијању музичке фантазије. Упознавање са значењем најчешћих ознака за темпо. Упознавање са значењем основних динамичких ознака. Свесно меморисање	Збирке комада различитих аутора: Гарлицки, Родионов, Уткин А. Волчков, Хрестоматија за виолончело I- III	Гл. инструмент – прожимање са солфеђом и поз. примерима из природе

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Свирање песмица различитог карактера квалитетним тоном интонативно тачно, ритмички прецизно. Усавршавање вештине читања нота сциљем успостаљања рајне навике. Примена научених ознака за темпо</p> <p>Наставак рада на развијању музичке фантазије буђењем интересовања за креативно музичко изражавање</p>	<p>Велике форме -кончертина иконцерти: Вивалди: Це-дур; Бревал: Це-дур или Де-дур С. Мах: Лаки кончертино П. Николић: Кончертино Ге-дур Кихлер: Кончертино Ге-ду 1,2,3 Ромберг: е-мол или Еф-дур; Хук: Ге-дур; Бревал: Це-дур.</p>	
--	--	--	--

Наставни одсек/ Група	Обавезни -класична музика / гудачи	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус/ Разред /Предмет	Други циклус / Четврти, пети, шести разред/ виолина ,виола, виолончело	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на гудачком одсеку средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на гудачким инструментима, на нивоу основношколског знања и искуства	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају сваког разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит.</p> <p>Ученик четвртог разреда виолине има минимум од 4 дурске двооктавне лествице у позицији са разлагањима по Грегоријану; 8 етида са различитом проблематиком; 4 комада различитог карактера; једна велика форма: став из концерта, кончертина, сонате или тема с варијацијама. Ученик виолончела има обавезни минимум од: 8 етида различитог карактера; 3 комада уз пратњу клавира; Кончертино или концерт, соната или сонатина, варијације.</p> <p>Ученик петог разреда виолине има минимум од 2 двооктавне дурске и молске лествице са разлагањима са променом позиција по Грегоријану; 8 етида различите проблематике; 2 комада различитог карактера; 1 велика форма: став из концерта или варијације. Ученик виолончела има обавезни минимум од 6 етида различитог карактера; 2 комада различитог карактера уз клавир; кончертино или концерт, соната, варијације. Ученик шестог разреда виолине има обавезни минимум: 5 лествица кроз 3 октаве са розвучима; 6 етида; 4 комада и 2 велике форме, а ученик виолончела има обавезни минимум од 6 етида различитог карактера; 2 комада уз пратњу клавира различитог карактера; Кончертино или концерт, соната или сонатина, варијације; Бах: I свита за соло виолончело (3 става, Менует I и II, Куранта, Жига).</p>	

Годишњи испит	<p>У четвртном разреду на годишњем испиту ученик виолине треба да одсвира напамет: Једна двооктавна лествица у позицији са разлагањима по Грегоријану. Две етиде са различитом проблематиком. Једна велика форма: став из концерта или тема с варијацијама Ученик виолончела треба да одсвира напамет: Скала са трозвуком и потезима (минимум 5 потеза). Две етиде различитог карактера. Комад са клавиром или II и III став концертина, концерта, сонате, сонатине, варијације, или два става барокне сонате.</p> <p>У петом разреду на годишњем испиту ученик виолине треба да одсвира напамет: Једна лествица кроз две октаве са променом позиција и разлагањима по Грегоријану. Две етиде са различитом проблематиком. Један став концерта. Ученик виолончела треба да одсвира напамет Скала – дурска или молска кроз три октаве, трозвуци, потези. етиде различитог типа технике. Комад уз пратњу клавира. Барокна соната 2 става. Кончертино, концерт I или II и III став, или варијације или соната или сонатина.</p> <p>У шестом разреду на годишњем испиту ученик виолине треба да одсвира напамет следеће: Једна лествица кроз три октаве са разлагањима по Грегоријану.. Две етиде са различитом проблематиком. Један комад. Један став концерта. Ученик виолончела треба да одсвира напамет следеће: Скала – дурска или молска кроз три октаве, трозвуци, потези. Терце и сексте кроз две октаве. Једна етида. Бах: један став. Комад уз пратњу клавира. Барокна соната, два става. Кончертино или концерт – I или II и III став, или варијације, или соната, или сонатина.</p>
----------------------	---

Начин остваривања програма предмета:

Настава се изводи индивидуално и према садржајима је практична настава уз теоретска објашњења.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата до постизања оптималног квалитета у односу на предиспозиције појединца. Оспособљавање за самостално учење и вежбање	Збирке техничких вежби и етида различитих аутора: Волфарт: 60 етида, оп. 45, Кајзер: 36 етида, оп. 20, I свеска Грегоријан: Скале, Мазас: Етиде оп. 36, I свеска, Симић: IV свеска, Ф. Антал: IV свеска, И. Мардеровски: Избор етида Доцауер: 113 етида, Шома: Избор етида, Хрестоматија, С. Ли: Мелодијске етиде	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем

<p>МУЗИЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Наставак рада на развијању музичке фантазије подстицајним разговорима поједностављеног садржаја, примереног учениковом узрасту као и указивањем на аналогije међу уметничким вредностима дела из разних области уметничког изражавања.</p> <p>Наставак рада на поступку свесног меморисања музичког дела.</p> <p>Оспособљавање за брзо препознавање и разумевање најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања или певања Primavista</p> <p>Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје. Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике. Развијање и профилирање естетских музичких критеријума</p>	<p>Мале форме у збиркама различитих аутора Бакланова: Сонатина Бе-дур Фортунатов: Млади виолиниста, II свеска Хрестоматија за III - IV разред Данкла: Варијације Бакланова: Варијације А. Комаровски: Варијације О. Шевчик: Композиције за виолончело Хрестоматија IV, V, VI</p>	<p>Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем</p>
-----------------------	---	--	--

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Учествовање ученика у раду оркестра, камерних састава и осталих облика групног музицирања Стицање искуства јавног наступања – самосталног и у ансамблу..</p>	<p>Велике форме различитих аутора А. Јаншинов: Кончертино оп. 35 Кихлер: Кончертино у стилу Вивалдија Де-дур Л. Портноф: Кончертино а-мол Хубер: Кончертино Еф-дур Бакланова: Кончертино де-мол Ридинг: Кончертино Ге-дур Комаровски: Концерт А-дур Вивалди: Концерт Де-дур, I став А. Вивалди: Концерт Ге-дур, I став А. Вивалди: Концерт а-мол, I став О. Ридинг: Концерт Де-дур, оп. 25 О. Ридинг: Концерт Ге-дур, оп. 24 Бревал: Еф-дур или А-дур; Бодио: Це-дур; Зокарини: Де-дур или А-дур; Вивалди: а-мол. Сонате: Вивалди: е-мол или а-мол; Марчело: Еф-дур или е-мол; Ромберг: Бе-дур; Јордан: Варијације а-мол.</p>	<p>Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем</p>
--	--	--	--

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика/ Дувачки инструменти	
Дужина трајањашколовања	6 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други, трећи / флаута	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и наставак школовања у седњој музичкој школи.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум: вежбе и етиде сличног садржаја и тежине прилагођене узрасту почетника.</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум вежбе и етиде сличног садржаја и тежине прилагођене узрасту почетника.</p> <p>На крају трећег разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум : техничкевежбе, етиде и комади сличног садржаја и тежине.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у свакомразредуимаобавезнанајмање два јавна наступа током године.	
Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда на крају другог полугодишта има обавезну смотру:</p> <p>1 лествица напамет</p> <p>1 етида</p> <p>1 композиција по слободном избору –напамет</p> <p>Ученик другог разреда на крају године има смотру са следећим програмом :</p> <p>1 лествица напамет</p> <p>1 етида</p> <p>1 композиција уз пратњу клавира по слободном избору – напамет</p> <p>Ученик трећег разреда има годишњи испит са следећим програмом:</p> <ol style="list-style-type: none"> дурска и молска лествица етиде различитог карактера <p>1 дело уз пратњу клавира – напамет</p>	
Начин остваривања програмапредмета:		
<i>Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачењау упитства</i>		

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са инструментом. Вежбе дисања и унаређивање дисајног апарата. Рад на добијању звука, интонацији и ритму..	Моје : Флаутиста почетник св.1-3 Гобер :Комплетна метода за флауту Димитријевић Школа за флауту	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Формирање музичко- слушних представа. Почетни рад на развијању музичке фантазије. Упознавање са значењем најчешћих ознака за темпо, динамику и артикулацију. Рад на свесном меморисање. Упознавање на ишеструком применио лауте у оркестру, камерним саставима и солистичким наступима.	Хрестоматија 1 за флауту Телеман :Менует 2 из свите у а молу	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Свирање песмица различитог карактера квалитетним тоном интонативно тачно, ритмички прецизно. Усавршавање вештине читања нота с циљем успостаљања трајне навике. Наставак рада на развијању музичке фантазије буђењем интересовања за креативно музичкко изражавање.	Николић :Андантино Дусек : Менует	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.

Наставни одсек/ Група	Обавезни -класична музика/дувачки инструменти/ флаута	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус / Четврти, пети, шести разред/ флаута	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања у средњој школи профил – музички извођач – флаутиста, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на флаути, на нивоу основношколског знања и искуства	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају сваког разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит.</p> <p>Ученик четвртог разреда флауте има минимум :техничке вежбе, етиде, комаде и соната сличног садржаја и тежине</p> <p>Ученик петог разреда флауте има минимум : техничке вежбе, етиде, комаде и соната сличног садржаја и тежине</p> <p>Ученик шестог разреда флауте има минимум: техничке вежбе, етиде, комаде и соната сличног садржаја и тежине</p>	
Годишњи испит	<p>У четвртом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира напамет једнудурску и једну молску лествицу са трозвучима у осминама и шестнаесинама; две етиде различитог карактера, једно дело уз пратњу клавира напамет.</p> <p>У петом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира: Једна дурску и једну молску лествицу са трозвучима у осминама и лаганим шестнаесинама - напамет, две етиде различитог карактера, једно дело уз пратњу клавира напамет.</p> <p>У шестом разреду на годишњем испиту ученик флауте треба да одсвира једна дурску и једну молску лествицу молску лествицу са трозвучима ,доминантним и умањеним септакордом у шестнаесинама, хроматику – напамет, две етиде различитог карактера, једно дело уз пратњу клавира напамет.</p>	

Начин остваривања програмапредмета:

*Навести на који начин се реализује наставни процес (индивидуално или групно), да ли је у питању практична настава- теорија;
Специфичности везане засадржај наставног предмета(Да ли се настава реализује кроз теорију, практичну наставу*

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Наставити рад на даљем усавршавању извођачког апарата до постизања оптималног квалитета у односу на предиспозиције појединца Оспособљавање за самостално учење и вежбање	Мојс: Флаутиста почетник – до краја Димитријевић Школа за флауту Гариболди : 20 малих тида	Константно прожимање са солфеђом, и групним музицирањем
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Наставак рада на развијању музичке фантазије и осећаја за музику. Наставак рада на поступку свесног меморисања музичког дела. Усвајање основних знања из области музичке теорије. Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике	Поп: Арабела Келер : Мазурка Мојс: Сарабанда Мусорски : Гопак	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Учествовање ученика у раду оркестра, камерних састава и осталих облика групног музицирања.Стицање искуства јавног наступања – самосталног и у ансамблу.	Телеман : Соната Ф дур Вивалди Концерт бр.5 оп 10 Келер Романса Глук Арија из опере Орфеј Форе Сичилианно	Константно прожимање са солфеђом и групним музицирањем

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика / Гитара	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други, трећи / Гитара, тамбура и мандолина	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на трзачком одсеку инструменти гитара, тамбура и мандолина, музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на овим инструментима, на нивоу основношколског знања и искуства.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од четири лествице у првој позицији; четири етиде; три комада</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 4 лествица кроз 2 октаве, 4 етида (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 3 композиције по слободном избору.</p> <p>На крају трећег разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 4 лествица кроз две октаве, 4 етиде (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 3 композиције, по слободном избору.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у првом и другом разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године, а у трећем један јавни наступ.	
Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда на крају првог полугодишта на смотри треба да изведе две композиције по слободном избору, а на крају другог полугодишта: Једна лествица, једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа) и две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик другог разреда на крају године има смотру са следећим програмом: Једна лествица, једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа) и две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик трећег разреда има испит на крају другог полугодишта једна лествица, једна етида и две композиције по слободном избору.</p>	
Начин остваривања програма предмета:		
<i>Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства</i>		

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање хваталке закључно са седмом позицијом кроз вежбање позиционих вежби за четврту, пету и седму позицију. Увођење типских двооктавних лествица у новим позицијама са детаљним образложењем промене позиције и почетком рада на ритмичким варијантама. Свирање лествичних интервала у спором темпу. Постављање технике вибрата. Рад на постави великог баре хвата. Рад на одвајању мелодије и пратње помоћу различите динамике и различитих врста удара.	ЛИТЕРАТУРА Ј. Јовичић: Школа за гитару, I и II део Ј. Јовичић: Избор лаких етида за гитару Х. Сагрерас : Лекције за гитару Шира литература по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације) и изградња способности њихове адекватне стилске употребе у процесу извођења музичког дела. Једноставна анализа композиција које се раде уз образложење карактера.	В. Андре: Збирка композиција за гитару	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Интензиван и континуиран рад на развоју физиолошких и психолошких слуховних способности – спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, навике размишљања у тонским представама (тонске контемплације) и потребе за изражавањем звуком (духовног слуха). Континуиран рад на свесном меморисању дела.	Д. Богдановић: Шест дечјих комада Шира литература по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика / гитара	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус / Четврти, пети, шести разред/ гитара, тамбура и мандолина	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на трзачком одсеку инструментима гитара, тамбура имандолина, музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на овим инструментима, на нивоу основношколског знања и искуства	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају четвртог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит. од 2 лествице кроз три октаве, 4 етиде (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа), 3 композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик петог разреда мора савладати обавезан минимум од 2 лествице кроз три октаве са интервалима, 4 етиде (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 3 композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик шестог разреда мора савладати обавезан минимум од две лествице по слободном избору, 2 етиде (или композиције виртуозних извођачких тешкоћа), 2 композиције, по слободном избору, 1 полифоне композиције, 1 соната или став из сонате и циклус варијација.</p>	
Годишњи испит	<p>У четвртном разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира: Једну полифону композицију, једну етиду (или композицију виртуозних извођачких тешкоћа), и једну композицију, по слободном избору.</p> <p>У петом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира: Једну полифону композицију, једну етиду (или композицију виртуозних извођачких тешкоћа), једну композицију, по слободном избору .</p> <p>У шестом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира: Једну полифону композицију, једну етиду (или композицију виртуозних извођачких тешкоћа), један став из сонате, једну композицију, по слободном избору.</p> <p>На смотри која се одржава крајем првог полугодишта ученици сва три разреда треба да одсвирају једну скалу и једну виртуозну етиду.</p>	
Начин остваривања програма предмета:		
<i>Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства</i>		

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	<p>Даљи рад на употпуњавању стеченог знања. Рад на легатима за леву руку. Рад на промени позиције и скоковима за леву руку. Даљи рад на украсима – двоструки предудар, мордент, пратрилер. Рад на артикулацији и детаљна контрола трајања тонова. Вежбе за баре и вежбе за истезање. Рад на тремоло техници. Усавршавање украса – трилер. Рад на октавним флажолетима и на разним врстама ефеката (тамбора, пицката, ефекат добоша и др.). Рад на штимовању инструмента.</p>	<p>ЛИТЕРАТУРА Ј. Јовичић: Школа за гитару II и III део В. Андре: Збирка композиција за гитару X. Сагрерас: Лекције за гитару М. Ђулијани: 120 арпеђа, оп. 1 Ф. Сор: Етиде, оп. 31/I и II Ј. А. Логи: Партита Ј. Дауланд: Лаки комади Д. Богдановић: Шест дечјих комада Шири литература по избору наставника</p>	<p>Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем (хор, камерна музика)</p>
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	<p>Наставак рада на развијању музичке фантазије подстицајним разговорима поједностављеног садржаја, примереног учениковом узрасту као и указивањем на аналогичне међу уметничким вредностима дела из разних области уметничког изражавања. Наставак рада на поступку свесног меморисања музичког дела. Оспособљавање за брзо препознавање и разумевање најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања или певања Prima vista Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје. Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике. Развијање и профилирање естетских музичких критеријума</p>	<p>Ј. Јовичић: Школа за гитару, III, IV и V део – само делови предвиђени програмо м и прилаг ођени способностима ученика Ј. Јовичић : К о м п о з и ц и ј е на ф о л к л о р н е т е м е Б а л к а н а и Ш п а н и ј е В. Андре: Збирка композиција за гитару Ф. Карули: Сонате М. Ђулијани: Сонатине Ф. Сор и Сеговија: 20 етида Шири литература по избору наставника</p>	<p>Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем (хор, камерна музика)</p>

ИНСТРУМЕНТАЛНО- ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Интензивирање рада на развоју активности унутрашњег и спољашњег слуха употребом примера дијатонских и једноставних хроматских хармонско-мелодијских образаца, савлађивањем вештине њиховог репродуковања на инструменту и стицањем сложенијег искуства у импровизовању пратње за певачку, гудачку или дувачку деоницу - у оквирма аматерске делатности, а, истовремено, довољног за наставак школовања		Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем (хор, камерна музика)
-------------------------------------	--	--	---

Наставни одсек/ Група	Обавезни -класична музика / Хармоника	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус/ Разред / Предмет	Први циклус / Први, други, трећи разред / Хармоника	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Упознавање са инструментом и деловима инструмента. Овладавање поставком инструмента. Овладавање техником интерпретације и основним врстама артикулације. Стицање основних елемената музичке писмености. Развијање стваралачко – извођачких способности код појединца.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 2 дурске лествице Це-дур и Ге-дур; 30 техничких вежби-етида са различитим техничким захтевом; 8 комада – песмица.</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 4 дурске лествице Це-дур, Ге-дур-Де-дур и Еф-дур; 15 техничких вежби-етида са различитим техничким захтевом; шест композиција различитих епоха и садржаја.</p> <p>На крају трећег разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од 2 дурске и 2 молске лествице; 10 техничких вежби-етида са различитим техничким захтевом; пет композиција различитих епоха и садржаја.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године	
Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда у току школске године има обавезу да свира на две смотре. На крају првог полугодишта две композиције по слободном избору. На крају школске године: Једна лествица, Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева), Две композиције, по слободном избору</p> <p>Ученик другог разреда у току школске године има обавезу да свира на две смотре. На крају првог полугодишта две композиције по слободном избору. На крају школске године: Једна лествица, Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева), Две композиције, по слободном избору</p> <p>Ученик трећег разреда у току школске године има обавезу да свира на смотри на крају првог полугодишта две композиције по слободном избору. На крају школске године на годишњем испиту: Једна лествица, Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева), Две композиције, по слободном избору.</p>	

Начин остваривања програмапредмета:

Настава се изводи индивидуално. Избор композиција у циљу савладавања градива прилагођавамо сваком ученику индивидуално у складу са његовим афинитетима, склоностима и способностима Све захтеве треба остварити кроз мањи или већи број једноставнијих, односно сложенијих примера не заборављајући дидактичке принципе рада

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	<p>Упознавање са инструментом и деловима инструмента. Овладавање поставком инструмента. Овладавање техником интерпретације и основним врстама артикулације. Оспособљавање за самосталност у раду. Интензиван рад на развоју могућности извођачког апарата, путем савлађивања свих врста техничких тешкоћа. Оспособљавање за самостално учење и вежбање. Техничке елементе лествица и акорада, разних вежби и етида треба користити за одговарајуће поступно напредовање и овладавање што комплетнијом и лежернијом интерпретацији на инструменту. Треба стремити подизању темпа у композицијама где се то очекује од извођача кроз што уједначенији штрих обе руке. Употреба регистара треба да буде правилна у односу на поједине музичке и техничке захтеве.</p>	<p>В. В. Терзић: Школа за хармонику; I, II и III свеска; З. Ракић: Хрестоматија за хармонику; З. Ракић: Хармоника за I, II и III разред основне музичке школе; А. Факин: Школа за хармонику, I, II свеска;</p>	<p>Константно прожимање са солфеђом.</p>
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	<p>Стицање основних елемената музичке писмености. Развијање осећаја за фразу, музички облик, карактери стил композиције. Упознавање метрике и ритма. Разни комади и једноставне цикличне композиције су потребне за почетни развој музичке маште, смисла за облик и тонске боје као и концентрације код ученика. Рад на поступку свесног меморисања музичког дела. Рад на развијању музичког укуса, слуха и музичког начина мишљења. Продубљивање осетљивости на лепоту звука, доследним радом на усавшавању извођачке вештине „певања” на инструменту.</p>	<p>З. Ракић: Композиције за хармонику; Л. Међери: Избор композиција за хармонику, I и II свеска; Л. Међери: Избор композиција за хармонику, I и II свеска</p>	

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Ученика усмеравамо ка квалитетнијој литератури и слушању одговарајућих композиција на нивоу узраста.. Неговање квалитета тона, ритмичко-метричке стабилности, меморије, динамике, агогике и осталих елемената чак и код најједноставнијих примера школске литературе је важно за формирање комплетне музичке личности ученика на нивоу његовог узраста и могућности. Учествовање ученика устицању искуства самосталног, јавног наступа. Наставак рада на развијању музичке фантазије буђењем интересовања за креативно музичко изражавање.</p>	<p>З. Вукосављевић: Избор композиција за хармонику за 1,2, 3 разред, 1. и 2. св.; М. Барачков: Избор композиција за хармонику, I и II свеска;</p>	
--	---	---	--

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика / Хармоника	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус / Четврти, пети, шести разред / Хармоника	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку хармонике средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење свирањем на хармоници, на нивоу основношколског знања и искуства	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова:2
Обавезни минимум	<p>На крају сваког разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит.</p> <p>Ученик четвртог разреда има минимум од 4 дурске и 4 молске лествице;8 техничких вежби-етида са различитом проблематиком; 4 композиције различитих епоха и садржаја;једна циклична композиција.</p> <p>Ученик петог разреда има минимум од 4 дурске и 4 молске лествице;8 етидаса различитом проблематиком; 4 композиције различитих епоха и садржаја;једна циклична композиција. Ученик шестог разреда има минимум од 4 дурске и 4 молске лествице;6 етидаса различитом проблематиком; 4 композиције различитих епоха и садржаја;једна циклична композиција.</p>	
Годишњи испит	<p>У четвртом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира напамет:Једна лествица (четвртина = 76). Једна етида. Једна полифона композиција. Једна циклична композиција или две композиције различитог карактера.</p> <p>У петом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира напамет:Једна лествица (четвртина = 84). Једна етида. Једна полифона композиција. Једна циклична композиција.</p> <p>У шестом разреду на годишњем испиту ученик треба да одсвира напамет:Једна лествица. Једна етида. Једна полифона композиција. Једна циклична композиција. Једна композиција виртуозног карактера.</p>	

Начин остваривања програмапредмета:

Настава се изводи индивидуално. Избор композиција у циљу савладавања градива прилагођавамо сваком ученику индивидуално у складу са његовим афинитетима, склоностима и способностима. Све захтеве треба остварити кроз мањи или већи број једноставнијих, односно сложенијих примера незаборављајући дидактичке принципе рада Разномади и једноставне цикличне композиције су потребне за почетни развој музичке маште, с мисла за облик и тонске боје као и концентрације код ученика. Употреба регистара треба да буде правилна у односу на поједине музичке и техничке захтеве. Неговање квалитета тона, ритмичко метричке стабилности, меморије, динамике, агогике и осталих елемената чак и код најједноставнијих примера школске литературе је важно за формирање комплетне музичке личности ученика на нивоу његовог узраста и могућности.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Интензиван рад на даљем развоју могућности извођачког апарата, путем савлађивања свих врста техничких тешкоћа Техничке елементе лествица и акорада, разних вежби и етида треба користити за одговарајуће поступно напредовање и овладавање што комплетнијом и лежернијој интерпретацији на инструменту. Треба стремити подизању темпа у композицијама где се то очекује од извођача кроз што уједначенији штрих обе руке.. Наставак рада на развоју унутрашњег и спољашњег слуха даљим усложњавањем тешкоћа. Оспособљавање за самостално учење и вежбање	В. В. Терзић: Избор етида и композиција, I, II и III свеска; З. Ракић: Хрестоматија за хармонику; А. Факин: Школа за хармонику, III св.; З. Ракић: Хармоника за 4. Разред осн. Муз. школе	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и групним музицирањем

<p>МУЗИЧК И РАЗВОЈ</p>	<p>Упознавање са основним елементима форме. Наставак рада на поступку свесног меморисања музичког дела. Наставак рада на развијању музичког слуха и музичког начина мишљења. Ученика се усмеравамо ка квалитетнијој литератури и слушању одговарајућих композиција на нивоу узраста. Продубљивање осетљивости на лепоту звука, доследним радом на усавршавању извођачке вештине „певања” на инструменту. Континуирано употпуњавање знања о ознакама темпа и карактера. – Стално усвајање нових знања из области музичке теорије и историје. Даљи рад на оспособљавању ученика за самостални рад код куће. Оспособљавање за брзо препознавање и разумевање најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања. Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје. Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике. Развијање и профилирање естетских музичких критеријума.</p>	<p>З. Ракић: Композиције за хармонику; Л. Међери: Избор композиција за хармонику, II свеска; М. Барачков: Избор композиција за хармонику, Пи III свеска; А. Факин: Марљиви хармоникаш; Л. Међери: Избор композиција за хармонику, III свеска;</p>	
<p>ИНСТРУМЕНТАЛНИ О-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>. Транскрибоване композиције старих мајстора користе се за упознавања ученика са различитим стилима кроз дела највећих композитора. Радна полифоним, пре свега транскрибованим делима. Учествовање ученика у раду оркестра, стицање искуства јавног наступања – самосталног и у ансамблу.</p>	<p>З. Ракић: Албум за младе; М. Барачков: Избор композиција за хармонику, III свеска; З. Вукосавић: Избор композиција за 4, 5 и 6. разред</p>	

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика / харфа	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други и трећи / харфа	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика да овлада основном техником свирања инструмента. Правилно држање инструмента Развијање љубави и позитивног односа према музици, инструменту и настави харфе. Разумевање музичке фразе у малим формама, динамике, стила, развијање меморије. Познавање инструмента, поставка тела, нотно описмењавање, упознавање стила, оспособљеност за наставак школовања. Развијање навика редовног вежбања и посете концертима.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум дурске лествице до 2 предзнака - кроз једну октаву са трозвуком; 4 до 6 етида; 3 до 5 комада.</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум све дурске и молске лествице до два предзнака кроз две октаве; три до четири етиде; четири до шест комада.</p> <p>На крају трећег разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум скале, трозвуци и четворозвуци кроз три октаве; четири до пет етида; три до пет комада од којих обавезно један став сонатине.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године са по две композиције на сваком јавном наступу, по слободном избору.	
Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда СМОТРА (на крају првог полугодишта): Две композиције, по слободном избору. Два обавезна јавна наступа током године: - По две композиције на сваком јавном наступу, по слободном избору. СМОТРА (на крају школске године): Једна лествица. - Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева). - Две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик другог разреда на крају другог полугодишта : Једна лествица. - Једна етида (или композиција виртуозних извођачких тешкоћа). - Две композиције, по слободном избору.</p> <p>Ученик трећег разреда на крају другог полугодишта има испит са следећим програмом: Скала кроз три октаве у шеснаестинама, четворозвук, доминантни септакорд. Једна етида. I став сонатине. Комад.</p>	

Начин остваривања програмапредмета:

Индивидуални практични рад. Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења уопитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	<p>Упознавање са инструментом. Усвајање правилне поставке леве руке и десне руке. Усвајање техничких вежби за десну руку. Извођење ритмичких вежби. Упознавање инструмента.</p> <p>Поставка руке и тела за харфом, лествице дурске до два предзнака.</p> <p>Вежбати прецизно – ритмички и тонски, трозвук разложено и секо – кроз једну октаву. У композицијама користити прештимаче тек у другом полугодишту</p>	<p>Поцоли: Етиде Бокса: Етиде Хаселман: Мали комади Бокса: Комади Гранђани: Мали комади Рубин: Почетна школа харфе Надерман: Етиде бр. 10, 11 Хаселман: Успаванка Мала свита Гедике: Соната Ге-дур Гречањин: Мазурка Л. Вуд: Руска успаванка С. Мекдоналд: Комади Гроси: техничке вежбе Х. Реније: Техничке вежбе Дусек: Сонатина бр. 2 и бр. 1, I став Надерман: Сонатина бр. 2, II став Реније: Гавота Хаселман: Меланхолична серенада</p>	<p>Главни инструмент – прожимање са солфеђом.</p>
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	<p>Формирање унутрашњих слуховних музичких представа и усвајање основних елемената музичке писмености.</p> <p>Примењивање креативност у интерпретацији у складу са сопственим музичким, емоционалним и интелектуалним способностима. Препознавање различитости и поређење сопственог свирања са интерпретацијом других.</p>	<p>Рубин, Парфенов, Гроси и Поцоли: Избор из почетних школа за харфу Хрестоматија I, избор комада</p>	

ИНСТРУМЕНТАЛНО- ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Свирање песмица различитог карактера квалитетним тоном, ритмички прецизно. Усавршавање вештине читања нота с циљем успостаљања радне навике. Наставак рада на развијању музичке фантазије буђењем интересовања за креативно музичко изражавање	Рубин, Парфенов, Гроси и Поколи: Избор из почетних школа за харфу Избор других композиција у складу са способностима детета	
-------------------------------------	--	---	--

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика / харфа	
Дужина трајања школовања	6 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Други циклус / четврти, пети и шести / харфа	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање за свирање сложених артикулација и реализацију већих техничких захтева на инструменту. Даље развијање техничких и музичких способности ученика, обрада флажолета, као и разрада позиција технике свирања арпеђа , као и разрада главних орнамената (предудар, мордент, пралтрилер, групето, трилер). Свирање кратких мелодијских вежби за увежбавање артикулације и динамике. Развијање психомоторике – ментални и физички склад у складу са индивидуалним узрастом. Свирање четворогласних трозвука и доминантног септакорда, хармонски и разложено кроз три октаве.Коришење клизања палца и четвртог прста, флажолета, етуфе, арпеђа.Свирање композиција различитог стила.Оспособљавање за свирање на јавним наступима, испиту или такмичењу.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају четвртог разреда ученици имају обавезни минимум са следећим захтевима:лествице, арпеђа, прсне вежбе;4–5 етида;1 сонатина;4–5 комада.</p> <p>На крају петог разредасве лествице;3 до 5 етида;2 сонатине;3 до 4 комада.</p> <p>На крају шестог разредаскале, арпеђо, прсне вежбе;3 до 5 етида;1 сонатина;4 комада.</p>	
Обавезни јавни наступ	Током године ученик има обавезу да наступи на 2 јавна часа	
Годишњи испит	<p>Ученик четвртог разреда на крају године има испит са следећим програмом :Једна лествица и арпеђа.Једна етида. Једна сонатина. Једна комад.</p> <p>Ученик петог разреда на крају године има испит са следећим програмом 1 лествица са арпеђима.1 етида.1 сонатина или тема с варијацијама. 1 комад. Програм се изводи напамет.</p> <p>Ученик шестог разреда на крају године има испит са следећим програмомЈедна лествица са арпеђима. Две етиде различитог карактера.Једна сонатина. Једна композиција аутора из XIX века. Једна композиција савременог аутора.Програм се изводи напамет.</p>	

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад

Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења уопштења

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Усавршавање и продубљивање владања инструментом. Оспособљавање за оптималну координацију интелектуалног, физиолошког и физичког аспекта свирања на контрабасу. Оспособљавање за самосталан рад и примену стечених знања и вештина.	Поцоли: ЕтидеНадерман: ЕтидеБокса: ЕтидеХас елм ан : ЕтидеДус ек : СонатинеНадерман: СонатинеЦабел: ЕтидеЕрдели: 20 етида	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и теоријом
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Проширивање претхоно стеченог знања и рад на његовој примени у пракси. Упознавање са различитим музичким стиливима и њиховим одликама и значај њиховог правилног интерпретирања.	Крумхолц: Сонатина Бе-дурМоцарт: Тема са варијацијамаБетовен: Тема са варијацијамаХас елман: Мала причаГранђани: Баркарола Надерман: 7 ноктурна за харфу Гранђани: Ноктурно	Главни инструмент – прожимање са солфеђом теоријом и камерном музиком
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Реализовање и повезивање стечених знања и вештина у области инструменталног и музичког развоја уз индивидуалних доживљај музичког текста.	Салцедо: Музичка кутијаГлијер: У пољуМусоргски: СузаМекдоналд: КомадиПосе: Игра таласа	Харфа – прожимање са солфеђом теоријом и камерном музиком

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика / Дувачки инструменти	
Дужина трајања школовања	4 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други /обоа, кларинет, саксофон, труба	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Формирање основних извођачких навика. Рад на дисању у служби свирања на дувачком инструменту. Формирање основних релација код ученика потребне за усвајање вештине свирања. Постављање основа за разумевање значења и важности универзалних музичких изражајних средстава Развијање стваралачко –извођачких способности код појединца	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Ученици првог разреда морају да имају савладан обавезни минимум од: 4 дурске лествице; до 20 вежбица и 1 комад са клавиром Ученици другог разреда морају да имају савладан обавезни минимум од: 8 дурских и 2 молске лествице; 40 вежби и 2 комада са клавиром	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године.	
Годишњи испит	Ученик првог разреда на крају првог полугодишта има обавезну смотру са следећим програмом: 2 вежбице по слободном избору; на крају другог полугодишта смотру са следећим програмом: једна лествица, 2 вежбе различитог карактера, 1 комад са клавиром - напамет. Ученик другог разреда: на крају године има годишњи испит са следећим захтевима: 1 дурска и 1 молска лествица, 2 етиде различитог карактера, 1 комада са клавиром -напамет	

Начин остваривања програмапредмета:

Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са инструментом – важност механизма који учествују у формирању тона. Упознавање правилног дусања, вежби дусања и правилног држања тела.. Упознавање и примењивање технике дусања кроз лаке техничке вежбе на различитим дувачким инструментима	Мишел Рикие: Техника дусања Почетне школе за дувачке инструменте Изабране етиде Бруно Брун, Ниман , Теве	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Формирање једноставних музичких представа и усвајање основних елемената музичке писмености. Упознавање са ознакама за артикулацију, динамику, темпо и агогику.	Почетне школе за дувачке инструменте	Главни инструмент – прожимање са солфеђом
ЈЕДИНСТВО ИНСТРУМЕНТАЛНОГ И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА	Повезивање стечене вештине на инструменту са сазнањима из области музичке теорије и навикавање на рад уз пратњу у клавира. Примењивање креативност у интерпретацији у складу са сопственим музичким, емоционалним и интелектуалним способностима..	Збирке комада уз пратњу клавира различитих аутора: Исаевски , Силађи – Кекеђеши, Делангл и др.	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика/дувачки инструменти	
Дужина трајања школовања	4 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Други циклус / трећи,четврти / ,дрвени, обоа, кларинет, саксофон и, труба	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање за свирање сложених артикулација и реализацију већих техничких захтева на инструменту. Свирање кратких мелодијских вежби за увежбавање артикулације и динамике. Свирање малих комада и композиција са клавирском пратњом.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају трећег разреда ученици имају обавезни минимум са следећим захтевима: дурске и молске лесвице до 4 предзнака; 20 вежби односно етида; 4 комада уз пратњу клавира</p> <p>На крају четвртог разреда ученици имају обавезни минимум са следећим захтевима: дурске и молске лесвице; 25 тидда; 5 комада уз пратњу клавира</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године са по две композиције на сваком јавном наступу, по слободном избору.	
Годишњи испит	<p>Ученик трећег разреда на крају другог полугодишта ученик има испит са следећим програмом :1 дурска и 1 молска лесвица; 2 етиде различитог карактера ;1 комад уз пратњу клавира – напамет ;</p> <p>Ученик четвртог разреда на крају другог полугодишта ученик има испит са следећим програмом: 1 дурска и 1 молска лесвица, 2 етиде различитог карактера; 1 комад уз пратњу клавира - напамет</p>	

Начин остваривања програмапредмета:

Индивидуални практични рад

Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачењауупитства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Уавршавање и продубљивање владања инструментом. Оспособљавање за оптималну координацију интелектуалног, физиолошког и физичког аспекта свирања на дувачком инструменту. Оспособљавање за самосталан рад и примену стечених знања и вештина.	Вајсенборн :ЕтидеБруно Брун ЕтидеБрод :Етиде	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и теоријом
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Проширивање претходно стеченог знања и рад на његовој примени у пракси. Упознавање са различитим музичким стиливима и њиховим одликама и значај њиховог правилног интерпретирања.	Арбан: Популарне мелодијеБруно Брун: Избор малих комада	Главни инструмент – прожимање са солфеђом теоријом и камерном музиком
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Реализовање и повезивање стечених знања и вештина у области инструменталног и музичког развоја уз индивидуалних доживљај музичког текста.	Бруно Брун: Избор малих комадаАрбан: Популарне мелодије	Главни инструмент – прожимање са солфеђом теоријом и камерном музиком

Наставни одсек / Група	Обавезни -класична музика / ренесансна харфа	
Дужина трајања школовања	4 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други / харфа	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика да овлада основном техником свирања инструмента. Правилно држање инструмента Развијање љубави и позитивног односа према музици, инструменту и настави харфе. Разумевање музичке фразе у малим формама, динамике, стила, развијање меморије.Познавање инструмента, поставка тела, нотно описмењавање, упознавање стила, оспособљеност за наставак школовања.Развијање навика редовног вежбања и посете концертима.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	На крају првог разреда обавезни минимум је следећи: скеле кроз једну октаву са трозвучима; 4 до 6 етида; 3 до 6 комада. На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум Скале кроз две октаве;3 до 5 етида;4 до 6 комада.	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године са по две композиције на сваком јавном наступу, по слободном избору.	
Годишњи испит	Ученик првог разреда на крају првог полугодишта има смотру : Две композиције, по слободном избору.на крају другог полугодишта има смотру : Једна лествица. Једна етида (или композиција виртуозних извођачких захтева).- Две композиције, по слободном избору. Ученик другог разреда на крају другог полугодишта има испит са следећим захтевима: Молска лествица у триолама, трозвук кроз две октаве.Једна етида.Три комада..	

Начин остваривања програмапредмета:

*Индивидуални практични рад
Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачењау упитства*

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	<p>Упознавање са инструментом. Усвајање правилне поставке леве руке и десне руке. Усвајање техничких вежби за десну руку. Извођење ритмичких вежби. Упознавање инструмента.</p> <p>Поставка руке и тела за харфом, лествице дурске до два предзнака.</p> <p>Вежбати прецизно – ритмички и тонски, трозвук разложено и секо – кроз једну октаву. У композицијама користити прештимаче тек у другом полугодишту</p>	<p>Хрестоматија I: Избор комада Ирске народне песме Избор комада за келтску харфу Поцоли: Етиде Мартено: Етиде Жилински: Литванска народна песма Гранђани: Мали комад Мекдоналд: Комади Габус: Комади Калан: Комади</p>	<p>Главни инструмент – прожимање са солфеђом.</p>
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	<p>Формирање унутрашњих слуховних музичких представа и усвајање основних елемената музичке писмености. Примењивање креативност у интерпретацији у складу са сопственим музичким, емоционалним и интелектуалним способностима. Препознавање различитости и поређење сопственог свирања са интерпретацијом других.</p>	<p>Лаке композиције (по избору).</p>	
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	<p>Свирање песмица различитог карактера квалитетним тоном, ритмички прецизно. Усавршавање вештине читања нота с циљем успостаљања радне навике.</p> <p>Наставак рада на развијању музичке фантазије буђењем интересовања за креативно музичко изражавање</p>	<p>Лаке композиције (по избору).</p>	

Наставни одсек / Група	Обавезни -класична музика / харфа	
Дужина трајања школовања	4 година	
Циклус / Разред/ Предмет:	Другициклус / трећи,четврти / харфа	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање за свирање сложених артикулација и реализацију већих техничких захтева на инструменту. Даље развијање техничких и музичких способности ученика, обрада флажолета, као и разрада позиција технике свирања арпеђа , као и разрада главних орнамената (предудар, мордент, пралтрилер, групето, трилер). Свирање кратких мелодијских вежби за увежбавање артикулације и динамике.Развијање психомоторике – ментални и физички склад у складу са индивидуалним узрастом.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	На крају трећег разреда ученици имају обавезни минимум са следећим захтевима:скале кроз 3 октаве са трозвучима;3 до 4 етиде;1 сонатина или тема са варијацијама;3 до 4 комада. На крају четвртог разреда скале и арпеђа;4 до 5 етида;4 до 5 комада - укључујући сонату.	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године са по две композиције на сваком јавном наступу, по слободном избору.	
Годишњи испит	Ученик трећег разреда на крају године има испит са следећим програмом : Једна лествица у шеснаестинама, четворогласни трозвук арпеђа. Једна етида. Једна сонатина (I став) или тема са варијацијама. Једна комад.Програм се изводи напамет Ученик четвртог разреда на крају године има испит са следећим програмом Скала са арпеђима. Једна етида. Сонатина или тема са варијацијама. Један комад.Програм се изводи напамет.	

Начин остваривања програмапредмета:*Индивидуални практични рад**Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења у упитства*

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Усавршавање и продубљивање владања инструментом. Оспособљавање за оптималну координацију интелектуалног, физиолошког и физичког аспекта свирања на контрабасу. Оспособљавање за самосталан рад и примену стечених знања и вештина.	Гроси и Поцоли: Етиде, избор Рубин: Етиде Гедике: Сонатина Албениз: Соната Де-дур	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и теоријом
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Проширивање претхоно стеченог знања и рад на његовој примени у пракси. Упознавање са различитим музичким стиливима и њиховим одликама и значај њиховог правилног интерпретирања.	Чимароза: Сонатина Прат: Сонатина у класичном стилу Рене: Гавота Персл: Варијације у Еф-дуру Гранђани: Ноктурно, Сањарење, Баркарола	Главни инструмент – прожимање са солфеђом теоријом и камерном музиком
ИНСТРУМЕНТАЛНО- ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Реализовање и повезивање стечених знања и вештина у области инструменталног и музичког развоја уз индивидуалних доживљај музичког текста.	Мексиканске народне игре Стари мајстори по избору Енглеска народна: Зелени рукави Овен: 20 велских народних песама Густавсон: Комади за малу харфу	Главни инструмент – прожимање са солфеђом теоријом и камерном музиком

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика /Соло певање	
Дужина трајања школовања	2 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први / Соло певање	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за соло певање средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење соло певањем, на нивоу основношколског знања и искуства. Развијање заинтересованости за ширење вокалног потенцијала. Развијање навика слушања вокалне уметничке музике. Позитивно доживљавање и вредновање наставе соло певања.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум: шест вокализа; четири песме старих мајстора; две лакше песме.	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године.	
Годишњи испит	Ученик првог разреда на крају другог полугодишта има смотру са обавезним програмом: Једна вокализа без текста, једна вокализа са текстом и једна арија Старог мајстора. Програм се изводи напамет.	

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења уопштења

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	<p>Упознавање са певачким апаратом – важност механизма који учествују у формирању тона. Упознавање правилног дисања, вежби дисања и правилног певачког става. Упознавање са правилним емитовањем тона кроз лаке техничке вежбе.</p>	<p>Вокализе: Конконе, Абт, Вакаи Р. Тирнанић: Песме италијанских композитора, избор Лакше композиције италијанских аутора (Качинија, Калдаре, Скарлатија) и друга дела исте тежине по избору</p>	<p>Главни инструмент – прожимање са солфеђом у упоредним клавиром.</p>
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	<p>У настави соло певања треба увек тежити да ученици остварују садржај програма према својим способностима, почевши од техничких вежби – вокализа, па према сложенијим делима вокалне литературе. У тим захтевима, пракса је показала, да је боље ићи и нешто мало испод оптималних могућности ученика, него их оптеретити претешким делима у даљем савладавању вокалне технике.</p>	<p>Б. Цвејић: Песме за младе певаче, избор Шуберт, Шуман и други, песме које одговарају узрасту и техничким могућностима ученика. Мале композиције великих мајстора</p>	<p>Главни инструмент – прожимање са солфеђом у упоредним клавиром.</p>

<p>ЈЕДИНСТВО ВОКАЛНОГ И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА</p>	<p>Развијање музикалности и писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса. Овладавање музичком писменошћу. Припрема за квалитетан наступ ученика. Оспособљавање за певање напамет.</p>	<p>Р. Тирнанић: Песме италијанских композитора, избор Лакше композиције италијанских аутора (Качинија, Калдаре, Скарлатија) и друга дела исте тежине по избору наставника. Б. Цвејић: Песме за младе певаче, избор Шуберт, Шуман и други, песме које одговарају узрасту и техничким могућностима ученика. Мале композиције великих мајстора</p>	<p>Главни инструмент – прожимање са солфеђом у упоредним клавиром.</p>
--	---	---	--

Наставни одсек/ Група	Обавезни - класична музика /соло певање	
Дужина трајања школовања	2 године	
Циклус/ Разред /Предмет	Други циклус / други/ соло певање	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за соло певање средње музичке школе, а истовремено и за аматерско бављење соло певањем, на нивоу основношколског знања и искуства. Развијање заинтересованости за ширење вокалног потенцијала.Развијање навика слушања вокалне уметничке музике.Позитивно доживљавање и вредновање наставе соло певања.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	На крају сваког разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит: шест вокализа; четири песме старих мајстора; две песме класичара или романтичара; две песме српских или словенских композитора	
Годишњи испит	Ученик на годишњем испиту из предмета соло певање изводи напамет следећи репертоар: Једна вокализа , Једна арија старог мајстора, Једна песма по слободном избору (класичар, романтичар, српски или словенски аутор)	

Начин остваривања програма предмета:

Настава соло певања реализује се индивидуално, кроз практичну наставу. При савладавању вокалне технике требало би предности дати оним методама које се у својим основним начелима ослањају на италијански белканто.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата до по стицања оптималног квалитета у одно су на предиспозиције појединца. Оспособљавање за самостално учење и вежбање	Збирке вокализа са текстом и без текста Конконе, Абт, Вакаи, Литген, Зајдлер, Мирзојева, Пановка, Лакше арије старих мајстора	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и упоредног клавира.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Наставак рада на развијању музичке фантазије подстицајним разговорима поједностављеног садржаја, примереног учениковом узрасту као и указивањем на аналогије међу уметничким вредностима дела из разних области уметничког изражавања. Наставак рада на поступку свесног меморисања музичког дела. Оспособљавање за брзо препознавање и разумевање најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања или певања <i>Prima vista</i> Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје	Лакше песме класичара и романтичара (Хајдн, Моцарт, Бетовен, Менделсон, Шуберт, Шуман, Векерлин и други). Лакше песме српских и словенских аутора као и обраде народних песама (Ђорђевић, Коњовић, Бајић, Јенко, Христић, З. Јовановић, Глинка, Даргомижски, Пребанда и други), одговарајуће тежине по избору наставника.	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и упоредног клавира.
ИНСТРУМЕНТАЛНО - ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	СТИЦАЊЕ ИСКУСТВА ЈАВНОГ НАСТУПАЊА – САМОСТАЛНОГ И У АНСАМБЛУ. Развијање и профилирање естетских музичких критеријума. Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике.	Лакше песме класичара и романтичара (Хајдн, Моцарт, Бетовен, Менделсон, Шуберт, Шуман, Векерлин и други). Лакше песме српских и словенских аутора као и обраде народних песама (Ђорђевић, Коњовић, Бајић, Јенко, Христић, З. Јовановић, Глинка, Даргомижски, Пребанда и други), одговарајуће тежине по избору наставника.	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и упоредног клавира.

Наставни одсек / Група	Обавезни - класична музика / Клавир као упоредни предмет за ученике соло певања	
Дужина трајања школовања	2 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први и други разред/ Клавир као упоредни предмет за ученике соло певања	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Препознавање правих естетских вредности.Упознавање са инструментом, правилан положај за клавиром и природна поставка руку.Усвајање основа нотног писма и музичке терминологије.Овладавање елементима технике свирања.Упознавање са елементима музичке форме у циљу садржајног изражавања.Оспособљавање ученика за самоконтролу звука.Развој интелектуалних и музичких способности.Осамостаљивање за корепетицију	
Годишњи фонд часова:	35	Недељни фонд часова: 1
Обавезни минимум	<p>На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од најмање 3 лествице са трозвучима и 50 композиција различитих карактера.</p> <p>На крају другог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум од најмање 3 лествице са трозвучима, осам композиција различитог карактера од чега 4 етиде, две полифоне композиције и једна цела сонатина.</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученици нису у обавези да јавно наступају у току године из предмета Клавир као споредни предмет за ученике соло певања	
Годишњи испит	<p>Ученик првог разреда на годишњем испиту има обавезу да одсвира три композиције различитог карактера.</p> <p>Ученик другог разреда на годишњем испиту има обавезу да одсвира: Једну полифону композицију, један став сонатине и један комад по избору.</p> <p>На смотри која се одржава крајем првог полугодишта ученици оба разреда треба да одсвирају једну скалу и једну етид</p>	

Начин остваривања програмапредмета:

Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења упутства

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са инструментом. Препознавање правилног од неправилног положаја за клавиром. Остварење доброг контакта са инструментом. Једноставније и брже долажење до квалитетног тона. Коришћење правилног прсторедаПрепознавање регистара на клавиру.	Лемоан: Дечје етиде оп. 37Диверноа: Основне вежбе за клавир, оп. 176 – изборНиколајев: Избор етида и друга виртуозна дела одговарајуће тежине	Соло певање, солфеђо, клавир
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Разликовање динамичких термина. Разликовање елемената артикулације. Препознавање о снове орнаментике. Разумевање законитости метрике. Познавање основних темпа и ознака за агогику. Савладавање ознака за педал. Разликовање врсте основних удара: стакато, легато, портато, тенуто, нон легато.	Вера Миланковић: Дечје приче, 25 минијатура за I и II разредМ. Тајчевић: За малеШуман: Албум за младе, оп. 68, изборМајкапар: оп.16, 24 лаке композицијеЦилок: Прелиди у романтичном стилу (тежи). Ј. С. Бах: Мале композицијеХендл: Избор композиција, редакција Јеле Кршић и друга дела одговарајуће тежине	Соло певање, солфеђо, клавир
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Уједначено извођење низа тонова у различитим темпима, подједнако у обе руке. Овладавање појмовима музичке форме: мотив, двотакт, четвортакт, реченица, дводелна и троделна песма, сонатни облик, рондо. Усвојање фразирања као основе музичког мишљења. Брже и лакше меморисање текста.	Школе за клавир: Јела Кршић, Бајер, Николајев (једна од њих)Избор лаких композиција Раули: Оп. 36 и оп. 37Збирка Наши композитори за младе пијанистеСви наведени комади из почетних школа за клавир (Николајев, Кршић, Петровић)В. Миланковић: Дечје приче, 25 минијатура за I и II разредДруга дела одговарајуће тежине.	Соло певање, солфеђо, клавир

Наставни одсек / Група	Обавезни - Традиционално народно певање	
Дужина трајања школовања	2 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први / Традиционално народно певање	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Уметничко образовање из области традиционалног народног певања доприноси упознавању сопственог народа и његове музичке баштине као дела светске и европске културе; развијању интереса и бољем разумевању музике других народа; развијању система вредности и основних хуманистичких идеја; оспособљавању ученика да максимално користе своје интелектуалне потенцијале уз уважавање других ученика; развијању самопоштовања уз поштовање других; упознавању специфичности сопственог етничког идиома као предуслова за развој друштва у коме живимо; развијању знања о вокалној пракси појединих крајева; упознавању значаја преношења традиционалне народне музике у будућа поколења; оспособљавању ученика за јавно извођење; оспособљавању ученика да разликују аутентично извођење од стилизованог, или обраде; развијању жеље за новим сазнањима; развијању љубави према сопственом народу и човеку уопште.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	На крају првог разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум: до 12 једногласних народних песама	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године.	
Начин остваривања програма предмета:		
<i>Индивидуални практични рад Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења упутстава</i>		

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са певачким апаратом – важност механизма који учествују у формирању тона. Упознавање правилног дисања, вежби дисања и правилног певачког става. Упознавање са правилним емитовањем тона кроз лаке техничке вежбе.	Миодраг Васиљевић: Народне мелодије с Косова и Метохије; Исти: Југословенски музички фолклор;	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и упоредним клавиром.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	У настави традиционалног народног певања треба увек тежити да ученици остварују садржај програма према својим способностима, почевши од техничких вежби. Програм се заснива на једноставнијим једногласним народним песмама. У тим захтевима, пракса је показала, да је боље ићи и нешто мало испод оптималних могућности ученика, него их оптеретити претешким захтевима.	Миодраг Васиљевић: Народне мелодије с Косова и Метохије; Исти: Југословенски музички фолклор;	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и упоредним клавиром.
ЈЕДИНСТВО ВОКАЛНОГ И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА	Развијање музикалности и писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса. Овладавање музичком писменошћу. Припрема за квалитетан наступ ученика. Оспособљавање за певање напамет.	Миодраг Васиљевић: Народне мелодије с Косова и Метохије; Југословенски музички фолклор; Исти: Југословенски музички фолклор;	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и упоредним клавиром.

Наставни одсек/ Група	Обавезни - Традиционално народно певање	
Дужина трајања школовања	2 године	
Циклус/ Разред / Предмет	Други циклус /други/ традиционално народно певање	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за наставак школовања на одсеку за традиционално народно певање. Развијање заинтересованости за ширење вокалног потенцијала. Развијање навика слушања традиционалне народне песама и свирке и распознавање стилски различитих песама и свирке. Позитивно доживљавање и вредновање наставе традиционалног народног певања.	
Годишњи фонд часова:	66	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	На крају сваког разреда ученици морају имати савладан обавезни минимум знања да би стекли право да изађу на годишњи испит: шест једногласних народних песама, три двогласне народне песме – певање на бас, једна једноставнија двогласна народна песма – певање на глас.	
Годишњи испит	Ученик на годишњем испиту из предмета традиционално народно певање изводи напамет следећи репертоар: Две једногласне народне песме, једна двогласна – на бас	

Начин остваривања програма предмета:

Настава традиционалног народног певања реализује се индивидуално, кроз практичну наставу.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Литература	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата до по стицања оптималног квалитета у односу на предиспозиције појединца. Оспособљавање за самостално учење и вежбање	Драгослав Девић: Народна музика Драгачева; Драгослав Девић: Народна музика Црноречја; Владимир Ђорђевић: Српске народне мелодије (предратна Србија)	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и упоредног клавира.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Наставак рада на развијању извођаштва и музичке перцепције; разумевање различитих музичких фраза, артикулације, стилова и динамике; оспособљавање ученика за самосталну концертну делатност; почетак рада на самосталном бележењу мелодија - мелографија	Драгослав Девић: Народна музика Драгачева; Драгослав Девић: Народна музика Црноречја; Владимир Ђорђевић: Српске народне мелодије (предратна Србија); Миодраг Васиљевић: Народне мелодије с Косова и Метохије; Димитрије Големовић: Народна музика ужичког краја; Оливера Васић и Димитрије Големовић: Таково у игри и песми.	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и упоредног клавира.
ЈЕДИНСТВО ВОКАЛНОГ И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА	СТИЦАЊЕ ИСКУСТВА ЈАВНОГ НАСТУПАЊА – САМОСТАЛНОГ И У ОКВИРУ ПЕВАЧКЕ ГРУПЕ. Развијање и профилирање естетских критеријума. Изградња навике редовног слушања и извођења традиционалне народне музике.	Драгослав Девић: Народна музика Драгачева; Драгослав Девић: Народна музика Црноречја; Владимир Ђорђевић: Српске народне мелодије (предратна Србија); Миодраг Васиљевић: Народне мелодије с Косова и Метохије; Димитрије Големовић: Народна музика ужичког краја; Оливера Васић и Димитрије Големовић: Таково у игри и песми.	Константно прожимање са солфеђом, теоријом музике и упоредног клавира.

Наставни одсек / Група	Обавезни – Традиционално народно свирање	
Дужина трајања школовања	4 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Први циклус / Први, други / Фрула	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Формирање основних извођачких навика и представа о народном музицирању Рад на дисању у служби свирања на дувачком инструменту. Формирање основних релација код ученика потребне за усвајање вештине свирања. Постављање основа за разумевање традиционалног музичког израза. Развијање стваралачко	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	Ученици првог разреда морају да имају савладан обавезни минимум од: 4 дурске лествице; до 15 народних кола или песама Ученици другог разреда морају да имају савладан обавезни минимум од: 8 дурских и 2 молске лествице; до 30 народних кола или песама	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године.	
Годишњи испит	Ученик првог разреда на крају првог полугодишта има обавезну смотру са следећим програмом: 2 народна кола или песме по слободном избору; на крају другог полугодишта смотру са следећим програмом: једна лествица, 2 народна кола или песме по слободном избору. Ученик другог разреда: на крају године има годишњи испит са следећим захтевима: 1 дурска и 1 молска лествица, 2 народна кола или песме различитог карактера.	

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад:

Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Упознавање са инструментом – важност механизма који учествују у формирању тона. Упознавање правилног дисања, вежби дисања и правилног држања тела.. Упознавање и примењивање технике дисања кроз лаке техничке вежбе	Народна кола или песме по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Формирање једноставних музичких представа и усвајање основних елемената музичке писмености. Упознавање са ознакама за артикулацију, динамику, темпо и агогику.	Почетне школе за дувачке инструменте; Народна кола или песме по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом
ЈЕДИНСТВО ИНСТРУМЕНТАЛНОГ И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА	Повезивање стечене вештине на инструменту са сазнањима из области музичке теорије. Примењивање креативност у интерпретацији у складу са сопственим музичким, емоционалним и интелектуалним способностима..	Народна кола или песме по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом.

Наставни одсек / Група	Обавезни - Традиционално народно свирање	
Дужина трајања школовања	4 године	
Циклус / Разред/ Предмет:	Други циклус / трећи, четврти / фрула	
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 5.07.2010	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање за свирање сложених артикулација и реализацију већих техничких захтева на инструменту. Свирање кратких мелодијских вежби за увежбавање артикулације и динамике.	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2
Обавезни минимум	<p>На крају трећег разреда ученици имају обавезни минимум са следећим захтевима: дурске и молске лесвице до 4 предзнака; 20 народних кола или песама; 4 кола или народне песме у групном свирању</p> <p>На крају четвртог разреда ученици имају обавезни минимум са следећим захтевима: дурске и молске лесвице; 25 народних кола или песама, 4 кола или народне песме у групном свирању</p>	
Обавезни јавни наступ	Ученик у сваком разреду има обавезна најмање два јавна наступа током године са по две композиције на сваком јавном наступу, по слободном избору.	
Годишњи испит	<p>Ученик трећег разреда на крају другог полугодишта ученик има испит са следећим програмом :1 дурска и 1 молска лесвица; 2 народна кола или песме различитог карактера ;1 народно коло или песма у групном извођењу - напамет ;</p> <p>Ученик четвртог разреда на крају другог полугодишта ученик има испит са следећим програмом: 1 дурска и 1 молска лесвица, 2 народна кола или песме различитог карактера; 1 народно коло или песма у групном извођењу - напамет ;</p>	

Начин остваривања програма предмета:

Индивидуални практични рад:

Настава се реализује кроз практичну наставу уз теоретска тумачења уопште

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Предложена литература	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Уавршавање и продубљивање владања инструментом. Рад на сложенијим техничким извођењима, украсних тонова и орнамената. Оспособљавање за оптималну координацију интелектуалног, физиолошког и физичког аспекта свирања на дувачком инструменту. Оспособљавање за самосталан рад и примену стечених знања и вештина.	Народна кола или песме по избору наставника; дурске и молске лествице	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и теоријом
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Проширивање претходно стеченог знања и рад на његовој примени у пракси. Упознавање са различитим народним музичким стиловима и њиховим одликама и значај њиховог правилног интерпретирања.	Народна кола или песме по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и теоријом
ИНСТРУМЕНТАЛНО-ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Реализовање и повезивање стечених знања и вештина у области инструменталног и музичког развоја уз индивидуалних доживљај традиционалног музичког израза.	Народна кола или песме по избору наставника	Главни инструмент – прожимање са солфеђом и теоријом

СРЕДЊА МУЗИЧКА ШКОЛА

ПОДРУЧЈЕ РАДА : Култура, уметност и јавно информисање

ОБРАЗОВАНИ ПРОФИЛИ:

- МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ- КЛАСИЧНЕ МУЗИКЕ
- МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ- ЦРКВЕНЕ МУЗИКЕ СА ТИПИКОМ
- МУЗИЧКИ САРАДНИК - ТЕОРЕТИЧАР

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА:

ВОКАЛНО - ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕК: Главни предмет **ИНСТРУМЕНТ** (виолина, виола, виолончело, контрабас, флаута, обоа, кларинет, саксофон, труба, харфа, клавир, хармоника, гитара, тамбура) односно **СОЛО ПЕВАЊЕ**
ЦРКВЕНИ ОДСЕК: Главни предмет: Црквено појање са типиком
ТЕОРЕТСКИ ОДСЕК: Главни предмет: **СОЛФЕЂО.**

ИСПИТИ

У музичкој школи полагају се следећи испити:

1. пријемни
2. годишњи
3. разредни
4. поправни
5. матурски

РОКОВИ

Пријемни испит се полаже почетком јуна месеца на основу Правилника о упису ученика у средњу школу Министарства просвете Републике Србије
Годишњи испит се полаже на крају наставног периода текуће школске године.
Разредни испит се полаже по правилима које прописује Закон о средњој школи.
Поправни испит се полаже по правилима које прописује Закон о средњој школи.
Матурски испит се полаже по правилима које прописује Закон о средњој школи

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит полаже се пре уписа у први разред средње музичке школе и могу му приступити кандидати који имају завршену основну музичку школу и кандидати који немају завршену основну музичку школу ако претходно положе испит за ниво основне музичке школе.

Кандидати који нису завршили редовно основно школовање, а завршили су ОМШ могу да се упишу у СМШ где похађају наставу стручних предмета.

Школа може вршити проверу психофизичких предуслова за бављење музиком.

Пријемни испит полаже се у јунском испитном року.

За образовни профил : Музички извођач класичне музике- испит се полаже из два дела:

1. инструмент-соло певање;
2. солфеђо са теоријом музике (усмени испит).

За образовни профил : Музички сарадник – теоретичар испит се полаже из три дела:

1. Писмени испит, солфеђо - диктат
 2. Писмени испит - тест из теорије музике
 3. Усмени испит из солфеђа
-

ГОДИШЊИ ИСПИТИ

ВОКАЛНО ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕК - Музички извођач класичне музике

I разред: Главни предмет, Теорија музике

II разред: Главни предмет, Камерна музика, Солфеђо, Упоредни клавир

III разред: Главни предмет, Камерна музика

IV разред: Солфеђо, Хармонија

ТЕОРЕТСКИ ОДСЕК- Музички сарадник – теоретичар

I разред: Солфеђо, Теорија музике

II разред: Солфеђо, Клавир

III разред: Солфеђо, Хармонија, Контрапункт, Дириговање

IV разред: Контрапункт, Дириговање, Клавир

ЦРКВЕНИ ОДСЕК:

I - 4 - разреда. Главни предмет: Црквено појање са типиком

Годишњи испит, за ученике којима је одобрено убрзано напредовање, полаже се у два испитна рока, јануарском, испит разреда у који су уписани текуће школске године а испитеза наредни разред у јунском или августовском испитном року.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит полаже ученик СМШ на крају четворогодишњег образовања

Матурски испит се полаже до доношења нових наставних планова и програма уметничке матуре (до краја школске 2017/2018.године.)..

Образовни профил: Музички извођач полаже испит из ГЛАВНОГ ПРЕДМЕТА - ИНСТРУМЕНТА/ соло певање и писменог задатка из српског језика- матерњег језика.

Образовни профил Музички сарадник полаже испит из ГЛАВНОГ ПРЕДМЕТА – СОЛФЕЂА И ХАРМОНИЈЕ и писменог задатка из српског језика- матерњег језика.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАСТАВЕ

У средњој музичкој школи настава је индивидуална, групна и разредна. Час траје 45 минута

ПОДЕЛА ОДЕЉЕЊА НА ГРУПЕ ПО ОДСЕЦИМА

ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕК

А) индивидуална настава: Главни предмет, Упоредни клавир

Б) У групама од 2 ученика: Читање с листа, Корепетиција – за клавиристе и оргуљаше.

В) У групама од 3 ученика: Камерна музика

Г) У групама од 8 ученика: Солфеђо, Теорија музике, Хармонија, Музички облици, Контрапункт,

Д) У групама од 15 ученика:, Историја музике са упознавањем музичке литературе, Национална историја музике, Етномузикологија, Музички инструменти

Ђ) У групама до 60 ученика: Оркестар/ Хор

ТЕОРЕТСКИ ОДСЕК

А) Индивидуална настава: Клавира

Б) у групама од 2 ученика: Свирање хорских партитура

В) У групама до 8 ученика: Солфеђо, Теорија музике, Хармонија, Музички облици, Контрапункт, Дириговање, Увод у компоновање

Д) У групама до 15 ученика: Историја музике са упознавањем музичке литературе, Музички инструменти, Етномузикологија, Национална историја музике

Ђ) у групама до 60 ученика: ХОР

ЦРКВЕНИ ОДСЕК

у групама од 2 ученика: Свирање хорских партитура

Осталу наставу као једна група од 3-4 ученика.

НАСТАВНИ ПЛАН

ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ У МУЗИЧКОЈ ШКОЛИ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕДИ								
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ		УКУПНО
	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	
СРПСКИ ЈЕЗИК КЊИЖЕВНОСТ	3	105	3	105	3	105	3	96	411
СТРАНИ ЈЕЗИК	2	70	2	70	2	70	2	64	274
ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК ИТАЛИЈАНСКИ	2	70	2	70	2	70	2	64	274
РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА	2	64-74	1 БЛОК	35 30	БЛОК	60	БЛОК	60	250
ИСТОРИЈА СА ИСТОРИЈОМ КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ	2	70	2	70	1	35	/	/	175
БИОЛОГИЈА	2	70	/	/	/	/	/	/	70
ФИЗИКА	2	70	/	/	/	/	/	/	70
СОЦИОЛОГИЈА	/	/	1	35	/	/	/	/	35
ПСИХОЛОГИЈА	/	/	/	/	2	70	/	/	70
ФИЛОЗОФИЈА	/	/	/	/	/	/	2	64	64
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	2	70	2	70	2	70	2	64	274
СВЕГА А:	16	590	13	485	12	480	11	412	1967
	14	520	11	415	10	410	9	248	1693

Напомена. За ученике који су уписани пре шк.2015/16.год. унет је фонд часова предвиђен на основу Измена Правилника о Плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама у Сл.гласнику РС-Просветни гласник бр.11/2013.

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
Предмет	Недељно	Годишње
1. Верска настава/ 2. Грађанско васпитање	1	35

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ЦИЉ

- ✓ Циљ наставе српског језика и књижевности јесте проширивање и продубљивање знања о српском језику;
- ✓ унапређивање језичке и функционалне писмености;
- ✓ проширивање и продубљивање знања о српској и светској књижевности, развијање љубави према књизи и читању, оспособљавање за интерпретацију уметничких текстова;
- ✓ упознавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова, књижевно историјских појава и процеса у књижевности;
- ✓ проширивање и продубљивање књижевних знања и читалачких вештина;
- ✓ образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности, критичког ума и оплемењеног језика и укуса.

ЗАДАЦИ

Настава језика (знања о језику, способност служење језиком и васпитна улога наставе језика). Ученици треба да:

- ✓ -овладају знањима о српском књижевном језику;
- ✓ -стекну вештине и способности његовог коришћења у општењу са другима, у писменом и усменом изражавању, приликом учења, образовања и интелектуалног развоја;
- ✓ -поштују матерњи језик, негују српски језик, традицију и културу српског народа, националних мањина, етничких заједница и других народа;
- ✓ -унапређују културу језичког општења, у складу са поштовањем расне,
- ✓ националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, са развијањем толеранције и уважавања различитости и са поштовањем и
- ✓ уважавањем других језика и других култура.

Настава књижевности (усвајање књижевних знања, развијање читалачких вештина и афирмисање васпитних вредности путем књижевности). Ученици треба да:

- ✓ упознају репрезентативна дела српске књижевне баштине и дела опште књижевности, њихове ауторе, поетске и естетске вредности;
 - ✓ негују и развијају читалачке компетенције и интерпретацијске вештине посредством којих ће се упознавати са репрезентативним књижевним делима из историје српске и опште књижевности, читати их и тумачити у доживљајној и истраживачкој улози;
 - ✓ развијају литерарне афинитете и постану читаоци рафинираног естетског укуса који ће умети да на истраживачки, стваралачки и активан начин читају књижевна дела свих жанрова, вреднују их, говоре о њима и поводом њих; усвоје хуманистичке ставове, уверења и систем вредности;
 - ✓ оспособе се за поуздано морално просуђивање, одређивање за добро и осуду насилништва и нечовештва, одбацивање свих видова агресивног и асоцијалног понашања и за развијање самосвести и личне одговорности.
-

СТРАНИ ЈЕЗИК

ЦИЉ

- ✓ Циљ наставе страног језика је овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова; развијање општих и специфичних стратегија учења и критичког мишљења;
- ✓ развијање способности за самостално, аутономно учење, тражење, селекцију и синтезу информација;
- ✓ стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији;
- ✓ стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.
- ✓ Посебан циљ наставе страног језика у средњим стучним школама је овладавање језиком струке, и то у оноликој мери која је неопходна да се страни језик користи ради информисаности и оспособљености за једноставну пословну комуникацију у усменом и писаном облику.

ЗАДАЦИ наставе страног језика су да ученици:

- ✓ буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- ✓ продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- ✓ стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше поређења у односу на сопствену стварност;
- ✓ буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља, усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;

ИСТОРИЈА СА ИСТОРИЈОМ КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе историје је да ученици стекну основна знања о прошлости, о настанку и развоју различитих цивилизација, њихових религија, култура и уметности.

Изучавањем овог предмета, на основу различитих извора, посебно остатака материјалне културе и уметности, стиче се представа о целокупном развоју људског друштва и духовним и материјалним тековинама које је оно створило током неколико миленијума свог постојања. Познавање историје, историје цивилизације и културе различитих народа и њихово међусобно упоређивање омогућавају схватање историјских и уметничких токова у прошлости и садашњости.

БИОЛОГИЈА

ЦИЉ

Циљ наставе биологије је да ученици развију биолошку, општу научну и језичку писменост, да развију способности, вештине и ставове корисне у свакодневном животу и раду, да развију мотивацију за учење и интересовања за биологију као науку уз примену концепта одрживог развоја, етичности и права будућних генерација на очувану животну средину.

ЗАДАЦИ наставе биологије су да ученици:

- ✓ усвоје наставне садржаје биологије са научног аспекта као основ за професионални развој и наставак школовања;
- ✓ разумеју опште законитости које владају у природи и прихвате их као основ за формирање сопствених и општих норми понашања према средини у којој живе;
- ✓ стекну способност интегративног-мултидисциплинарног приступа наставним садржајима;
- ✓ развију способности посматрања, уочавања, упоређивања и анализирања;
- ✓ развију способност логичког, критичког мишљења, закључивања и решавања проблема;
- ✓ развију научну писменост, способност за писану и вербалну комуникацију на матерњем језику у биологији као науци;
- ✓ развијају функционална знања из биологије;
- ✓ развију способност коришћења информационих технологија;
- ✓ развију способност проналажења, прикупљања и анализе биолошких материјала и података;
- ✓ разумеју значај биолошке (органске) производње;
- ✓ развију способност за рад у тиму, самовредновање, самостално презентовање резултата рада и вршњачко учење;
- ✓ прихвате да су очување природе и заштита животне средине, поштовање и чување националне и светске културне баштине, одговорно коришћење природних ресурса и заштита животиња њихови приоритетни задаци;
- ✓ развију свест о важности здравља и практикују здраве стилове живота;
- ✓ развију толерантно, хумано понашање без обзира на националне, религијске, полне и друге разлике међу људима;
- ✓ формирају радне навике и одговоран однос према раду;
- ✓ оспособе се за самостално и целоживотно учење.

ФИЗИКА

ЦИЉ

Циљ наставе физике јесте стицање елементарне функционалне писмености (природно-научне и техничке) и знање о основним физичким законима који дефинишу природу и својства звука, оспособњавање ученика за примену знања у струци и свакодневном животу, стицање радних навика, одговорности и способности за самосталан рад и за тимски рад, формирање основе за даље образовање.

ЗАДАЦИ наставе физике су да ученици:

- ✓ развију функционалну писменост;
- ✓ стичу основна знања о појавама и законима из домена физике звука;
- ✓ примењују знање и повезују звучне појаве са уметничким извођењем на инструментима;
- ✓ развијају свест о значају експеримента у сазнавању, разумевању и проверавању физичких закона;
- ✓ стекну способност за учење, формулисање и решавање једноставних проблема;
- ✓ развијају логичко и апстрактно мишљење и критички став у мишљењу;
- ✓ схвате значај физике за технику и природне науке;
- ✓ развијају способност и вештине за примену знања из физике у струци;
- ✓ стичу знање о природним ресурсима, њиховој ограничениости и одрживом коришћењу;
- ✓ развијају правилан однос према заштити, обнови и унапређењу животне средине;
- ✓ развијају радне навике, одговорност, систематичност, прецизност и позитиван став према учењу.

ПСИХОЛОГИЈА

ЦИЉ

Циљ наставе психологије је да допринесе формирању зреле, одговорне, социјализоване особе као и подршка развоју компетенција значајних за обављање професионалних активности и наставак школовања кроз стицање функционалних знања о основним карактеристикама психичког живота и понашања човека, разумевање психолошких основа уметничке делатности, формирање ставова, овладавање вештинама.

ЗАДАЦИ наставе психологије су да ученици:

- ✓ стекну основна знањима о психичким процесима, особинама, стањима и њиховом манифестовању у понашању;
 - ✓ разумеју психички живот особе као целину међусобно повезаних процеса, стања и особина;
 - ✓ стекну основна знања о психологији музике и уметничке игре;
 - ✓ разумеју сопствену личност као део друштва и света око себе, увиде значај отворености за промене и лично ангажовање за сопствени развој и развој друштва;
 - ✓ разумеју психолошке основе међуљудских односа, унапреде комуникацијске вештине;
 - ✓ унапреде сарадњу са другима, као и способности за тимски рад;
 - ✓ примењују стечена знања и вештине при доношењу одлука и решавању проблема у струци и свакодневном животу;
 - ✓ унапреде способност за прикупљање, анализу, организацију, критичку подршку, примену и преношење информација релевантних за психички живот човека и стваралаштво;
 - ✓ унапреде стратегије и технике успешног учења и развију самоефикасност и позитивне ставове према учењу и образовању током целог живота;
 - ✓ унапреде способност аргументације сопствених ставова и критичког мишљења;
-

- ✓ негују интелектуалну радозналост и стваралачке способности;
- ✓ разумеју концепт менталног здравља и значај превенције, унапред здраве животне стилове и примењују их свакодневном животу;
- ✓ развијају ставове и вредности значајне за живот у савременом мултикултуралном друштву који одражавају поштовање људских права, толеранцију, солидарност, уважавање различитости и родну равноправност.

ФИЛОЗОФИЈА

ЦИЉ

Циљ наставе овог предмета је да код ученика развије свест о потреби да активно обликују свој и одговорно учествују у јавном животу хумано и демократски оријентисаног друштва, оспособљавајући их да независно критички мисле и просуђују, формирају сопствени поглед на свет који је осетљив на културни контекст, и да се у својим делима и поступцима руководе вредностима истине, добра, правде и лепоте чији смисао и значај откривају у процесу овладавања знањима и вештинама својственим филозофски култивисаној мисли.

ЗАДАЦИ наставе филозофије су да ученици:

- ✓ познају методолошку структуру научног и филозофског истраживања и оспособе се за примену критичко-рационалних метода у решавању практичних и теоријских проблема;
- ✓ доведу у везу властита мисаона искуства са карактеристичним филозофским проблемима и упознајући различита филозофска становишта стекну свест о сложености и креативној компоненти интелектуалног напора да се проникне у структуру стварности;
- ✓ разумеју значај историјског контекста и развојне димензије у настанку филозофских схватања, као и узајамно преплитање културних и интелектуалних традиција у настанку научних теорија и духовних творевина западне културе;
- ✓ овладају различитим мисаоним стратегијама и унапреде самостално и критичко суђење кроз анализу и интерпретацију филозофских текстова и реконструкцију филозофских аргумената;
- ✓ овладају анализом комплексних питања и идеја зарад формирања властитог погледа на проблеме савременог света;
- ✓ разликују сазнајне од вредносних судова и артикулишу властити вредносни систем у суочавању са етичким дилемама и изазовима друштва у коме живе;
- ✓ развију осетљивост за социјални и културни контекст, идентитет и разлике, овладају вештинама успешне комуникације, тимског рада и практикују технике за конструктивно решавање конфликта у свакодневном животу;
- ✓ преузимају одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, и да са успехом учествују у јавном животу друштва;
- ✓ унапреде способности за разложно (писмено и усмено) излагање мисаоних садржаја и учешће у расправи на начин који доприноси развијању атмосфере отворености и узајамног уважавања;
- ✓ усвоје и практикују интелектуалне врлине, ставове и вредности: интелектуалну отвореност и радозналост, истинољубивост, уважавање сведочанства и аргумента,

- спремност на аутокритику, толеранцију према разликама у мишљењу и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа;
- ✓ усвоје целовит приступ образовању који се темељи на међузависности и трансферу знања из различитих области, усаврше методе и технике за поспешивање властитог учења, развијају интересовање за (теоријска) знања, умећа и вештине потребне за даље образовање, индивидуални и професионални развој, и припреме се да у процесу доживотног учења адекватно одговоре на неизвесности и промене у каријери и социјалном статусу.

РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЦИЉ

Циљ наставног предмета рачунарство и информатика у средње стручној школи је стицање знања, овладавање вештинама и формирање вредносних ставова који доприносе развоју информатичке писмености неопходне за живот у савременом друштву, даље стручно усавршавање и практичну примену у процесу рада; као и оспособљавање ученика да ефикасно и рационално користе рачунаре на начин који не угрожава њихово физичко и ментално здравље.

ЗАДАЦИ наставе рачунарство и информатика су да ученици:

- ✓ развију свест о неопходности коришћења рачунара у свакодневном животу и раду и значају информатике за функционисање и развој друштва;
- ✓ примене стечена знања и вештине у стицању конкретног образовања за будуће занимање;
- ✓ јачају способност за прецизно и концизно дефинисање проблема; упознају се са алгоритамским начином решавања проблема и основним алгоритмима;
- ✓ стекну знања потребна за подешавање параметара оперативног система на нивоу корисничког интерфејса, коришћење могућности оперативних система и система датотека конкретног оперативног система;
- ✓ овладају коришћењем програма за обраду текста и табеларних података и креирање докумената у коме су интегрисани текст, слика и табела;
- ✓ упознају начине израде презентација и оспособе се за израду једноставнијих презентација;
- ✓ разумеју принципе функционисања интернета, локалних мрежа и оспособе се за коришћење мрежних ресурса, интернет сервиса и система за електронско учење;
- ✓ унапреде способности за брзо, ефикасно и рационално проналажење информација коришћењем рачунара, као и њихово критичко анализирање и преношење;
- ✓ развију прецизност, рационалност и креативност у раду са рачунаром;
- ✓ на адекватан начин користе предности рачунара и друштвених мрежа у удруживању са другима и покретању акција чији је циљ ширење корисних информација или пружање помоћи и подршке онима којима је то потребно;
- ✓ изграде правилне ставове према коришћењу рачунара, без злоупотребе и претеривања које угрожава њихов физичко и ментално здравље;

- ✓ упознају савремена ергономска решења која олакшавају употребу рачунара и изградбе спремност за праћење нових решења у области информатичке технологије;
- ✓ развијају способности да стечена знања примењују за решавање проблема и нових ситуација у процесу рада и свакодневном животу

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ

Циљ наставе физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образованим подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

ЗАДАЦИ у настави физичког васпитања су:

- ✓ подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);
- ✓ развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних самостални рад на њима;
- ✓ стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- ✓ проширење и продубљење интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;
- ✓ усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);
- ✓ мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
- ✓ оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ

Циљ предмета је да се кроз стицање знања, овладавање вештинама, формирање ставова и система вредности допринесе оспособљавању ученика за компетентан, одговоран и ангажован живот у хуманом и демократски уређеном друштву утемељеном на основним људским вредностима, поштовању људских и грађанских права, у коме се уважава различитост, остварује солидарност и брига за друге.

ЗАДАЦИ наставе грађанског васпитања су да ученици:

- ✓ стекну знања о функционисању демократски уређеног друштва, улози грађанина, документима и институцијама које доприносе владавини права;
-

- ✓ усвоје вредности на којима се заснивају људска права и демократско друштво;
 - ✓ развију спремност да делују у духу поштовања демократских вредности;
 - ✓ јачају осећање самопоштовања, личног и групног идентитета;
 - ✓ разумеју сложеност живота у мултикултуралној заједници и потребу узајамног уважавања и поштовања различитости;
 - ✓ јачају осетљивост на појаве нетолеранције, дискриминације, стереотипа и предрасуда;
 - ✓ разумеју значај сарадње и заједништва за добробит појединца и друштва, и овладају вештинама рада у групи и групног одлучивања;
 - ✓ узму учешће у животу заједнице, покрећу акције и преузимају одговорност за личне одлуке;
 - ✓ овладају вештинама успешне комуникације и примењују их у свакодневном животу;
 - ✓ разумеју природу и узроке сукоба, упознају технике конструктивног решавања сукоба и примењују их у свакодневном животу;
 - ✓ унапреде способности за прикупљање, анализу, организацију, критичку процену, примену и преношење информација из различитих извора релеватних за живот у демократском друштву;
 - ✓ унапреде способност исказивања сопственог става уз коришћење аргумената;
 - ✓ унапреде способности планирања личног и професионалног развоја.
-

ПРИЛОГ 2

НАСТАВНИ ПРОГРАМИ ЗА ОПШТЕОБРАЗОВНЕ ПРЕДМЕТЕ СРЕДЊЕ
ШКОЛЕ

НАСТАВНИ ПРОГРАМ
ЗА ОПШТЕОБРАЗОВНЕ ПРЕДМЕТЕ
У СРЕДЊОЈ ШКОЛИ

Образовни профил:	Музички извођач / Музички сарадник - теоретичар	
Разред	I 1; I 2	
Предмет:	Српски језик и књижевност	
Просветни гласник:	Број 117 од 2013. године	
Циљеви наставе предмета:	Стицање знања, овладавање вештинама и формирање вредносних ставова који доприносе развоју српског језика и књижевности, језичкој култури изражавања неопходне за даље школовање, живот и рад у савременом друштву, као и оспособљавање ученика да ефикасно и рационално користе стечена знања на начин који не угрожава њихово физичко и ментално здравље. Подстицање корелације са осталим предметима.	
Годишњи фонд часова:	105	Недељни фонд часова: 3

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу, путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици која подржава овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по целинама које су у блиској вези, у циљу стицања што бољег образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена визуелним упутствима (читанка, лектира, табла), после којих иде низ различитих провера стеченог и усвојеног знања. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења и обраде градива како би самосталним путем повезивали предмет са другим предметима и уочавали значај и сличности. Овим предметом потребно је развити љубав према српском језику и књижевности, као и култури изражавања.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма	Активност ученика	Корелација	Стандарди
<p>Књижевност: -Увод у проучавање књижевности. (Појам и назив књижевности, структура књижевног дела, тема, мотиви, фабула...) -Књижевност старог века (Опште одлике епохе, Хомер, Библија...) -Средњовековна књижевност (опште одлике епохе, житија, похвале...) -Народна (усмена) књижевност (циклуси...) -Хуманизам и ренесанса (Опште одлике епохе, Ш. Менчетић, Ц.Држић...) -Барок и класицизам (Опште одлике епохе,поетика, И.Гундулић, Молијер...) -Лектира ("Рани Јади", "Антигона", "Еп о Гилгамешу", "Ромео и Јулија")</p>	<p>-Ученик разуме смисао проучавања књижевности,повезује и употребљава научену терминологију -Ученик уочава разлику међу књижевним епохама,успешно их препознаје -Ученик успешно анализира лектире и дела предвиђена планом и програмом и са разумевањем препознаје којој епохи припадају Рад на: -подстицању корелације са осталим предметима; -примењивању научног у пракси.</p>	<p><i>Облици рада:</i> рад у паровима, фронтални, групни, индивидуални <i>Методе рада:</i> рад на тексту, предавање, објашњавање разговор, рад са уџбеником.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, размењује сазнања са партнером у клупи, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са: историјом, психологијом, географијом, филозофијом, музичком културом. Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Редовно чита књ. дела из обавезног школског програма, зна значајне представнике и дела из светске и српске књиж.Укратко описује своја осећања и доживљај дела. Издвојене проблеме анализира у основним слојевима значења. Развија своје читалачке способности. <i>Средњи ниво:</i> Тумачи књижева дела која су предвиђена планом и програмом. Самостално уочава и анализира значење и стилске аспекте књ.дела и уме да аргументује своје ставове. Има изграђене читалачке навике и читалачки укус својствен културном и образованом човеку. <i>Напредни ниво:</i> Користи више метода и гледишта и компаративни приступ да употпуни своје разумевање и критички суд о књижевом делу. Повезује примарни текст са самостално изабраном секундарном литературом.</p>

<p>ЈЕЗИК: Општи појмови о језику (Морфологија, фонетика, синтакса, семантика)</p> <p>Језички систем и науке које се њиме баве (Алтернације, Гласовни и фонолошки систем...)</p> <p>Правопис</p>	<p>-Ученик усваја и разуме опште појмове о језику, науке која се бави језиком</p> <p>-Ученик уочава и примењује знања из правописа српског језика</p> <p>Рад на: -примењивању наученог у пракси. - подстицању корелације са осталим предметима;</p>	<p>Облици рада: рад у паровима, фронтални, групни, индивидуални</p> <p>Методе рада: рад на тексту, предавање, објашњавање разговора, рад са уџбеником.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, размењује сазнања са партнером у клупи, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са предметима: Енглески језик, Италијански језик, историја</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Има основно знања о језику опште, поштује свој и друге кезике. Разликује књиж. језик од дијалекта. Разликује правилан од неправилног изговора гласа. Познаје врсте и подврсте речи. Правилно склапа реченицу, разликује синтаксичке јединице.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Има шире знање о језику уопште, има основна знања о писму уопште као и о правопису. Зна основне особине дијалеката. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе. Има шири знања о врстама и подврстама речи, користи се свим синтаксичким могућностима ср. језика. Има богат и разнолик лексички фонд.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења, јасан му је појам текст. кохезије. Зна да акцентује једноставније примере. Има детаљније знање о морфологији и творби речи. Има детаљније знање о употреби падежа и глаголских облика. Има основна знања о речницима и структури реч. чланка.</p>
---	---	--	--	--	--

<p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВЊА -Усмено изражавање</p> <p>-Писмено изражавање</p>	<p>Ученик разуме и правилно се изражава усменим и писаним путем.</p> <p>Ученик уочава и примењује стечена знања из области језика и књижевности</p>	<p>Облици рада: Вербално дијалошки метод</p> <p>Методе рада: Разговор, практичан метод</p>	<p>Вербалним и практичним изражавањем ученик континуирано ради на проширењу својих сазнања, формира свој књижевни стил.</p>	<p>Корелација са предметима: Психологијом, филозофијом, географијом, историјом, музичком културом</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Говори разговетно, поштујући правила књижевног језика. Говорећи и пишући о некој теми јасно структурира казивање и повезује његове делове на одгов. начин. ористи оба писма дајући предност ћирици, примењује основна правописна правила.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Говори у званич. ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика и књижевности и културе. Саставља сложенији говорени и писани текст, користећи се описом, приповедањем и излагањем.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Дискутује о сложеним темама из језика, књиж. и културе. Излаже и пише о темама из области језика, књиж. и културе, има развијене ораторске способности. Продубљено крит. промишља сложенији текст. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту. Изграђује свест о себи као читаоцу.</p>
---	---	--	---	---	--

Образовни профил:	Музички извођач ; Музички сарадник - теоретичар	
Разред	II 1 ; II 2	
Предмет:	Српски језик и књижевност	
Просветни гласник:	Број 117 од 2013. године	
Циљеви наставе предмета:	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, ОВЛАДАВАЊЕ ВЕШТИНАМА И ФОРМИРАЊЕ ВРЕДНОСНИХ СТАВОВА КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ, ЈЕЗИЧКОЈ КУЛТУРИ ИЗРАЖАВАЊА НЕОПХОДНЕ ЗА ДАЉЕ ШКОЛОВАЊЕ, ЖИВОТ И РАД У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ, КАО И ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ДА ЕФИКАСНО И РАЦИОНАЛНО КОРИСТЕ СТЕЧЕНА ЗНАЊА НА НАЧИН КОЈИ НЕ УГРОЖАВА ЊИХОВО ФИЗИЧКО И МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ. ПОДСТИЦАЊЕ КОРЕЛАЦИЈЕ СА ОСТАЛИМ ПРЕМЕТИМА.	
Годишњи фонд часова:	105	Недељни фонд часова: 3

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу, путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици која подржава овакав облик наставе. Наставна грађа систематизирана је по целинама које су у блиској вези, у циљу стицања што бољег образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена визуелним упутствима (читанка, лектира, табла), после којих иде низ различитих провера стеченог и усвојеног знања. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења и обраде градива како би самосталним путем повезивали предмет са другим предметима и уочавали значај и сличности. Овим предметом потребно је развити љубав према српском језику и књижевности, као и култури изражавања.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
<p>Књижевност: -Просветитељство (Опште одлике епохе, Доситеј Обрадовић, Гаврил С.Венцловић, Захарије Орфелин...) - Романтизам (Опште одлике епохе, Вук Караџић, П.П.Његош, Б.Радићевић, Ђ.Јакшић, Л.Костић,Ј.Ј.Змај...) -Реализам (Опште одлике епохе, О. Балзак, Гогољ, Б.Нушић, Л.Лазаревић, Р.Домановић, Ј.Игњатовић, Војислав Илић...) Лектире "Тврдица", "Евгеније Оњегин", "Мост на Жепи", "Горски вијенац" "Ана Карењина", "Чича Горио", "Ревизор", "Кад су цветале тикве", "Зона Замфирова"</p>	<p>-Ученик разуме смисао проучавања књижевности,повезује и употребљава научену терминологију -Ученик уочава разлику међу књижевним епохама, успешно их препознаје -Ученик успешно анализира лектире и дела предвиђена планом и програмом и са разумевањем препознаје којој епохи припадају <i>Рада на:</i> -подстицању корелације са осталим предметима; -примењивању наученог у пракси.</p>	<p><i>Облици рада:</i> рад у паровима, фронтални, групни, индивидуални <i>Методе рада:</i> рад на тексту, предавање, објашњавање, разговор, рад са уџбеником.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, размењује сазнања са партнером у клупи, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са: Психологијомфилозофијом, географијом, историјом, музичком културом Посебно истацање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Редовно чита књ. дела из обавезног школског програма, зна значајне представнике и дела из светске и српске књижевности. Укратко описује своја осећања и доживљај дела. Издвојене проблеме анализира у основним слојевима значења. Развија своје чит.способности. <i>Средњи ниво:</i> Тумачи књижевна дела која су предвиђена планом и програмом. Самостално уочава и анализира значење и стилске аспекте књ.дела и уме да аргументује своје ставове. Има изграђене читалачке навике и читалачки укус својствен културном и образованом човеку. <i>Напредни ниво:</i> Користи више метода и гледишта и компаративни приступ да употпуни своје разумевање и критички суд о књижевном делу. Повезује примарни текст са самостално изабраном секундарном литературом. Има критичку свест о својим читалачким способностима.</p>

<p>ЛЕЗИК:</p> <p>Књижевни језик (Развој српског језика, Основни принципи српске књижевне норме...)</p> <p>Морфологија у ужем смислу (Врсте речи, променљиве и непроменљиве, Бројеви, Именице, глаголи...) Правопис</p>	<p>-Ученик усваја и разуме опште појмове о језику, науке која се бави језиком -Ученик уочава и примењује знања из правописа српског језика</p> <p><i>Рад на:</i> -примењивању наученог у пракси. - подстицању корелације са осталим предметима;</p>	<p><i>Облици рада:</i> рад у паровима, фронтални, групни, индивидуални</p> <p><i>Методе рада:</i> рад на тексту, предавање, објашњавање, разговор, рад са уџбеником.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, размењује сазнања са партнером у клуби, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са предметима: Енглески језик, Италијански језик, историја</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Има основно знања о језику уопште, поштује свој и друге језике. Разликује књижевни језик од дијалекта. Разликује правилан од неправилног изговора гласа. Познаје врсте и подврсте речи. Правилно склапа реченицу, разликује синтаксичке јединице.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Има шире знање о језику уопште, има основна знања о писму уопште као и о правопису. Зна осн. особине дијалеката. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе. Има шира знања о врстама и подврстама речи, користи се свим синтаксичким могућностима ср. језика. Има богат и разнолик лексички фонд.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења, јасан му је појам текстуалне кохезије. Зна да акцентује једноставније примере. Има детаљније знање о морфологији и творби речи. Има детаљније знање о употреби падежа и глаголских облика. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.</p>
--	---	--	--	--	--

<p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВЊА</p> <p>-Усмено изражавањ е</p> <p>-Писмено изражавањ е</p>	<p>-Ученик разуме и правилно се изражава усменим и писаним путем</p> <p>-Ученик уочава и примењује стечена знања из области језика и књижевности</p>	<p><i>Облици рада:</i> Вербално дијалоши метод</p> <p><i>Методе рада:</i> Разговор, практичан метод</p>	<p>Вербалним и практичним изражавањем ученик континуирано ради на проширењу својих сазнања, формира свој књижевни стил.</p>	<p>Корелација са предметима: Психологијом, филозофијом, географијом, историјом, музичком културом</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Говори разговетно,поштујући правила књижевног језика. Говорећи и пишући о некој теми јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин. Користи оба писма дајући предност ћирилици,примењује основна правописна правила. <i>Средњи ниво:</i> Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из обласи језика и књижевности и културе. Саставља сложенији говорени и писани текст, користећи се описом,приповедањем и излагањем. Примењује сложене стратегије читања. <i>Напредни ниво:</i> Дискутује о сложеним темама из језика,књижевности и култури. Израже и пише о темама из области језика,књижевности и културе, има развијене ораторске способности. Продубљено критички промишља сложенији текст. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту. Изграђује свест о себи као читаоцу.</p>
---	--	---	---	---	---

Образовни профил:	Музички извођач;Музички сарадник-теоретичар
Разред:	Трећи- III
Предмет:	Српски језик и књижевност
Просветни гласник:	„Просветни гласник“, бр.11/13 од 28.06.2013. године
Циљеви наставе предмета:	Проширивање и продубљивање знања о српском језику; унапређивање језичке и функционалне писмености; проширивање и продубљивање знања о српској и светској књижевности, развијање љубави према књизи и читању, оспособљавање за интерпретацију уметничких текстова; упознавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова, књижевноисторијских појава и процеса у књижевности; проширивање и продубљивање књижевних знања и читалачких вештина; образовање и васпитање ученика као слободне,креативне и културне личности,критичког ума и оплемењеног језика и укуса
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава српског језика и књижевности се реализује у учионици три пута недељно, један блок час и један час од 45 минута, настави присуствује цело одељење.

Садржај / ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
КЊИЖЕВНОСТ:1.Модерна 2.Међуратна књижевност 3.Лектира ЈЕЗИК: 4.Грађење речи 5.Синтакса 6.Правопис КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА7.Усмено изражавање 8.Писмено изражавање	КЊИЖЕВНОСТ: -Упознавање ученика са новим поетикама, најзначајнијим остварењима и ствараоцима, као и са целокупном духовном климом тога времена.	КЊИЖЕВНОСТ: -Монолошка метода Говор наставника свести на што краће излагање, али занимљиво и мудро, у првом реду подстицајно за ученике (стављајући акценат на ученичка размишљања, познавања положаја човека у том времену, степена развоја писмености и књижевности) Поред методе предавања, која је при уводним	КЊИЖЕВНОСТ: -активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу. -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак Примери: -у групама и	КЊИЖЕВНОСТ: Корелација са наставним садржајем предмета: Историја са историјом културе и цивилизације Историја музике и упознавање музичке	КЊИЖЕВНОСТ: Ученик ће бити способан да: -схвати и објасни сложен појам периода, уопште у уметности,а посебно на пољу књижевности. -објасни уопште поетику периода,промене које су се посебно изразиле на пољу поезије.(тематске промене,промене расположења,питање форме) -самостално на изабраном тексту издвоји и објасни најзначајније карактеристике поетике периода. -разликује бројне уметничке правце који су јавили ,са посебним освртом на књижевност као

	<p>- Продубљивање функционалног знања из теорије, историје и књижевности и књижевне критике ради бољег разумевања и успешног проучавања уметничких текстова.</p> <p>-Развијање способности интерпретације књижевног дела кроз различите видове задатака.</p> <p>-Ширење сазнајних видика ученика и подстицање на критичка мишљења и оригинална гледишта.</p> <p>-Развијање књижевног укуса и уопште интереса за књижевност .</p> <p>-Богаћење речника и развијање језичке културе.</p>	<p>наставним јединицама неопходна, да би се избегле њене слабости (пасиван положај ученика, досада на часу, недовољан развој личности) укључити:</p> <p>-Дијалогска метода</p> <p>Обрада лирских песама, уопште а посебно ових периода и лектира захтева креативност и избегавање шаблонског излагања и вођења часа. Тако да наставник сваки час може анализу усмерити у другом правцу. (од рецитовања, тумачења доживљаја преко анализе мотива, језика, стилских обележја, форме па све до звучне слојевитости, посматрања дела као израза одређеног књижевног правца и сл.)</p> <p>Анализе остварити као стваралачки чин, јер ученици треба да открију књижевна дела сопственим доживљајем, размишљањем, читањем, писањем и говорењем.</p> <p>-Метод проблемског излагања</p> <p>-Истраживачки метод</p> <p>Кроз раније постављене истраживачке и стваралачке задатке прећи на анализе и тумачења књижевних дела и поетика</p> <p>-Метода показивања (демонстрирања)-</p>	<p>паровима урадити анализу поетике модерне на изабраној лирској песми. Препоручу је се избор две или више јесама сличне тематике, при чему би једне биле из претходних епоха , а друге из модерне како би се њиховим поређењем конкретно уочиле разлике и применила теоретска знања.</p> <p>-у групном раду увежбавати читање изабраних лирских песама. Уз изражавање емоционалног садржаја песме обратити пажњу и на форму песме, као и на особености епохе.</p> <p>- Поред усмених излагања све више укључивати и писмено изражавање – у писменој форми нпр. подељени задаци који захтевају аргументовано</p>	<p>литературе.</p> <p>ЈЕЗИК: Нема корелација</p> <p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВА ЊА: Нема корелација</p>	<p>и константним поређењем са особеностима појединих праваца у осталим гранама уметности, посебно у музичкој уметности. (парнализам, симболизам, импресионизам, експресионизам...)</p> <p>-наведе главне представнике епоха у књижевности (европске, српске и уопште јужнословенске) са њиховим најзначајнијим остварењима, као и да издвоји особености њихове поетике.</p> <p>-самостално анализира лирску песму из корпуса европске модерне (нпр. Шарл Бодлер као претеча модерне, Артур Рембо или Стефан Маларме, А. Шантић – као најјава модерне, Ј. Дучић, М. Ракић, В. П. Дис, С. Пандуровић и А. Г. Матош), или из међуратне књижевности (нпр. С. Јесењин, В. Мајаковски, М. Црњански, М. Божовић) перципирајући сазнања о песничким формама, основним карактеристикама лирске поезије, користивши при том критички речник (тема, мотив, атмосфера, композиција, рима, језик, стилска средства) препозна и издвоји специфичности поезије ових периода.</p> <p>-зрелије приступи појму књижевне критике (нпр. кроз читање и анализирање критика Јована Скерлића, Богдана Поповића) и њеном кориштењу, те изгради самостални критички суд.</p> <p>-систематизујући раније усвојена знања о појму манифеста, самостално, критички и студиозно анализира манифест (Милош Црњански), спознајући при том основна обележја уметности новог доба.</p> <p>-самостално анализира епски текст у прози- приповетку, новелу (нпр. П. Кочић, И. Цанкар. И Самоковлија) истраживши структуру, специфичности књижевних врста у модерни,</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>ЈЕЗИК: -овладати знањима српском књижевном језику; -стећи вештине и способности његовог коришћења општењу другима,у писменом усменом изражавању, приликом учења, образовања и интелектуалног развоја; -унапређивати културу општења,у складу са поштовањем расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, са развијањем толеранције и уважавања различитости и са поштовањем и уважавањем</p>	<p>непосредно демонстрирање.Показивање у школи је сведено на предметност очигледних експоната који су доступни или се лако репродукују (књиге, зборници радова, слике), те су и могућности овог типа посматрања ограниченог домета и скромних резултата. Демонстрирање у ваншколском простору(организовање посете музејима, библиотекама, позоришту, споменицима културе, родној кући или споменику истакнутог писца, великим културним јубилејима и књижевним вечерима) је за ученике привлачније и атрактивније.</p> <p>ЈЕЗИК: -Фронтални,групни и индивидуални облици рада Метода разговора, рад на тексту, метода писања</p> <p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА: -Фронтални,групни и индивидуални облици рада Метода разговора, рад на тексту, метода писања Ове се вежбе, по правилу, реализују у току обраде књижевног текста на тај</p>	<p>тумачење,готово у виду пројекта.</p> <p>ЈЕЗИК: -активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу Пример: Професор најављује рад у четири групе, одређује вође група и даје им прецизна упутства (Потребно је да се запосли сваки члана групе како бисте брзо и добро урадили задатак.) Методом мапе ума представите градиво о врсти синтагме коју анализираете. ГРУПЕ: именичка синтагма, придевска синтагма, прилошка синтагма, глаголска синтагма. Даје заједничко упутство за рад ученицима: Ваш задатак је да</p>	<p>препозна и издвоји питање теме, развоја фабуле, епизода, наратора, основних мотива ,карактеризације ликова, идејног света са посебним акцентом на питање језика и изнесе изграђен, критички став о егзистенцијалним проблемима човека.</p> <p>-самостално анализира епски текст у прози-роман (нпр. "Нечиста крв " Б.Станковић ,Иво Андрић " На Дрини ћуприја") истраживши композицију и структуру романа, питање наратора, карактеризацију ликова, основне мотиве дела, специфичне епизоде у делу, уметничку експресивност описа, питање језика,амбијента ,као и да препозна и издвоји особености епохе којој дело припада,али и специфичности поетике самог аутора..Изнесе критички став , како у усменој тако и у писаној форми,о основним питањима обрађеног романа.</p> <p>-уочи промене (пратећи уопште развој човека, његове мисли а самим тим и његове делатности на пољу уметности) које се дешавају у свим књижевним жанровима(поезија,роман,приповетка) обрађујући и критички приступајући појединим остварењима</p> <p>ЈЕЗИК: Ученик ће бити способан да: -се користи свим синтаксичким могућностима српског језика -разликује безличне и личне реченице -има шира знања о синтагми; пре познаје основне врсте зависних предикатских реченица(типични случајеви) -зна основно о напоредним односима -има основна знања о употреби падежа и глаголских облика. има</p>
--	--	--	---	---

	<p>других језика и других култура.</p> <p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА Вежбе у усменом изражавању треба у средњим стручним школама да дају одређени степен правилне артикулације, дикције, интонације, ритма и темпа у читању и казивању лирског, епског и драмског текста.</p>	<p>начин што ће наставник, директно, својим читањем, говорењем или уз помоћ снимка, анализирати одговарајуће елементе правилног усменог изражавања како би их ученици уочили. Стечена сазнања трансформишу се у вештине и умења на тај начин што ученици интерпретирањем књижевних текстова настоје да сами достигну одговарајући степен вештине и умења ове врсте. Већина предвиђених облика ове наставе непосредно се укључује у наставу књижевности или примене за израду писмених састава. Вежба у методологији израде писменог састава на основу прикупљене грађе требало би да буде демонстрација целокупног поступка израде писменог састава: од анализе теме, одређивања њеног тежишта, селекције прикупљене грађе, распореда појединости с гледишта добре композиције, до обликовања грађе и рада на усавршавању текста.</p>	<p>у року од 10 15 минута представите теорију везану за врсту синтагме коју сте добили уз помоћ технике мапе ума. Користите ваш уџбеник (граматику).</p> <p>- Смислите реченицу из свакодневног живота у којој ћете употребити ову врсту синтагме. Покажите њене главне делове. Договорите се ко ће од вас реферисати о резултатима рад</p> <p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА : Стечене способности се даље увежбавају различитим облицима усменог и писменог изражавања ученика (извештавање, расправљање, реферисање и др.).</p>	<p>-има основна знања о писму уопште - има основна знања о правопису уопште (етимолошки –фонолошки правопис; граматичка –логичка интерпункција; графема –слово).</p> <p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА:-Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом. -Дискутује о смислу и вредностима књижевног дела користећи стручну терминологију. -Слуша говорника процењујући садржину и форму његовог говора и начин Говорења. -Композиционо и логички складно пише текст имајући у виду структуралне карактеристике/стилска својства одговарајућег жанра (извештај и реферат). -Пише резиме једноставнијег текста -Доследно примењује правописну норму (зна да се служи школским издањем правописа и правописним приручницима)</p>
--	---	---	--	---

Образовни профил:	Музички извођач; Музички сарадник - теоретичар	
Разред	I V 1; I V 2	
Предмет:	Српски језик и књижевност	
Просветни гласник:	Број 117 од 2013. године	
Циљеви наставе предмета:	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, ОВЛАДАВАЊЕ ВЕШТИНАМА И ФОРМИРАЊЕ ВРЕДНОСНИХ СТАВОВА КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ, ЈЕЗИЧКОЈ КУЛТУРИ ИЗРАЖАВАЊА НЕОПХОДНЕ ЗА ДАЉЕ ШКОЛОВАЊЕ, ЖИВОТ И РАД У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ, КАО И ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ДА ЕФИКАСНО И РАЦИОНАЛНО КОРИСТЕ СТЕЧЕНА ЗНАЊА НА НАЧИН КОЈИ НЕ УГРОЖАВА ЊИХОВО ФИЗИЧКО И МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ. ПОДСТИЦАЊЕ КОРЕЛАЦИЈЕ СА ОСТАЛИМ ПРЕМЕТИМА.	
Годишњи фонд часова:	99	Недељни фонд часова: 3

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу, путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици која подржава овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по целинама које су у блиској вези, у циљу стицања што бољег образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена визуелним упутствима (читанка, лектира, табла), после којих иде низ различитих провера стеченог и усвојеног знања. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења и обраде градива како би самосталним путем повезивали предмет са другим предметима и уочавали значај и сличности. Овим предметом потребно је развити љубав према српском језику и књижевности, као и култури изражавања.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
<p>Књижевност: -Проучавање књижевног дела (Смисао и задаци проучавања књижевности. Стварање књижевно-уметничког дела, слојевита структура дела...) -Савремена књижевност (Опште одлике епохе, Д.Максимовић, В.Попа, Б.Миљковић,В.Парун, Б.Топић,С.Бекет, Д.Ковачевић...) -Лектире "Хамлет" "Проклета авлија" "Странац" "Енциклопедија мртвих" "Корени" "Дервиш и смрт" "Хазарски речник" "Злочин и казна"</p>	<p>-Ученик разуме смисао проучавања књижевности,повезује и употребљава научену терминологију -Ученик уочава разлику међу књижевним епохама,успешно их препознаје -Ученик успешно анализира лектире и дела предвиђена планом и програмом и са разумевањем препознаје којој епохи припадају Рад на: -подстицању корелације са осталим предметима; -примењивању научног у пракси.</p>	<p>Облици рада: рад у паровима, фронтални, групни, индивидуални Методе рада: рад на тексту, предавање, објашњавање, разговор, рад са уџбеником.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, размењује сазнања са партнером у клупи, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са: Психологијом,филозофијом, географијом, историјом, музичком културом Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Редовно чита књ. дела из обавезног школ.г програма, зна значајне представнике и дела из светске и српске књиж. Укратко описује своја осећања и доживљај дела. Издвојене проблеме анализира у основним слојевима значења. Развија своје читалачке способности. <i>Средњи ниво:</i> Тумачи књижева дела која су предвиђена планом и програмом Самостално уочава и анализира значење и стилске аспекте књ.дела и уме да аргументује своје ставове. Има изграђене читалачке навике и читалачки укус својствен културном и образованом човеку. <i>Напредни ниво:</i> Користи више метода и гледишта и компаративни приступ да употпуни своје разумевање и критички суд о књиж. делу. Повезује примарни текст са самостално изабраном секундарном литературом. Има критичку свест о својим читалачким способностима.</p>

<p>ЈЕЗИК: Синтакса (Зависне и независне реченице, Глаголски вид, Глаголски начини и глаголска времена, Напоредне конструкције...)</p>	<p>- Ученик усваја и разуме опште појмове о језику, науке која се бави језиком, а посебно реченичном структуром - Ученик уочава и примењује знања из правописа српског језика</p> <p>Рад на: - примењивању наученог у пракси. - подстицању корелације са осталим предметима;</p>	<p>Облици рада: рад у паровима, фронтални, групни, индивидуални</p> <p>Методе рада: рад на тексту, предавање, објашњавање, разговор, рад са уџбеником.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, размењује сазнања са партнером у клупи, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са предметима: Енглески језик, Италијански језик, историја</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Има основно знања о језику уопште, поштује свој и друге кезике. Разликује књижевни језик од дијалекта. Разликује правилан од неправилног изговора гласа. Познаје врсте и подврсте речи. Правилно склапа реченицу, разликује синтаксичке јединице.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Има шире знање о језику уопште, има основна знања о писму уопште као и о правопису. Зна осн. особине дијалеката. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе. Има шира знања о врстама и подврстама речи, користи се свим синтаксичким могућностима српског језика. Има богат и разнолик лексички фонд.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења, јасан му је појам текст. кохезије. Зна да акцентује једност. примере. Има детаљније знање о морфологији и творби речи. Има детаљније знање о употреби падежа и глаголских облика. Има основна знања о реченицама и структурама реченичног чланка.</p>
---	--	--	--	--	---

<p>КУЛТУРА ИЗРАЖАВЊА</p> <p>Усмено изражавање</p> <p>Писмено изражавање</p>	<p>Ученик разуме и правилно се изражава усменим и писаним путем</p> <p>Ученик уочава и примењује стечена знања из области језика и књижевности</p>	<p>Облици рада: Вербално дијалошки метод</p> <p>Методе рада: Разговор, практичан метод</p>	<p>Вербалним и практичним изражавањем ученик континуирано ради на проширењу својих сазнања, формира свој књижевни стил.</p>	<p>Корелација са предметима: Психологијом,фи лософијом, географијом, историјом, музичком културом</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Говори разговорно, поштујући правила књижевног језика. Говорећи и пишући о некој теми јасно структурира казивање и повезује његове делове на одгов. начин. Користи оба писма дајући предност ћирилици, примењује основна правописна правила. <i>Средњи ниво:</i> Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика и књижевности и културе. Саставља слож. говорени и писани текст, користећи се описом, припов. и излагањем. Примењује сложене стратегије читања. <i>Напредни ниво:</i> Дискутује о слож. темама из језика, књижев. и културе. Излаже и пише о темама из области језика, књижев. и културе, има развијене ораторске способности. Продубљено критички промишља сложенији текст. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту. Изграђује свест о себи као читаоцу.</p>
---	--	--	---	---	---

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Први
Предмет:	Енглески језик
Просветни гласник:	бр. 4 из 1996. године
Циљеви наставе предмета:	Усвајање правилног изговора и интонације; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна и реализује се у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај / ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Породица и односи у породици	Ученик се упознаје са вокабуларом који се односи на тему, развија способности говора о цопствој породици и односима у њој.	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик; италијански језик, грађанско васпитање	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене поруче. <i>Средњи ниво:</i> Ученик је у стању да даје кратке информације о себи или да оствари свој интерес у некој конкретной ситуацији. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији; чита и пише текстове о одређеним темама.
Познате личности	Ученик правилно користи сазнања о познатим личностима и њиховим достигнућима	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик; италијански језик, историја са историјом културе и цивилизације	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор. <i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор. <i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.
Породица и рад	Ученик правилно употребљава изразе који су у вези са темом	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик; историја, грађанско васпитање италијански језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме у ком је времену реченица. <i>Средњи ниво:</i> Ученик познаје облике глагола у различитим временима. <i>Напредни ниво:</i> Ученик примењује познавање различитих времена у говору и у писању.

Заштита животне околине	Ученик упознаје најједноставније идиоме и фразе	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе	Српски језик; биологија, италијански језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији
Лексикографија	Ученик се навикава на употребу двојезичних речника	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области	Српски језик; италијански језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Други
Предмет:	Енглески језик
Просветни гласник:	бр. 4 из 1996. године
Циљеви наставе предмета:	Усвајање правилног изговора и интонације; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна и реализује се у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај / ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Породица и друштво, образовање	Ученик се упознаје са различитим врстама зависних реченица, независним сложеним реченицама и оспособљен је да изрази захтев, молбу, питање...	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, италијански језик, социологија, грађанско васпитање	<i>Основни ниво:</i> Ученик препознаје садржај писмене или усмене поруке из свакодневног говора. <i>Средњи ниво:</i> Ученик се сналази у различитим ситуацијама и остварује свој интерес. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији и користи се сложенијим реченицама како би тачно изразио своје ставове или образложио различите предлоге...

Новац и трошење	Ученик проширује знања о употреби чланова, упознаје се са различитим врстама именица, функцијама заменица и облицима придева	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, италијански језик, социологија, грађанско васпитање	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор. <i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор. <i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.
Слободно време, одмори и забава	Оспособљавање ученика да правилно користе прошла времена	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, италијански језик, грађанско васпитање	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене или писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик користи научено како би писао или говорио о властитом искуству из прошлости. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији где правилно примењује научено.
Лексикологија	Упознавање ученика са правим и неправим изведеницама.	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији
Лексикографија	Ученик се навикава на употребу двојезичних речника	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Трећи
Предмет:	Енглески језик
Просветни гласник:	бр. 4 из 1996. године
Циљеви наставе предмета:	Упознавање карактеристика система језика и језичких структура и усвајање вокабулара, укључујући и терминологију значајну за дати образовни профил; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна и реализује се у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај / ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Учење, образовање и рад	Ученик се упознаје са различитим врстама учења, образовања и рада и оспособљен је да их примени у свакодневном говору	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, италијански језик, психологија	<i>Основни ниво:</i> Ученик препознаје садржај писмене или усмене поруке из свакодневног говора. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста и користи научено у свакодневном говору. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији и користи се сложенијим реченицама како би тачно изразио своје ставове или образложио различите предлоге...
Породица и односи у породици и друштву	Ученик проширује знања о употреби вокабулара на задату тему, упознаје се са различитим врстама односа у друштву,	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива, повезује ново градиво са претходно усвојеним и практично примењује новостечено знање	Српски језик, јиталијанск и језик, социологија, психологија	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор. <i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор. <i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.
Живот у друштву	Оспособљавање ученика да правилно користе одређене глаголске начине и	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада;	Ученик активно приступа при излагању новог градива и	Српски језик, италијанск и језик, грађанско	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене или писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик користи

	времена и да их правилно употребљавају уз одређене прилоге и предлоге у вези са темом	дијалошки метод рада	практично примењује стечено знање	васпитање	научено како би писао или говорио о прошлости, давао или разумевао упутства итд. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији где правилно примењује научено.
Лексикологија	Упознавање ученика са основним суфиксима за грађење именица, као и са најважнијим хомонимским серијама	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе	Српски језик; италијански језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене речи и фразе у писменој и усменој комуникацији
Лексикографија	Ученик је оспособљен за употребу двојезичних речника	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области	Српски језик; италијански језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Четврти
Предмет:	Енглески језик
Просветни гласник:	бр. 4 из 1996. године
Циљеви наставе предмета:	Упознавање карактеристика система језика и језичких структура и усвајање вокабулара, укључујући и терминологију значајну за дати образовни профил; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	64
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна у IV-2 разреду, док је разред IV-1 подељен у две групе. Настава се реализује у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Учење, спорт и забава	Ученик се упознаје са различитим врстама зависних реченица и оспособљен је да их примени у свакодневном говору у вези са темом	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива тако што га повезује са претходно стеченим знањем и практично га примењује	Српски језик, италијански језик, физичко васпитање	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик препознаје садржај писмене или усмене поруке из свакодневног говора.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста и користи научено у свакодневном говору.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији и користи се сложенијим реченицама како би тачно изразио своје ставове</p>
Породица, друштво и рад	Ученик проширује знања о употреби чланова, упознаје се са различитим врстама именица, функцијама и значењима заменица и разним облицима придева у вези са темом	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива, повезује ново градиво са претходно усвојеним и практично примењује новостечено знање	Српски језик, италијанск и језик, социологија	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.</p>

Заштита човекове околине	Оспособљавање ученика да правилно користе одређене глаголске начине и времена и да их правилно употребљавају уз одређене прилоге и предлоге у вези са темом	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива тако што га повезује са претходно стеченим знањем и практично га примењује	Српски језик, италијански језик, биологија	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене или писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик користи научено како би учествовао у дискусијама и описивао своје утиске, планове, очекивања итд. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији где правилно примењује научено, дискутује о конкретним или апстрактним темама из познатих или стручних тематских области
Лексикологија	Упознавање ученика са основним суфиксима за грађење речи	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене речи и фразе у писменој и усменој комуникацији
Лексикографија	Ученик је оспособљен за употребу двојезичних речник, као и стручних речника; ученик је оспособљен за анализу стручних текстова и слично.	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области, предлаже текстове за анализу	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у усменој комуникацији, прати дужа и сложенија излагања или дискусије из општих или стручних тематских области.

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник	
Разред:	Први	
Предмет:	Италијански језик	
Просветни гласник:	бр. 4 из 1996. године	
Циљеви наставе предмета:	Усвајање правилног изговора и интонације; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци	
Годишњи фонд часова:	70	Недељни фонд часова: 2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна и реализује се у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Реченица (проста и сложена реченица; ред речи у реченици)	Ученик се упознаје са потврдним, одрич. или упит. реченицама и редом речи у реченици, местом прилога или прил. одредби...	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик; енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене поруче.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик је у стању да даје кратке информације о себи или да оствари свој интерес у некој конкретној ситуацији.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији; чита и пише текстове о одређеним темама.</p>
Именичка група (одређени и неодређени члан, род и број именице, заменице, придеви, бројеви)	Ученик правилно користи именице уз употребу одговарајућег члана и правилно употребљава род и број именица, заменица, придева	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик; енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче осн. вокабулар потребан за свакодн. говор.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокаб. потребан за свакодн. говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.</p>

<p>Глаголска група (индикатив презента правилних и неправ. глагола, прошло свршено време, будуће време; прилози за место, време и начин; предлози; везници)</p>	<p>Ученик правилно употребљава облике правилних и неправилних глагола у прошлом, садашњем и будућем времену</p>	<p>Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада</p>	<p>Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање</p>	<p>Српски језик; енглески језик</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме у ком је времену реченица. <i>Средњи ниво:</i> Ученик познаје облике глагола у различитим временима. <i>Напредни ниво:</i> Ученик примењује познавање различитих времена у говору и у писању.</p>
<p>Лексикологија</p>	<p>Ученик упознаје најједноставније идиоме и фразе</p>	<p>Рад на тексту</p>	<p>Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе</p>	<p>Српски језик; енглески језик</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији</p>
<p>Лексикографија</p>	<p>Ученик се навикава на употребу двојезичних речника</p>	<p>Рад на тексту</p>	<p>Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области</p>	<p>Српски језик; енглески језик</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији</p>

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Други
Предмет:	Италијански језик
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996
Циљеви наставе предмета:	Усвајање правилног изговора и интонације; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна и реализује се у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Реченица (зависне реченице: временске, намерне, узрочне; узвичне реченице; независне сложене реченице; неуправни говор: изјаве, захтеви, молбе, питања)	Ученик се упознаје са различитим врстама зависних реченица, независним сложеним реченицама и оспособљен је да изрази захтев, молбу, питање...	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практичн примењује стечено знање	Српски језик, енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик препознаје садржај писмене или усмене поруке из свакодневног говора.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик се сналази у различитим ситуацијама и остварује свој интерес.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији и користи се сложенијим реченицама како би тачно изразио своје ставове или образложио различите предлоге...</p>
Именичка група (члан, именице, заменице, придеви)	Ученик проширује знања о употреби чланова, упознаје се са различитим врстама именица, функцијама заменица и облицима придева	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практичн примењује стечено знање	Српски језик, енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.</p>

Глаголска група (глаголи: прошла времена, погодбени начин; прилози; предлози)	Оспособљавање ученика да правилно користе прошла времена, као и да правилно употребљавају погодбени начин	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене или писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик користи научено како би писао или говорио о властитом искуству из прошлости. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији где правилно примењује научено.
Лексикологија	Упознавање ученика са правим и неправим изведеницама.	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији
Лексикографија	Ученик се навикава на употребу двојезичних речника	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Трећи
Предмет:	Италијански језик
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996
Циљеви наставе предмета:	Упознавање карактеристика система језика и језичких структура и усвајање вокабулара, укључујући и терминологију значајну за дати образовни профил; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна и реализује се у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Реченица (релативна, компаративна, последична, дубитативна, лимитативна)	Ученик се упознаје са различитим врстама зависних реченица и оспособљен је да их примени у свакодневном говору	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик препознаје садржај писмене или усмене поруке из свакодневног говора.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста и користи научено у свакодневном говору.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији и користи се сложенијим реченицама како би тачно изразио своје ставове или образложио различите предлоге...</p>
Именичка група (члан, именице, заменице, придеви)	Ученик проширује знања о употреби чланова, упознаје се са различитим врстама именица, појединим неправилностима, функцијама и значењима заменица и облицима придева	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива, повезује ново градиво са претходно усвојеним и практично примењује новостечено знање	Српски језик, енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.</p>

Глаголска група (глаголи: заповедни начин, герундиј, „passato remoto“; поређење прилога; предлози и предложни изрази)	Оспособљавање ученика да правилно користе одређене глаголске начине и времена и да их правилно употребљавају уз одређене прилоге и предлоге	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива и практично примењује стечено знање	Српски језик, енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене или писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик користи научено како би писао или говорио о прошлости, давао или разумевао упутства итд. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији где правилно примењује научено.
Лексикологија	Упознавање ученика са основним суфиксима за грађење именица, као и са најважнијим хомонимским серијама	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене речи и фразе у писменој и усменој комуникацији
Лексикографија	Ученик је оспособљен за употребу двојезичних речника	Рад на тексту	Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области	Српски језик; енглески језик	<i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене идиоме и фразе у писменој и усменој комуникацији

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	Четврти
Предмет:	Италијански језик
Просветни гласник:	бр. 4 из 1996. године
Циљеви наставе предмета:	Упознавање карактеристика система језика и језичких структура и усвајање вокабулара, укључујући и терминологију значајну за дати образовни профил; разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота; оспособљавање ученика за давање информација о себи, нашој земљи, култури; оспособљавање за извршавање радних задатака у струци
Годишњи фонд часова:	64
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава је групна у IV-2 разреду, док је разред IV-1 подељен у две групе. Настава се реализује у учионици уз примену додатних средстава (речника, касетофона, ЦД плејера)

Садржај/ ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
Реченица (допусна, узрочна, начинска, погодбена, намерна)	Ученик се упознаје са различитим врстама зависних реченица и оспособљен је да их примени у свакодневном говору	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива тако што га повезује са претходно стеченим знањем и практично га примењује	Српски језик, енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик препознаје садржај писмене или усмене поруке из свакодневног говора.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста и користи научено у свакодневном говору.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији и користи се сложенијим реченицама како би тачно изразио своје ставове</p>
Именичка група (члан, именице, заменице, придеви)	Ученик проширује знања о употреби чланова, упознаје се са различитим врстама именица, функцијама и значењима заменица и разним облицима придева	Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалогски метод рада	Ученик активно приступа при излагању новог градива, повезује ново градиво са претходно усвојеним и практично примењује новостечено знање	Српски језик, енглески језик	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме основне речи везане за лична интересовања и свакодневни говор.</p> <p><i>Средњи ниво:</i> Ученик стиче основни вокабулар потребан за свакодневни говор.</p> <p><i>Напредни ниво:</i> Ученик усваја вокабулар потребан за свакодневни говор у ком активно учествује и оспособљен је да изражава своје мишљење о одређеним темама.</p>

<p>Глаголска група (глаголи: конјунктив, слагање времена, неодређени глаголски облици; прилози; предлози; везници)</p>	<p>Оспособљавање ученика да правилно користе одређене глаголске начине и времена и да их правилно употребљавају уз одређене прилоге и предлоге</p>	<p>Рад у групи или у паровима; фронтални облик рада; дијалошки метод рада</p>	<p>Ученик активно приступа при излагању новог градива тако што га повезује са претходно стеченим знањем и практично га примењује</p>	<p>Српски језик, енглески језик</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене или писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик користи научено како би учествовао у дискусијама и описивао своје утиске, планове, очекивања итд. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у комуникацији где правилно примењује научено, дискутује о конкретним или апстрактним темама из познатих или стручних тематских области</p>
<p>Лексикологија</p>	<p>Упознавање ученика са основним суфиксима за грађење придева, глагола, као и са алтерацијом именица</p>	<p>Рад на тексту</p>	<p>Ученик активно учествује у раду и практично примењује научене речи и изразе</p>	<p>Српски језик; енглески језик</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик користи научене речи и фразе у писменој и усменој комуникацији</p>
<p>Лексикографија</p>	<p>Ученик је оспособљен за употребу двојезичних речник, као и стручних речника; ученик је оспособљен за анализу стручних текстова, либрета и сл.</p>	<p>Рад на тексту</p>	<p>Ученик активно учествује у раду и повезује све до тада научене области, предлаже текстове за анализу</p>	<p>Српски језик; енглески језик</p>	<p><i>Основни ниво:</i> Ученик разуме садржај усмене и писмене поруке. <i>Средњи ниво:</i> Ученик разуме суштину текста. <i>Напредни ниво:</i> Ученик активно учествује у усменој комуникацији, прати дужа и сложенија излагања или дискусије из општих или стручних тематских области.</p>

Образовни профил:	Музички извођач/Музички сарадник-теоретичар
Разред:	први
Предмет:	ИСТОРИЈА СА ИСТОРИЈОМ КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ
Просветни гласник:	бр. 4/1996 и бр. 11/2013
Циљеви наставе предмета:	<p>Циљ наставе је стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести, разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, улоге истакнутих личности, развијање индивидуалног и националног идентитета.</p> <p>Задаци наставе су да ученици стекну и прошире знања о националној и општој историји (политичкој, економској, друштвеној, културној), да разумеју узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса, и улогу истакнутих личности у развоју људског друштва; поседују свест о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости; разумеју да национална историја представља саставни део регионалне, европске и глобалне историје; развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости анализом различитих историјских извора и литературе и систематизовањем стечених информација; буду оспособљени за проналажење, прикупљање и коришћење информација датих у различитим симболичким модалитетима (историјске карте, графикони, табеле...) и њихово повезивање са претходним историјским знањем; буду оспособљени да препознају различита тумачења истих историјских догађаја; повезују стечена знања и вештине са садржајима сродних наставних предмета; буду оспособљени за примену стечених знања и практичних вештина у свакодневном животу; унапређују вештине неопходне за индивидуални и тимски рад (комуникативност, образлагање сопствених ставова, аргументовани дијалог...); развијају одговорност, систематичност, прецизност и позитивни став према учењу; развијају свест о квалитету стеченог знања и потреби сталног усавршавања.</p>
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици у блок часовима.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Историја цивилизације (4) Појмови цивилизација, културе, уметност; историја као наука и наставни предмет; периодизација историје, време и простор, историјски извори (писани, материјални, усмени)	Ученици ће разумети појмове историја, цивилизација, култура, знаће помоћне историјске науке и историјске изворе, разумеће значај хронологије (време) и географије (простор) у разумевању историјских догађаја	фронтални индивидуални групни , рад у пару к о м б и н о в а н и , монолошка дијалогска, текстуална демонстративна	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - користи историјску карту 	географија
Праисторија: Доба првобитних људских заједница (6) Периодизација праисторије, развој човека, Камено доба (начин живота, остаци материјалне културе, уметност), Метално доба (значај открића и обраде метала), Балкан у праисторији	Ученици ће знати поделу праисторије и главне одлике периода, разумеће развој човека, разумеће појмове матријархат и патријархат, номадски и седелачки начин живота, познават ће налазишта у нашој земљи (Лепенски вир, Винча, Старчево)	фронтални индивидуални групни рад у пару комбиновани монолошка дијалогска текстуална демонстративна	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - користи историјску карту 	географија верска настава грађанско васпитање
Стари век: Цивилизације Старог истока (8) Стари Египат (политика, економија, друштво, уметност, религија); Месопотамија (Сумерско-Акадско царство, Вавилон, Асирија); Хетити, Феничани, Јевреји, Персија; Индија и Кина	Ученици ће стећи знања о историји цивилизација Старог истока, организацији држава и друштва, особеностима привреде, научним и техничким достигнућима, утицају религије на свакодневни живот и уметност (скулптура архитектура, сликарство)	фронтални индивидуални групни рад у пару комбиновани монолошка дијалогска, текстуална демонстративна	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - припрема презентације - пише реферате , - користи историјску карту 	географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање

<p>Цивилизација античке Грчке (14) Критско-микенски период, Хомерско доба, колонизација, Класични период (Атина и Спарта, Грчко-персијски ратови, Пелопонески рат, култура класичног периода); Хеленистичко доба, Александар Велики, хеленистичка култура</p>	<p>Ученици ће стећи знања о историји старих Грка у старом веку, најстаријем периоду грчке историје, државном и друштвеном уређењу, основним одликама културе (књижевност, позориште, филозофија), науке, религије и уметности, успону Македоније и освајањима Александра Великог</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p> <p>филозофија</p>
<p>Цивилизација античког Рима (12) Етрурци (порекло и опште одлике), Стари Рим (оснивање, освајања, друштвено и државно уређење, подела царства, пад Западног римског царства); Римска култура; Појава и ширење хришћанства, Балканско полуострво у римско доба (Сирмијум, Гамзиград, Виминацијум...)</p>	<p>Ученици ће стећи знања о настанку и успону Рима, разликоваће периоде у римској историји, државно и друштвено уређење сваког периода; упознат ће се са најзначајнијим личностима, развојем културе, религије, наука, уметности, стећи ће знања о настанку и ширењу хришћанства</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - учествује у групном раду - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p> <p>илозофија</p>
<p>Средњи век: средњовековна цивилизација Западне Европе (8) Велика сеоба народа, настанак варварских држава, Франачка држава Феудално друштво и феудални односи, Натурална привреда, Основне одлике ранофеудалне државе, Сталешка монархија као држава развијеног феудализма, Средњовековни градови, Средњовековна култура Каролиншка ренесанса, Уметност – романика и готика (архитектура, скулптура и сликарство).</p>	<p>Ученици ће знати временски оквир средњег века, узроке и последице Велике сеобе народа и настанка варварских држава у Западној Европи, развој Франачке државе и владавину Карла Великог; разумеће феудално друштво и односе, врсте посела, одлике ранофеудалне државе и одлике сталешке монархије, разумеће друштвено и политичку улогу средњовековних градова, упознат ће се са одликама средњовековне културе, развојем школа и универзитета, одликама романике и готике у уметности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>

<p>Византијска цивилизација (2) Византија од V до XV века, Јустинијанова освајања, феудални односи; Династија Комнина и први пад Цариграда; Обнова царства и династија Палеолога, пропаст царства; Византијска култура и уметност.</p>	<p>Ученици ће знати временски и просторни оквир Византијског царства, најзначајније догађаје и личности византијске историје, допринос у развоју науке, културе, уметности и религије</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни, рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове, - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - користи историјску карту 	<p>Географија, српски језик и књижевност, верска настава, грађанско васпитање, историја музике</p>
<p>Исламска цивилизација у средњем веку (1) Арабљани у средњем веку, Ислам - појава и ширење, основна обележја културе и уметности и утицај на друге народе.</p>	<p>Ученици ће стећи знања о Арабљанима у средњем веку, особеностима државног и друштвеног уређења, Мухамеду и настанку ислама, ширењу исламске вере и утицаја, одликама исламске културе и уметности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни, рад у пару - комбиновани - монолошка, - дијалогска - текстуална, демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима, - припрема презентације - пише реферате, - користи историјску карту 	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање</p>
<p>Религија и њен утицај на средњовековни свет (3) Хришћанска црква у средњем веку, улога папства; Црквени редови, Црквени раскол 1054.г, Крсташки ратови, Православна црква</p>	<p>Ученици ће стећи знања о развоју и утицајима хришћанске цркве у средњем веку, настанку јереси, последицама црквеног раскола, узроцима и последицама Крсташких ратова, организацији православне цркве</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни, рад у пару - комбиновани - монолошка, дијалогска - текстуална, демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања презентације - пише реферате, - користи историјску карту 	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике</p>

<p>Срби у средњем веку (12) Досељавање Словена на Балканско полуострво; Срби од VII до XII века и односи са Византијом; Покрштавање; Српска држава од XII до XIV века (династија Немањића – Стефан Немања, Стефан Првовенчани Сава Немањић, Урош I Успон српске државе у XIII и XIV веку (Милутин, Стефан Дечански, цареви Душан и Урош) Држава српских деспота, Стефан Лазаревић, Ђурађ Бранковић, пад Смедерева; Босна од XII до XV века; Средњовековна култура код Срба</p>	<p>Ученици ће стећи знања о досељавању Словена на Балкан, покрштавању, раду Ђирила и Методија, почецима писмености, осамостаљивању државе, проглашењу краљевине, осамостаљивању цркве, привредном развоју, територијалном ширењу, проглашењу царства, оснивању патријаршије, законодавству, слабењу и крају Српског царства; разумеће друштвено и државно уређење српских земаља у средњем веку, улогу цркве у држави и друштву, развој културе (књижевност, право, уметност - архитектура, сликарство, вајарство), стећи ће знања о турским освајањима српских земаља, Српској деспотовини и њеном паду под турску власт</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>
--	---	---	---	--

Образовни профил:	Музички извођач / Музички сарадник-теоретичар
Разред:	Други
Предмет:	ИСТОРИЈА СА ИСТОРИЈОМ КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр. 11/2013
Циљеви наставе предмета:	<p>Циљ наставе је стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести, разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, улоге истакнутих личности, развијање индивидуалног и националног идентитета.</p> <p>Задаци наставе су да ученици стекну и прошире знања о националној и општој историји (политичкој, економској, друштвеној, културној), да разумеју узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса, и улогу истакнутих личности у развоју људског друштва; поседују свест о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости; разумеју да национална историја представља саставни део регионалне, европске и глобалне историје; развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости анализом различитих историјских извора и литературе и систематизовањем стечених информација; буду оспособљени за проналажење, прикупљање и коришћење информација датих у различитим симболичким модалитетима (историјске карте, графикони, табеле...) и њихово повезивање са претходним историјским знањем; буду оспособљени да препознају различита тумачења истих историјских догађаја; повезују стечена знања и вештине са садржајима сродних наставних предмета; буду оспособљени за примену стечених знања и практичних вештина у свакодневном животу; унапређују вештине неопходне за индивидуални и тимски рад (комуникативност, образлагање сопствених ставова, аргументовани дијалог...); развијају одговорност, систематичност, прецизност и позитивни став према учењу; развијају свест о квалитету стеченог знања и потреби сталног усавршавања.</p>
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Европа од краја XV до XVIII века (7) Велика географска открића, развој привреде (мануфактура) и културе (хуманизам и ренесанса, барок и рококо), европске монархије, реформација и контрареформација	Ученик ће знати временске оквире новог века, разумети појам Великих географских открића, знати да на историјској и географској карти Европе и света покаже, државе и народе који су обележили епоху новог века, разумети појмове мануфактура, реформација, контрареформација, разликовати одлике праваца у уметности и главних представника	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални, индивидуални, групни - рад у пару, комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша, одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове, истражује о познатим личностима, учествује у групном раду, учествује у раду у пару - припрема презентације пише реферате - користи историјску карту 	географија српски језик и књижевност историја музике верска настава грађанско васпитање филозофија
Српски народ и његово окружење од краја XV до XVIII века (10) Државно и друштвено уређење Османског царства, положај српског народа у Османском царству; Хабзбуршка монархија, просвећени апсолутизам Марије Терезије и Јосифа II, Срби у Хабзбуршкој монархији	Ученик ће стећи знања о положају српског народа под страном влашћу (политичке, верске, економске и културне прилике), разумеће улогу истакнутих личности у историјским процесима, стећи ће знања о значају обнове Пећке патријаршије, отпору српског народа турској власти, сеобама Срба и последицама, Војној крајини и привилегијама	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације пише реферате - користи историјску карту 	географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике
Свет крајем XVIII и у првој половини XIX века (11) Привредне промене (индустријска револуција), друштвене промене (Енглеска, Америчка, Француска револуција), доба Наполеона, Бечки конгрес, развој уметности (класицизам, бидермајер)	Ученик ће се упознати са привредним и друштвеним променама у Европи крајем XVIII и у првој половини XIX века, разумеће појмове индустријска револуција, грађанска револуција, стећи ће знања о основним карактеристикама појединачних револуција у Европи и свету, стећи ће знања о знаменитим личностима новог века, разумеће развој грађанских слобода и права током новог века	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - дијалогска - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике

<p>Српски народ крајем XVIII и у првој половини XIX века (8) Први и Други српски устанак, владавина Милоша и Михаила Обреновића, Уставобранителји, Црна Гора крајем XVIII и у првој половини XIX века, положај Срба у Босни и Херцеговини</p>	<p>Ученици ће стећи знања о настанку и развоју модерних српских држава, о узроцима, току и последицама српске револуције, о Карађорђу, Милошу Обреновићу и о знаменитим Србима који су обележили нови век, обележјима владавине Милоша и Михајла Обреновића, и Уставобранитеља</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалошка - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике</p>
<p>Револуција 1848/1849. године (4) Револуције 1848/49.г. у Француској, Немачкој, Италији и Хабзбуршкој монархији, узроци, ток и последице револуција</p>	<p>Ученици ће стећи знања о узроцима, току и последицама револуција које су захватиле Европу 1848/49.г., о одликама револуција у појединим европским државама, утицају револуција на социјална и национална питања народа и држава</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалошка - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање</p>
<p>Свет у другој половини XIX и почетком XX века (6) Друга индустријска револуција, Уједињење Италије и Немачке, стварање савеза великих сила</p>	<p>Ученик ће разумети основне одлике историјског периода, стећи ће знања о настанку националних држава Италије и Немачке, упознат ће се са појмом велике силе и настанком савеза великих сила</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару, комбиновани - монолошка, дијалошка - текстуална, демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике</p>
<p>Наука и култура у другој половини XIX и почетком XX века (10) Развој науке и технике, нови правци у уметности (романтизам, реализам, импресионизам, експресионизам)</p>	<p>Ученик ће стећи знања о развоју науке, технике, културе, уметности, разликоваће одликеромантизма, реализма, импресионизма, експресионизма и бити упознат са најзначајнијим представницима тих праваца</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалошка - текстуална, - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате 	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике</p>

<p>Србија и Црна Гора и њихови суседи у другој половини XIX и почетком XX века (14) Друга владавина Милоша и Михаила Обреновића, владавина Милана Обреновића и стицање независности, владавина Александра Обреновића, владавина Петра I Карађорђевића, Црна Гора, Срби у Босни и Херцеговини и Хабзбуршкој монархији</p>	<p>Ученици ће стећи знања о развоју српске државе и друштва, владарима из династија Обреновић и Карађорђевић и њиховим доприносом развоју државе и стицању независности, значају Берлинског конгреса у српској историји, развоју грађанских права и слобода</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалoшка - текстуална - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>
--	---	--	---	--

Образовни профил:	Музички извођач / Музички сарадник-теоретичар
Разред:	трећи
Предмет:	ИСТОРИЈА СА ИСТОРИЈОМ КУЛТУРЕ И ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ
Просветни гласник:	Службени Гласник бр. 4/1996 и бр. 11/2013
Циљеви наставе предмета:	<p>Циљ наставе је стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести, разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, улоге истакнутих личности, развијање индивидуалног и националног идентитета.</p> <p>Задаци наставе су да ученици стекну и прошире знања о националној и општој историји (политичкој, економској, друштвеној, културној), дараумеју узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса, и улогу истакнутих личности у развоју људског друштва; поседују свест о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости; разумеју да национална историја представља саставни део регионалне, европске и глобалне историје; развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости анализом различитих историјских извора и литературе и систематизовањем стечених информација; буду оспособљени за проналажење, прикупљање и коришћење информација датих у различитим симболичким модалитетима (историјске карте, графикони, табеле...) и њихово повезивање са претходним историјским знањем; буду оспособљени да препознају различита тумачења истих историјских догађаја; повезују стечена знања и вештине са садржајима сродних наставних предмета; буду оспособљени за примену стечених знања и практичних вештина у свакодневном животу; унапређују вештине неопходне за индивидуални и тимски рад (комуникативност, образлагање сопствених ставова, аргументовани дијалог...); развијају одговорност, систематичност, прецизност и позитивни став према учењу; развијају свест о квалитету стеченог знања и потреби сталног усавршавања.</p>
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>Први светски рат и револуције у Русији и Европи (5) Карактер рата, ток рата, главни фронтови, најзначајније битке; Револуције у Русији; Револуције у Немачкој и Мађарској; Политичке промене у Европи и свету на крају Првог светског рата</p>	<p>Ученик ће разумети основне одлике Првог светског рата у Европи и свету (узроци, повод, ток, последице), стећи ће знања о личностима тог доба, о политичким приликама у Русији у току Првог светског рата, Фебруарској и Октобарској револуцији и утицају на прилике у Европи, умеће да сагледа последице Првог светског рата</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална демонстра 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - припрема презентације - - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>
<p>Србија и Црна Гора у Првом светском рату (3) Ратна 1914.г. (Церска, Колубарска и Мојковачка битка); Војни слом 1915. и повлачење преко Албаније; Србија у окупацији; Солунски фронт; Југословенска идеја и проглашење Краљевине СХС</p>	<p>Ученик ће разумети основне одлике Првог светског рата на простору Србије, знаће најважније битке, генерале и последице ратних дејстава, разумеће узроке и последице војног слома и окупације Србије, значај Солунског фронта, разумеће настанак и развој идеје о уједињењу јужних Словена и стварању заједничке државе</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - чита и анализира историјске текстове, - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - припрема презентације - пише реферате , - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>
<p>Свет између два светска рата (3) Версајски поредак; Друштво народа; Велика светска економска криза; Настанак тоталитарних режима; Криза међународних односа</p>	<p>Ученик ће разумети политичке и економске прилике у свету након Првог светског рата, разумеће идеолошке и политичке системе у Европи између два рата, упознаће културне, економске и друштвене прилике у међуратној Европи, стећи ће знања о личностима које су обележиле овај историјски период</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша, - одговара на питања, - поставља питања - чита и анализира ист. текстове - истражује о поз. личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате, - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>

<p>Југославија између два светска рата (5) Краљевина СХС 1918-1929: Видовдански устав, Политичке странке, Шестојануарска диктатура; Краљевина Југославија 1929-1941: диктатура краља Александра, намесништво, влада Милана Стојадиновића, Споразум Цветковић-Мачек</p>	<p>Ученик ће разумети основне одлике конституисања Југословенске краљевине, њених органа власти, рад политичких странака, упознаће културне, економске и друштвене одлике Краљевине Југославије, стећи ће знања о личностима које су обележиле овај период</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - емонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша , - одговара на питања , - поставља питања - чита и анал. текстове, - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате , - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p> <p>историја музике</p>
<p>Култура у периоду између два светска рата (3) Развој науке и технике; Нови правци у уметности (футуризам, дадаизам, надреализам)</p>	<p>Ученици ће стећи знања о научним и техничким достигнућима између два светска рата, о развоју нових праваца у уметности, одликама и главним представницима футуризма, дадаизма, надреализма (Дишан, Ернст, Дали, Магрит, Миро, Пикасо)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - емонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује о познатим личностима, - учествује у групном раду , - учествује у раду у пару , - припрема презентације - - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>српски језик и књижевност</p> <p>верска настава</p> <p>грађ. васпитање</p> <p>историја музике</p> <p>рачунарство и информатика</p>
<p>Други светски рат (6) Карактер рата, главни фронтони, најзначајније битке, прекретнице у рату; Антифашистичка коалиција; геноцид и холокауст; Југославија у Другом светском рату, покрети отпора, допринос Југославије победи над фашизмом</p>	<p>Ученик ће стећи знања о основним одликама Другог светског рата у Европи, свету и на простору Југославије (узроци, повод, ток, последице), упознаће се са главним биткама, новим средствима ратовања, страдањима, разумеће појмове геноцид, холокауст, антисемитизам, стећи ће знања о покретима отпора на југословенском тлу и о личностима које су обележиле овај период</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална - емонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> питања , - поставља питања - чита и анал. текстове, - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате , - користи историјску карту 	<p>географија</p> <p>верска настава</p> <p>грађанско васпитање</p>

<p>Свет и Југославија после Другог светског рата (10) Хладни рат, стварање блокова; Уједињене нације, антиколонијални покрети, распад СССР-а, Европска унија; Југославија после Другог светског рата; Нови правци у уметности (енформел, поп-арт, хиперреализам)</p>	<p>Ученик ће разумети политичке, економске и друштвене прилике у Европи, свету и Југославији после Другог светског рата, разумеће појам хладног рата и његове последице и улогу ОУН у очувању мира, стећи ће знања о достигнућима науке, технике и културе, о новим правцима у уметности и главним представницима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару - комбиновани - монолошка - дијалoшка - текстуална - демонстративна 	<p>питања , - поставља питања - чита и анал. текстове, - истражује о познатим личностима - учествује у групном раду - учествује у раду у пару - припрема презентације - пише реферате , - користи историјску карту</p>	<p>географија српски језик и књижевност верска настава грађанско васпитање историја музике рачунарство и информатика</p>
---	---	--	--	---

Образовни профил:	МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ, МУЗИЧКИ САРАДНИК
Разред:	ПРВИ
Предмет:	БИОЛОГИЈА
Просветни гласник:	Сл.Гл. , Просветни преглед бр.11/2013.
Циљеви наставе предмета:	Развијање опште здравствене и еколошке културе,развијање способности и ставова корисних у свакодневном животу уз примену концепта одрживог развоја , етичности и права будућих генерација на очувану средину
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

настава реализује кроз теориј – РАЗРЕДНА НАСТАВА.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
БИОЛОГИЈА ЋЕЛИЈЕ И ТКИВА	Ученик разуме,повезује,уочава узрочно последичне везе, анализира	Фронтални ,индивидуални ,рад у групи, израда презентација у групи,диференцирани задаци	Тимски рад ,дискусија , презентација	Хемија, географија, физика, анатомија и физиологија
РАЗВИЋЕ ЧОВЕКА	Ученик разуме,повезује,уочава узрочно последичне везе, анализира	Фронтални ,индивидуални ,рад у групи, израда презентација у групи,диференцирани задаци	Тимски рад ,дискусија , презентације	Хемија, географија, физика, анатомија и физиологија
ЗДРАВСТВЕНА И ЕКОЛОШКА КУЛТУРА	Ученик разуме,повезује,уочава узрочно последичне везе, анализира	Фронтални ,индивидуални ,рад у групи, израда презентација у групи,диференцирани задаци	Тимски рад ,дискусија , презентације	Хемија, географија, физика, анатомија и физиологија
АНАТОМИЈА И ФИЗИОЛОГИЈА	Ученик разуме,повезује,уочава узрочно последичне везе, анализира	Фронтални ,индивидуални ,рад у групи, израда презентација у групи,диференцирани задаци	Тимски рад ,дискусија , презентације	Хемија, географија, физика, анатомија и физиологија

Образовни профил:	Средње музичко образовање
Разред:	II
Предмет :	Социологија
Просветни гласник:	
Циљеви наставе предмета:	Овладавање основним знањима о друштву, друштвеним односима и односа човека, друштва и културе. Унапређивање критичке свести код ученика, са циљем развоја политичке културе и опште културе,
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова :	1

Начин остваривања програма предмета:

Програм социологије у Музичкој школи подразумева да се његово пуно остваривање реализује у корелацији са другим наставним предметима и укључивањем ученика у различите ван наставне активности. Наставни програм се реализује кроз кабинетску, претежно теоријску наставу уз фронталне облике, дијалог, анализу текстова одговарајућих садржаја у вези са наставним јединицама.

Теме/област	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација	Стандарди
I Одређивање предмета социологије и њен однос са другим друштвеним наукама	-Да ученици овладају основним социолошким појмовима -Да ученици стекну функционална знања о	-Вербално-текстуална метода -Рад у групама на релацији наставних тема -Дискусија са ученицима о	Учествује у групном раду, проналази материјал, чита, анализира, упоређује, дискутује, проверава информације,	I Тема: Корелација са историјом, српски језик и књижевност, ликовна култура, грађанско васпитање II Тема:	Од ученика тражити да критички преиспитају властита искуства и интерпретирају их на социолошком нивоу.

структура и друштвене промене	друштвеним појавама	актуелним темама у друштву	записује, излаже на часу, тражи додатне информације.	Корелација са историјом, филозофијом, психологијом, географијом, грађанским васпитањем	Ученици треба да проналазе информације, да науче да их критички процењују, да да унапређују културу говора, да аргументовано заступају своје мишљење, да науче да вреднују своја стечена знања и да науче да процене степен напредовања у учењу.
III Основне области друштвеног живота и друштвена структура	-Да овладају знањима о начину повезаности појединца и друштва у целини	-Посета скупштини града		III, IV Тема: Корелација са историјом, психологијом, филозофијом, педагогијом, биологијом, информационом технологијама, грађанским васпитањем	
IV Врсте друштвених промена	-Да развију критички однос према друштву и друштвеним институцијама	-Анализа постојећих стања у друштву и начини мењања друштвених промена			
V Култура: облици културе	-Да развију способност одговорног грађанина	-Упућивање ученика на информисање у литератури и мас медијима			

Образовни профил:	Теоријски одсек, вокално-инструментално одсек
Разред:	Трећи разред
Предмет:	Психологија
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр 11/13
Циљеви наставе предмета:	Формирање зреле, одговорне, социјализоване особе, стицање функционалних знања о основним карактеристикама психичког живота и понашања, разумевање психолошких основа уметничке делатности, формирање ставова, овладавање вештинама
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава се изводи у блоку од по два часа за теоријски и вокално-инструментално одсек. Не постоји специјализована учионица за овај предмет. Настава се реализује како кроз теорију, тако и кроз вежбе, практичне приказе, истраживачки рад-радове ученика, радионице...

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
1. Психологија као наука	Ученик јасно уочава разлику научног од ненаучног метода ; препознаје методе и технике психолошког рада, и разуме предности и мане сваке; уочава везу органских основа и психичког живота	Радионичарски рад, рад у пару и групама; истраживачки рад, демонстративни рад, дијалог...	Учествује у групном раду, раду у пару, проналази материјал, чита, решава тестове и практично учествује у раду, анализира и упоређује различите технике, презентује рад...	филозофија социологија (веза друшва и психичких процеса), биологија (повезаност психе и тела; чула, нервни и ендокрини систем) ...

2. Психички процеси, особине и стања	Ученик упоређује и анализира различите психичке процесе; схвата међусобни утицај процеса; уме да препозна различита стања, процесе и поремаћаје; активно учествује и повезује (примењује) са реалним догађајима	Рад у групи, дијалoшка метода, демонстративна, рад у паровима, презентације ученика, практичан рад...	Активно учествује у часу, пролази кроз вежбе и практичан рад, дискутује, повезује инф. са реалним ситуацијама, презентује рад и закључке до којих је дошао...	Веза са природним наукама (математиком, физиком, статистиком...) кроз теме интелигенција, опажање, веза са физиологијом кроз област емоција и психосоматских обољења, са музиком-музичка интелигенција
3. Личност	Ученик разуме појам личности и увиђа факторе развоја личности, разуме структуру и појам црте личности, самопроцењује темперамент, разликује психичка обољења	Монолошка-дијалoшка метода, демонстрација, рад у паровима	Учествује у дијалогу, развија функционално знање и повезује усвојено знање са практичним кроз анализу и самоанализу, презентује рад.	Веза са социологијом (кроз питања развоја личности, идентитета), са генетиком-развој личности, са математиком-структура личности и фактори који је приказују
4. Основе психологије и музике	Ученик уочава узрочно-последичне везе физиологије и музике, разликује различите приступе музици-когнитивне, конативне и емоционалне, анализира законитости опажања и реаговања на музику, схвата појам музичке способности, и разуме личност и мотиве музичара...	Дијалoшка, демонстрација, рад у групи, самоанализа, семинарски радови ученика, истраживање на основу претходног искуства...	Ученик учествује у дијалогу, теме анализира кроз практичне примере, бавећи се при том и самоанализом(интроспекцијом), практично примењује стечена знања...	Веза са уметношћу, највише мучиком, игром...физиологијом- веза тела и музичког изражаја..

Образовни профил:	музички извођач, музички сарадник-теоретичар
Разред:	IV 1, I V 2
Предмет:	ФИЛОЗОФИЈА
Просветни гласник:	Просветни гласник бр. 11/13 од 28.06.2013.
Циљеви наставе предмета:	<p>Настава филозофије поставља неколико значајних циљева: 1. Упознавање ученика са историјом филозофије као значајним интелектуалним наслеђем и постизање разумевања развоја мишљења у западној цивилизацији</p> <p>ученика</p> <p>проблемима</p> <p>ученика на проблеме у оквиру спознајне теорије</p> <p>уметности, а тиме и развијање свести о најважнијим вредностима у уметности</p> <p>наставе филозофије јесте интелектуално сазревање ученика кроз апстрактнији и општији поглед на свет који нуди филозофија</p> <p>2. Подизање нивоа етичке свести и савести код</p> <p>3. Упознавање ученика са метафизичким</p> <p>4. Сагледавање процеса спознаје и упућивање</p> <p>5. Представљање различитих теорија о лепом и</p> <p>6. Један од коначних и најважнијих циљева</p>
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>НАСТАВНЕ ТЕМЕ:</p> <p>Садржаји наставних тема налазе се у опису циљева.</p> <p>1.Одређење Филозофије (7)</p>	<p>Циљ ове наставне теме јесте увођење ученика у филозофију. Етимолошки и лексички тумачимо њен назив да би стигли до увида у тешкоћу њеног дефинисања. Апстрактну одредбу филозофије конкретизујемо анализом неколико различитих дефиниција: Аристотелова, Хегелова, Марксова...Појам филозофије даље тумачимо у контексту појма „духовне делатности“ , навођењем разлика и сличности између ње и других духовних делатности (уметност, наука и религија, митологија). У наставку ове наставне теме ученици треба да оквирно упознају садржај филозофског знања и то указивањем на основна питања којима се филозофија бави, у контексту филозофских дисциплина. Ученици треба да схвате разлику између митолошког и здраворазумског мишљења, као и мотиве и побуде које покрећу човека на филозофирање.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања 	<p>Религија, митологија, уметност, социологија, психологија</p>
<p>2.Античка Филозофија (23)</p>	<p>У овој наставној теми ученике је прво важно упознати са околностима и факторима настајања и развоја филозофије. Указати на развитак појма митоса, као и на развој појмова архе, апейрон, биће...Ученици треба да схвате однос грчког човека према природи и значај буђења сазнајних порива према њој. Филозофији антрополошког периода приступа се кроз проблематику човека и уређености заједнице људи. Ученици се упознају са вештинама софиста(еристика и реторика), као и са Сократовом мајеутичком вештином и методом. Увиђају да Сократ уводи морал и рационалност уопште.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - комбиновани - монолошка - дијалогска - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања 	<p>историја, географија, књижевност, музичка уметност, политика, грађанско васпитање, психологија</p>

	<p>Платонова филозофија се тумачи довођењем у везу са Парменидовом, Хераклитовом, питагорејском , али првенствено се наглашава веза са Сократовим учењем о оптем појму Добра и идеји правде. У том контексту се тумачи идеална држава како ју је Платон замислио. Представити ученицима парадоксалан статус уметности у Платоновој представи идеалне државе. Платонову теорију о свету идеја представити као најдубљи умни увид у устројство бића. Значај ове наставне теме је и да укаже на значај Аристотела за даљи развој мишљења. Представити га као највећег систематичара у свим подручјима људског духа, затим, као оснивача метафизике, логике и историје филозофије, па и као утемељивача научних области биологије и физике. Потребно је да ученици схвате како је Сократова етика допуњена и усавршена у Аристотеловој етици. Напуштање теоријских и окретање практичним или етичким проблемима у периоду хеленизма треба тумачити у контексту тадашњих збивања.</p>			
3.Средњеveковна Филозофија (5)	<p>Циљ ове наставне теме је да се прати и разматра однос филозофије и хришћанства почев од његове првобитне форме изражене митско-алегоријским језиком(Библија-јеванђеље) па све до систематски уобличене науке-теологије код Томе Аквинског. Патристика се сагледава као прво формулисање хришћанских догми, а схоластика као период систематизације тих догми. Главни проблем средњеveковне филозофије, проблем универзалија, ученицима треба представити указујући на извориште тих проблема, тј. на однос Платонове и Аристотелове филозофије.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - комбиновани - монолошка - дијалошка - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује и пише реферате 	историја,књижевност, религија, верска настава,психологија
	<p>Циљ ове наставне теме јесте увођење у проблематику емпиризма, рационализма, просветитељства и немачке класичне филозофије. У оквиру емпиризма ученици се упознају са анализом могућности, порекла, обима и извесности сазнања код Лока, берклија и Хјума.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - комбиновани - монолошка 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује и пише 	социологија,историја, књижевност.ум е тност,

4.Нововековна Филозофија (23)	<p>У рационализму се пажња усмерава на проблеме методе и супстанције и указује се на разноликост решења код Декарта, Спинозе и Лајбница.</p> <p>Часови о просветитељској филозофији трба да интегришу постојећа знања ученика о овој теми, као и да употпуне њихово разумевање просветитељских идеала.</p> <p>Циљ часова на којима се обрађује немачка класична филозофија јесте разумевање коперниканског обрта изведеног код Канта и његово логичко довршење у Хегеловој филозофији. Кантову етику дужности повезати са Аристотелом и Сократом.</p> <p>Такође, ученици треба да овладају и усвоје појмове трансценденталне филозофије филозофије Фихтеа и Шелинга, апсолутног идеализма Хегела и уопште идеалистичког концепта стварања света.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - текстуална 	<p>реферате</p>	<p>психологија , религија</p>
5.Савремена филозофија(12)	<p>Задатак ове наставне теме је да ученике уведе у токове и разноврсност савремене филозофије.</p> <p>У раду нагласити Шопенхауеров ирационализам и песимизам, Ничеов волунтаризам и његову критику културе, позитивизам и Поперову критику позитивизма, Кјеркегора као религиозном мислиоца, а првог егзистенцијалисте, херменеутику и критичку теорију. Размотрити са ученицима различита тумачења уметности и музике у савременој филозофији.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - комбиновани - монолошка - дијалошка - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - одговара на питања - поставља питања - истражује и пише реферате 	<p>књижевност, уметност, психологија, социологија, политика, историја</p>

Образовни профил:	Музички извођач/Музички сарадник - теоретичар
Разред	први
Предмет:	РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. бр. 11/2013
Циљеви наставе предмета:	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, ОВЛАДАВАЊЕ ВЕШТИНАМА И ФОРМИРАЊЕ ВРЕДНОСНИХ СТАВОВА КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ ИНФОРМАТИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ НЕОПХОДНЕ ЗА ДАЉЕ ШКОЛОВАЊЕ, ЖИВОТ И РАД У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ, КАО И ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ДА ЕФИКАСНО И РАЦИОНАЛНО КОРИСТЕ РАЧУНАРЕ НА НАЧИН КОЈИ НЕ УГРОЖАВА ЊИХОВО ФИЗИЧКО И МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ. ПОДСТИЦАЊЕ КОРЕЛАЦИЈЕ СА ОСТАЛИМ МУЗИЧКИМ ПРЕМЕТИМА.
Годишњи фонд часова:	64
Недељни фонд часова:	1 блок час.

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише две групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на практичне вежбе на рачунарима. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, аудио-визуелним техничким средствима која подржавају овакав облик наставе.

Наставна грађа систематизована је по целинама које су у блиској вези, у циљу стицања што бољег образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена аудио-визуелним упутствима, после којих иде низ различитих вежби за практично увежбавање виђеног. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења, због тога радимо задатке који су повезани са стручним предметима и при томе ученици треба да се служе свом расположивом помоћи са интернета. www.openoffice.org www.microsoft.srbija

Пожељно је користити различите вежбе, ради увиђања различитих могућности оперативног система, за одређене потребе обликовања и едитовања текста, за изградњу презентација. Овим предметом потребно је развити љубав према информатици, интересовање за то како рачунари могу бити саставни део рада музичара.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>ОСНОВЕ РАЧУНАРСКЕ ТЕХНИКЕ (8)</p> <p>Информација и информатика. Развој информационих технологија. Јединице за мерење количине информација (бит, бајт, редови величине). Значај и примена рачунара у разним областима људске делатности. Утицај рачунара на здравље. Структура и принцип рада рачунара. Основне компоненте рачунара и утицај компоненти на перформансе рачунара.</p>	<p>Потребно је да ученици стекну знања о структури и принципу рада рачунара, функцији његових компоненти и утицају компоненти на перформансе рачунара. објасне намену оперативне и спољашње меморије у рачунарском систему, наброје врсте спољашњих меморија и објасне њихове карактеристике; објасне функцију процесора, матичне плоче и магистрале у рачунару, објасне како се одвија комуникација компоненти у току извршавања програма; наведу параметре којима се изражавају перформансе рачунарских компоненти и објасне њихов утицај на перформансе рачунара.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • објаснити градацију "податак-информација-знање" и утврдити значај информатике у прикупљању и чувању података, трансформацији у корисну информацију и интеграцији у знање; • за вежбање: превођења из декадног бројевог система у бинарни и обратно, може се користити калкулатор (који се налази у саставу оперативног система); • важно је да се на примерима (звук, слике) ученицима приближи процес дискретизације информација, која је неопходна ради обраде на рачунару; • упознавање са развојем информационих технологија реализовати кроз дискусију; • принцип рада рачунарског система објаснити правећи паралелу са системима који су ученицима већ познати из искуства. • ученици треба да упознају функционалне могућности компоненти и принцип рада рачунара без упуштања у детаље техничке реализације; • објаснити ученицима начин повезивања рачунара, улазно – излазне портове и уређаје спољашње меморије, а централну јединицу само на нивоу основне блок – шеме (матична плоча, напајање, РАМ, процесор, графичка, звучна и мрежна карта); 	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клубу за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт.</p> <p>Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>
<p>2. ОСНОВЕ РАДА У ОПЕРАТИВНОМ СИСТЕМУ СА ГРАФИЧКИМ ИНТЕРФЕЈСОМ (10)</p> <p>Оперативни систем. Системски софтвер. Апликативни софтвер. Верзије и модификације програма. Дистрибуција програмских производа (комерцијална, дељена (енгл. shareware), јавно доступна (енгл. freeware), пробна (енгл. trial)). Основни елементи графичког интерфејса оперативног система (радна површина, прозор, икона,</p>	<p>Рад на:</p> <p>разликовању различитих могућности оперативног система и овладавању вештинама и могућностима које пружа; примењивању наученог у пракси.</p> <p>Препоруке за реализацију:</p> <ul style="list-style-type: none"> • конкретне примере за вежбање прилагодити образовном профилу. • при реализацији модула инсистирати на вештинама; • поделу софтвера урадити на нивоу: ОС, апликативни софтвер и драјвери и објаснити њихову намену; • при подешавању радног окружења посебну пажњу обратити на регионална подешавања; 	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клубу за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клубу за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт.</p> <p>Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>

<p>дугме, панел, мени, каталог). Покретање програма. Датотека (атрибути датотеке, типови датотека, путања датотеке, групно име датотека) и основне операције над датотеком. Каталог. Архивирање датотека и средства за архивирање датотека. Основна подешавања оперативног система: подешавање датума и времена, радне површине (позадине, чувара екрана, резолуције екрана), регионална подешавања, промена корисничких налога. Инсталирање корисничких програма. Уклањање програма. Програми за заштиту рачунара од штетног софтвера. Инсталирање управљачких програма периферних уређаја. Мултимедијалне могућности оперативног система. Средства и методе заштите рачунара, информација и права на интелектуалну својину.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • при реализацији хијерархијске организације фасцикли објаснити ученицима њен значај; • инсталацију софтвера реализовати на програмима за заштиту рачунара и архивирање података; • инсталацију периферних уређаја урадити на примеру штампача. 	<ul style="list-style-type: none"> • објаснити значај и направити хијерархију утицаја појединих компоненти РС на перформансе рачунара; • развој компоненти рачунара приказати занимљивим видео исечцима и другим материјалима са Интернета; • уведећи опште појмове, на пример: капацитет меморије, брзина процесора, треба упознати ученике са вредностима ових параметара на школским рачунарима (користећи „контролну таблу“ оперативног система); • за домаћи, ученици могу да, за кућне рачунаре, направе листу компоненти и њихових карактеристика; • ради постизања важног педагошког циља: развоја код ученика навике за самостално коришћење помоћне литературе, за домаћи задатак могу да, коришћењем рачунарских часописа или Интернета, опишу конфигурацију рачунарског система која у том моменту има најбоље перформансе. <p>Вербално-дијалогски метод</p>		
<p>ТЕКСТ-ПРОЦЕСОР (14) Радно окружење текст-процесора. Једноставнија подешавања радног окружења. Правила слепог куцања. Подешавање и промена језика тастатуре („писма“). Операције са документима (креирање, отварање, премештање од једног до другог отвореног документа, чување, затварање). Уређивање</p>	<p>Рад на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстицању корелације са осталим музичким предметима; - примењивању наученог у пракси. <p>Потребно је да ученик стекне знања, вештине и навике неопходне за успешно коришћење програма за обраду текста.</p>	<p>Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p> <p>Вербално-дијалогски метод.</p> <p>Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства),</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује.</p> <p>Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеџо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање и преплитање са свим темама у настави традиције коју школа има и човека</p>

<p>текста. Коришћење симбола за формирање. Премештање садржаја између више отворених докумената. Уметање у текст: специјалних симбола, датума и времена, слика, текстуалних ефеката. Проналажење и замена задатог текста. Уметање и позиционирање нетекстуалних објеката. Уметање табеле у текст. Формирање текста (страница, ред, маргине, проред). Исправљање грешака. Нумерација страница. Израда стилова. Генерисање садржаја. Штапање документа</p>		<p>текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>највише одговара.</p>	<p>чије име носи.</p>
<p>СЛАЈД-ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ (12) Презентације и њихова примена. Основне етапе при развоју слајд-презентације. Правила дизајна презентације. Радно окружење програма за израду слајд-презентација. Подешавања радног окружења. Креирање фото-албум презентације. Типови „погледа“ на презентацију. Основне операције са слајдом. Додавање и формирање текстуалних објеката. Додавање нетекстуалних објеката (графички, звучни, видео...). Анимација објеката слајда. Анимација прелаза између слајдова. Дизајн позадине и „мастер“ слајда. Интерактивна презентација (хипервезе, акциона дугмад).</p>	<p>Потребно је да ученици схвате предности коришћења слајд-презентација у различитим ситуацијама, препознају ситуације у којима се може користити слајд-презентација, планирају и израђују адекватне презентације.</p>			

<p>Подешавање параметара приказа презентације. Штампање презентације.</p>				
<p>РАД СА ТАБЕЛАМА (14) Основни појмови (прикупљање података, њихово табеларно и графичко приказивање на разне начине, као и читање и тумачење таквих приказа). Основни појмови о програмима за рад са табелама (структура документа, формати датотека). Подешавање радног окружења (палете алатки, пречице, лењир, поглед, зум...). Додавање, брисање, премештање и преименовање радних листова. Типови података. Уношење података у табелу (појединачни садржаји ћелија и аутоматске попуње). Подешавање димензија, премештање, фиксирање и сакривање редова и колона. Уношење формула са основним аритметичким операцијама, користећи референце на ћелије. Копирање формула, релативно и апсолутно референцирање ћелија. Функције за: сумирање, средњу вредност, минимум, максимум, пребројавање, заокруживање. Логичке функције. Форматирање ћелија (број децималних места, датум, валута, проценат, поравнање, прелом, оријентација, спајање ћелија,</p>	<p>Потребно је објаснити основне појмове о програмима за рад са табелама (табела, врста, колона, ћелија, ...) и указати на њихову општост у програмима овог типа. При уношењу података у табелу, објаснити разлику између различитих типова података (нумерички формати, датум и време), као и грешке које могу из тога да произађу. Приликом манипулација са подацима (означавања ћелија, кретање кроз табелу, премештање, копирање,...), указати на општост ових команди и упоредити их са сличним командама у програмима за обраду текста.</p>			

<p>фонт, боја садржаја и позадине, стил и боја рама ћелије). Сортирање и филтрирање. Намена различитих типова графикана, приказивање података из табеле помоћу графикана. Подешавање изгледа странице документа за штампање (оријентација папира, величина, маргине, прелом, уређивање заглавља и подножја, аутоматско нумерисање страна). Прегледање документа пре штампања, штампање документа и његових делова.</p>				
<p>ИНТЕРНЕТ И ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИЈА (12) <i>Појам рачунарске мреже. Рачунари-сервери и рачунари-клијенти. Глобална мрежа (Интернет). Интернет-провајдери и њихове мреже. Технологије приступа Интернету. Сервиси Интернетa: World Wide Web, FTP, електронска пошта, веб-форуми. Веб-читачи. Претраживачи, претраживање и коришћење информација са Интернетa. Интернет мапе. Виртуелни телефон. Друштвене мреже и њихово коришћење. Електронска трговина, електронско пословање и банкарство. Електронски подржано учење. Право и етика на Интернету</i></p>	<p>Потребно је да ученици схвате предности умрежавања, разумеју у чему је разлика између рачунара-сервера и рачунара-клијената, који посао обављају Интернет-провајдери, карактеристике основних технологија приступа Интернету, адресирање на Интернету, принципе функционисања Интернетa, чему служе Интернет протоколи, како да повеже рачунар са Интернетом, Потребно је да ученици науче да: визуализују веб-страницу коришћењем веб-читача, крећу се веб-пространством коришћењем адреса и хиперлинкова, проналазе и преузимају садржаје са веба, користе Интернет мапе, отворе и подесе налог електронске поште (вебмејл), шаљу и преузимају поруке и датотеке коришћењем електронске поште и сервиса за синхрону комуникацију, упознају се са правилима електронске комуникације (netiquette), отворе налог и користе виртуелни телефон, (нпр Скајп и сл.), разумеју појмове „електронска трговина“ и „електронско банкарство“,</p>			

	<p>науче како функционише електронски подржано учење.</p> <p>При свему овоме неопходно је перманентно радити на развијању свести о важности поштовања правних и етичких норми при коришћењу Интернета, критичком прихватању информација са веба, поштовању ауторских права при коришћењу информација са веба, поштовању права приватности.</p>			
--	--	--	--	--

Образовни профил:	Музички извођач Музички сарадник - теоретичар
Разред	II 1 II 2
Предмет:	РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА
Просветни гласник:	Број 6/90 од 1996. године
Циљеви наставе предмета:	Стицање знања, овладавање вештинама и формирање вредносних ставова који доприносе развоју информатичке писмености неопходне за даље школовање, живот и рад у савременом друштву, као и оспособљавање ученика да ефикасно и рационално користе рачунаре на начин који не угрожава њихово физичко и ментално здравље. Подстицање корелације са осталим музичким предметима.
Годишњи фонд часова:	65
Недељни фонд часова:	Блок настава суботама, у полугодишту 5 субота по 6 часова.

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише две групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на практичне вежбе на рачунарима. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, аудио-визуелним техничким средствима која подржавају овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по целинама које су у блиској вези, у циљу стицања што бољег образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена аудио-визуелним упутствима, после којих иде низ различитих вежби за практично увежбавање виђеног. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења, због тога радимо задатке који су повезани са стручним предметима и при томе ученици треба да се служе свом расположивом помоћи са интернета.

www.openoffice.org

www.microsoft.srbija

Пожељно је користити различите вежбе, за одређене потребе обликовања и едитовања нотног текста, ради увиђања различитих могућности програма. Овим предметом потребно је развити љубав према информатици, интересовање за то како рачунари могу бити саставни део рада музичара.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>ОБРАДА ТЕКСТА НА РАЧУНАРУ (25) Врсте обраде текста. Структура текста. Форма текстуалних докумената. Уношење и исправке текста. Чување и штампање текста. Претраживање и замена текста. Рад са блоковима текста. Форматирање реда и параграфа. Рад са фонтовима. Наслови, заглавља и поглавља. Обележавање страница. Рад са табелама и цртежима.</p>	<p>Рад на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликовању различитих могућности програма и овладавању вештинама и могућностима које пружа; - подстицању корелације са осталим музичким предметима; - примењивању наученог у пракси. 	<p>Вербално-дијалогски метод</p> <p>Илустративно-демонстративан, подршка са сајта, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>
<p>ОД ИДЕЈЕ ДО ПРОГРАМА (3) Први програм. Од изворног до извршног програма. Радна средина. Уношење и едитовање програма. Извршавање програма. Испитивање перформанси програма и завршно уобличавање производа.</p>	<p>Рад на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликовању различитих могућности програма и овладавању вештинама и могућностима које пружа; - примењивању наученог у пракси. 	<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>

<p>ПРВИ КОРАЦИ У ПРОГРАМИРАЊУ (7) ХТМЛ програм за пренос података на интернет. Рад са текстом (знаковна константа и променљива, уношење и издавање знаковних података, знаковни релацијски израз.</p>	<p>Рад на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстицању корелације са осталим музичким предметима; - примењивању наученог у пракси. 	<p>Вербално монолошки метод. Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање и преплитање са свим темама у настави традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>
<p>ТИПОВИ ПОДАТАКА. ПРОМЕНЉИВЕ И СТРУКТУРЕ (10) Рад са бројевима (нумеричка константа и променљива). Рад са текстом (знаковна константа и променљива). Формирање личне базе ЦД-ова.</p>				
<p>ГРАФИКА И ЗВУК (20) Рачунарска графика. Звук (музички тон, програмирање мелодија). Датотека. Потпрограми.</p>				

Образовни профил:	Музички извођач / Музички сарадник - теоретичар
Разред	трећи
Предмет:	РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996
Циљеви наставе предмета:	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, ОВЛАДАВАЊЕ ВЕШТИНАМА И ФОРМИРАЊЕ ВРЕДНОСНИХ СТАВОВА КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ ИНФОРМАТИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ НЕОПХОДНЕ ЗА ДАЉЕ ШКОЛОВАЊЕ, ЖИВОТ И РАД У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ, КАО И ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ДА ЕФИКАСНО И РАЦИОНАЛНО КОРИСТЕ РАЧУНАРЕ НА НАЧИН КОЈИ НЕ УГРОЖАВА ЊИХОВО ФИЗИЧКО И МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ. ПОДСТИЦАЊЕ КОРЕЛАЦИЈЕ СА ОСТАЛИМ МУЗИЧКИМ ПРЕМЕТИМА.
Годишњи фонд часова:	60
Недељни фонд часова:	Блок настава суботама, у полугодишту 5 субота по 6 часова.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>ПРОГРАМИ ЗА РАД У МУЗИЦИ (Потребан хардвер: звучна картица, појачавач, звучници и МИДИ клавијатура. Инсталирање хардвера. Потребан софтвер: програмски пакет за рад у музици. Инсталирање софтвера. Уношење нотног записа са тастатуре, мишем или преко МИДИ клавијатуре. Едитовање нотног записа. Уношење текста у нотни запис. Подешавање темпа и извођење композиције. Чување и штампање нотног записа.</p>	<p>Рад на: уознавању хардверског дела рачунара потребном за извођење активности у обликовању и едитовању музичких записа; разликовању различитих могућности програма и овладавању вештинама и могућностима које пружа; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално монолошки метод.</p> <p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара (нпр. Од дваначина за унос нота бира лакши за себе).</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Ученици су изразили жељу да израђују аранжмане за Дечији оркестар. Посебно истицање и преплитање са свим наставним јединицама традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>

<p>ПРОГРАМИ ЗА ЦРТАЊЕ (20) Рачунарске графичке апликације: презентациона графика, цртежи у издаваштву, цртежи у пројектовању – CAD, рачунарске игре). Основни графички елементи: дуж, изломљена линија, правоугаоник, елипса и крива линија. Рад са објектима: селекција, премештање, брисање, копирање. Трансформације објеката: ширење и сажимање. Коришћење текста у графичком окружењу. Повезивање цртежа са другим апликацијама.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности програма и овладавању вештинама и могућностима које пружа; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално монолошки метод. Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>иштампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. изразили жељу да израђују аранжмане за Дечији оркестар.</p>
<p>МУЛТИМЕДИЈСКЕ АПЛИКАЦИЈЕ (10) Потребан хардвер: ЦД-РОМ. Интеграција текста, звука и слике. Хипер-текст: чворови и везе. Објекти у хипертекст систему: текст, графика, слика, звук и филм. Примери мултимедијских апликација.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности које пружају различити програми за израду мултимедијских апликација (од најједноставнијих до сложених, које ћемо поменути) и овладавању вештинама и могућностима које пружају; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално монолошки метод. Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, подршка са сајта или форума, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>иштампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање и преплитање са свим темама у настави традиције коју школа има и човека чије име носи.</p>

Образовни профил:	Музички извођач / Музички сарадник - теоретичар
Разред	IV 1;IV 2
Предмет:	РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА
Просветни гласник:	бр. 4/1996 и бр. 11/2013
Циљеви наставе предмета:	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, ОВЛАДАВАЊЕ ВЕШТИНАМА И ФОРМИРАЊЕ ВРЕДНОСНИХ СТАВОВА КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ ИНФОРМАТИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ НЕОПХОДНЕ ЗА ДАЉЕ ШКОЛОВАЊЕ, ЖИВОТ И РАД У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ, КАО И ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ДА ЕФИКАСНО И РАЦИОНАЛНО КОРИСТЕ РАЧУНАРЕ НА НАЧИН КОЈИ НЕ УГРОЖАВА ЊИХОВО ФИЗИЧКО И МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ. ПОДСТИЦАЊЕ КОРЕЛАЦИЈЕ СА ОСТАЛИМ МУЗИЧКИМ ПРЕМЕТИМА.
Годишњи фонд часова:	60
Недељни фонд часова:	Блок настава суботама, у полугодишту 5 субота по 6 часова.

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише две групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на вежбе на рачунарима. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, аудио-визуелним техничким средствима која подржавају овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по целинама које су у блиској вези и један део наредби је заједнички, у циљу стицања што бољег образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, хармонија, контрапункт), и шире. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена аудио-визуелним упутствима, после којих иде низ вежби за практично увежбавање виђеног. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења, због тога радимо задатке који су повезани са стручним предметима и при томе ученици треба и да науче да користе сву расположиву помоћ са интернета: avid.force.com/pkb/articles/en_US/.../en426211 [Audacity Skills Guides - Resources - TES](#), и својом литературом са часова стручне наставе. Овим предметом потребно је развити љубав према информатици, интересовање за то како рачунари могу бити саставни део рада музичара.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>ЕКСПЕРИМЕНТИ СА ЗВУКОМ (45) Физички елементи звука. Синтеза звука у рачунарима. Музички тонови из компјутера. Формати за чување звучних записа (ЦМФ, МОД, МИД, ВОЦ и WAV). МИДИ језик и МИДИ формат. Софтвер за рад са звуком. Снимање звука и обрада дигитализованог сигнала. Појам дигитализације звука. Одређивање најповољније фреквенције и резолуције дигитализовања према карактеристикама звука који се уноси у рачунар. Едитовање звука. Појам и примена ефеката. Самостално примењивање дигиталних ефеката на снимљени сигнал у циљу експериментисања. Обрада звука у музичком контексту.</p>	<p>Рад на: упознавању хардверског дела рачунара потребном за извођење активности у обликовању и едитовању музичких записа; разликовању различитих могућности програма и овладавању вештинама и могућностима које пружа; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално монолошки метод. Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање традиције школе и човека чије име носи.</p>
<p>РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ Значај рачунарских комуникација. Рачунарске мреже (мрежна картица, комуникационе линије, комуникациони софтвер). Организација рачунарских мрежа (топологија мреже, мрежни протоколи, модел клијент–сервер). Коришћење мрежа (пријава и одјава корисника, непосредна комуникација, пренос текста, претраживање база података и комерцијални сервис). Примери неких мрежа: повезивање два рачунара, локална мрежа, ББС, Интернет.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности и овладавању вештинама које пружа рад у рачунарској мрежи; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт.</p>

<p>МУЛТИМЕДИЈСКЕ АПЛИКАЦИЈЕ Потребан хардвер: ЦД-РОМ. Интеграција текста, звука и слике. Хипер-текст: чворови и везе. Објекти у хипертекст систему: текст, графика, слика, звук и филм. Примери мултимедијских апликација.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности које пружају различити програми за израду мултимедијских апликација (од најједноставнијих до сложених) и овладавању вештинама и могућностима које пружају; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт. Посебно истицање традиције школе и човека чије име носи.</p>
---	---	---	--	---

Образовни профил:	Музички извођач / Музички сарадник - теоретичар
Разред	IV 2
Предмет:	АУДИОВИЗУЕЛНА ТЕХНИКА
Просветни гласник:	Службени Гласник бр. 4/1996 и бр. 11/2013
Циљеви наставе предмета:	ЦИЉЕВИ: -Оспособљавање ученика да овладају следећим вештинама и процесима у оквиру подручја основним техникама снимања звука основним микрофонским техникама аналогним режијским столом употребом мерних инструмената снимањем и репродукцијом на двоканалном аналогном магнетофону снимањем и репродукцијом на вишеканалном аналогном магнетофону основама дигиталног аудио фајла снимањем и репродукцијом на DAT-у (Digital Audio Tape)
Годишњи фонд часова:	65
Недељни фонд часова:	Блок час.

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на вежбе на рачунарима. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, аудио-визуелним техничким средствима која подржавају овакав облик наставе.

Наставна грађа систематизована је по целинама које су у блиској вези, у циљу стицања што бољег образовања ученика. Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена аудио-визуелним упутствима, после којих иде низ вежби за практично увежбавање виђеног. Неопходно је ученике ангажовати приликом учења и при томе они треба да науче да користе сву расположиву помоћ са интернета, и своју литературу са часова стручне наставе.

Брз развој дигиталне електронике обавезује на стално праћење актуелних токова у аудиовизуелној техници како би новим, савременијим уређајима могло правилно да се рукује.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>УВОД У АКУСТИКУ (3)</p> <p>Физички основи акустике. Распростирање звука и његове рефлексије. Основне мерне јединице за звук. Акустика просторија. Слушна акустика. Карактеристике говорног и музичког звука. Разумљивост и квалитет електроакустичког преноса. Врсте изобличења у преносном систему (линеарна и нелинеарна). Одређивање положаја извора звука. Стереофонија.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности програма и овладавању вештинама и могућностима које пружа; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално монолошки метод. Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, биологија, психологија.</p>
<p>СНИМАЊЕ ЗВУКА (16)</p> <p>Аналогно снимање и репродукција аудиосигнала. Дигитално снимање и репродукција аудиосигнала (10 часова). Оптичко снимање (СР) и магнетско дигитално снимање (РАТ). Неговање и архивирање плоча, стартовање плоча; подешавање грамофона (газна и противклизна сила), регулација брзине окретања тањира (стробоскоп контрола), замена звучнице; руковање тракама - лепљење и архивирање трака, демагнетизација, ушниравање траке, стартовање трака.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности и овладавању вештинама; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању наученог у пракси.</p>	<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	

<p>МИКРОФОН Основне карактеристике микрофона (прицип рада, осетљивост, фреквенцијска карактеристика, карактеристика усмерености, импеданса, динамички опсег, изобличења). Акустичка и електрична подела микрофона. Блок настава (2): 1. Избор микрофона и постављање микрофона (микрофонски баланс) у студију и на отвореном простору.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих могућности које пружају различити програми за израду мултимедијских пликација (од најједноставнијих до сложених) и овладавању вештинама и могућностима које пружају; подстицању корелације са осталим музичким предметима; примењивању научног у пракси.</p>	<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује. Ученик учествује у групном раду, дискутује, пита, посматра, упознаје могућности програма, размењује сазнања са партнером у клупи за рачунаром, истражује и сам долази до нових сазнања, проналази који начин у раду њему лично највише одговара.</p>	<p>Корелација са стручним предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, музички инструменти, контрапункт.</p>
<p>ЗВУЧНИЦИ пште о звучницима; основни типови звучних кутија; звучничке комбинације. Техничке карактеристике (фреквенцијски опсег, изобличење, снага, однос према снази појачавача). Блок настава: 1. Озвучење затворених просторија.</p>		<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства текстуална (<i>штампани и писани текстови</i>).</p>		
<p>КОНТРОЛА ЗВУКА, МУЗИЧКИ ЕФЕКТИ 1. Контрола јачине звука. Мерни инструменти. Контрола стереофоније; максимални ниво звука. Системи за смањење шума.</p>		<p>Вербално-дијалогски метод Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална.</p>		

<p>МИКСОВАЊЕ ЗВУКА. ВИШЕКАНАЛНО СНИМАЊЕ (6).</p> <p>1. Психолошки аспекти музике. Миксовање ефеката, музичка тема, повезивање музике са музиком, додавање говора музици.</p> <p>Блок настава :</p> <p>Монтажа трака у тонском запису у рачунару; припрема инсерата из трака. Аудиомиксер.</p> <p>Разлика између миксера за вишеканално снимање и озвучење.</p> <p>Мониторски систем. Ефекти у снимању.</p> <p>Блок настава : Демонстрација рада за тонском миксетом.</p>		<p>Вербално-дијалогски метод</p> <p>Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална <i>(штампани и писани текстови)</i>.</p>		
<p>ЗВУК И СЛИКА</p> <p>Телевизија. Принцип (полуслике, анализа слике - разлагање слике у тачке, сигнал осветљења - луминентни сигнал и сигнал боје (хроманентни), сигнал за синхронизацију (хоризонталну и вер- трикалну); комплетан сигнал. Систем хроматске ТУ (КТ6С, РАР, БЕСАМ) Кабловска ТУ, системска ТУ и ТЕРЕТЕК6Т. Снимање и репродукција видео сигнала. Камера (нешто о оптици камере, балансирање белог, контролни сигнали). Видеомиксер (улога миксера у ТУ режији, његове могућности: дигитални синхронизатор, специјални ефекти, електронске маске, мешање слике и звука и др.). Блок настава : 1. Рад са камером и микрофоном. Нега видеоуређаја. Стартовање видео траке. 2. Функције на командној плочи видеомиксера, прикључци - демонстрација рада. Обавезно је годишње урадити два школска писмена задатка.</p>		<p>Вербално-дијалогски метод</p> <p>Илустративно-демонстративан, аудио-визуелна техничка наставна средства (рачунари и видео упутства), текстуална <i>(штампани и писани текстови)</i>.</p>		

Образовни профил:	Музички сарадник и музички извођач
Разред:	11 и 12
Предмет:	Физичко васпитање
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996
Циљеви наставе предмета:	Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм физичког васпитања је наставак програма физичког васпитања у основној школи, стим што је усмерен на још интензивније остваривање индивидуалних и друштвених потреба у области физичке културе. Ради тога, овај програм заснован је на индивидуализацији процеса физичког васпитања: обезбеђује повезивање знања са животом и праксом и каснијим опредељењима ученика; заснован је на изборној настави за коју се ученици опреселе према свом афинитету и потребама; обавезује школу на остваривање одређених задатака у овој области настава се изводи у сали за физичко васпитање предмет се реализује кроз практичну наставу

Садржај/ ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Атлетика	Рад на развијању водећих моторних особина за дату дисциплину.	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања.	Учествује у савладавању одређених атлетских техника као индивидуа и у склопу групе. Решава предвиђене задатке и активно учествује у раду.	Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам Хемија: потрошња енергије
Кошарка	Рад на усавршавању одређених техничких елемената и примењивање истих у игри.	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања.	Учествује у савладавању одређених техника као индивидуа и у склопу екипе и одређене савладане технике применјује у игри. Решава предвиђене задатке и активно учествује у раду.	Биологија: значај физичког вежбања за организам и мишиће Хемија: потрошња енергије
Корективна гимнастика	Рад на спречавању постуралних поремећаја (кифоза, лордоза, сколиоза,..)	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених корективних вежби с циљем превенције раније поменутих поремећаја.	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије
Ритмичко - спортска гимнастика	Рад на усклађивању естетског покрета и ритма уз усавршавање одређених естетско-ритмичких елемената.	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених естетских вежби и исте примењује у кореографији.	Музичка уметност: солфеђо Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије

<p>Вежбе на тлу</p>	<p>Рад на усавршавању моторичких способности: гипкост, окретност, кординација, скочност,...</p>	<p>Групни и индивидуални рад уз асистенцију професора.</p>	<p>Учествује у савладавању одређених гимнастичких елемената, а код напреднијих ученика рад на комплекснијим елементима.</p>	<p>Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела</p>
<p>Полигони за развој моторичких способности</p>	<p>Рад на усавршавању моторичких способности: брзина, кординација, снага, издржљивост,...</p>	<p>Групни и индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.</p>	<p>Учествује у савладавању одређених полигонских елемената уз задате временске норме различите за дечаке и девојчице.</p>	<p>Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије</p>

Образовни профил:	Музички сарадник и музички извођач
Разред:	Други
Предмет:	Физичко васпитање
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996
Циљеви наставе предмета:	Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм физичког васпитања је наставак програма физичког васпитања у основној школи, стим што је усмерен на још интензивније остваривање индивидуалних и друштвених потреба у области физичке културе. Ради тога, овај програм заснован је на индивидуализацији процеса физичког васпитања: обезбеђује повезивање знања са животом и праксом и каснијим опредељењима ученика; заснован је на изборној настави за коју се ученици опреселе према свом афинитету и потребама; обавезује школу на остваривање одређених задатака у овој области настава се изводи у сали за физичко васпитање предмет се реализује кроз практичну наставу

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Атлетика	Рад на развијању водећих моторних особина за дату дисциплину.	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања.	Учествује у савладавању одређених атлетских техника као индивидуа и у склопу групе. Решава предвиђене задатке и активно учествује	Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам Хемија: потрошња енергије
Одбојка	Рад на усавршавању одређених техничких елемената и примењивање истих у игри	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања.	Учествује у савладавању одређених техника као индивидуа и у склопу екипе и одређене савладане технике применјује у игри. Решава предвиђене задатке и активно учествује у раду.	Биологија: значај физичког вежбања за организам и мишиће Хемија: потрошња енергије
Ритмичкоспортска гимнастика	Рад на усклађивању естетског покрета и ритма уз усавршавање одређених естетско-ритмичких елемената	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених естетских вежби и исте примењује у кореографији	Музичка уметност: солфеђо Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије
Корективна гимнастика	Рад на спречавању постуралних поремећаја (кифоза, лордоза, сколиоза,..)	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених корективних вежби с циљем превенције раније поменутих поремећаја.	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије

Вежбе на тлу	Рад на усавршавању моторичких способности: гипкост, окретност, кординација, скочност,...	Групни и индивидуални рад уз асистенцију професора	Учествује у савладавању одређених гимнастичких елемената, а код напреднијих ученика рад на комплекснијим елементима.	Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем
Полигон за развој моторичких способности	Рад на усавршавању моторичких способности: брзина, кординација, снага, издржљивост,...	Групни и индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.	Учествује у савладавању одређених полигонских елемената уз задате временске норме различите за дечаке и девојчице.	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела
Вежбе снаге	Рад на развијању моторичких способности: снаге, издржљивости. Одржавање кондиције код уценика.	Индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.	Учествује у савладавању постављених задатака уз могућност додатних вежби за напредније ученике. Норме су различите за дечаке и девојчице.	Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем

Образовни профил:	Музички сарадник и музички извођач
Разред:	III и III2
Предмет:	Физичко васпитање
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996
Циљеви наставе предмета:	Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм физичког васпитања је наставак програма физичког васпитања у основној школи, стим што је усмерен на још интензивније остваривање индивидуалних и друштвених потреба у области физичке културе. Ради тога, овај програм заснован је на индивидуализацији процеса физичког васпитања: обезбеђује повезивање знања са животом и праксом и каснијим опредељењима ученика; заснован је на изборној настави за коју се ученици опреселе према свом афинитету и потребама; обавезује школу на остваривање одређених задатака у овој области настава се изводи у сали за физичко васпитање предмет се реализује кроз практичну наставу

Садржај/ ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Атлетика	Рад на развијању водећих моторних особина за дату дисциплину	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања	Учествује у савладавању одређених атлетских техника као индивидуа и у склопу групе. Решава предвиђене задатке и активно учествује у раду	Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам Хемија: потрошња енергије
Вежбе на тлу	Рад на усавршавању моторичких способности: гипкост, окретност, кординација, скочност,...	Групни и индивидуални рад уз асистенцију професора	Учествује у савладавању одређених гимнастичких елемената, а код напреднијих ученика рад на комплекснијим елементима.	Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем
Корективна гимнастика	Рад на спречавању постуралних поремећаја (кифоза, лордоза, сколиоза,..)	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених корективних вежби с циљем превенције раније поменутих поремећаја.	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије
Ритмичкостопртска гимнастика	Рад на усклађивању естетског покрета и ритма уз усавршавање одређених естетско-ритмичких елемената	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених естетских вежби и исте примењује у кореографији	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије Музичка уметност: солфеђо
Кошарка	Рад на усавршавању одређених техничких елемената и примењивање истих у игри	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања.	Учествује у савладавању одређених техника као индивидуа и у склопу екипе и одређене савладане технике применује у игри. Решава предвиђене задатке и активно учествује у раду.	Биологија: значај физичког вежбања за организам и мишиће Хемија: потрошња енергије

<p>Полигон за развој моторичких способности</p>	<p>Рад на усавршавању моторичких способности: брзина, кординација, снага, издржљивост,...</p>	<p>Групни и индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.</p>	<p>Учествује у савладавању одређених полигонских елемената уз задате временске норме различите за дечаке и девојчице.</p>	<p>Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела</p>
<p>Вежбе снаге</p>	<p>Рад на развијању моторичких способности: снаге, издржљивости. Одржавање кондиције код уценика.</p>	<p>Индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.</p>	<p>Учествује у савладавању постављених задатака уз могућност додатних вежби за напредније ученике. Норме су различите за дечаке и девојчице.</p>	<p>Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам и локомоторни систем</p>

Образовни профил:	Музички сарадник и музички извођач
Разред:	Четврти
Предмет:	Физичко васпитање
Просветни гласник:	„Службени гласник СРС - Просветни гласник”, број 6/90
Циљеви наставе предмета:	Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм физичког васпитања је наставак програма физичког васпитања у основној школи, стим што је усмерен на још интензивније остваривање индивидуалних и друштвених потреба у области физичке културе. Ради тога , овај програм заснован је на индивидуализацији процеса физичког васпитања: обезбеђује повезивање знања са животом и праксом и каснијим одређењима ученика; заснован је на изборној настави за коју се ученици опреселе према свом афинитету и потребама; обавезује школу на остваривање одређених задатака у овој области настава се изводи у сали за физичко васпитање предмет се реализује кроз практичну наставу

Садржај/ ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Одбојка	Примена правила игре уз савладане тактичко-техничке елементе. Такмичење унутар одељења уз суђење од стране ученика.	Групни рад и рад у паровима и метода демонстрације и практичног вежбања.	Учествује у савладавању одређених техника као индивидуа и у склопу екипе и одређене савладане технике применјује у игри. Решава предвиђене задатке и активно учествује у раду	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије
Полигон за развој моторичких способности	Рад на усавршавању моторичких способности: брзина, кординација, снага, издржљивост,...	Групни и индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.	Учествује у савладавању одређених полигонских елемената уз задате временске норме различите за дечаке и девојчице	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела
Вежбе снаге	Рад на развијању моторичких способности: снаге, издржљивости. Одржавање кондиције код ученика.	Индивидуални рад с посебним освртом на усавршавање моторичких способности.	Учествује у савладавању постављених задатака уз могућност додатних вежби за напредније ученике. Норме су различите за дечаке и девојчице.	Хемија: потрошња енергије Физика: равнотежа, тежиште тела Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем

Корективна гимнастика	Рад на спречавању постуралних поремећаја (кифоза, лордоза, сколиоза,..)	Групни рад и индивидуални рад у зависности од потреба ученика као индивидуе.	Учествује у савладавању одређених корективних вежби с циљем превенције раније поменутих поремећаја.	Биологија: значај физичког вежбања за организам, мишиће и локомоторни систем Хемија: потрошња енергије
------------------------------	---	--	---	---

Образовни профил:	музички извођач, музички сарадник-теоретичар
Разред:	I 1, I 2
Предмет:	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Просветни гласник:	Просветни гласник бр. 11/13 од 28.06.2013.
Циљеви наставе предмета:	Циљеве ове наставе можемо формулисати као развијање следећих вештина, знања и способности код ученика: 1. способност разумевања разлика међу људима и спремност да се те разлике поштују и уважавају 2. вештину комуникације и сарадничког понашања 3. способност критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања 4. разумевање природе и начина успостављања друштвених, етичких и правних норми и уочавање њихове важности за праведан живот у заједници
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1
Начин остваривања програма предмета	
Програм предмета реализује се у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици.	

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
НАСТАВНЕ ТЕМЕ: 1. ЈА, МИ И ДРУГИ (6)	Првобитни циљ прве наставне теме је да ученици кроз радионице граде лични идентитет у групи. Теме се постиже боље међусобно упознавање ученика, али и јачање самопоуздања (подстица ти их да препознају	-радионице - групни рад - рад у пару -дијалогска, групна дискусија	- активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у	Са животним ситуацијама и животом у различитим групама

<p>Садржај наставне теме налази се у опису циљева</p>	<p>своје позитивне особине). У дањем раду откривамо међусобне разлике и подстичем их да уче разумевање различитости. Кроз радионице представљају нам своју групну припадност, а потом их треба увести у проблематику личног и групног идентитета. Ученици треба јасно да увиде и препознају природу стереотипа и предрасуда, њихову штетност и неоправданост, као и њихов утицај на дискриминацију у друштву. Васпитно упућивање на толерантно понашање, али и на чињеницу да толеранција није увек позитивна. Толеранција насиља штети животу у заједници.</p>	<p>- текстуална</p>	<p>групном раду - учествује у раду у пару</p>	<p>Важи са све наредне наставне теме.</p>
<p>2.КОМУНИКАЦИЈА У ГРУПИ (8)</p>	<p>Циљ ове наставне теме је да ученици уоче различите начине изражавања и саопштавања мишљења који утичу на комуникацију са другима. Акцент је на поступцима и вештинама ненасилне комуникације. Ученицима се предочава важност самопоузданог реаговања. Указује се на социјални феномен „гласина“ и на примерима указује на неслушање. Ученици схватају важност активног слушања и неоптужујућих „ја“ порука. Тиме се постиже свест о важности изражавања сопственог мишљења. Следећи корак је вежбање образлагања мишљења, а тиме и увођење у дебату и дијалог.</p>	<p>-радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска, групна дискусија - текстуална</p>	<p>- активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару</p>	
<p>3.ОДНОСИ У ГРУПИ И ЗАЈЕДНИЦИ</p>	<p>Циљ ове тематске целине је развијање способности, вештина и изграђивања сазнања и ставова који воде остваривању солидарности, заједништва, разумевања, сарадње и мира међу појединцима, геупама и</p>	<p>-радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска, групна дискусија</p>	<p>- активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања</p>	

<p>САРАДЊА И ЗАЈЕДНИШТВО (5)</p> <p>РЕШАВАЊЕ СУКОБА (8)</p> <p>НАСИЉЕ И МИР (6)</p>	<p>заједницама људи. Прва целина односи се разматрање и уочавање основних претпоставки за остваривање сарадње. Ученици се упознају са одликама тимског рада и различитим начинима групног одлучивања. Тиме се ученици упућују на различите могућности и степене учешћа у акцијама или активностима у заједницама у којима су присутни. Вежбање сарадничког понашања, толеранције и преузимања одговорности. У другој тематској целини ученици кроз искуство конфликта уочавају претпоставке и очекивања у ситуацијама сукоба. Ради се на уочавању динамике конфликта и његових могућих исхода, као и на стиливима поступања у конфликту. Тиме се постиже сагледавање проблема из различитих углова што води налажењу решења и постизању договора. Ученици треба да схвате важност и величину речи „извини“ као и важност посредовања у сукобима и неспоразумима. Трећа тематска целина има задатак да ученике подстакне на препознавање насиља у околини. Акцент је на вршњачком насиљу и насиљу у школи. Због тога је даље потребно код ученика продубити разумевање мира и свих претпоставки за очување и постизање мира.</p>	<p>- текстуална</p>	<p>- учествује у групном раду - учествује у раду у пару</p>	
---	---	---------------------	---	--

Образовни профил:	музички извођач, музички сарадник-теоретичар
Разред:	II 1, II 2
Предмет:	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Просветни гласник:	Просветни гласник бр. 11/13 од 28.06.2013.
Циљеви наставе предмета:	<p>Циљеве ове наставе можемо формулисати као развијање следећих вештина, знања и способности код ученика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. разумевање природе и начина успостављања друштвених, етичких и правних норми и њихову важност за заједнички живот 2. разумевање појма права, као и однос права и одговорности. Упознавање ученика са међународним документима о правима детета 3. развијање осетљивости код ученика за препознавање кршења права, као и упознавање са техникама залагања за остваривање права 4. подстицати и оспособити ученике за активну партиципацију у животу школе (обучавање у техникама групног рада и одлучивања, као и подизање свести о одговорности у одлучивању 5. Код ученика развијати способност критичког расуђивања и ефикасног планирања заједничких акција и пројеката. 6. ученика наводити на поштовање и практиковање основних демократских принципа
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета

Програм предмета реализује се у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици и изван учионице (место зависи од одабира акције).

<i>Садржај/ТЕМЕ</i>	<i>Циљеви учења за предмет или исход</i>	<i>Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)</i>	<i>Активност ученика</i>	<i>Корелација</i>
<p>НАСТАВНЕ ТЕМЕ: Садржаји наставних тема и целина налазе се у опису циљева. 1. ПРАВА И ОДГОВОРНОСТ И (17) ОСНОВНИ ПОЈМОВИ (5)</p>	<p>Ова тематска целина уводи ученике у познавање и разумевање проблематике права и одговорности и развија способност, ставове и поступке који воде заштити и остваривању права. Ученици треба да уоче заснованост права на природним потребама, као и заснованост права на вредностима. Разговарати о односу права и закона и упознати ученике са међународним документима о заштити права деце.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска , групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	<p>Са социологијом, као и са животним ситуацијама и животом у различитим друштвеним групама Важи са све</p>
<p>ВРСТЕ ПРАВА И ОДНОСИ МЕЂУ ПРАВИМА (5)</p>	<p>Ученици се упознају са садржајем Конвенције о правима детета и на основу тог садржаја упознавање ученика са врстама права, као и односима и сукобима међу правима. Упућивање на начине остваривања супротстављених права конструктивним решењима. Поређење дечијих и људских права анализом Универзалне декларације о правима. Ученици истражују колико људи из околине познају Конвенцију и на који начин је заступљена у штампи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска , групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	<p>Важна наредна наставна тема.</p>
<p>ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ (4)</p>	<p>Ученици стичу увид у однос између права и одговорности, као и у одлике одговорности одраслих из њихове околине. Кроз активност упаривања права и обавеза детета ученици стичу свест о личној одговорности за остваривање својих и поштовања туђих права.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска , групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	

<p>КРШЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА (3)</p>	<p>Ученици се постижу на препознавање и развијање осетљивости за ситуације кршења права детета. Ученици изналазе и разматрају начине деловања у таквим ситуацијама.. Потребно је да се упознају са службама и организацијама којима могу да се обрате за помоћ у заштити и одбрани својих права.</p>	<p>-радионице -групни рад -рад у пару -дијалогска, групна дискусија -текстуална</p>	<p>-активно слуша -дискутује -одговара на питања -поставља питања -учествује у групном раду -учествује у раду у пару</p>	
<p>2. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВОЂЕЊЕ АКЦИЈА У КОРИСТ ПРАВА (16)</p>	<p>Ова тематска целина припрема и подстиче ученике на активно учешће ученика у животу школе и заједнице. Ученици треба да препознају улогу појединца у следу друштвених догађаја и освешћују личну одговорност и спремност да се ангажују у решавању проблема деце и младих. Радећи прво у мањим групама ученици ученици прво идентификују проблеме младих и ученика у својој средини, а потом их анализирају са становишта права која су прекршена. На основу групних приказа предлога и дискусије врши се избор проблема за даљи рад. Ученици се упознају са различитим врстама акција у прилог заштите и остваривања права и врше избор типа акције која би могла да води решењу проблема који је претходно идентификован. Ученици се даље упућују на израду плана акције и анализу могућих ефеката акције. Групе приказују своје планове и кроз аргументовану дискусију заједнички процењују колико су планови реални и оствариви. Бирају акцију или акције које ће изводити и договарају се о даљем извођењу акције која се изводи независно од распореда часова и изван учионице.</p>	<p>-радионице -групни рад -рад у пару -дијалогска, групна дискусија -текстуална</p>	<p>-активно слуша -дискутује -одговара на питања -поставља питања -учествује у групном раду -учествује у раду у пару -осмишљава и спроводи акције</p>	

Образовни профил:	музички извођач, музички сарадник-теоретичар
Разред:	III 1, III 2
Предмет:	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Просветни гласник:	Просветни гласник бр. 10 од 28.06.2013.
Циљеви наставе предмета:	<p>Циљеве ове наставе можемо формулисати као развијање следећих вештина, знања и способности код ученика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ученици се упознају са базичним концептима демократије, грађанског друштва, политике и људских права 2. стичу основна знања о институцијама демократског друштва и улози грађана у демократском друштву 3. развија се способност критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања, како у школи, тако и у ширем окружењу 4. ученици овладавају вештинама неопходним да стечено знање примене у свакодневном животу 5. ученици се подстичу да поштују и практикују основне демократске вредности
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета

Програм предмета реализује се у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија у учионици и изван учионице (место зависи од одабира акције).

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>НАСТАВНЕ ТЕМЕ:</p> <p>1.ДЕМОКРАТИЈА И ПОЛИТИКА (6)</p> <p>Садржаји наставних тема налазе се у опису циљева.</p>	<p>Прва наставна целина посвећена је одређењу појмова демократија и политика. Обрађују се механизми функционисања и институције демократије, као и начин контроле и ограничења власти у демократском поретку. Ученици се упознају са поделом власти у демократским заједницама</p>	<ul style="list-style-type: none"> -радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска, групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	<p>Са социологијом, психологијом, као и животним ситуацијама и животом у различитим групама</p> <p>Важи са све наредне наставне теме.</p>
<p>2. ГРАЂАНИН И ДРУШТВО (6)</p>	<p>Ова тематска целина посвећена је разумевању појма, као и карактеристикама и основним вредностима грађанског друштва. Централне теме су однос државе и грађанског друштва и појам грађанин, као и значај и начин његовог учествовања у политици. Важно је покренути дискусију о томе да ли је увек важно поштовати законе и да ли је сваки закон у складу са правдом. Потребно је да се ученици упознају са радом локалне власти и самоуправе, као и са појмом и карактеристикама цивилног друштва.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска, групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	

<p>3.ГРАЂАНСКА И ПОЛИТИЧКА ПРАВА И ПРАВО НА ГРАЂАНСКУ ИНИЦИЈАТИВУ (13)</p>	<p>У овој наставној целини детаљно се обрађује право на грађанску иницијативу која омогућава партиципацију грађана у процесу доношења одлука и право на самоорганизовање грађана кроз које се ученици упознају са радом невладиних организација. Сагледавање грађанског активизма као основне претпоставке грађанског друштва. Ученици дају формални предлог грађанске иницијативе, затим те предлоге презентују и анализирају у раду по групама. Симулира се заседање скупштине да би се ученици ближе упознали са радом овог државног законодавног тела.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска, групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	
<p>4.ПЛАНИРАЊЕ КОНКРЕТНЕ АКЦИЈЕ (10)</p>	<p>Последња тематска целина има за циљ овладавање ученика основним знањима и вештинама које су неопходне за решавање њима важних и блиских проблема, кроз реализацију конкретних локалних акција. На овај начин ученици имају прилике да сами узму активно учешће примењујући претходно стечена знања. У оквиру ове целине предвиђене су јавне презентације нацрта акција и резултата у школи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -радионице -групни рад -рад у пару -дијалогска, групна дискусија -текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слуша -дискутује -поставља питања -одговара на питања -учествује у групном раду -учествује у раду у групама -учествује у организацији и извођењу акције 	

Образовни профил:	музички извођач, музички сарадник-теоретичар
Разред:	IV 1, IV 2
Предмет:	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
Просветни гласник:	Просветни гласник бр. 10 од 28.06.2013.
Циљеви наставе предмета:	Циљеве ове наставе можемо формулисати као развијање следећих вештина, знања и способности код ученика: 1. ученици прецизно сагледавају однос права и слободе 2. ученици јасно увиђају основна правила и ограничења у приступу јавним информацијама, улогу медија у савременом друштву као и механизме медијске манипулације 3. код ученика се развија вештина самопроцене и вештина представљања личних карактеристика у функцији планирања каријере и уласка у свет рада
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета

Програм предмета реализује се у целом одељењу путем теоријских предавања. Настава се одвија и изван учионице, уколико ученици покрену неку друштвено корисну акцију и уколико се одлуче да оду код психолога школе на тест професионалне оријентације.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>НАСТАВНЕ ТЕМЕ:</p> <p>1.ПРАВА И СЛОБОДЕ(3)</p> <p>Садржаји наставних тема налазе се у опису циљева</p>	<p>Прва тематска целина има за циљ да код ученика освести однос између права и слободе. Ученици морају постати свесни да имају право на слободан приступ информацијама, као и на остварење својих социјално економских права.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска , групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	<p>Са психологијом, социологијом, филозофијом, књижевношћу</p> <p>Важи са све наредне наставне теме.</p>
<p>2. СВЕТ ИНФОРМАЦИЈА (14)</p>	<p>Ученике је потребно упознати са изворима информација, као и са појмом јавне информације. Потребно је да увиде која све правила и ограничења постоје у приступу јавним информацијама. Потребно је да схвате улогу повереника у заштити права на информисање и процедуру подношења захтева за приступ информацијама. Потребно је да размотре питање веродостојности медија као најважнијег и најопштијег извора информација. Уз помоћ одабраних текстова ученици разумеју и тумаче медијске поруке, као и механизме медијске манипулације. Због свега наведеног ученици схватају важност утицаја тачке гледишта на објективност информација. Без обзира на улогу медија у савременом друштву</p>	<ul style="list-style-type: none"> -радионице - групни - рад у пару - дијалогска - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	

	ученици се упућују на развијање објективности као важне грађанске одговорности.			
3. СВЕТ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА И РАДА (18)	<p>Циљ ове наставне целине је да се ученици подстакну на планирање каријере и уведу у свет рада. У ту сврху код ученика се развијају вештине самопроцене и представљања личних карактеристика. Симулирају се и реконструишу могући разговори са послодавцем и упућују се ученици у прикупљање информација значајних за професионално образовање и тражење посла. Ученицима се представљају правила писања професионалне биографије, као и поступка пријаве за конкурс.</p> <p>Због специфичности школе важно је покренути дискусију о улози професионалних уметника у друштву, као и о карактеру музике и духа грађанског друштва.</p> <p>Било би добро остварити сарадњу са школским психологом ради тестова професионалне оријентације.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - радионице - групни рад - рад у пару - дијалогска , групна дискусија - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша - дискутује - одговара на питања - поставља питања - учествује у групном раду - учествује у раду у пару 	

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ ЗАЈЕДНИЧКИ ПРЕДМЕТИ ЗА СВЕ ОДСЕКЕ
МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕДИ								
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ		УКУПНО
	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	
ТЕОРИЈА МУЗИКЕ	1	35	/	/	/	/	/	/	35
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	1	35	/	/	/	/	/	/	35
ХАРМОНИЈА	/	/	3	105	2	70	2	66	241
ИСТОРИЈА МУЗИКЕ СА УПОЗНАВАЊЕМ МУЗ. ЛИТЕРАТУРЕ	/	/	1	35	3	105	2	66	206
МУЗИЧКИ ОБЛИЦИ	/	/	1	35	1	35	2	66	136
КОНТРАПУНКТ	/	/	/	/	2	70	2	66	136
НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА МУЗИКЕ	/	/	/	/	/	/	1	33	33
СВЕГА Б:	2	70	5	175	8	280	9	297	822

ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Унапређивање нотног писма и разумевање нотног текста,
- ✓ Повезивање савладаних појединачних области теорије музике у јединствену сазнајну целину, употребљиву да даље музичко школовање
- ✓ Сагледавање теорије музике као значајне олакшице за извођачку праксу
- ✓ Усавршавање на савладавању елемената за будућу анализу музичког дела.

ЗАДАЦИ

- ✓ Усвоје и прошире знања о нотном писму и нотном тексту
- ✓ Развију способност на повезивању појединих области теорије музике
- ✓ Развију способност за истраживање музичког садржаја
- ✓ Развију способност корелације теорије музике и осталих предмета

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Теоријско овладавање функцијом појединачног инструмента
- ✓ Развој практичне употребе инструмента у оркестру, соло и камерној музици
- ✓ Усвајање нотације кључева и траспозиције појединих инструмената
- ✓ Усавршавање анализе партитура и појединих инструменталних деоница

ЗАДАЦИ

- ✓ Проширивање знања о музичкој литератури
- ✓ Развијању способности на препознавању инструмената по звуку и изгледу
- ✓ Рад на анализи партитура и инструменталних деоница
- ✓ Развијање способности да пореде групе инструмената и њихове улоге у оркестру

ХАРМОНИЈА

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој улоге хармоније у музици
- ✓ Развој основних елемената хармоније

- ✓ Упознавање строгог и слободог хармонског става
- ✓ Упознавање ванакордских тонова
- ✓ Развој акордских веза
- ✓ Развој промене тоналитета
- ✓ Развој на препознавању и анализи различитих хармонских стилова.

ЗАДАЦИ

- ✓ Развој улоге хармоније у музици
- ✓ Развој основних елемената хармоније
- ✓ Развој способности рада у слободном хармонском ставу
- ✓ Рад на употреби ванакордских тонова
- ✓ Рад на савладавању акордских веза
- ✓ Рад на савладавању промене тоналитета (дијатонска, хроматска модулација, енхармонска модулација)
- ✓ Рад на препознавању и анализи различитих хармонских стилова.

КОНТРАПУНКТ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Сагледавање историјског развоја контрапункта
- ✓ Оспособљавање за усавршавањем рада на вокалном контрапункту
- ✓ Оспособљавање за усавршавањем рада на инструменталном контрапункту
- ✓ Упознавање са барокном инструменталном полифонијом

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање способности за сагледавањем историјског развоја контрапункта
- ✓ Развијање способности рада на вокалном контрапункту
- ✓ Развијање способности разликовања врста имитације
- ✓ Развијање способности рада на инструменталном контрапункту
- ✓ Изучавање тоналног плана фуге
- ✓ Развијање способности рада на барокној инструменталној полифонији

ИСТОРИЈА МУЗИКЕ СА УПОЗНАВАЊЕМ МУЗИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Оспособљавање на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску дистанцу
- ✓ Подстицање корелације са осталим музичким предметима
- ✓ Усавршавање способности за класификацију периода музичке историје
- ✓ Развој на стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе
- ✓ Развој и усавршавање на познавању музичке литературе

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску дистанцу
- ✓ Рад на подстицању корелацији са осталим музичким предметима
- ✓ Унапређивање способности за класификацију периода музичке историје
- ✓ Унапређивање знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе
- ✓ Рад на унапређивању познавања музичке литературе

МУЗИЧКИ ОБЛИЦИ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Упознавање елемената музичких облика
- ✓ Упознавање форми музичких облика
- ✓ Усавршавање способности за анализом форми музичких облика

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на способности разликовања елемената музичких облика
- ✓ Развијање способности самосталне анализе соло песме, ронда, варијација, свите, сонате, концерта
- ✓ Рад на анализи облика вокално-инструменталних форми

ЕТНОМУЗИКОЛОГИЈА

ЦИЉЕВИ

- ✓ Упознавање ученика са развојем етномузикологије
- ✓ Развијање способности за правилном употребом термина фолклор, музички фолклор, етномузикологија
- ✓ Развијање способности за разликовање звучних карактеристика вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне традиционалне музике
- ✓ Развијање способности за разликовање и уочавање карактеристика српске традиционалне музике као и карактеристике музике осталих Балканских народа

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на упознавању ученика са развојем етномузикологије
- ✓ Рад на развијању способности за правилном употребом термина фолклор, музички фолклор, етномузикологија
- ✓ Рад на развијању способности за разликовање звучних карактеристика вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне традиционалне музике
- ✓ Упознавање са публикованом и дискографском архивом
- ✓ Рад на развијању способности за разликовање и уочавање карактеристика српске традиционалне музике као и карактеристике музике осталих Балканских народа
- ✓ Рад на анализи записа српске традиционалне музике

НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА МУЗИКЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Оспособљавање на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску динстанцу
- ✓ Подстицање на корелацији са осталим музичким предметима
- ✓ Сагледавање стваралаштва истакнутих композитора сваке епохе
- ✓ Усавршавање познавању музичке литературе

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску динстанцу
 - ✓ Унапређивање рада на корелацији са осталим музичким предметима
 - ✓ Унапређивање сазнања стваралаштва истакнутих композитора сваке епохе
 - ✓ Унапређивање познавања музичке литературе
-

ОДСЕК ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕК
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ И
МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ ЦРКВЕНЕ МУЗИКЕ СА ТИПИКОМ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕДИ								
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ		УКУПНО
	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	
СОЛФЕЂО	2	70	2	70	2	70	2	66	276
УПОРЕДНИ КЛАВИР *	1	35	1	35	1	35	1	33	138
СВЕГА В:	3	105	3	105	3	105	3	99	414

Напомена: Упоредни клавир немају клавиристи и оргуљаша на ВИ одсеку, али зато имају корепетицију

СОЛФЕЂО ЗА ВОКАЛНО- ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕК

ЦИЉЕВИ

- ✓ Стицање новог и координисање и систематизација усвојеног знања са нивоа ОМШ у функцији схватања, перцепције и рецепције музике.
- ✓ Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање, извођење и тумачање музике.
- ✓ Континуирани развој музикалности и музичке писмености.
- ✓ Корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави инструмента, камерне музике, хора или оркестра и свим другим видовима теоретске наставе.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на унапређивању способност разумевања музичког садржаја
- ✓ Рад на интерпретацији, памћењу и записивању музичког текста,
- ✓ Рад на праћењу латентне хармонија у инструктивним примерима и примерима из уметничке инструменталне и вокалне литературе.
- ✓ Рад на унапређивању корелацији и интеракцији са садржајем рада теорије музике

УПОРЕДНИ КЛАВИР (за ученике ВИ одсека , осим Соло певања)

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој унапређивања извођачке технике: скале, свирање каденци, етиде, техничке вежбе, једноставне вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручносвирање.
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на усавршавања извођачке технике
- ✓ Рад на савршавању техничког ниво који треба да је у функцији потреба примене основног, односно главног предмета који ученик изучава

УПОРЕДНИ КЛАВИР (за соло певаче на вокално инструменталном одсеку)

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој унапређивање извођачке технике: скале, свирање каденци, етиде, техничке вежбе, једноставне вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручно свирање.
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на усавршавању извођачке технике
- ✓ Рад на усавршавању техничког нивоа који треба да је у функцији потреба примене
- ✓ основног, односно главног предмета који ученик изучава

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕДИ								
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ		УКУПНО
	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	
ГЛАВНИ ПРЕДМЕТ-ИНСТРУМЕНТ ИЛИ СОЛО ПЕВАЊЕ	3	105	3	105	3	105	3	99	414
КОРЕПЕТИЦИЈА-ЗА	1	35	1	35	1	35	1	33	138
КАМЕРНА МУЗИКА	1	35	1	35	2	70	2	66	206
ОРКЕСТАР-ХОР	2	70	2	70	2	70	2	66	276
ЧИТАЊЕ С ЛИСТА	1	35	1	35	1	35	1	33	138
ЕТНОМУЗИКОЛОГИЈА	/	/	/	/	1	35	1	33	68
СВЕГА	7	245	7	245	9	315	9	297	1102

КОРЕПЕТИЦИЈА ЗА КЛАВИРИСТЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развијање ученика са циљем овладавањавештине брзог и течног читања нотног текста, радиоспособљавања ученика за корепетиторску праксу
- ✓ Упознавања са широм клавијском, инструменталном и вокалном литературом.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на усавршавању способности ученика да после краће визуалне анализе успешно
- ✓ прочита задани нотни текст поштујући све постојеће параметре (тоналитет, темпо, динамику, артикулацију, ритам...)
- ✓ Рад на усавршавању способности за анализу текста и развијање способности да унапред видинотни материјал, а по могућству и чује мелодијске и хармонске покрете који следе.
- ✓ Оспособљавање ученика за успешну сарадњу са другим инструменталистом

КАМЕРНА МУЗИКА

ЦИЉЕВИ

- ✓ Усавршавање способности за заједничким музицирањем
- ✓ Неговање и међусобно усклађивање интонације
- ✓ Познавање и слушање других гласова у ансамблу

- ✓ Развијање способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на унапређивању способности усаглашавању индивидуалног са групним музицирањем.
- ✓ Рад на усаглашавању интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду.
- ✓ Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања
- ✓ Рад на развијању способности комуницирања, дијалога и ефикасне сарадње са другим члановима.

ХОР

ЦИЉЕВИ

- ✓ Анимирање и оспособљавање ученика за групно музицирање.
- ✓ Усаглашавање индивидуалног извођења са захтевима певања у групи.
- ✓ Усавршавање интонације и артикулације свих ученика у свим видовима групног музицирања.
- ✓ Развијање перцепције слушања осталих чланова у групи.
- ✓ Развијање жеље за радом и остварањем успеха у групи.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на унапређивању способности за савладавање тежих композиција хорске литературе.
- ✓ Рад на усаглашавању индивидуалног извођења са групним музицирањем.
- ✓ Рад на оспособљавању усаглашавања интонације и артикулације са осталим члановима хора.
- ✓ Рад на усавршавању вокалне технике.
- ✓ Рад на усавршавању правилног дисања и импостацији.

I - III РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 часова годишње), IV РАЗРЕД (2 часа недељно, 66 часова годишње) Хор се формира од ученика сва четири разреда.

ОРКЕСТАР

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развијање способности ученика за групно музицирање.
- ✓ Усавршавање способности да се индивидуално извођење подреди потребама групног.
- ✓ Усавршавање способности за усаглашавањем интонације и артикулације свих ученика у свим видовима групног музицирања.
- ✓ Развијати перцепцију слушања осталих чланова.
- ✓ Развијати жељу за радом у групном музицирању.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на оспособљавање за даље оркестарско музицирање
 - ✓ Анимирање ученика за музицирање у великим ансамблима
 - ✓ Рад на усаглашавању индивидуалног са групним музицирањем.
-

- ✓ Рад на унапређивању интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду.

I - III РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 часова годишње), IV РАЗРЕД (2 часа недељно, 66 часова годишње)

Пошто се оркестар формира од ученика сва четири разреда програм је јединствен.

ЧИТАЊЕ С ЛИСТА

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој ученика на савладавњу вештине брзог и течног читања нотног текста,
- ✓ Развој ученика на оспособљавању за корепетиторску праксу
- ✓ Упознавања ученика са широм клавирском, инструменталном и вокалном литературом.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на оспособљавању ученика да после краће визуалне анализе успешно прочита заданиотни текст поштујући све задане параметре (тоналитет, темпо, динамику, артикулацију, ритам...)
- ✓ Рад на оспособљавању ученика за анализу текста и развијање способност да унапред видинотни материјал, а по могућству и чује мелодијске и хармонске покрете који следе.
- ✓ Развијање општег поунавања музичке литературе.
- ✓ Настава предмета читање с листа обухвата и упознавање оркестарске-хорске литературе

ГУДАЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Перманентан рад на усавршавању меморије и музичког слуха.
- ✓ Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког израза.
- ✓ Развијање и усавршавање вештине музичког начина размишљања
- ✓ Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.
- ✓ Развијање афинитета према импровизацији, као једном од начина развоја музичког мишљења
- ✓ Припремање ученика за професионалну делатност.

ЗАДАЦИ

- ✓ Проналажење и планирање педагошких поступака помоћу којих ће се оптимално подстицати развој индивидуалних квалитета ученика.
- ✓ Усавршавање меморије и музичког слуха.
- ✓ Упознавање ученика са стиливима свих музичких раздобља.
- ✓ Неговање културе извођачких покрета.
- ✓ Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање
- ✓ Оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова.

КЛАВИР

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој активности унутрашњег и спољашњег слуха помоћу примера и задатака прилагођених учениковим индивидуалним способностима (свирањем хармонско-мелодијских образаца послуху и импровизовањем на задату каденцу).
- ✓ Развој технике свесног меморисања (учењем, само из нота, без употребе инструмента,
- ✓ кратких, релативно једноставних композиција, по извођачким тешкоћама лако доступних ученику четвртог разреда основне школе)
- ✓ Изградња музичке фантазије и профилирање критеријума у области музичке естетике (повременим дискусијама о уметничком садржају и вредности извођених композиција издавањем ученику домаћих задатака везаних за ову тематику).
- ✓ Развој ученикове способности интегралног извођења музичког дела (редовним преслушавањем учениковог свирања у целини).
- ✓ Постизање ефикасности извођачког апарата, радом на техничким вежбама и композицијама с проблематиком позиционих и ванпозиционих фигурација, арпеђа, удвојених тонова, акорада, трилера, тремола, репетиција и скокова.
- ✓ Проширивање знања из области музичке теорије и рад на повезивању тог знања са извођачком праксом (путем детаљне структуралне анализе свих извођених композиција).
- ✓ Постизање вештине извођења полиритмичких тешкоћа свирањем лествица у полиритмичким комбинацијама.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на развијању унутрашњег и спољашњег слуха помоћу примера и задатака прилагођених учениковим индивидуалним способностима.
- ✓ Рад на развијању технике свесног меморисања
- ✓ Рад на развијању музичке фантазије и профилирање критеријума у области музичке естетике
- ✓ Рад на развијању ученикове способности интегралног извођења музичког дела
- ✓ Унапређивање извођачке вештине "певања" на клавиру изучавањем композиција полифоне структуре (трогласних и лакших четворогласних) и композиција са романтичарском кантиленом
- ✓ Усавршавање ефикасности извођачког апарата, радом на техничким вежбама и композицијама са проблематиком позиционих и ванпозиционих фигурација, арпеђа, удвојених тонова, акорада, трилера, тремола, репетиција и скокова.
- ✓ Проширивање знања из области музичке теорије и рад на повезивању тог знања са извођачком праксом путем детаљне структуралне анализе свих извођених композиција.
- ✓ Усавршавање вештине извођења полиритмичких тешкоћа свирањем лествица у полиритмичким комбинацијама.
- ✓ Обогаћивање учениковог такмичарског искуства (за ученике који испољавају такмичарску амбицију и натпросечну извођачку способност)

ХАРМОНИКА

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој на усавршавању техничких и музичких елемената као нераздвојне целине
- ✓ Развој на примени разних начина извођења артикулација, динамике и регистара у зависности од стила и карактера композиција.
- ✓ Подстицање извођачких способности ученика, развој музичког укуса и љубави према музичким остварењима разних праваца
- ✓ Развој јединства музичког и техничког код ученика кроз упознавање комплетне личности ученика, његових општих психофизичких особина.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на усавршавању техничких и музичких елемената као нераздвојне целине
- ✓ Рад на усавршавању примене разних начина извођења артикулација, динамике и регистара у зависности од стила и карактера композиција.
- ✓ Рад на подстицању извођачких способности ученика
- ✓ Рад на развијању музичког укуса и љубави према музичким остварењима разних праваца
- ✓ Усавршавање јединства музичког и техничког код ученика кроз упознавање комплетне личности ученика, његових општих психофизичких особина.

ДУВАЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој технике дисања.
- ✓ Развој поставке функционалне и флексибилне амбажуре.
- ✓ Развој култивисања тонова.
- ✓ Развој технике прстију.
- ✓ Развој ка основним одликама стилских епоха којима може да прилагоди сопствену индивидуалност
- ✓ Развој ученика ка солистичком, камерном и оркестарском извођењу

ЗАДАЦИ (за све дрвене дувачке инструменте)

- ✓ Рад на развијању технике дисања.
 - ✓ Рад на постављању функционалне и флексибилне амбажуре.
 - ✓ Рад на култивисању тона - интонација, динамика - контрола, развој, нијансирање.
 - ✓ Рад на развијању контролисане технике прстију.
 - ✓ Рад на овладавању основних одлика стилских епоха којима ученик може да прилагоди сопствену индивидуалност
 - ✓ Рад на развијању радне дисциплине која изискује систематичност, студиозност и апсолутну посвећеност
 - ✓ Рад на развоју ученика за извођење: солистичко, камерно и оркестарско музицирање.
-

СОЛО ПЕВАЊЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развијање вишегласног (двогласног) певања, стилем да камера, музицирањем у камерномансамблу (ацапелла двоглас, клавирски дуо, дует уз пратњу клавира – компонован, камернихор)
- ✓ Развијање камерног музицирања (практичан рад)

ЗАДАЦИ

- ✓ Развијање хорског музицирања
 - ✓ Овладавање певачким апаратом и механизмом који учествује у формирању тона
 - ✓ Овладавање техником дисања и правилним певачким ставом
 - ✓ Овладавање гласовном импостацијом што је услов за очување здравог гласа
 - ✓ Рад на развијању опсега и покретљивости гласа кроз сложеније техничке вежбе
 - ✓ Употребљавање даха у динамичком нијансирању мелодије
 - ✓ Упознавање са различитим музичким стиловима и интерпретацијом
 - ✓ Рад на двогласним дуетима „а капела“ (двогласни солфеђо, староградске песме, народне, руске...), клавирским дуима (ст. мајстори, песме...) и дуетима уз пратњу клавира.
-

ОДСЕК ТЕОРЕТСКИ

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: МУЗИЧКИ САРАДНИК-ТЕОРЕТИЧАР

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕДИ								
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ		УКУПНО
	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	
<i>СОЛФЕЂО-ГЛАВНИ ПРЕДМЕТ</i>	3	105	3	105	3	105	3	99	414
<i>КЛАВИР</i>	2	70	2	70	2	70	2	66	276
<i>ХОР</i>	2	70	2	70	2	70	2	66	276
<i>ДЕЧЈИ ОРКЕСТАР</i>	/	/	/	/	/	/	2	66	276
<i>СВИРАЊЕ ХОРСКИХ ПАРТИТУРА</i>	/	/	1	35	1	35	/	/	70
<i>ДИРИГОВАЊЕ</i>	/	/	/	/	2	70	2	66	136
<i>ЕТНОМУЗИКОЛОГИЈА</i>	/	/	/	/	1	35	1	33	68
<i>УВОД У КОМПОНОВАЊЕ</i>	/	/	/	/	/	/	2	66	66
<i>АУДИОВИЗУЕЛНА ТЕХНИКА</i>	/	/	/	/	/	/	1	33	65
	/	/	/	/	/	/	БЛОК	32	
СВЕГА ТО	9	315	10	350	13	455	15	527	1647

Напомена: На основу Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада култура, уметност и јавно информисање, објављеном у Сл. гласнику РС-Просветни гласник бр.10/2013. Наставни предмет: Дечији оркестар се укида, што не важи за ученике који су уписани пре шк.2013/14.год.

СОЛФЕЂО

ЦИЉЕВИ

- ✓ Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање, извођење и тумачање музике.
- ✓ Континуирани развој музикалности и музичке писмености.
- ✓ Корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави хора и свим другим видовима теоретске наставе
- ✓ Развој музикалности и музичке писмености и поставке основа за даљи рад на изучавању
- ✓ теоријских дисциплина у настави музике, хармонија, анализе музичког облика, контрапункта, аранжирања, компоновања.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на способност разумевања музичког садржаја
- ✓ Рад на интерпретацији, памћењу и записивању музичког текста,
- ✓ Рад на праћењу латентних хармонија у инструктивним примерима и примерима из уметничке инструменталне и вокалне литературе.
- ✓ Развијање функционалног начина мишљења, музичке меморије и апсолутног праћења нотног записа.
- ✓ Развијање способности записивања музичког текста и тока са свим елементима за правилно извођење
- ✓ Рад на корелацији и интеракцији са садржајем рада теоретске наставе
- ✓ Рад на развоју апсолутног слуха.

КЛАВИР - „А" ПРОГРАМ(„А" програм је намењен ученицима теоретског одсека који су завршили основну музичку школу са клавиром као главним предметом.)

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе заполифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручно свирање.
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на извођачкој техници
- ✓ Рад на техничком ниву извођења треба да буде у функцији успешнијег овладавања других теоретских дисциплина.

КЛАВИР - „Б" ПРОГРАМ („Б" програм је намењен ученицима теоретског одсека који у основној музичкој школи нису учили клавир, већ неки други инструмент.)

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе заполифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручно свирање.
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на извођачкој техници
- ✓ Рад на техничком ниву извођења треба да буде у функцији успешнијег овладавања других теоретских дисциплина.

ХОР (Програм овог предмета идентичан је са програмом за вокално-инструментални одсек и налази се у том делу наставног програма)

СВИРАЊЕ ХОРСКИХ ПАРТИТУРА

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој извођачке технике
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са предметом дириговања

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на развијању извођачке технике
- ✓ Рад на стицању знања о постојећој хорској литератури
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са предметом дириговања

ДИРИГОВАЊЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој способности ученика за рад са камерним ансамблима, хоровима, оркестрима
 - ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са осталим предметима на теоретском одсеку
-

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на развијању способности ученика за рад са камерним ансамблима, хоровима,
- ✓ оркестрима
- ✓ Развој способности ученика за повезивање овог предмета са осталим предметима на теоретском одсеку

АУДИОВИЗУЕЛНА ТЕХНИКА

ЦИЉЕВИ:

Оспособљавање ученика да овладају:

- ✓ основним техникама снимања звука
- ✓ основним микрофонским техникама
- ✓ аналогним режијским столом
- ✓ употребом мерних инструмената
- ✓ снимањем и репродукцијом на двоканалном аналогном магнетофону
- ✓ снимањем и репродукцијом на вишеканалном аналогном магнетофону
- ✓ основама дигиталног аудио фајла
- ✓ снимањем и репродукцијом на DAT у (Digital Audio Tape)

ЗАДАЦИ

Рад на оспособљавању ученика да овладају:

- ✓ основним техникама снимања звука
- ✓ основним микрофонским техникама
- ✓ аналогним режијским столом
- ✓ употребом мерних инструмената
- ✓ снимањем и репродукцијом на двоканалном аналогном магнетофону
- ✓ снимањем и репродукцијом на вишеканалном аналогном магнетофону
- ✓ основама дигиталног аудио фајла
- ✓ снимањем и репродукцијом на DAT-у (Digital Audio Tape)

УВОД У КОМПОНОВАЊЕ

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој улоге мелодије и хармоније у музици
- ✓ Развој основних елемената хармоније
- ✓ Развој промене тоналитета
- ✓ Развој на препознавању и анализи различитих хармонских стилова, класичне музике, тако и осталих музичких праваца.

ЗАДАЦИ

- ✓ Рад на развоју улоге мелодије и хармоније у музици
 - ✓ Рад на развоју основних елемената хармоније
 - ✓ Рад на савладавању слободнијих акордских веза
 - ✓ Рад на модернизацији дате мелодике и прерада мотива
 - ✓ Рад на савладавању промене тоналитета (дијатонска, хроматска модулација, енхармонска модулација)
 - ✓ Рад на препознавању и анализи различитих хармонских стилова, класичне музике, тако и осталих музичких праваца.
-

ДЕЧИЈИ ОРКЕСТАР (IV разред)

Током школовања ученици се оспособљавају за рад у одељењу, најчешће опште-образовних школа и у формирању и вођењу оркестара различитих састава. Настави се прилази поступно, почев од савлађивања узицирања у ансамблу мелодијских и ритмичких удараљки до упознавања вих ансамбала који се могу остварити у одељењу инструмената

ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕКОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ ЦРКВЕНЕ МУЗИКЕ СА ТИПИКОМ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	РАЗРЕДИ								
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ		УКУПНО
	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	НЕД.	ГОД.	
ГЛАВНИ ПРЕДМЕТ ЦРКВЕНО	3	105	3	105	3	105	3	105	420
ИСТОРИЈА УМНИЦАМСТА	2	70	2	70	/	/	/	/	140
СТАРИ ЗАВЕТ	1	35	/	/	/	/	/	/	35
НОВИ ЗАВЕТ	/	/	2	70	/	/	/	/	70
ЛИТУРГИКА	/	/	/	/	1	35	2	70	105
ЦРКВЕНОСЛОВЕН СКЛ. ПЕЊИ	2	70	2	70	2	70	2	70	280
ЕТНОМУЗИКОЛОГ ИЈА	/	/	/	/	1	35	1	35	70
ДИРИГОВАЊЕ	/	/	/	/	2	70	2	70	140
СВИРАЊЕ УОРСКЛУ	/	/	1	35	1	35	/	/	70
ХОР	2	70	2	70	2	70	2	70	280
СВЕГА	10	350	12	430	12	420	12	430	1610

ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ТИПИКОМ

I, II, III РАЗРЕД (3 часа недељно, 105 часова годишње)

IV РАЗРЕД (3 часа недељно, 99 часова годишње)

Циљеви и задаци:

Упознавање ученика са црквеним појањем као осмогласним музичким системом помоћу кога се интерпретира црквена химнографија на богослужењима. Нарочито упознавање са традиционалним напевима којима се пева у нашој српској богослужбеној пракси и оспособљавање ученика да те исте напеве могу примењивати (кројити) и на текстове који нису потписани нотама. Упознавање ученика са Осмогласником, делом Стевана Ст. Мокрањца и осталим српским композиторима који су својим нотним записима сачували нематеријално благо нашег народа.

Захтеви:

I Разред

Овладавање песмама са Литургије св. Јована Златоустог и тропарским мелодијама Осмогласника. Учешће на Светој литургији (час практичне наставе) – три пута у првом и другом полугодишту.

II Разред

Овладавање песмама са Литургије св. Василија Великог и самогласним мелодијама Осмогласника. Учешће на Светој литургији и осталим богослужењима (час практичне наставе) – три пута у првом и другом полугодишту.

III Разред

Овладавање песмама са јутрења и вечерња и техником *кројења* - певања познате мелодије на непознати текст.

IV Разред

Овладавање песмама са Архијерејске Литургије и усавршавања технике *кројења*.

ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИК

I РАЗРЕД (3 часа недељно, 105 часова годишње)

Циљеви и задаци: Оспособљавање ученика за правилно разумевање црквених текстова и правилан изговор (дикцију) приликом певања црквених напева и мелодија. Унапређивање технике појања и интерпретације црквених напева и мелодија. Радити на развоју схватања црквене химнографије, као дела целине црквенословенске писмености, и не Зпрекинуте традиције њеног развоја. Оспособљавање ученика за даље школовање.

Захтеви:

Читање, превођење и граматичка анализа текстова из Осмогласника(Зборник, Црквено песништво), Часослова и Јеванђеља.

Писмени у првом и другом полугодишту.

СТАРИ ЗАВЕТ

I РАЗРЕД (1 час недељно, 35 часова годишње)

Циљеви и задаци: Упознавање ученика са тематиком Старог завета, његовом улогом и значајем у црквеној музици и уметности у целини. Оспособљавање ученика да препознају старозаветне мотиве у црквеној химнографији. Унапређивање интерпретације црквених песама кроз разумевање везе између поруке Старог завета и црквене химнографије као облика којим се изражава црквено богословље. Развој опште културе ученика кроз упознавање са културом Старог завета.

Захтеви:

Обрађивање најважнијих догађаја и личности Старог завета. Нарочито упознавање са личностима и догађајима који су послужили као надахнуће у музици односно црквеном песништву.

НОВИ ЗАВЕТ

II РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 часова годишње)

Циљеви и задаци: Упознавање ученика са тематиком Новог завета, његовом улогом и значајем у црквеној музици и уметности у целини. Оспособљавање ученика да препознају везу између поруке Новог завета и централне личности коју он благовести и тематике и поруке коју црквено песништво преноси. Унапређивање интерпретације црквених напева и мелодија кроз препознавање новозаветних мотива у црквеној химнографији. Оспособљавање ученика за даље школовање.

Захтеви:

Упознавање са збирком новозаветних књига, историјским околностима у којима су настале и личностима које су их записале.

Упознавање са најзначајниј преводима Новог завета на српски језик.

ИСТОРИЈА ХРИШЋАНСТВА

I, II РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 часова годишње)

Циљеви и задаци: Упознавање ученика са основним историјским оквирима хришћанске цивилизације од њеног постанка до савременог доба. Оспособљавање ученика разумеју везу између збивања у хришћанској историји и развоја црквене химнографије и осмогласног система црквеног појања. Оспособљавање ученика за даље школовање.

Захтеви:

I разред

Обрадити општу историју хришћанства, са нарочитим акцентом на периоде апостолског ширења хришћанства, прогон хришћана, делатност цара Константина и слободу хришћанства, доба васељенских сабора, велики раскол, појаве реформације, православне цркве на Истоку у Новом веку.

II разред

Обрадити историју Српске православне цркве у оквирима опште националне историје српског народа, са нарочитим акцентом на периоде Словени на балканском полуострву, крштење Срба, доба Немањића, стицање црквене аутокефалности, Црква под турском влашћу, обнова Пећке патријаршије, велика сеоба, доба карловачке митрополије, Црква у Краљевини Србији, обнова Патријаршије 1920. године, Црква у Другом светском рату, доба комунизма, Српска православна црква данас.

ЛИТУРГИКА

III РАЗРЕД (1 час недељно, 35 часова годишње)

IV РАЗРЕД (2 часа недељно, 66 часова годишње)

Циљеви и задаци : Упознавање ученика са основним појмовима о богослужењу (службама) Православне цркве. Разумевање најчешће употребљаваних стручних израза грчког порекла. Оспособљавање ученика да разумеју улогу црквених песама и свих других напева у богослужењима.

Захтеви:

III Разред

Обрадити основне појмове: Богослужбена лица – црквена јерархија, богослужбена места, богослужбени предмети, одежде, књиге, свете иконе, читање Светог писма на богослужењу, понашање у храму.

IV Разред

Обрадити појмове: Богослужења Православне Цркве: дневна, седмична и годишња, заповедни празници, свете тајне (мистирион), литије и крсни ходови на дан славе храма (славе места)

ВЕРОНАУКА

I, II, III РАЗРЕД (1 час недељно, 35 часова годишње)

IV РАЗРЕД (1 час недељно, 33 часа годишње)

Циљеви и задаци: Ученици треба да спознају да је хришћанство живот у литургијској заједници и живот за литургијску заједницу; уоче да је личност кључни појам у разумевању хришћанског учења о Богу и човеку; науче да је Бог личност и да се само у заједници личности открива; уоче да је подвиг неопходно средство за остварење личне заједнице с Богом у Христу у којој ће Бог бити извор нашег вечног постојања и личног идентитета; уоче разлике између црквеног и световног сликарства.

Такође, ученици треба да науче да правилно дефинишу појмове: личност, слобода, љубав - на основу православног учења о Светој Тројици; уоче да је човек као икона Божија личност и да је он једино биће које је у личним односима, односима слободе, љубави према другом бићу, способно да уочи ограниченост природе и њену угроженост од небића; запазе да је Литургија икона начина Божијег постојања.

Потребно је ученицима помоћи да уоче да историју ствара човек као слободно биће са једним конкретним циљем; испитујући историјске догађаје проникну у њихов крајњи смисао; уоче да се у делима људи огледа тежња за личним и бесмртним животом; науче да оцењују историјске догађаје на основу тога колико они дају правилан одговор на проблем превазилажења смрти у природи и слободног постојања човека као личности; упореде Литургију и литургијски начин постојања света са истином која подразумева превазилажење смрти и постојање човека као личности, као апсолутног непоновљивог бића; уоче да православна уметност приказује свет не онаквим какав је сада, смртан и пролазан, већ какав ће бити у будућем Царству; стекну свест о томе да Црква није од овога света, али да је у свету и да постоји ради спасења света.

Предмет Веронаука остварује се као факултативан предмет у средњој школи - од првог до четвртог разреда

.

I разред: Садржај програма

Хришћанство је Црква (заједнички литургијски живот као израз вере у Бога).

Појам о Богу у хришћанству (вера и атеизам).

О богопознању (о знању уопште и о могућностима богопознања).

Познање Бога кроз Христа - у Цркви.

Крштење и рукоположење као сједињење са Христом у Литургији (подвижништво као средство за остварење личне заједнице с Богом у Литургији).

Сликарство као израз човековог односа према Богу и свету који га окружује (разлика између црквеног сликарства - иконографије и световног сликарства).

II разред: Садржај програма

Света Тројица - Један Бог (Бог као биће заједнице слободе, љубави).

Онтолошке последице вере у Свету Тројицу као Једнога Бога.

Стварање света ни из чега (узрок постојања света јесте Бог као личност, Божија слобода).

Својства створене природе.

Стварање човека "по икони и подобију Божијем" (антрополошке последице вере у Бога који је Св.Тројица).

Првородни грех.

Проблем смрти (виђење овог проблема из перспективе природе и перспективе личности).

III разред: Садржај програма

Тајна Христова - јединство Бога и човека као циљ због кога је Бог створио свет.

Христово оваплоћење и страдање, смрт као последица греха првих људи.

Бог је васкрсао Христа из мртвих Духом Светим (превазилажење смрти за створену природу као плод слободне, личне заједнице Бога и човека у Христу).

Исус Христос као нови Адам и начелник све твари.

Улога Духа Светог у сједињењу људи и створене природе са Христом (Дух Свети конституише Цркву као конкретну Литургијску заједницу кроз Крштење, Миропомозање и Рукоположење).

Литургија као икона истинског постојања света – Царства Божијег (спасење света, заједничко дело Св. Тројице и људи; разлика између Бога и људи али не и одељеност).

Апостолско прејемство (епископ као икона Христа, свештеници иконе апостола, Литургија као икона будућег века).

Распеће и Васкрсење Христово у православној иконографији.

IV разред: Садржај програма

Хришћанско схватање историје (старојелинско и савремено схватање историје без Бога).

Есхатон - будуће Царство Божије као узрок Цркве и историје (последњи догађај, догађај Царства Божијег даје валидност и постојање историјским догађајима).

Смрт природе као разједињење, распадање и смрт личности као прекид заједнице са личношћу за коју смо били везани, коју смо највише волели.

Литургија нам открива и циљ због кога је Бог створио свет и људе (да свет постане Царство Божије у коме неће бити смрти).

Помесна и Васељенска Црква, њихов однос. Јединство Цркве (на помесном и васељенском нивоу)

Теологија православне уметности (књижевности, сликарства, архитектуре, музике...).

ФАКУЛТАТИВНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
<i>Екскурзија</i>				до 5 наст. дана
<i>Такмичења*</i>	1	1	1	1
<i>Семинари</i>	до 7 ненаст. дана			
<i>Остале активности</i>	до 3 ненаставних дана			

Напомена: *Републичко такмичење, Међународна такмичења... Предвиђено трајање у зависи од дужине такмичења.

ПРИЛОГ 3

**НАСТАВНИ ПРОГРАМИ ЗА МУЗИЧКЕ ПРЕДМЕТЕ СРЕДЊЕ
ШКОЛЕ**

НАСТАВНИ ПРОГРАМ
ЗА СТРУЧНЕ ПРЕДМЕТЕ
У СРЕДЊОЈ ШКОЛИ

Образовни профил:	Музички извођач
Разред:	1.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	-Координисање и примена знања ОМШ -Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике -Континуирани развој музикалности и музичке писмености -Корелација наставе солфеђа са инструменталном наставом,камерном музиком,хором,оркестром и другим музичким предметима
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у четири групе,настава се одвија у специјализованим учионицама,ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно,настава је теоријска,практична,вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p><u>Мелодика</u> -обнављање тоналитета до 4 предзнака(дијатоника,мутације, модулације) -дијатонске модулације на доминанту и паралелу -двогласно певање</p> <p><u>Интонирање и опажање</u> -опажање основних тонова,групе тонова и двозвука у тоналитету -опажање хроматских тонова -хармонске везе(главни ступњеви) -опажање и интонирање штимова</p>	<p>Разумевање садржаја музике,развој музикалности,угледног певања и прецизног извођења</p> <p>Рад на интерпретацији,памћењу и записивању музичког текста Рад на опажању хармонских функција</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p> <p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,</p> <p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом теоријом музике,као и осталим музичким предметима</p> <p>Теме су повезане са Теоријом музике, Хармонијом, Контрапунктом</p>
<p><u>Ритам</u> -равномерно ритмичко читање -ритмичке фигуре и врсте тактова(четвороделна подела јединице за бројање) -деоба тродела у троделној јединици за бројање -народни ритмови</p>	<p>-Рад на прецизном ритмичком извођењу -корелација са инструменталном наставом</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом,а и са осталим музичким предметима</p>
<p><u>Диктати</u> -мелодијски и ритмички диктати из градива(усмено и писмено)</p>	<p>-Разумевање садржаја музике и тачно записивање -Рад на опажању, памћењу и разумевању музичког текста</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са наставом теорије музике,хармонијом и са осталим музичким предметима</p>

Образовни профил:	Музички извођач
Разред:	2.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	-Координисање и примена знања ОМШ -Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике -Континуирани развој музикалности и музичке писмености -Корелација наставе солфеђа са инструменталном наставом,камерном музиком,хором,оркестром и другим музичким предметима
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у четири групе,настава се одвија у специјализованим учионицама,ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно,настава је теоријска,практична,вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p><u>Мелодика</u> -дијатоника-лествиц до 7 предзнака -поставка алтерација -дијатонске модулације(тоналитети 1.квинтног сродства) -модуси-певање и опажање</p> <p><u>Интонирање и опажање</u> -опажањештимова и двозвука у тоналитету -опажање дијатонских и хроматских тонова -хармонске везе (главни и споредни ступњеви)</p>	<p>Разумевање садржаја музике,развој музикалности,угледног певања и прецизног извођења</p> <p>Рад на интерпретацији,памћењу и записивању музичког текста Рад на опажању хармонских функција</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p> <p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,</p> <p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно, анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом ,теоријом музике,као и осталим музичким предметима</p> <p>Теме су повезане са Теоријом музике,Хармонијом, Контрапунктом</p>
<p><u>Ритам</u> -равномерно ритмичко читање из литературе -утврђивање деобе тродела,обрада дуоле,осмоделна подела ритмичке јединице -промена врсте такта</p>	<p>-Рад на прецизном ритмичком извођењу -корелација са инструменталном наставом</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом,а и са осталим музичким предметима</p>
<p><u>Диктати</u> -записивање појединачних и групе тонова,као и двогласа у тоналитету -једногласни мело-ритмички примери</p>	<p>-Разумевање садржаја музике и тачно записивање -Рад на опажању, памћењу и разумевању музичког текста</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,</p>	<p>Теме су повезане са наставом теорије музике,хармонијом и са осталим музичким предметима</p>

Образовни профил:	Музички извођач
Разред:	3.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	-Координисање и примена знања ОМШ -Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике -Континуирани развој музикалности и музичке писмености -Корелација наставе солфеђа са инструменталном наставом,камерном музиком,хором,оркестром и другим музичким предметима
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у четири групе,настава се одвија у специјализованим учионицама,ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно,настава је теоријска,практична,вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p><u>Мелодика</u> -алтерације (скокови у алтероване тонове и напуштање скоком) -поставка алт кључа и примери из литературе у алт кључу -модулације у 1. и 2. квинтно сродство <u>Опажање и интонирање</u> -опажање модуса -опажање штимова -хармонске везе</p>	<p>Разумевање садржаја музике, развој музикалности, угледног певања и прецизног извођења Рад на интерпретацији, памћењу и записивању музичког текста Рад на опажању хармонских функција</p>	<p>Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал, Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом, теоријом музике, као и осталим музичким предметима Теме су повезане са Теоријом музике, Хармонијом, Контрапунктом</p>
<p><u>Ритам</u> -равномерно читање у алт кључу -ритмичко читање (промена метра и ритмичких врста) -полиметрија</p>	<p>-Рад на прецизном ритмичком извођењу -корелација са инструменталном наставом</p>	<p>Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом, а и са осталим музичким предметима</p>
<p><u>Диктати</u> -ритмички диктати -мелодијски диктати (једногласни и двогласни)</p>	<p>-Разумевање садржаја музике и тачно записивање -Рад на опажању, памћењу и разумевању музичког текста</p>	<p>Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са наставом теорије музике, хармонијом и са осталим музичким предметима</p>

Образовни профил:	Музички извођач
Разред:	4.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	-Координисање и примена знања ОМШ -Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике -Континуирани развој музикалности и музичке писмености -Корелација наставе солфеђа са инструменталном наставом,камерном музиком,хором,оркестром и другим музичким предметима
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у четири групе,настава се одвија у специјализованим учионицама,ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно,настава је теоријска,практична,вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<u>Мелодика</u> -лабилне алтерације(елипсе и вантоналне доминанте) -модулације(двогласно и трогласно певање)	Разумевање садржаја музике,развој музикалности,угледног певања и прецизног извођења	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал	Теме су повезане са инструменталном наставом , теоријом музике,као и осталим музичким предметима
<u>Интонирање и опажање</u> -опажање модуса и мотива са модалним елементима -опажање и интонирање хармонских веза(мутације и алтерације)	Рад на интерпретацији,памћењу и записивању музичког текста Рад на опажању хармонских функција	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал	Теме су повезане са Теоријом музике,Хармонијом, Контрапунктом
<u>Ритам</u> -тенор кључ(равномерно ритмичко читање) -неправилне ритмичке фигуре(градиво 3.раз.) и квинтоле и секстоле -ритмичко читање из литературе	-Рад на прецизном ритмичком извођењу -корелација са инструменталном наставом	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал	Теме су повезане са инструменталном наставом,а и са осталим музичким предметима
<u>Диктати</u> -једногласни диктати-из градива мелодике -двогласни диктати(дијатоника,модулације) -ритмички диктати	-Разумевање садржаја музике и тачно записивање -Рад на опажању, памћењу и разумевању музичког текста	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал	Теме су повезане са наставом теорије музике,хармонијом и са осталим музичким предметима

Образовн и профил:	Музички сарадник
Разред:	1.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	28.јун 2013.год.
Циљеви наставе предмета:	Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање извођења и тумачење музике. Континуирани развој музикалности и музичке писмености. Корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави хора и свим другим видовима теоретске наставе. Развој музикалности и музичке писмености и поставке основа за даљи рад на изучавању теоријских дисциплина у настави музике, хармоније, анализе музичког облика, контрапункта, аранжирања, компоновања.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у две групе, настава се реализује у специјализованој учионици, настава је комбинована-теоријска, практична, вежбе, индивидуално и групно

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p><u>Мелодика</u>-1.једногласно певање,дијатоника,молдур и мутација,хроматске пролазнице и скретнице,дијатонске модулације у доминантну,субдоминанту,паралелу</p> <p>2.Двогласно певање</p> <p><u>Интонирање и опажање:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -интервала и акорада ван тоналитета -штимова -двозвука у тоналитету до октаве -хармонске везе(главни ступњеви) 	<p>Разумевање садржаја музике и оспособљавање за извођење и тумачење музике</p> <ul style="list-style-type: none"> -оспособљавање за опажање и извођење -развијање функционалног мишљења -рад на развоју апсолутног слуха 	<p>Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода</p> <p>-индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,</p> <p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом ,теоријом музике,као и осталим музичким предметима</p> <p>Теме су повезане са Теоријом музике,Хармонијом, Контрапунктом,...</p>
<p><u>Ритам:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -равномерно читање у виолинском и бас кључу -парлато -ритмичке врсте и фигуре(четвороделна подела ритмичке јединице за бројање,троделни ритмови,народни ритмови,...) 	<ul style="list-style-type: none"> -развијање правилног ритмичког разумевања музичког текста -точно и тачно ритмичко читање 	<p>-индивидуални и групни рад, вербално-такстуална метода</p>	<p>-ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са инструменталном наставом,а и са осталим музичким предметима</p>
<p><u>Диктати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -записивање дијатонских тонова према каденци тоналитета који се обрађује -записивање апсолутних висина тонова -записивање дијатонских двозвука -записивање ритмичких диктата 	<ul style="list-style-type: none"> -развијање способности записивања музичког текста,функционалног и интервалског начина мишљења и музичке меморије 	<p>-индивидуални и групни рад, вербално-такстуална метода</p>	<p>-ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал</p>	<p>Теме су повезане са наставом теорије музике,хармонијом и са осталим музичким предметима</p>

Образовни профил:	Музички сарадник
Разред:	2.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	28.јун 2013.год.
Циљеви наставе предмета:	<p>Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање извођења и тумачење музике.</p> <p>Континуирани развој музикалности и музичке писмености.</p> <p>Корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави хора и свим другим видовима теоретске наставе.</p> <p>Развој музикалности и музичке писмености и поставке основа за даљи рад на изучавању теоријских дисциплина у настави музике, хармоније, анализе музичког облика, контрапункта, аранжирања, компоновања.</p>
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у две групе, настава се одвија у специјализованим учионицама, ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно, настава је теоријска, практична, вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<u>Мелодика</u> Једногласно певање: -модално певање -модулације у тоналитете 1.квинтног сродства -тоналитети до 7 предзнака -поставка алтерација у тоналит.са мање предзнака -Двогласно и трогласно певање, дијатоника и дијатонске модулације, хомофоне композиције и канони	Разумавање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно, анализирају музички материјал,	Теме су повезане са инструменталном наставом ,теоријом музике,као и осталим музичким предметима
<u>Интонирање и опажање</u> -опажање апсолутних висина тонова -опажањедијатонских и хроматских ступњева у тоналитету -опажање двозвука -опажање штимова -хармонске везе-главни и споредни ступњеви	-оспособљавање за опажање и извођење -развијање функционалног мишљења -рад на развоју апсолутног слуха	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,	Теме су повезане са Теоријом музике,Хармонијом, Контрапунктом,...
<u>Ритам</u> -Равномерно читање до 120 удара у мин. -троделни ритмови и дуола -народни ритмови -промене врсте такта	-развијање правилног ритмичког разумевања музичког текста -течно и тачно ритмичко читање	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,	Теме су повезане са инструменталном наставом,а и са осталим музичким предметима

<p><u>Диктати</u> -записивање апсолутних висина тонова у обиму октаве -записивање једногласних малоритмичких задатака -записивање двозвука, трозвука и четворозвука ван тоналитета -двогласни диктати</p>	<p>-развијање способности записивања музичког текста, функционалног и интервалског начина мишљења и музичке меморије</p>	<p>Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал,</p>	<p>Теме су повезане са наставом теорије музике, хармонијом и са осталим музичким предметима</p>
---	--	--	--	---

Образовни профил:	Музички сарадник
Разред:	3.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	28.јун 2013.год.
Циљеви наставе предмета:	<p>Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање извођења и тумачење музике.</p> <p>Континуирани развој музикалности и музичке писмености.</p> <p>Корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави хора и свим другим видовима теоретске наставе.</p> <p>Развој музикалности и музичке писмености и поставке основа за даљи рад на изучавању теоријских дисциплина у настави музике, хармоније, анализе музичког облика, контрапункта, аранжирања, компоновања.</p>
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у две групе, настава се одвија у специјализованим учионицама, ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно, настава је теоријска, практична, вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<u>Мелодика</u> -једногласно певање (виолински, бас, алт кључ) -алтерације (стабилне и лабилне) -алтеровани акорди дијатонског типа -модулације у 1. и 2. квинтно сродство и у удаљене тоналитете -двогласно и вишегласно певање	Разумавање садржаја музике и оспособљавање за опажање, извођење и тумачење музике	Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал,	Теме су повезане са инструменталном наставом, теоријом музике, као и осталим музичким предметима
<u>Опажање и интонирање</u> -опажање основних и хроматских тонова -опажање апсолутних висина тонова -опажање штимова -хармонске везе	-оспособљавање за опажање и извођење -развијање функционалног мишљења -рад на развоју апсолутног слуха	Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал,	Теме су повезане са Теоријом музике, Хармонијом, Контрапунктом,..
<u>Ритам</u> -равномерно читање у алт кључу -парлато-лагани брзи темпи, промена темпа -полиритмија -народни ритмови са променом метра	-развијање правилног ритмичког разумевања музичког текста -течно и тачно ритмичко читање	Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду, индивидуално и групно, анализирају музички материјал,	Теме су повезане са инструменталном наставом, а и са осталим музичким предметима

<u>Диктати</u> -једногласни,двогласни диктати,усмени и писмени,записивање по двотактима и типа“вергла“	-развијање способности записивања музичког текста,функционалног и интервалског начина мишљења и музичке меморије	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,	Теме су повезане са наставом теорије музике,хармонијом и са осталим музичким предметима
--	---	--	---	--

Образовни профил:	Музички сарадник
Разред:	4.разред
Предмет:	Солфеђо
Просветни гласник:	28.јун 2013.год.
Циљеви наставе предмета:	<p>Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање извођења и тумачење музике.</p> <p>Континуирани развој музикалности и музичке писмености.</p> <p>Корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави хора и свим другим видовима теоретске наставе.</p> <p>Развој музикалности и музичке писмености и поставке основа за даљи рад на изучавању теоријских дисциплина у настави музике, хармоније, анализе музичког облика, контрапункта, аранжирања, компоновања.</p>
Годишњи фонд часова:	99
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програмапредмета:

Ученици су подељени у три групе, настава се одвија у специјализованим учионицама, ученици активно учествују у раду-индивидуално и групно, настава је теоријска, практична, вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<u>Мелодика</u> -рекапитулација градива кроз примере из литературе и инструктивне вежбе -хроматске и енхармонске модулације -једногласно,двогласно ивишегласно певање са мутацијом,алтерацијама и модулацијама -тенор кључ(равномерно читање и интонирање)	Разумавање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике Разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање,извођење и тумачење музике	Индивидуални и групни рад, вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,	Теме су повезане са инструменталном наставом ,теоријом музике,као и осталим музичким предметима
<u>Интонирање и опажање</u> -опажање двозвука у тоналитету и од камертона -хармонске везе(дијатоника и дијатонске модулације) -опажање модуса и модалних елемената	-оспособљавање за опажање и извођење -развијање функционалног мишљења -рад на развоју апсолутног слуха	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,	Теме су повезане са Теоријом музике,Хармонијом, Контрапунктом,...
<u>Ритам</u> -равномерно читање-тенор и алт кључ -ритмичко читање(све врсте триола,квинтола,секстола) -примери из литературе	-развијање правилног ритмичког разумевања музичког текста -течно и тачно ритмичко читање	Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода	Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,	Теме су повезане са инструменталном наставом,а и са осталим музичким предметима

<p><u>Диктати</u> -мело-ритмички диктати -двогласни диктати(дијатоника,мутација, Алтерације,модулације) -ритмички диктати</p>	<p>-развијање способности записивања музичког текста,функционалног и интервалског начина мишљења и музичке меморије</p>	<p>Индивидуални и групни рад,вербално-текстуална метода</p>	<p>Ученици активно учествују у раду,индивидуално и групно,анализирају музички материјал,</p>	<p>Теме су повезане са наставом теорије музике,хармонијом и са осталим музичким предметима</p>
--	---	---	--	--

Образовни профил:	Музички извођач и музички сарадник
Разред:	2/1 и 2/2
Предмет:	хармонија
Просветни гласник:	Београд, 28. јун 2013.
Циљеви наставе предмета:	Развој улоге хармоније у музици; развој основних елемената хармоније;уознавање строгог и слободног хармонског става;уознавање ванакордских тонова;развој акордских веза.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Навести на који начин се реализује наставни процес (да ли су ученици подељене у две групе), где се реализује настава (кабинет, специјализована учионица, физкултурна сала, ...), да ли је у питању практична настава- теорија- вежбе; Специфичности везане за садржај наставног предмета; Да ли се настава реализује кроз теорију, вежбе, практичну наставу, наставу у блоку...

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
1.Појам хармоније 2.Мелодија, акорди, основни ванакордски тонови 3.Тоналитет ми функције акорада, хармонски ритам 4.Постављање квинтакорада у четворогласни хармонски став 5.Везивање главних квинтакорада 6.Каденце, каденцирајући 6/4	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира дела,ученик усваја основне законитости и логику хармонског језика, развија	Израда хармонских задатака кроз групни и индивидуални рад,	Активно учествује у раду,практично примењује стечена знања,активно приступа при излагању новог градивам и изради задатака на часу,активно учествује	Теорија музике-лествице, интервали, акорди Музички облици-мотив, реченица, период Солфеђо-лествице, интервали, алтеровани

<p>7.квинтакорди споредних ступњева 8.секвенце 9.Сектакорди главних ступњева 10.Сектакорди споредних ступњева 11.Квартсектакорди 12.Доминантни септакордф и обртаји 13.Субдоминантни септакорд и обртаји 14.Вођични септакорд и обртаји..</p>	<p>хармонски слух</p>		<p>у групном певању задатака, самостално свира каденце,секвенце и краће хармонске везе; амостално препознаје функције и везе акорада кроз усмене диктате</p>	<p>тонови, алтеровани акорди</p>
---	-----------------------	--	--	----------------------------------

Образовни профил:	музички извођач и музички сарадник
Разред:	3/1 и 3/2
Предмет:	хармонија
Просветни гласник:	Београд, јун 2013.
Циљеви наставе предмета:	Развој улоге хармоније у музици, развој акордских веза, развој промене тоналитета
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Ученици су подељени у групе, настава се реализује у учионици, наставни процес се реализује кроз теорију, вежбе и практичан рад

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
1. Доминантни нонакорд и обртаји 2. Споредни четворозвучи 3. Алтерације, алтеровани акорди дијатонског и хроматског типа 4. Иступања-вантоналне доминанте и њихови заменици, вантоналне субдоминанте и њихови заменици 5. Видови промене тоналитета, сродност тоналитета, дијатонска модулација 6. Дијатонска модулација I групе	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последничне везе, анализира хармонски став, ученик усваја основне законитости и логику хармонског језика развија хармонски слух, упознаје дијатонску модулацију.	Израда хармонских задатака кроз групни и индивидуални рад, индивидуални практични рад.	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу, активно учествује у групном певању задатака, самостално свирају каденце,	Теорија музике-лествице, интервали, акорди. Музички облици-мотив, реченица, период, сонатни облик, фуга Солфеђо-лествице, интервали, алтеровани тонови, алтеровани акорди, дијатонска

7.Дијатонска модулација 2групе 8.Дијатонска модулација 3групе 9.Дијатонска модулација 4 групе			хармонске везе и ток дијатонске модулације.	модулација.
---	--	--	--	-------------

Образовни профил:	музички извођач и музички сарадник
Разред:	4/1 и 4/2
Предмет:	Хармонија
Просветни гласник:	Београд, јун 2013.
Циљеви наставе предмета:	Развој улоге хармоније у музици;развој основних елемената хармоније;развој акордских веза;развој промене тоналитета(хроматска и енхармонска модулација);развој на препознавању и анализи различитих хармонских стилова.
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује у групама ,аодвија се у учионицама кроз теорију, писмени рад и практичне вежбе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
1.Хроматска модулација. 2.Енхармонска модулација.	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира дела, ученик усваја основне законитости и логику хармонског језика,развија хармонски слух,савладава промене тоналитета, развија препознавање и анализу хармонских стилова	Израда хармонских задатака кроз групни и индивидуални рад.Методе рада:монолошка,дијалошка,рад на нотном тексту,писани радови,демонстрацуја,практичан рад.	Активно учествује у групном раду,практично примењује стечена знања,активно приступа при излагању новог градива и изради задаака на часу,активно учествује у групном певању израђених задатака,самостално свира каденце ,краће хармонске везе као и ток хроматске и енхармнске модулације.	Теорија музике-лествице,интервали,акорд и. Музички облици-мотив,реченица,период,сонатни облик fuga. Солфеђо-лествице,интервали'алтеровани

Образовни профил:	Музички извођач, Музички сарадник - теоретичар
Разред	III ,II2
Предмет:	ИСТОРИЈА МУЗИКЕ С УПОЗНАВАЊЕМ МУЗИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање на разликовању различитих музичких одлика у односу на временску динстанцу. Подстицање корелације са осталим музичким предметима. Усавршавање способности за класификацију периода музичке историје. Развој на стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе. Развој и усавршавање на познавању музичке литературе.
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише две групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на аналитички приступ слушању/упознавању музичке литературе. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, визуелним и аудитивним средствима која подржавају овакав облик наставе.

Наставна грађа систематизована је по историјско-стилским целинама у циљу стицања што ширег општемузичког образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире стручним предметима (историја књижевности, историја, историја уметности). Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена звучним, тј. Слушним примерима, док највећи ствараоци морају бити и слушно и аналитички обрађени. У ту сврху треба увек бирати најпопуларнија дела, деци доступна и једноставна за памћење. Неопходно је што више ученике ангажовати приликом слушања музике, користећи партитуре, ноте, ликовне или филмске, видео прилоге. Изучавајући најзначајније појаве и ствараоце ученици треба да се служе свом расположивом литературом:

Ј. Andreis: Историја музике I, II, III

Роксанда Пејовић: Историја музике I, II

Соња Маринковић: Историја музике

Б. Радовић: Мала историја музике

Самим тим метода рада не треба да буде искључиво вербална и наративна, већ дијалогска, на основу прочитаног а и слушаног. Такође је пожељно да се користе различити тестови, за одређене стваралачке области или ликовне, за упоређивање различитих области, стилова или жанрова. Овим предметом потребно је развити љубав према музици, интересовање за посету концерата, активно слушање музике преко различитих средстава. За поједине области могуће је урадити семинарске радове, читати их јавно и тиме развијати процес мишљења, повезивања, закључивања и развијати елементе писмености и изражавања.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>МУЗИЧКА КУЛТУРА ПРЕТКЛАСНОГ ДРУШТВА И СТАРОГ ВЕКА (7) Музичка култура првобитне заједнице и народа Истока. Музика Старе Грчке и Рима.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вербално монолошки метод - вербално-дијалошки метод - комбиновани метод: анализа аудио и видео примера 	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, упознаје аудио и видео издања...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Музички инструменти</p>
<p>МУЗИЧКА КУЛТУРА СРЕДЊЕГ ВЕКА (8) Грегоријански корал. Византијска музика. Вишегласје од IX до XIV века. Световна средњовековна музика. Средњовековна теорија и нотација.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вербално монолошки метод - вербално-дијалошки метод - комбиновани метод - одлазак на концерте - анализа нотних, аудио и видео примера 	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Муз. инструменти</p>
<p>МУЗИКА РЕНЕСАНСЕ (20) Стилске одлике ренесансе. Арс нова у Француској и Италији. Ренесанса у фламанским земљама. Протестантски корал. Француска музика зреле ренесансе. Римска школа. Палестрина, Ласо. Венецијанска школа. Енглески вирциналисти.</p>	<p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вербално монолошки метод - вербално-дијалошки метод - комбиновани метод - одлазак на концерте - анализа нотних, аудио и видео примера 	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Муз. облици, Муз. инструменти</p>

Образовни профил:	Музички извођач Музички сарадник - теоретичар
Разред	III₁ III₂
Предмет:	ИСТОРИЈА МУЗИКЕ С УПОЗНАВАЊЕМ МУЗИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ
Просветни гласник:	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање на разликовању различитих музичких одлика у односу на временску динстанцу. Подстицање корелације са осталим музичким предметима. Усавршавање способности за класификацију периода музичке историје. Развој на стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе. Развој и усавршавање на познавању музичке литературе.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише две групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на аналитички приступ слушању/уознавању музичке литературе. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, визуелним и аудитивним средствима која подржавају овакав облик наставе.

Наставна грађа систематизована је по историјско-стилским целинама у циљу стицања што ширег општемузичког образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире стручним предметима (историја књижевности, историја, историја уметности). Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена звучним, тј. Слушним примерима, док највећи ствараоци морају бити и слушно и аналитички обрађени. У ту сврху треба увек бирати најпопуларнија дела, деци доступна и једноставна за памћење. Неопходно је што више ученике ангажовати приликом слушања музике, користећи партитуре, ноте, ликовне или филмске, видео прилоге. Изучавајући најзначајније појаве и ствараоце ученици треба да се служе свом расположивом литературом:

Ј. Andreis: Историја музике I, II, III

Роксанда Пејовић: Историја музике I, II

Соња Маринковић: Историја музике

Б. Радовић: Мала историја музике

Самим тим метода рада не треба да буде искључиво вербална и наративна, већ дијалогска, на основу прочитаног а и слушаног. Такође је пожељно да се користе различити тестови, за одређене стваралачке области или ликовне, за упоређивање различитих области, стилова или жанрова. Овим предметом потребно је развити љубав према музици, интересовање за посету концерата, активно слушање музике преко различитих средстава. За поједине области могуће је урадити семинарске радове, читати их јавно и тиме развијати процес мишљења, повезивања, закључивања и развијати елементе писмености и изражавања.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>БАРОК (30) Стилске карактеристике барока. Настанак опере. Фирентинска камерата. Монтеверди. Опера у Венецији и Напуљу. Француска лирска трагедија и Лили. Немачка и енглеска опера XVII века. Духовна музика барока. Инструментална музика XVII и XVIII века: Фрескобалди, Букстехуде, Корели, Вивалди. Врхунски представници барока: Ј. С. Бах и Г. Ф. Хендл (аналитички приказ свих жанрова и етапе ових стваралаца). На прелазу између барока и класике: Тартини, Купрен, Д. Скарлати.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску динстанцу; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке литературе. Унапређивање: способности за класификацију периода музичке историје; знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе.</p>	<p>вербално монолошки метод вербално-дијалошки метод комбиновани метод одлазак на концерте и оперске представе анализа нотних, аудио и видео примера</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања... Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Музички облици, Хармонија, Музички инструменти</p>

<p>ПРЕТКЛАСИЦИЗАМ И КЛАСИЦИЗАМ (36) Стилске одлике преткласицизма. Опера серија XVIII века у Италији, Француској - Ж. Ф. Рамо. Опера буфо и опера комик, балад опера и зингшпил. Перголези, Гретри. Глукова реформа опере. Манхајмска, бечка и берлинска школа. Стилске карактеристике класицизма. Музички класицизам: Ј. Хајдн, В. А. Моцарт, Л. В. Бетовен (аналитички приказ свих кључних жанрова ових стваралаца).</p>	<p>Рад на: разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску динстанцу; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке литературе. Унапређивање: способности за класификацију периода музичке историје; знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе.</p>	<p>вербално монолошки метод вербално-дијалогски метод комбиновани метод одлазак на концерте и оперске представе анализа нотних, аудио и видео примера</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања...</p> <p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Музички облици, Хармонија, Музички инструменти Контрапункт</p>
<p>РОМАНТИЗАМ I (39) Стилске одлике романтизма. Рани романтизам: Шуберт, Менделсон, Шуман, Шопен (или по жанровима: клавирска музика раних романтичара, соло песма, инструментални концерт и развој симфоније). Програмска музика. Берлиоз, Лист. Вагнер, Верди, веристи, француска опера у другој половини XIX века.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску динстанцу; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке литературе. Унапређивање: способности за класификацију периода музичке историје; знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе.</p>	<p>вербално монолошки метод вербално-дијалогски метод комбиновани метод одлазак на концерте и оперске представе анализа нотних, аудио и видео примера</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања...</p> <p>Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Музички облици, Хармонија, Музички инструменти Контрапункт</p>

Образовни профил:	Музички извођач , Музички сарадник - теоретичар
Разред	IV₁ , IV₂
Предмет:	ИСТОРИЈА МУЗИКЕ С УПОЗНАВАЊЕМ МУЗИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /201
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање на разликовању различитих музичких одлика у односу на временску динстанцу. Подстицање корелације са осталим музичким предметима. Усавршавање способности за класификацију периода музичке историје. Развој на стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе. Развој и усавршавање на познавању музичке литературе.
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише две групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на аналитички приступ слушању/упознавању музичке литературе. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним, визуелним и аудитивним средствима која подржавају овакав облик наставе.

Наставна грађа систематизована је по историјско-стилским целинама у циљу стицања што ширег општемузичког образовања ученика као и повезивања овог предмета са осталим стручним (музички облици, хармонија, контрапункт) као и шире стручним предметима (историја књижевности, историја, историја уметности). Свака већа јединица из градива мора бити пропраћена звучним, тј. Слушним примерима, док највећи ствараоци морају бити и слушно и аналитички обрађени. У ту сврху треба увек бирати најпопуларнија дела, деца доступна и једноставна за памћење. Неопходно је што више ученике ангажовати приликом слушања музике, користећи партитуре, ноте, ликовне или филмске, видео прилоге. Изучавајући најзначајније појаве и ствараоце ученици треба да се служе свом расположивом литературом: Ј. Andreis: Historija muzike I, II, III; Роксанда Пејовић: Историја музике I, II; Соња Маринковић: Историја музике ; Б. Радовић: Мала историја музике Самим тим метода рада не треба да буде искључиво вербална и наративна, већ дијалогска, на основу прочитаног а и слушаног. Такође је пожељно да се користе различити тестови, за одређене стваралачке области или ликовне, за упоређивање различитих области, стилова или жанрова. Овим предметом потребно је развити љубав према музици, интересовање за посету концерата, активно слушање музике преко различитих средстава. За поједине области могуће је урадити семинарске радове, читати их јавно и тиме развијати процес мишљења, повезивања, закључивања и развијати елементе писмености и изражавања.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>РОМАНТИЗАМ II (36) Немачка инструментална музика друге половине XIX века: Брамс, Брукнер, Малер, Штраус, француска инструм. музика друге половине XIX века – Франк. Националне школе у XIX веку. Руска нац.а. Глинка, Петорица и Чајковски. Чешка нац. школа - Сметана, Дворжак. Шпанска, норвешка и финска музика – Де Фаља, Григ, Сибелијус.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску динстанцу; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке литературе. Унапређивање: способности за класификацију периода музичке историје; знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе.</p>	<p>вербално монолошки метод вербално-дијалошки метод комбиновани метод одлазак на концерте и оперске представе анализа нотних, аудио и видео примера</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања... Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Музички облици, Хармонија, Контрапункт, Увод у компоновање</p>
<p>ИМПРЕСИОНИЗАМ (8) Стилске одлике импресионизма. Дебиси, Равел, Скрјабин.</p>	<p>Рад на: разликовању различитих муз. карактеристика у односу на временску динстанцу; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке литературе. Унапређивање: способности за класификацију периода музичке историје; знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе.</p>	<p>вербално монолошки метод вербално-дијалошки метод комбиновани метод одлазак на концерте и оперске представе анализа нотних, аудио и видео примера</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања... Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Музички облици, Хармонија, Контрапункт, Увод у компоновање</p>

<p>СТИЛСКЕ ОДЛИКЕ МУЗИКЕ XX ВЕКА (22) Експресионизам, извори и главни представници: Шенберг, Берг и Веберн. Националне школе у музици XX века. Стравински, Барток, Јаначек. Неокласицизам у европској музици XX века. Шесторица у Француској. Хиндемит, Прокофјев, Шостакович. Стилска стремљења у музици друге половине XX века (од 1945. до данас).</p>	<p>Рад на: разликовању различитих муз. карактеристика у односу на временску динстанцу; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке литературе. Унапређивање: способности за класификацију периода музичке историје; знања о стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе.</p>	<p>вербално монолошки метод вербално-дијалошки метод комбиновани метод одлазак на концерте и оперске представе анализа нотних, аудио и видео примера</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, сагледава партитуру, упознаје аудио и видео издања... Ученик активно слуша с разумевањем, повезује, уочава узрочно последичне везе, уктивно познаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела...</p>	<p>корелација са предметима Историја с историјом културе и цивилизације, Српски језик, Солфеђо, Музички облици, Хармонија, Контрапункт, Увод у компоновање</p>
---	---	--	--	--

Образовни профил:	Музички извођач Музички сарадник
Разред	IV₁ IV₂
Предмет:	НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА МУЗИКЕ
Просветни гласник:	
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску дистанцу и унапређење сазнања стваралаштва истакнутих композитора сваке епохе.
Годишњи фонд часова:	33
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Програм се реализује кроз групну наставу (теоријски и практични део), у учионици са текстуалним, визуелним и аудитивним средствима која омогућавају овакав вид наставе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма	Активност ученика	Корелација
Извори и корени српске музике почеци музике код Словена српска средњевијековна музика турски период (XV-XVII в.)	Упознавање ученика са развојем наше националне музике, од досељавања Словена на балканско полуострво до 18. века.	Комбиновани метод рада (монолошки и групни рад).	Активно приступа при излагању новог градива и анализи примера на часу.	Историја са историјом културе и цивилизације.
Почеци грађанске музике – XVIII в. (2)	Упознавање ученика са периодом у којем се наша музичка традиција сусреће са европским рационализ. и утицајима руско-украјинске црквене традиције.	Комбиновани метод (монолошки и групни рад).	Активно учествује у раду и практично примењује стечена знања.	Историја са историјом културе и цивилизације.
Романтизам у српским земљама музика у Милошевој Србији претходници К. Станковића К.е Станковић и почеци романтизма. Даворин Јенко и чешки музичари у Србији 19. века	Упознавање ученика са развојем наше музике у првој половини 19. века – почеци развоја српске уметничке музике, са акцентом на стваралаштво композитора из овог периода.	Комбиновани метод (монолошки и групни рад - слушање и анализирање музичких примера).	Активно учествује у раду.	Историја музике са упознавањем музичке литературе Историја са историјом културе и цивилизације.
Јосиф Маринковић (2)	Упознавање са радом и стваралаштвом овог истакнутог композитора.	Комбиновани метод - слушање и анализирање музичких примера).	Активно учествује у раду.	Историја музике са упознавањем музичке литературе
Стеван Мокрањац (4)	Упознавање ученика са композиторским радом (стилским и жанровским одликама) Ст.Ст. Мокрањаца.	Комбиновани метод (монолошки и групни рад - слушање и анализирање муз. примера)	Активно учествује у раду.	Историја музике са упознавањем музичке литературе

Војвођански музичари периода романтике (2)	Упознавање са радом и стваралаштвом војвођанских музичара, ал са детаљним освртом на рад композитора Исидора Бајића.	Комбиновани метод (молошки и групни рад - слушање и анализирање музичких примера)	Активно учествује у раду.	Историја музике са упознавањем музичке литератур
Српска музика на прелазу у XX век (3) Станислав Бинички Петар Крстић Божидар Јоксимовић	Упознавање са стваралаштвом композитора тзв. београдске школе, истаћи њихов значајан помак у жанровском погледу.	Комбиновани метод слушање и анализирање музичких примера)	Активно учествује у раду.	Историја музике са упознавањем музичке литератур
Музик XX века (8) први модерни правци 20. века(Коњовић, Милојевић, Христић, Славенски) настављачи националног смера представници европске модерне у међуратном периоду (прашка група) тенденције у српској музици после II св. рата	Упознавање ученика са развојем наше уметничке музике у 20. веку, ал са акцентом на заоставштину композитора ове епохе.	Комбиновани метод (молошки и групни рад - слушање и анализирање музичких примера)	Активно учествује у раду.	Историја музике са упознавањем музичке литерату

Образовни профил:	Музички извођач, Музички сарадник-теоретичар
Разред:	III.
Предмет:	Контрапункт
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр 4 /1996 , бр.10/2013.
Циљеви наставе предмета:	Сагледавање историјског развоја контрапункта. Оспособљавање за усавршавањем рада на вокалном контрапункту.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Ученици су подељени у групе(разред је подељен ради извођења групне наставе), реализује се у специјализованој учионици са клавиром, као и уређајима за репродуковање музике. Настава се одвија као теорија и као вежбе у виду практичне израде задатака на табли са линијским системом.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Основи вокалног контрапункта, двогласни контрапункт	Основни циљ учења је да ученик схвати начин како да гради музички ток водећи паралелно две мелодијске линије.	Израда задатака на табли и индивидуално у свескама, слушање примера из литературе и повезивање са оним шта се израђује на часу.	Активно учествује при излагању новог градива и изради задатака на часу.	Корелација са предметом Историја музике.

Имитација	Циљ учења је да ученик схвати и потом примени технику компоновања.	Израда задатака, анализа полифоног става	Ученик практично примењује знања.	Корелација са предметом Солфеђо, где ученици певају и уче да меморишу двогласе.
Трогласни полифони став	Циљ учења је да ученик разуме, да схвати начин вођења истовремено три мелодијске линије и да уочи везу са двогласним ставом.	Слушање примера из литературе, израда примера, дијалог, израда примера индивидуално и анализа радова на часу.	Ученик запажа разлику између двогласа и трогласа, упоређује и примењује стечено знање како би успео да оствари успех у изради трогласног става.	Корелација са предметом Солфеђо.
Вокални полифони облици	Циљ учења је да ученик научи да препознаје дела вокалне ренесансне музике и да научи начин израде и технике вокалне полифоније.	Анализа примера и израда вокалних полифоних облика, на табли и индивидуално.	Ученик активно учествује у раду, примењује своја знања и самопроцењује напредак.	Корелација са предметом Историја музике.

Образовни профил:	Музички извођач, Музички сарадник -теоретичар
Разред:	4
Предмет:	Контрапункт
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр 4 /1996 и бр 11/ 2013.
Циљеви наставе предмета:	Сагледавање историјског развоја контрапункта. Оспособљавање за усавршавањем рада на инструменталном контрапункту. Упознавање са барокном инструменталном полифонијом.
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Ученици су подељени у групе(разред је подељен ради извођења групне наставе), реализује се у специјализованој учионици са клавиром, као и уређајима за репродуковање музике. Настава се одвија као теорија и као вежбе у виду практичне израде задатака на табли са линијским системом. Слушање музичких примера и анализа дела инструментане музике барока.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Двогласни инструментални полифонистав.	Основни циљ учења је да ученик схвати начин како да гради инструментални музички ток водећи паралелно две мелодијске линије	Израда задатака на табли и индивидуално у свескама, слушање примера из литературе и повезивање са оним шта се израђује на часу.	Активно учествује при излагању новог градива и изради задатака на часу.	Корелација са предметом Историја музике Музички облици и Хармонија.

Инвенција	Циљ учења је да ученик схвати имитациони поступак и начин изградње облика и потом примени технику компоновања.	Израда задатака, анализа полифоног става. Слушање звучних примера и практично на клавиру	Ученик практично примењује знања	Корелација са предметом Историја музике, Хармонија, Музички облици.
Вишегласн и инструмен	Циљ учења је да ученик разуме, да схвати начин вођења истовремено три мелодијске линије, да градиво повеже са претходним градивом из двогласа..	Слушање примера из литературе, израда примера, дијалог, израда примера индивидуално и анализа радова на часу.	Ученик запажа разлику између двогласа и трогласа, упоређује и примењује стечено знање како би успео да оствари успех у изради трогласног става.	Корелација са предметом Хармонија.
Фуга	Циљ учења је да ученик научи да препознаје дела барокне полифоније, да се оспособи да компонује у барокном полифоном стилу.	Анализа примера и израда инструменталних полифоних облика, на табли и индивидуално.	Ученик активно учествује у раду, примењује своја знања и самопроцењује напредак.Ослања се на претходно искуство у изради задатака.	Корелација са предметом Историја музике, Музички облици и Хармонија.

Образовни профил:	Музички сарадник-теоретичар
Разред:	четврти
Предмет:	Увод у компоновање
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /201
Циљеви наставе предмета:	Упознавање развоја и улоге музичких компоненти у ранијем и савременом музичком стваралаштву, рад на препознавању и анализи различитих стилова и музичких праваца
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

У групама до 8 ученика

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Грађење мелодијских мотива и тема различитог карактера, Развијање мелодијске мисли у задатом или слободном облику, у архитектонском или еволутивном начину изградње.	Ученик разуме, повезује, кроз анализу и практичну примену уочава узрочно последичне везе између мотива и образаца већих димензија.	Израда задатака и презентација у групи, истраживачки рад, припрема изведби ученичких композиција	Самостлано и/или уз помоћ наставника практично примењује усвојена знања и вештине кроз анализу и израду задатака.	Историја музике са упознавањем музичке литературе, музички облици, хармонија, контрапункт, музички инструменти, хор, инструмент.
Преображај реалног хармонског четворогласа у разне видове слободније, инструменталне (превасходно клавирске) вишегласне фактуре	Ученик разуме, повезује, кроз анализу и практичну примену усваја основне принципе аранжирања.			
Изградња слободног клавирског става према претходно постављеном хармонском костуру	Ученик разуме, повезује, кроз анализу и практичну примену усваја основне принципе у компоновању мале форме на основу задатог хармонског ритма			
Израда клавирске пратње, у различитој фактури, за претходно уобличену мелодију, намењену конкретном инструменту	Ученик уочава и повезује музичке компоненте, кроз анализу и практичну примену усваја основне принципе у компоновању мале форме на основу задате мелодије			

<p>Израда слободних контрапунк. линија према постављеној мелодији, у двогласу, трогласу, четворогласу, за одређен састав гудачких, или дувачких, или комбинованих инструмената. Исто то са почетним имитационим излагањем, или у доследно спроведеном канону</p>	<p>Ученик уочава и повезује основне аспекте слободног контрапункта , кроз анализу и пректичну примену усваја основне принципе у компоновању мале форме.</p>			
<p>Компоновање минијатура, у задатом или слободнијем облику и разним видовима фактуре, намењених клавиру или различитим комбинацијама два, три или више инструмената, евентуално стандардном гудачком оркестру.</p>	<p>Ученик уочава и повезује музичке компоненте , кроз анализу и пректичну примену усваја основне принципе у компоновању мале форме на основу задате мелодије</p>			
<p>Мелодијска обрада поетског текста, у фрагментима и већим целинама, за одређени мушки, женски, дечји глас. Варијанте мелодијског и ритмичког решења истих речи и мањих смисаоних целина. Обрада поетског текста за глас и клавиру, за трогласни женски хор и четворогласни мешовити.</p>	<p>Усвајање принципа компоновања на текст, оспособљавње за разумевање везе између музике и текста, „тумачење текста“ музичким средствима</p>			
<p>Компоновање инструменталних комада на основу инспирације неким поетским предлошком</p>	<p>Развој критичког мишљења. Усвајање принципа компоновања на текст, оспособљавње за разумевање везе између музике и текста, „тумачење текста“ музичким средствима. Развој критичког мишљења.</p>			

<p>Модернизација мелодике: њена изградња на основу специфичних лествичних основа - пантатонске, целостепене, умањене, старих и нових модуса, додекафонске серије, квартног разлагања, интервалских модела, октавних прелома. Специфична прерада мотива: инверзија, ретроградни облик, ретроградна инверзија.</p>	<p>Рад на препознавању и анализи различитих хармонских стилова, класичне музике, тако и осталих музичких праваца</p>			
<p>Усложњавање ритмике и метрике: неправилне ритмичке поделе, померање акцената, мешовити тактови, променљива метрика, слободан, аметрични ток мелодије</p>	<p>Разумевање и уочавање значаја и улоге ритма у савременој композицији. Рад на савладавању промене тоналитета (дијатонска, хроматска модулација, енхармонска модулација)</p>			
<p>Модернизација хармоније: афункционалне везе класичних акорада, терцни вишезвуци, акорди с додатим дисонанцама, квартни и квинтни акорди, кластери - у систематској и комбинованој примени; савременије обликовање каденцирајућих обрта.</p>	<p>Рад на препознавању и анализи различитих хармонских стилова, класичне музике, тако и осталих музичких праваца.</p>			
<p>Слободнија грађа линеарног става („безобзирна“ полифонија), посебно у виду канона и примени остината</p>	<p>Рад на препознавању и анализи различитих композиционих стилова, класичне музике, тако и осталих музичких праваца.</p>			
<p>Компновање минијатура у слободном облику, за клавир и комбинацију неког мелодијског инструмента с клавиром.</p>	<p>Уочавање узрочно-последичних веза међу појединим музичким компонентама, развој критичког мишљења, појам „лепог“.</p>			

Образовни профил:	Музички сарадник , Музички извођач
Разред	III то , Швис
Предмет:	ЕТНОМУЗИКОЛОГИЈА
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Упознавање ученика са развојем етномузикологије и развијање способности за разликовање и уочавање карактеристика српске традиционалне музике.
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Програм се реализује кроз групну наставу (теоријски и практични део), у учионици са текстуалним, визуелним и аудитивним средствима која омогућавају овакав вид наставе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>Увод у етномузикологију (7) - откриће фонографа и цент-система и развој етномузикологије у свету и код нас</p>	<p>Упознавање ученика са развојем српске музичке традиције и традиционалном музиком балканских народа (у кратким цртама), истичући период открића фонографа - 19. век.</p>	<p>Монолошки (вербални) облик рада.</p>	<p>Активно приступа при излагању новог градива.</p>	
<p>Фолклор (10) - појам фолклор и музички фолклор - подела према акустичним изворима: вокална, инструментална и вокално-инструментална музика - остале научне дисциплине: органологија и етнокорологија</p>	<p>Учење и развијање способности код ученика за правилном употребом различитих термина унутар ове наставне теме.</p>	<p>Вербално-дијалогски метод.</p>	<p>Активно учествује у раду.</p>	<p>Етнологија – појам фолклор. Етнокорологија – народне игре.</p>
<p>Вокална музика (10) - Упознавање са појмом народна песма и класификација традиционалних песама. - Појам `глас` у српском традиционалном певању и црквеном појању. - Упознавање са традиционалним певањем старије и новије сеоске традиције (певање `на глас` и певање `на бас`).</p>	<p>Циљ је да се са ученицима ради, како на самој теорији вокалне праксе, тако и на развијању способности за разликовање звучних карактеристика вокалне традиције.</p>	<p>Комбиновани метод (монолошки и групни рад који се односи на практични део наставе - слушање и анализирање музичких примера).</p>	<p>Активно учествује у раду.</p>	<p>Српски језик и књижевност – народна песма.</p>
<p>Инструментална музика (8) – општа класификација народних музичких инструмената Е. Хорнбостела и К. Сакса - народни инструмент - аерофони инструменти</p>	<p>Упознати ученике са појмом народни инструмент, али и са инструменталном традицијом народа Балкана.</p>	<p>Комбиновани метод (монолошки и групни рад који се односи на слушање и опажање традиционалне инструменталне музике).</p>	<p>Активно учествује у раду.</p>	

Образовни профил:	Музички извођач Музички сарадник
Разред	IV ₁ IV ₂
Предмет:	ЕТНОМУЗИКОЛОГИЈА
Просветни гласник:	
Циљеви наставе предмета:	Анализа текста и музичких морфолошких компоненти традиционалне песме и упознавање ученика са вокалном, инструменталном и вокално-инструменталном традицијом балканских народа.
Годишњи фонд часова:	33
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Пограм се реализује кроз групну наставу (теоријски и практични део), у учионици са текстуалним, визуелним и аудитивним средствима која омогућавају овакав вид наставе.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Анализа мелопоетских облика (11) облик, каденце, ритам, тонски низови и обим.	Упознавање ученика са морфолошким компонентама традиционалне песме кроз примере наше вокалне традиције.	Комбиновани метод рада (молошки, групни и индивидуални рад), са акцентом на вежбама одн. конкретној анализи мелопоетских облика.	Активно приступа при излагању новог градива и анализи примера на часу.	Српски језик и књижевност – стих у народном певању. Музички облици – облик, каденце. Теорија музике – тонски низови
Органологија (10) инструментални ансамбли музички инструменти (идиофони, мембранофони и кордофони) певање уз гусле градски фолклор и новокомпонована музика	Упознавање ученика са инструменталним ансамблима кроз делимично понављање прошлогодишњег градива - музички инструменти. Осим тога, акценат се ставља и на обучавање ученика да разликују традиционалну музику од осталих видова употребе традиционалне музике у данашње време.	Комбиновани метод (молошки и групни рад који се односи на практични део наставе - слушање и анализирање музичких примера).	Активно учествује у раду и практично примењује стечена знања.	Српски језик и књижевност – епска традиција.
Карактеристике народног певања балканских народа (12) Црна Гора, Хрватска, Босна и Херцеговина, Македонија, Бугарска, Грчка, Албанија Македонија	Упознавање ученика са нашом вокалном традицијом и народним певањем на Балкану. Циљ је да се са ученицима ради, како на самој теорији вокалне праксе, тако и на развијању способности за разликовање звучних карактеристика вокалне традиције сваког народа.	Комбиновани метод (молошки и групни рад - слушање и анализирање музичких примера).	Активно учествује у раду.	Историја – историја балканских народа.

Образовни профил:	Музички извођач Музички сарадник - теоретичар
Разред:	ПРВИ
Предмет:	ТЕОРИЈА МУЗИКЕ
Просветни гласник:	Просв. Гласник 11/2013
Циљеви наставе предмета:	Упознавање и усавршавање способности ученика у раду са музичком теоријом и способност њеног примењивања на друге аспекте музике. Подстицање корелације са осталим музичким предметима.
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (највише четири групе), путем теоријских предавања и практичног дела који се односи на аналитички и практични приступ решавања задатака. Настава се одвија у учионици опремљеној текстуалним средствима и инструментом (клавиром) која подржавају овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по целинама које су распоређене од основама теорије музике до сложених јединица и задатака које су у циљу стицања што ширег музичког образовања ученика, као и повезивања овог предмета са осталим стручним предметима (солфеђо, музички облици, хармонија, контрапункт, историја музике, музички инструменти). Свака јединица из градива мора бити пропраћена звучним примерима (одсвираним на клавиру у учионици), као и да буде аналитички обрађена. Неопходно је што више ученике ангажовати приликом решавања и анализирања задатака користећи таблу и партитуре. Самим тим метода рада не треба да буде искључиво вербална и наративна, већ дијалогска. Изучавајући теорију музике, ученици треба да се служе свом расположивом литературом:

Марко Тајчевић: Основна теорија музике

Дејан Деспић: Теорија музике

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
НОТНО ПИСМО (1) Нотно писмо. Гонски систем. Линијски систем.	Рад на: подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке теорије и решавању њених задатака. Унапређивање: практично примењивање задатака.	Вербално монолошки метод, вербално-дијалошки метод, комбиновани метод, анализа нотних примера, израда диференцираних задатака.	Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, уочава узрочно последичне везе, анализира дела у складу са градивом, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак, ослања се на претходно искуство.	Корелација са предметима: музички инструменти, историја музике, солфеђо.
КЉУЧЕВИ И ТЕТРАХОРДИ (4) Читање и писање тонова у различитим кључевима и различитим октавама. Врсте тетрахорада.	Рад на: подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке теорије и решавању њених задатака. Унапређивање: практично примењивање задатака.	Вербално монолошки метод, вербално-дијалошки метод, комбиновани метод, анализа нотних примера, израда диференцираних задатака.	Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, уочава узрочно последичне везе, анализира дела у складу са градивом, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак, ослања се на претходно искуство.	Корелација са предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, контрапункт, историја музике, музички инструменти.

<p>ЛЕСТВИЦЕ И ИНТЕРВАЛИ (15) Врсте лествица – општа подела дијатонских лествица. Хроматске лествице. Модуси. Лествице специфичне грађе. Интервали – обрада. Лествични интервали. Многостраност интервала.</p>	<p>Рад на: подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке теорије и решавању њених задатака. Унапређивање: практично примењивање задатака.</p>	<p>Вербално монолошки метод, вербално-дијалошки метод, комбиновани метод, анализа нотних примера, израда диференцираних задатака.</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, уочава узрочно последичне везе, анализира дела у складу са градивом, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак, ослања се на претходно искуство.</p>	<p>Корелација са предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, контрапункт, историја музике, музички инструменти.</p>
<p>АКОРДИ (15) Акорди – општа подела. Лествични акорди. Трозвуци. Многостраност трозвука. Четворозвуци. Многостраност четворозвука. Грађење трозвука и четворозвука у тоналитетима. Каденце. Транспозиција.</p>	<p>Рад на: подстицању корелацији са осталим музичким предметима; унапређивању упознавања музичке теорије и решавању њених задатака. Унапређивање: практично примењивање задатака.</p>	<p>Вербално монолошки метод, вербално-дијалошки метод, комбиновани метод, анализа нотних примера, израда диференцираних задатака.</p>	<p>Учествује у групном раду, дискутује, пита, чита, уочава узрочно последичне везе, анализира дела у складу са градивом, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак, ослања се на претходно искуство.</p>	<p>Корелација са предметима: солфеђо, музички облици, хармонија, контрапункт, историја музике, музички инструменти.</p>

Образовни профил:	Музички извођач, Музички сарадник - теоретичар
Разред:	I1, I2
Предмет:	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Теоријско овладавање функцијом појединачног инструмента. Развој практичне употребе инструмента у оркестру, соло и камерној музици. Усвајање нотације кључева и траспозиције појединих инструмената. Усавршавање анализе партитура и појединих инструменталних деоница.
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Тежиште у приказивању инструмената треба ставити на главне представнике своје врсте и оне који у савременој пракси имају најистакнутију улогу и најзначајнију литературу. Остале приказати превасходно у поређењу с њима, као варијанте. Безусловно треба инсистирати на препознавању инструмената по звуку и по изгледу, кроз што већи број добро одабраних музичких примера из најпознатије литературе, као и слика (цртежа) инструмената, а према могућностима и кроз приказ најважнијих инструмената уживо, или видео снимком. Посета јавним часовима у школи, као и евентуалним концертима, посебно оркестарским, такође треба да помогне успешније усвајање градива. Проблеме нотације, кључева, транспозиција, као и упознавање специфичних извођачких упутстава и термина, треба обрадити (и) кроз писмене вежбе, евентуално домаће задатке, а такође анализом партитура и појединих инструменталних деоница у литератури.

ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет	Начин остваривања садржаја програма	Активност ученика	Корелација	
Основни појмови о звуку - дефиниција, особине, аликвотни низ, природно и темперовано штимовање, камерни тон, рефлексija, резонанца. (1)	Проширивање знања о музичкој литератури.	Групн рад.	Учествује у групном раду,	Корелација са предметима:	
Подела музичких инструмената. Општа начела стварања звука на појединим њиховим врстама. (Развијање способности на препознавању инструмената по звуку и изгледу.	Дијалогски метод.	проналази материјале,	Оркестар,	
Гудачки инструменти – грађа, извођачка техника, историјат, литература. (6)			аналитира партитуре..	камерна музика,	
Трзани жичани инструменти - харфа, гитара, историјске и фолклорне варијанте. (2)			Израда семинарских радова	читање с листа,	
Клавир и чембало - грађа, извођачка техника, литература. Историјске варијанте. (4)			.	Дечји оркестар	
Дрвени дувачки инструменти. Сродност и разлике. Транспозиција. (5)					
Лимени дувачки инструменти. Заједничка својства технике и звука. Вентилни механизми и њихово дејство. Историјски развој. (4)					
Дувачки инструменти са мехом. Грађа, функционисање, историјат и литература оргуља. Хармоника и остали инструменти овог рода. (3)					
Људски глас. Разлике између вокалног и инструменталног медија.					

<p>Удараљке. Основне звучне разлике зависно од материјала и начина производње звука. Улога и нотација.</p>				
<p>Електрични музички инструменти. Синтетички звук.</p>				
<p>Инструментални ансамбли. Главне врсте камерних састава и оркестара, њихова звучна својства, могућности и литература. Уобичајена поставка инструмената у оркестру и поредак у партитури.</p>	<p>Рад на анализи партитура и инструменталних деоница. Развијање способности да пореде групе инструмената и њихове улоге у оркестру.</p>			
<p>Упоредно сагледавање инструментаријума – општа звучна својства појединих врста и група инструмената, тонски распони, значај и уобичајене улоге, историјски ток развоја. (1)</p>				

Образовни профил:	Музички сарадник - теоретичар
Разред:	III2
Предмет:	ДИРИГОВАЊЕ
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Развој способности ученика за рад са камерним ансамблима, хоровима, оркестрима. Развој способности ученика за повезивање овог предмета са осталим предметима на теоретском одсеку.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Циљ предмета је да ученицима разјасни основне проблеме и правилности предмета дириговања. Подразумева се да је ученик упознат са предметима као што су хармонија, контрапункт, музички облици и солфеђо па се овај предмет и обрађује у завршним разредима средње школе. Предавач треба да буде диригент са праксом, што значи да је његово лично искуство са питањима која се обрађују неопходно. За сам почетак ученици се упознају са улогом диригента и његовим задацима у раду са ансамблом. Настава се одржава у групама, а са ученицима се ради индивидуално.

Савладавање технике дириговања у почетној фази рада представља најважнији сегмент. Почиње се од диригентског става, односно почетне позиције. Вежба се у оном ставу у коме се у стварности и наступа. Правилно савладани почетни став представља главни предуслов за даље успешно савлађивање сложенијих задатака. Овоме се мора посветити пуна пажња јер су касније измене већ усвојеног погрешног става мукотрпне и споре. Ученик мора да успостави пуну контролу над сваким делом свога тела и треба да ради вежбе за еластичност тела. Ученици посматрају став професора и упоређују га са својим колегама и са собом. Увек постоји дилема - да ли да се обрађује прво припрема или тактирање. Најсрећнију и најприроднију варијанту представља паралелно упознавање са овим проблемима. Што се тиче метрике, ученик се првобитно упознаје са тактирањем дводелног такта. Графички приказ путање руке је врло значајан не само за дводел већ и за остале мере. Када се савлада место тезе и арзе ученици ће визуелизацијом брзо усвојити метричке схеме. За почетак је довољно да ученици савладају троделну и четвороделну схему која је изведена из дводела. На овом, а и на вишим нивоима студирања дириговања ученици раде на принципу „пресликавања“ односно имитирања покрета предавача. Једном усвојен покрет се мора марљиво увежбавати. Добро је да ученици, ради контроле, вежбају уз огледало. Узмах или припрема: ученици треба да схвате да се у овом импулсу изражава темпо, динамика и карактер композиције, као и атака ансамбла. Дириговање се реализује унапред. Свој гест диригент управља ономе што предстоји, али и прати тренутни ток музике. Најбољи доказ ученику за ову законитост је ситуација *pianoforte*. Све ове проблеме треба „озвучити“ односно прорадити кроз литературу. Примере треба тражити у музици која је позната ученицима. Почиње се од двогласа. Веома је корисно да се ученици на часу организују тако да формирају ансамбл који ће певати ова дела. За почетак су то одломци, касније се обрађују целине. Короне, цезуре, ритарданда, аћелеранда, крешенда, декрешенда, промене темпа и др. се уче тек када су горе наведени задаци савладани. Сваки ученик треба да познаје значење диригентског гласа, да га обележи у литератури и да га пева док диригује. Канони су најделотворнији у проучавање диригентског гласа. Предмет добија свој потпуни смисао када ученик диригује ансамблом. У почетку ће се ученици изненадити, можда и уплашити звука који стиже са закашњењем. Са тим проблемом треба да је теоретски већ упознат. Предавач може да направи селекцију најуспешнијих ученика који ће дириговати школским хором на некој од редовних проба уз пуну контролу професора. Овим наступом професор може неке ученике оценити што представља нарочити стимуланс у раду. Професор оцењује у току године квалитет рада ученика а на крају школске године организује испит са унапред објављеним и састављеним испитним програмом. Он не сме бити тежи од програма који је обрађиван у току школске године, а треба да садржи све проблеме који су претходно обрађени.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Основне законитости дириговања. (1)	Рад на развијању способности ученика за рад са хоровима, кам. ансамблима, оркестрима. Развој способности ученика за повезивање овог предмета са осталим предметима на теоретском одсеку	Групни и индивидуални облици рада (комбиновано) Демонстративно-практични метод	Активно учествује у ишчитавању партитура и практичном увежбавању диригентских потеза, као и рад са вокалним или инструменталним ансамблом	Корелација са предметима: Солфеђо Хармонија, Контрапункт Историја музике ,Музички облици, Музички инструменти, Хор, Оркестар, Теорија музике Свирање хор. партитура
Историјски развој технике дириговања				
Улога и значај диригента. (1)				
Техника (мануелна) дириговања (20) Диригентски став, припрема, тактирање, активни-пасивни тест (теза-атза) синкопа, корона, цезуре, промена темпа, динамике, диригентски глас и др.				
Обрада двогласних, трогласних и четворогласних композиција. (47)				

Образовни профил:	Музички сарадник - теоретичар
Разред:	4
Предмет:	ДИРИГОВАЊЕ
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /201
Циљеви наставе предмета:	Развој способности ученика за рад са камерним ансамблима, хоровима, оркестрима. Развој способности ученика за повезивање овог предмета са осталим предметима на теоретском одсеку.
Годишњи фонд часова:	66
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Циљ предмета је да ученицима разјасни основне проблеме и правилности предмета дириговање. Подразумева се да је ученик упознат са предметима као што су хармонија, контрапункт, музички облици и солфеђо па се овај предмет и обрађује у завршним разредима средње школе. Предавач треба да буде диригент са праксом, што значи да је његово лично искуство са питањима која се обрађују неопходно. За сам почетак ученици се упознају са улогом диригента и његовим задацима у раду са ансамблом. Настава се одржава у групама, а са ученицима се ради индивидуално.

Техника дириговања оркестром се изучава у четвртном разреду. Ученик треба да познаје оркестарске групе и место на коме се свака деоница инструмента налази. Ово је прилика да се провери знање које је ученик стекао на предмету музички инструменти. Диригентски став у раду са оркестром је измењен у односу на хор. Руке стоје ниже од хорског става, јер музичари у оркестру седе, па се ово мора увежбавати. Уколико се пододела у трећем разреду није обрадила неопходно је у четвртном разреду то урадити. И овде важи принцип: чим се усвоји схема прелази се на пример из литературе који професор мора припремити. Значај диригентске палице треба објаснити. Начин на који палица лежи у руци се вежба и на њу се рука навикава као виолиниста на гудало. За савладавање треба времена. Професор не сме да губи стрпљење, али ни да занемарује грешке које се евентуално начине у држању палице. Диригентску палицу је тешко набавити а она није неопходна ученицима који се за дириговање не опредељују. Може се вежбати оловком. Улога леве и десне руке је различита и у оркестарском дириговању нарочито издиференцирана - обзиром да ученици поседују предзнања усвојена на претходној години овај проблем се може третирати у четвртном разреду. Циљ је да се ученик увери у делотворност своје технике на живом звуку. Како ученик не поседује живи инструмент најбоље је обрађивати примере из литературе на два клавира – са подељеним деоницама које могу да свирају професор и неки од ученика. Ово већ представља вид камерног музицирања. Што је дело лакше за свирање ученици више реагују на гест диригента. Професор оцењује квалитет рада ученика у току школске године. Завршну оцену даје на испиту уз већ објављен испитни програм који не сме да буде тежи од литературе која је обрађивана. Испит се изводи уз пратњу клавира и ученици могу пратити једни друге. Најталентованији ученик се може наградити наступом са оркестром школе на некој од редовних проба уз контролу професора.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Упознавање са распоредом инструмената у оркестарској деоници (1)	Рад на развијању способности ученика за рад са камерним ансамблима,	Групни и индивидуални облици рада (комбиновано)	Активно учествује у ишчитавању партитура и практичном увежбавању диригентских потеза,	Корелација са предметима: Солфеђо Хармонија, Контрапункт
Упознавање диригентског става у раду са оркестром (1)	оркестрима. Развој способности ученика за	Демонстративно-практични метод	као и рад са вокалним или инструменталним ансамблом	Историја музике Музички облици Музички инструменти
Значај диригентске палице (1)	повезивање овог предмета са			Хор Оркестар
Даље усавршавање технике дириговања са обрадом оркестарске литературе (63)	осталим предметима на теоретском одсеку			Теорија музике Свирање хорских партитура

Образовни профил:	Музички сарадник - теоретичар
Разред:	II2
Предмет:	ДЕЧЈИ ОРКЕСТАР
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика на савладавању свирања композиција на инструментима Орфовог инструментаријума. Оно подразумева савладавање технике свирања различитих инструмената, као и упознавање ученика са музичком литературом различитих стилских епоха и музичких жанрова. Подстицање корелације са осталим музичким предметима.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (учествује цео разред), а настава се остварује практичним деловањем ученика тј. свирањем инструмената Орфовог инструментаријума. Настава се одвија у учионици опремљеној инструментима, текстуалним и аудитивним средствима која подржавају овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по одабиру композиција или делова композиција из музичке литературе које су прилагођене техничкој спремности свирања ученика, а такође и подстичу њихово даље усавршавање. Она такође имају у циљу и упознавање ученика са музичком литературом, као и повезивање овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, музички инструменти, историја музике, дириговање, увод у компоновање). Свака композиција пропраћена је звучним примером, а пре самог свирања, композиција се и аналитички савладава.

На овај начин, метод рада није искључиво практичан, већ и вербалан (дијалогски). Овим предметом могуће је не само да се пасивно учествује у музици (слушањем, анализирањем), већ и активно – свирањем, чиме се још више развија љубав према музици.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Ј. Брамс: Успаванка (3)	<p>Рад на: упознавању са музичком литературом и различитим музичким жанровима; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; Унапређивање: аналитичке способности и технике свирања на музичким инструметнима.</p>	<p>Практични облик рада. Вербално-дијалошки метод. Анализа нотних примера.</p>	<p>Учествује у групном раду, свира, дискутује, пита, проучава партитуру и инструменталне деонице, упознаје аудио издања, активно упознаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела.</p>	<p>Корелација са предметима: музички облици, музички инструменти, историја музике, дириговање.</p>
Л. ван Бетовен: За Елизу – 1. део (4)				
П.И. Чајковски: Стара француска песма (4)				
Р. Шуман: Радостан сељак (6)				
Р. Шуман: Дивљи јахач (6)				
К. М. Вебер: Избор из опере Оберон (8)				
Ј. С. Бах: Корали – избор (5)				
Ф. Шуберт: Липа (4)				
В. А. Моцарт: Арија Папагена из опере Чаробна фрула (8)				
Ф. Шуберт: Плес (4)				
К. Орф: Музика за децу – канон (6)				
Л. Моцарт: Буре (4)				
К. Орф: Музика за децу 1. и 2. свеска – избор (

Образовни профил:	Музички сарадник – теоретичар
Разред:	III /2
Предмет:	ДЕЧЈИ ОРКЕСТАР
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика на савладавању свирања композиција на инструментима Орфовог инструментаријума. Оно подразумева савладавање технике свирања различитих инструмената, као и упознавање ученика са музичком литературом различитих стилских епоха и музичких жанрова. Подстицање корелације са осталим музичким предметима.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (учествује цео разред), а настава се остварује практичним деловањем ученика тј. свирањем инструмената Орфовог инструментаријума. Настава се одвија у учионици опремљеној инструментима, текстуалним и аудитивним средствима која подржавају овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по одабиру композиција или делова композиција из музичке литературе које су прилагођене техничкој спремности свирања ученика, а такође и подстичу њихово даље усавршавање. Она такође имају у циљу и упознавање ученика са музичком литературом, као и повезивање овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, музички инструменти, историја музике, дириговање, увод у компоновање). Свака композиција пропраћена је звучним примером, а пре самог свирања, композиција се и аналитички савладава.

На овај начин, метод рада није искључиво практичан, већ и вербалан (дијалогски). Овим предметом могуће је не само да се пасивно учествује у музици (слушањем, анализирањем), већ и активно – свирањем, чиме се још више развија љубав према музици.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Ј. Хајдн: Симфонија Г-дур (4)	Рад на: упознавању са музичком литературом и различитим музичким жанровима; подстицању корелацији са осталим музичким предметима; Унапређивање: аналитичке способности и технике свирања на музичким инструментима.	Практични облик рада. Вербално-дијалогски метод. Анализа нотних примера.	Учествује у групном раду, свира, дискутује, пита, проучава партитуру и инструменталне деонице, упознаје аудио издања, активно упознаје музичку литературу кроз слушање музике, анализира дела.	Корелација са предметима: музички облици, музички инструменти, историја музике, дириговање.
В. А. Моцарт: Соната А-дур (5)				
Ћ. Берди: Винска песма из опере Травијата (6)				
В. А. Моцарт: Менует из Мале ноћне музике				
Ј.С. Бах: Корали - избор (4)				
В. А. Моцарт: Успаванка (4)				
В. А. Моцарт: Алегрето (4)				
Ј. А. Хасе: Буре (4)				
И. Бајић: Српкиња (8)				
Ј. Офенбах: Баркарола (8)				
Ј. Х. Шеин: Немачка игра (5)				
К. Орф: Музика за децу - избор (10)				

Образовни профил:	Музички сарадник - теоретичар
Разред:	4
Предмет:	ДЕЧЈИ ОРКЕСТАР
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /201
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика на савладавању свирања композиција на инструментима Орфовог инструментаријума. Оно подразумева савладавање технике свирања различитих инструмената, као и упознавање ученика са музичком литературом различитих стилских епоха и музичких жанрова. Подстицање корелације са осталим музичким предметима.
Годишњи фонд часова:	70
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Програм предмета реализује се кроз групну наставу (учествује цео разред), а настава се остварује практичним деловањем ученика тј. свирањем инструмената Орфовог инструментаријума. Настава се одвија у учионици опремљеној инструментима, текстуалним и аудитивним средствима која подржавају овакав облик наставе. Наставна грађа систематизована је по одабиру композиција или делова композиција из музичке литературе које су прилагођене техничкој спремности свирања ученика, а такође и подстичу њихово даље усавршавање. Она такође имају у циљу и упознавање ученика са музичком литературом, као и повезивање овог предмета са осталим стручним предметима (музички облици, музички инструменти, историја музике, дириговање, увод у компоновање). Свака композиција пропраћена је звучним примером, а пре самог свирања, композиција се и аналитички савладава.

На овај начин, метод рада није искључиво практичан, већ и вербалан (дијалогски). Овим предметом могуће је не само да се пасивно учествује у музици (слушањем, анализирањем), већ и активно – свирањем, чиме се још више развија љубав према музици.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
М. Равел: Болеро (8)	<p>Рад на: упознавању са муз.литературом и различитим музичким жанровима;</p> <p>подстицању корелацији са осталим музичким предметима;</p> <p>Унапређивање: аналитичке способности и технике свирања на муз.инструментима.</p>	<p>Практични облик рада. Вербално-дијалогски метод.</p> <p>Анализа нотних примера.</p>	<p>Учествује у групном раду, свира, дискутује, пита, проучава партитуру и инструм. деонице, упознаје аудио издања, активно упознаје музичку литературу кроз слушање музике,</p>	<p>Корелација са предметима: музички облици, музички инструменти, историја музике, дириговање.</p>
В. А. Моцарт: Мала ноћна музика (9)				
Ј. С. Бах: Корал (4)				
Б. Старц: Балканска импресија (8)				
С. Цоплин: Забављач (6)				
Ж. Бизе: Хабанера из опере Кармен (10)				
Ђ. Верди: Риголето - одломак (6)				
Ј. Хајдн: Менует и Трио из Дечје симфоније				
Хава нагила – јеврејска песма (5)				

Образовни профил:	Музички сарадник
Разред:	2
Предмет:	Свирање хорских партитура
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Развој извођачке технике;развој способности ученика за повезивање овог предмета са предметом дириговања;стицање знања о постојећој хорској литератури.
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује у групама по два ученика на једном школском часу.Настава се одвија у учионици, кроз индивидуални рад.

ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>1. Двогласни и трогласни дечји и женски хорови у једном или два нотна система.</p> <p>2. Четворогласни женски и мушки хорови у два нотна система.</p> <p>3. Трогласни дечји и женски хорови у два нотна система.</p> <p>4. Трогласни дечји и женски хорови у три нотна система.</p> <p>5. Четворогласни женски, мушки и мешовити хорови у четири нота система.</p>	<p>Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира хорска дела, развија извођачку технику, стиче знања о постојећој хорској литератури, повезује овај предмет са предметом дириговања, правилно схвата и визуелно усваја партитуру, правилно интерпретира хорска дела.</p>	<p>Облик рада: настава се реализује кроз индивидуални рад.</p> <p>Метод рада: практичан рад, демонстрација.</p>	<p>Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самостално анализатора хорска дела, самостално свура партитуру слиста на часу.</p>	<p>Теорија музике-лествице, интервал и, акорди</p> <p>Хармонија-двогласни, трогласни и четворогласни хармонски став, положај, слог и облик акорада, хармонске везе, каденце.</p>

Образовни профил:	музички сарадник
Разред:	3
Предмет:	Свирање хорских партитура
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Развој извођачке технике;развој способности ученика за повезивање овог предмета са предметом дириговања;стицање знања о постојећој хорској литератури.
Годишњи фонд часова:	35
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује у групама по два ученика на једном школском часу.Настава се одвија у учионицама, кроз индивидуални рад.

Садржај/ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>1. Четворогласни женски хорови у четири нотна система.</p> <p>2. Четворогласни мушки хорови у четири нотна система.</p> <p>3. Четворогласни мешовити хорови у четири нотна система.</p>	<p>Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира хорска дела, развија извођачку технику, стиче знања о постојећој хорској литератури, повезује овај предмет са предметом дириговања, правилно схвата и визуелно усваја партитуру, правилно интерпретира хорска дела.</p>	<p>Облик рада: настава се реализује кроз индивидуални рад.</p> <p>Метод рада: практичан рад, демонстрација.</p>	<p>Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самостално анализира хорска дела, самостално свира партитуру слиста на часу.</p>	<p>Теорија музике-лествице, интервали, акорд и Хармонија-двогласни, трогласни и четворогласни хармонски став, положај, слог и облик акорада, хармонске везе, каденце.</p>

Образовни профил:	Музички извођач - Клавириста
Разред:	1-4
Предмет:	Клавир
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013 бр.4/1996
Циљеви наставе предмета:	Развој активности унутрашњег и спољашњег слуха. Развој технике свесног меморисања. Изградња музичке фантазије и профилирање критеријума у области музичке естетике. Развој ученикове способности интегралног извођења музичког дела. Постизање ефикасности извођачког апарата. Проширивање знања из области музичке теорије. Постизање вештине извођења полиритмичких тешкоћа. Оспособљавање за даље школовање на факултетима
Годишњи фонд часова:	105 (4. Разред 99)
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује кроз индивидуални рад и практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ.	<ul style="list-style-type: none"> - Развој активности унутрашњег и спољашњег слуха. -Развој технике свесног меморисања. -Постизање ефикасности извођачког апарата. -Постизање вештине извођења полиритмичких тешкоћа. - Оспособљавање за даље школовање на факултетима 	<ul style="list-style-type: none"> -Настава се реализује кроз индивидуалан рад. Она је практична уз теоретска тумачења и упутства. -Педагог мора да сагледа у потпуности личност ученика са којим ради, његове психофизичке способности. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ученик активно приступа при упознавању са новим делом. -Практично примењује стечена знања. 	Солфеђо, теорија музике, музички облици, историја музике, хармонија, контрапункт, читање с листа, камерна музика идр.
МУЗИЧКО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ.	<ul style="list-style-type: none"> -Изградња музичке фантазије и профилирање критеријума у области музичке естетике -Проширивање знања из области музичке теорије 	<ul style="list-style-type: none"> -Педагог планира индивидуални програм за сваког ученика према његовим способностима 	<ul style="list-style-type: none"> -Активно учествује у раду. -Самопроцењује напредак 	
ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ИНСТРУМЕНТАЛНИХ И МУЗИЧКО-ИНСТРУМЕНТАЛНИХ ЕЛЕМЕНАТА	<ul style="list-style-type: none"> -Развој ученикове способности интегралног извођења музичког дела 	<ul style="list-style-type: none"> - Предложена литература је само основа за избор композиција, а она не искључује из рада остала слична дела других аутора 	<ul style="list-style-type: none"> -Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, дискутује, ослања се на претходно искуство 	

Образовни профил:	Музички сарадник -теоретичар
Разред:	1-4 (Програм „А“ и „Б“)
Предмет:	Клавир
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	<ul style="list-style-type: none"> - Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручно свирање. - Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава - Успешније овладавање свим теоретским дисциплинама и оспособљавање за даље школовање на факултетима
Годишњи фонд часова:	70 (4. Разред 66)
Недељни фонд часова:	2

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује кроз индивидуални рад и практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ</p> <p>МУЗИЧКИ РАЗВОЈ</p> <p>МУЗИЧКО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ</p>	<p>-Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четворор. свирање.</p> <p>-Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик учи.</p> <p>-Успешније овладавање свим теоретским дисциплинама и оспособљавање за даље школовање на факултетима</p>	<p>-Настава се реализује кроз индивид. рад. Она је практична уз теоретска тумачења и упутства.</p> <p>-Програми обухватају више подручја: скале, етиде, техничке вежбе, полифонију, сонатну форму, варијације, ронда, комаде разних аутора и стилова, транспоноване једноставних вежби или акорада, четвороручно свирање или свирање на два клавира.</p> <p>-Предложена литература је само основа за избор композиција, а она не искључује из рада остала слична дела других аутора.</p>	<p>-Ученик активно приступа при упознавању са новим делом.</p> <p>-Практично примењује стечена знања.</p> <p>-Активно учествује у раду.</p> <p>-Самопроцењује напредак</p> <p>-Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, дискутује, ослања се на претходно искуство итд.</p>	<p>Солфеђо, теорија музике, музички облици, историја музике, хармонија, контрапункт идр.</p>

Образовни профил:	Музички извођач - инструменталиста
Разред:	1-4
Предмет:	Упоредни клавир
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	- Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручно свирање.- Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава
Годишњи фонд часова:	35 (4. Разред 33)
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује кроз индивидуални рад и практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>-ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ</p> <p>-МУЗИЧКИ РАЗВОЈ</p> <p>-МУЗИЧКО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ</p>	<p>-Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четворор. свирање.</p> <p>-Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик учи.</p>	<p>-Настава се реализује кроз индивидуалан рад. Она је практична уз теоретска тумачења и упутства.</p> <p>- Педагог мора да сагледа у потпуности личност ученика и његове психофизичке способности.</p> <p>-Планира индив. програм за сваког ученика.</p> <p>- Предложена литература је само основа не искључује из рада остала слична дела</p>	<p>-Ученик активно приступа при упознавању са новим делом.</p> <p>-Практично примењује стечена знања.</p> <p>-Активно учествује у раду.</p> <p>-Самопроцењује напредак</p> <p>-Запажа, упоређује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са др.областима, ослања се на претходно искуство .</p>	<p>Солфеђо, теорија музике, музички облици, историја музике, хармонија, контрапункт, главни инструмент, камерна музика и др.</p>

Образовни профил:	Музички извођач – соло певач
Разред:	1-4
Предмет:	Упоредни клавир за соло певаче
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013 бр 4 /1996
Циљеви наставе предмета:	- Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четвороручно свирање. - Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава
Годишњи фонд часова:	35 (4. Разред 33)
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује кроз индивидуални рад и практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма	Активност ученика	Корелација
<p>-ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ</p> <p>-МУЗИЧКИ РАЗВОЈ</p> <p>-МУЗИЧКО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ</p>	<p>-Развој извођачке технике: скале, свирање кандеци, етиде, техничке вежбе, вежбе за полифонију, сонатине, вежбе за читање с листа, вежбе за четворор. свирање.</p> <p>-Развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик учи.</p>	<p>-Настава се реализује кроз индивидуалан рад. Она је практична уз теоретска тумачења и упутства.</p> <p>- Педагог мора да сагледа у потпуности личност ученика и његове психофизичке способности.</p> <p>-Планира индивидуални програм за сваког ученика.</p> <p>- Предложена литература је само основа за избор композиција, а она не искључује из рада остала слична дела других аутора.</p>	<p>-Ученик активно приступа при упознавању са новим делом.</p> <p>-Практично примењује стечена знања.</p> <p>-Активно учествује у раду.</p> <p>-Самопроцењује напредак</p> <p>-Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, дискутује, ослања се на претходно искуство итд.</p>	<p>Солфеђо, теорија музике, музички облици, историја музике, хармонија, контрапункт, соло певање, камерна музика идр.</p>

Образовни профил:	Музички извођач - Гудач
Разред:	1,2,3 и 4 ВИС
Предмет:	виолина
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност.Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја.Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1,2 и 3 разр.105 часова/ 4 разр. 99 часова
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програмапредмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира дела. Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Систематично изграђивање психомоторичких способности у циљу развијања техничког апарата код ученика с посебним акцентом на повезаност музичких и техничких захтева (техника у служби музике)	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.	Теорија музике, историја музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање и даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије и историје музике. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији) Развијање и профилирање естетско-музичких критеријума.	Постепено формирање јасних звучних представа код ученика, како би у самосталном раду могао да развија и усавршава психомоторну релацију која иде од доживљаја звука према покрету, односно од представе према њеној реализацији.	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима. Дискутује и активно приступа савладавању новог градива на часу.	

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО – ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Развијање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничко музицирање. Развијање афинитета према импровизацији и оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова. Стцање искуства на јавним наступима.</p>	<p>Систематично савладавање инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о поступности у поваћавању захтева и хармоничном развоју ученикових инструменталних и музичких способности.</p>	<p>Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим обласима Решава проблеме ослањајући се на претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.</p>	
---	---	---	--	--

Образовни профил:	Музички извођач - Гудач
Разред:	1,2,3 и 4 ВИС
Предмет:	Виола, виолончело, контрабас
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност.Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја.Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1,2 и 3 разр.105 часова/ 4 разр. 99 часова
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир.Реализација:практичан рад, излагање,дијалог,.илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира дела. Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Систематично изграђивање психомоторичких способности у циљу развијања техничког апарата код ученика с посебним акцентом на повезаност музичких и техничких захтева (техника у служби музике)	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.	Теорија музике, историја музике, солфеђо и групно музицирање
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање и даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије и историје музике. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији) Развијање и профилирање естетско-музичких критеријума.	Постепено формирање јасних звучних представа код ученика, како би у самосталном раду могао да развија и усавршава психомоторну релацију која иде од доживљаја звука према покрету, односно од представе према њеној реализацији.	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим обласима. Дискутује и активно приступа савладавању новог градива на часу.	
ИНСТРУМЕНТАЛНО – ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Развијање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничко музицирање. Развијање афинитета према импровизацији и оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова. Стцање искуства на јавним наступима.	Систематично савладавање инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о поступности у поваћавању захтева и хармоничном развоју ученикових инструменталних и музичких способности.	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим обласима. Решава проблеме ослањајући се на претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.	

Образовни профил:	Музички извођач - Хармоника
Разред:	1,2,3 и 4 ВИС
Предмет:	Хармоника
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Развој на усавршавању техничких и музичких елемената као нераздвојне целине. Развој на примени разних начина извођења артикулација, динамике и регистара у зависности од стила и карактера композиција. Подстицање извођачких способности ученика, развој музичког укуса и љубави према музичким остварењима разних праваца. Развој јединства музичког и техничког код ученика кроз упознавање комплетне личности ученика, његових општих психофизичких особина.
Годишњи фонд часова:	1, 2 и 3 разред 105 часова / 4 разред 99 часова
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација. Развијање способности опажања, подстицање и даљег развоја индивидуалних уметничких способности и самоиницијативе у раду. Развијање и култивисање музичког укуса код ученика. Извођење композиција различитих географских поднебља, развијање духа интернационализма. Неговање љубави према вредним музичким остварењима. Изграђивање свестрано развијене личности са позитивним односом према раду, уметности и личној потреби за усавршавањем.

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик разуме, повезује, уочава, анализира дела. Стално усавршава ефикасност извођачког апарата. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Систематично изграђивање психомоторичких способности у циљу развијања техничког апарата код ученика с посебним акцентом на повезаност музичких и техничких захтева.	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, свој напредак самопроцењује.	Теорија музике, Историја музике, Солфеђо и групно музицирање (камерна музика – оркестар)
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развија даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије и историје музике. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији). Развијање и профилирање естетско-музичких критеријума.	Постепено формирање јасних звучних представа код ученика, како би у самосталном раду могао да развија и усавршава психомоторну релацију која иде од доживљаја звука према покрету, односно од представе према њеној реализацији.	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима. Дискутује и активно приступа савладавању новог градива на часу.	

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО –ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање. Развијање афинитета према импровизацији и оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова. Стицање искуства на јавним наступима.</p>	<p>Систематично савладавање инструментално– извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о поступности у поваћавању захтева и хармоничном развоју ученикових инструменталних и музичких способности.</p>	<p>Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима. Решава проблеме ослањајући се на претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.</p>	
---	---	--	--	--

Образовни профил:	Музички извођач – Гитариста
Разред:	1,2,3,4
Предмет:	Гитара
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Развој активности унутрашњег и спољашњег слуха. Развој технике свесног меморисања. Изградња музичке фантазије и профилирање критеријума у области музичке естетике. Развој ученикове способности интегралног извођења музичког дела. Постизање ефикасности извођачког апарата. Проширивање знања из области музичке теорије. Постизање вештине извођења полиритмичких тешкоћа. Оспособљавање за даље школовање на факултетима
Годишњи фонд часова:	105 (за 1,2,3 разред) 99 за 4 разред
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава се реализује кроз индивидуални рад и практичну наставу уз теоретска тумачења и упутства.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ.	<ul style="list-style-type: none"> -Развој технике свесног меморисања. -Постизање ефикасности извођачког апарата. -Проширивање знања из области музичке теорије. -Постизање вештине извођења полиритмичких тешкоћа. Оспособљавање за даље школовање на факултетима 	<ul style="list-style-type: none"> -Настава се реализује кроз индивидуалан рад. Она је практична уз теоретска тумачења и упутства. -Педагог планира индивидуални програм за сваког ученика према његовим способностима. - Предложена литература је само основа за избор композиција, а она не искључује из рада остала слична дела других аутора. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ученик активно приступа при упознавању са новим делом. -Активно учествује у раду. -Самопроцењује напредак -Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, дискутује, ослања се на претходно искуство 	Солфеђо, теорија музике, музички облици, историја музике, хармонија, контрапункт, читање с листа, камерна музика идр.
ИНСТРУМЕНТАЛНО - ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ -	<ul style="list-style-type: none"> Обједињавање инструменталних и музичко-инструменталних елемената Развој активности унутрашњег и спољашњег слуха. -Изградња музичке фантазије и профилирање критеријума у области музичке естетике Развој ученикове способности интегралног извођења музичког дела. 	<ul style="list-style-type: none"> Педагог мора да сагледа у потпуности личност ученика са којим ради, његове психофизичке способности Предложена литература је само основа за избор композиција, а она не искључује из рада остала слична дела других аутора 	<ul style="list-style-type: none"> -Практично примењује стечена знања. Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, дискутује, ослања се на претходно искуство 	

Образовни профил:	Музички извођач - Харфиста
Разред:	1,2,3 и 4 ВИС
Предмет:	Харфа
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013 бр 4 /96
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност.Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја.Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1,2 и 3 разр.105 часова / 4 разр. 99 часова
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира дела. Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Систематично изграђивање психомоторичких способности у циљу развијања техничког апарата код ученика с посебним акцентом на повезаност музичких и техничких захтева (техника у служби музике)	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.	Теорија музике, историја музике, солфеђо и групно музицирање (кам ерна музика-оркестар)
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање и даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије и историје музике. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији) Развијање и профилирање естетско-музичких критеријума.	Постепено формирање јасних звучних представа код ученика, како би у самосталном раду могао да развија и усавршава психомоторну релацију која иде од доживљаја звука према покрету, односно од представе према њеној реализацији.	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим обласима. Дискутује и активно приступа савладавању новог градива на часу.	

<p>ИНСТРУМЕНТАЛНО – ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Развијање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничкомузицирање. Развијање афинитета према импровизацији и оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова. Стцање искуства на јавним наступима.</p>	<p>Систематично савладавање инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о доступности у повећавању захтева и хармоничном развоју ученикових инструменталних и музичких способности.</p>	<p>Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим обласима. Решава проблеме ослањајући се на претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.</p>	
--	--	---	---	--

Образовни профил:	Музички извођач - Дувач
Разред:	први
Предмет:	Дувачки инструменти –флаута, обоа, кларинет ,саксофон, фагот, труба, хорна, тромбон.
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност. Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја.Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик разуме, повезује, уочава познате елементе. Даље усавршавање ефикасности извођачког апарата. Оспособљавање за самостално учење и вежбање	Вербалне методе Практичан рад. Упућивање ученика у процес решавања проблема; демонстрација и илустрација.	Активно учествује у раду, практично примењује усвојена знања.	Теорија музике, биологија, физика, солфеђо
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији) Формирање и развијање естетско-музичких критеријума.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Демонстрација и илустрација, истраживачки рад	Запажа и препознаје знања стечена на другим предметима.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)
ИНСТРУМЕНТАЛНО – ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Развијање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничко музицирање. Развијање способности да самостално креира интерпретације дела различитих стилова. Стицање искуства на јавним наступима.	Практичан рад на реализацији систематично савладаних инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика.	Запажа, упоређује, знања са другим областима. Решава проблеме уз помоћ наставника. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)

Образовни профил:	Музички извођач - Дувач
Разред:	2
Предмет:	Дувачки инструменти – флаута, обоа, кларинет, саксофон, труба,
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност. Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја. Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање. Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик разуме, повезује, уочавапознатеелементе. Даљеусавршавање ефикасности извођачког апарата.Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Упућивање ученика у процес решавања проблема; демонстрација и илустрација.	Активно учествује у раду, практично примењује усвојена знања.	Теорија музике, солфеђо, заједничко музицирање
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике(концерти,семинари,разни медији) Формирање и развијање естетско-музичких критеријума.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Демонстрација и илустрација, истраживачки рад	Запажа и препознаје знања стечена на другим предметима.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)
ИНСТРУМЕНТАЛНО –ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Развијање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничко музицирање. Развијање способности да самостално креира интерпретације дела различитих стилова. Стицање искуства на јавним наступима.	Практичан рад на реализацији систематично савладаних инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика.	Запажа, упоређује, примењује из других области. Самостално решава мање сложене проблеме у пракси..Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)

Образовни профил:	Музички извођач - Дувач
Разред:	3
Предмет:	Дувачки инструменти: флаута, кларинет, саксофон, обоа, труба
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност. Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја. Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање. Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Ученик повезује познате елементе и долази до нових сазнања. Самостално проналази решења за техничке захтеве у пракси. Продубљивање способности индивидуалног рада. Стицање вишег степена познавања могућности инструмента.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Упућивање ученика у процес решавања проблема; демонстрација и илустрација.	Активно учествује у раду, практично примењује усвојена знања.	Теорија музике, солфеђо, заједничко музицирање
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање вештине музичког начина размишљања. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији) Формирање и развијање естетско-музичких критеријума.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Демонстрација и илустрација, истраживачки рад	Запажа и препознаје знања стечена на другим предметима.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)
ИНСТРУМЕНТАЛНО – ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Унапређивање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничко музицирање. Проширивање способности да самостално креира интерпретације дела различитих стилова. Стицање искуства на јавним наступима.	Практичан рад на реализацији систематично савладаних инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика.	Запажа, упоређује, примењује из других области. Самостално решава мање сложене проблеме у пракси. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)

Образовни профил:	Музички извођач - Дувач
Разред:	4
Предмет:	Дувачки инструменти: флаута, обоа, кларинет, саксофон, труба
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност. Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја. Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање. Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	99
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално у учионици у којој је обавезан клавир. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНИ РАЗВОЈ	Функционална примена знања стечених претодних година. Ученик самостално долази до решења на основу искуства и показује виши степен познавања могућности инструмента.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Упућивање ученика у процес решавања проблема; демонстрација и илустрација.	Активно учествује у раду, практично примењује усвојена знања.	Теорија музике, солфеђо, заједничко музицирање
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Развијање вештине музичког начина размишљања. Усавршавање меморије и музичког слуха. Усвајање одговарајућих знања из области музичке теорије. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике(концерти, семинари,разни медији) Формирање и развијање естетско-музичких критеријума.	Вербалне методе (монолог, дијалог) Практичан рад. Демонстрација и илустрација, истраживачки рад	Запажа и препознаје знања стечена на другим предметима.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)
ИНСТРУМЕНТАЛНО – ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Припремање ученика за даље школовање и професионалну делатност. Унапређивање способности за концертну делатност, као и смисао за заједничко музицирање. Развијање способности да самостално креира интерпретације дела различитих стилова.	Практичан рад на реализацији систематично савладаних инструментално-извођачких и креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и техничких компоненти код ученика.	Самостално решава сложене проблеме у пракси. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.	Теорија музике, солфеђо и групно музицирање (камерна музика-оркестар)

Образовни профил:	Музички извођач – соло певач
Разред:	први
Предмет:	Соло певање
Просветни гласник:	Просветни гласник број 5 од 05.07.2010.године
Циљеви наставе предмета:	Развијање вишегласног (двогласног) певања, стилем да камера, музицирањем у камерном ансамблу (акапелла двоглас, клавирски дуо, дует уз пратњу клавира – компонован, камерни хор). Развијање камерног музицирања (практичан рад). Развијање хорског музицирања.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава соло певања се реализује индивидуални у специјализованој учионици прилагођеној за индивидуалну наставу инструмента. Настава се организује као практична настава са два часа наставе са професором певања и још једним часом наставе са професором певања и професором корепетиције.

ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ВОКАЛНИ - ТЕХНИЧКИ РАЗВОЈ	Ученик проналази механизме препознавања и схватања правилне емисије тона, при чему добија основу за самосталан рад. Овладавање певачким апаратом који учествује у формирању тона – рад на нераздвојивости слуховне, тонске и механичке компоненте по принципу чути, произвести тон и запамтити осећај који тело произведе.	Рад на композицијама предвиђеним наставним планом и програмом лакше структуре: вокализе из збирки; Конконе ор. 9, Лутген, Зајдлер, Вакаи, Априле, Мирзојева и других збирки сличних извођачких захтева. Метода рада: излагање, дијалог, демонстрација	Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог.	Клавир, солфеђо и остали школски предмети
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Упознавање са различитим музичким стиливима и интерпретацијом. . Ученик је упознат са карактеристикама и специфичних обележја сваког од стилова класичне музике.	Рад на композицијама предвиђеним наставним планом и програмом кроз стилске епохе: Барок: стари мајстори: Скарлати, Калдара, Перголези, Бонончини, Бенчини. Гаспарини, Ђордано Романтизам: соло песме Шумана, Шуберта, Менделсона и Брамса; словенских аутора Глинке, Хацеа, Дворжака, Чајковског и Југословенских аутора: Милојевића, Биничког, Христића и других. Метода рада. излагање, дијалог и демонстрација	Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак.	Солфеђо, клавир, музички инструменти

<p>ЈЕДИНСТВО ВОКАЛНОГ (ТЕХНИЧКОГ) И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА</p>	<p>Ученик је спреман да примени одређене елементе рада на техници и правилне поставке гласа у конкретним композицијама вођен јасно одређеним карактеристикама стила који изводи. Ученик је способен да препозна и усклади своју интерпретацију језику епохе и стила који изводи</p>	<p>Рад на композицијама: Стари мајстори- Скарлати, Калдара, Перголези, Бонончини, Бенчини, Гаспарини, Ђордано; песме- Шуберт, Шуман, Менделсон или Брамс; Југословенски аутори: Милојевић, Бинички, Христић, Маринковић; Словенски аутори- Глинка, Хаце, Дворжак, Чајковски, Даргомижски. Метода рада, дијалог, излагање, демонстрација</p>	<p>Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу</p>	<p>Солфеђо теорија, клавир, музички инструменти</p>
---	---	---	---	---

Образовни профил:	Музички извођач – класичне музике
Разред:	други
Предмет:	Соло певање
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 05.07.2010 године
Циљеви наставе предмета:	Развијање вишегласног (двогласног) певања, стилем да камера, музицирањем у камерном ансамблу (акапелла двоглас, клавирски дуо, дует уз пратњу клавира – компонован, камерни хор). Развијање камерног музицирања (практичан рад). Развијање хорског музицирања.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава соло певања се реализује индивидуални у специјализованој учионици прилагођеној за индивидуалну наставу инструмента. Настава се организује као практична настава са два часа наставе са професором певања и још једним часом наставе са професором певања и професором корепетиције.

ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	Овладавање техником дисања и правилним певачким ставом. Ученик проналази маханизме препознавања и схватања правилне поставке у употребе даха, при чему добија основу константне правилне употребе даха у свакој композицији коју изводи Овладавање гласовном импостацијом што је услов за очување здравог гласа. Ученик је способан да користи правилну импостацију гласа и да певаће у исправној певачкој позицији пренесе на сваку композицију коју изводи	Рад на композицијама предвиђеним наставним планом и програмом: ВОКАЛИЗЕ - из збирки Конконе ор. 9, Конконе ор. 12, Лутген, Маркези, Бордоњи, Пановка и других збирки сличних извођачких захтева. Метода рада: излагање, дијалог, демонстрација Рад на композицијама предвиђеним наставним планом и програмом: СТАРИ МАЈСТОРИ - Хендл, Глук, Пајзијело, Дуранте, Кавали, Скарлати, Мартини, Марчело, Персел и други сличних извођачких захтева.	Активно учествује у раду кроз рапродукцију новог и примену и повезивање већ познатог.	Клавир, солфеђо
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Даљи рад на конкретизацији захтева различитих музичких стилова и интерпретације. Ученик је способан да препозна и усклади своју интерпретацију језику епохе и стила који изводи. Ученик је способан да самостално обликује музички израз карактеристикама и специфичним обележјима сваког од стилова класичне музике.	Рад кроз стилске епохе: Романтизам - Шуберт, Шуман, Брамс, Менделсон, Лист, Берлиоз, Дебиси и други сличних извођачких захтева.; Југословенски аутори - Коњовић, Христић, Милојевић, Маринковић, З. Јовановић, К. Бабић и други сличних извођачких захтева; Словенски аутори - Рахмањин, Чајковски, Глинка, Римски-Корсаков, Бородин, Мусоргски, Дворжак и други сличних извођачких захтева. Метода рада. излагање, дијалог и демонстрација	Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак.	Музички облици, хармонија, солфеђо, историја музике

<p>ЈЕДИНСТВО ВОКАЛНОГ (ТЕХНИЧКОГ) И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА.</p>	<p>Ученик је спреман да примени одређене елементе рада на техници и правилне поставке гласа у конкретним композицијама вођен јасно одређеним карактеристикама стила који изводи. У комплекснијим делима класичне литературе постизање јединствае</p>	<p>: СЛОВЕНСКИ АУТОРИ - Рахмањинов, Чајковски, Глинка, Римски-Корсаков, Бородин, Мусоргски, Дворжак и други сличних извођачких захтева.; ОПЕРСКА АРИЈА - прилагођена узрасту ученика. Метода рада, дијалог, излагање, демонстрација</p>	<p>Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак,</p>	<p>Солфеђо теорија, клавир, музички облици, историја музике</p>
--	--	---	---	---

Образовни профил:	Музички извођач – класичне музике
Разред:	трећи
Предмет:	Соло певање
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 05.07.2010.године
Циљеви наставе предмета:	Развијање вишегласног (двогласног) певања, стилем да камера, музицирањем у камерном ансамблу (акапелла двоглас, клавирски дуо, дует уз пратњу клавира – компонован, камерни хор). Развијање камерног музицирања (практичан рад). Развијање хорског музицирања.
Годишњи фонд часова:	105
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава соло певања се реализује индивидуални у специјализованој учионици прилагођеној за индивидуалну наставу инструмента. Настава се организује као практична настава са два часа наставе са професором певања и још једним часом наставе са професором певања и професором корепетиције.

ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	Рад на развијању опсега и покретљивости гласа кроз сложеније техничке вежбе Ученик проналази маханизме препознавања и репродукције правилног тона и употребе даха, при чему добија основу за извођење компликованијих техничких елемената.	Рад на композицијама : СТАРИ МАЈСТОРИ - Хендл, Глук, Марчело, Дуранте, Лоти, Чести, Пучини, Јонели и др.и аутори сличних извођачких захтева.;АРИЈА ИЗ ОРАТОРИЈУМА, МИСЕ ИЛИ КАНТАТЕ - Бах, Хајдн, Хендл, Перголези, Росини, Форе и други аутори сличних извођ.захтева. Метода рада: излагање, дијалог, демонстрација	Активно учествује у раду кроз рапродукцију новог и примену и повезивање већ познатог.	Клавир, солфеђо
	Даљи рад на овладаваљу технике дисања и правилне гласовне импостације и способан је да користи правилну импостацију гласа и правилно дисање и то пренесе на сваку композицију коју изводи.	Рад на композицијама предвиђеним наставним планом и програмом: СТАРИ МАЈСТОРИ - Хендл, Глук, Марчело, Дуранте, Лоти, Чести, Пучини, Јонели и други аутори сличних извођачких захтева. ЈУГОСЛОВЕНСКИ АУТОРИ - Рајичић, Маринковић, Д. Радић, К. Бабић, Д. Деспић, В. Перичић, Коњовић и други аутори сличних извођачких захтева. Метода рада: излагање, дијалог и демонстрација	Активно учествује у раду кроз рапродукцију новог и примену и повезивање већ познатог.	Клавир, солфеђо

<p>МУЗИЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Даљи рад на конкретизацији захтева различитих музичких стилова и интерпретације Ученик је способен да интерпретира музичко дело са већим степеном професионализма у тумачењу композиторове уметничке воље. Ученик је способен да самостално обликује музички израз карактеристикама и специфичним обележјима сваког од стилова класичне музике.</p>	<p>Рад на композицијама предвиђеним наставним планом и програмом кроз стилске епохе: КОМПОЗИТОРИ XIX ВЕКА - Шуберт, Шуман, Брамс, Волф, Лист, Берлиоз, Дебиси, Вагнер и други аутори сличних извођачких захтева. СЛОВЕНСКИ АУТОРИ - Рахмањин, Стравински, Чајковски, Римски-Корсаков, Мусоргски и други аутори сличних извођачких захтева. Метода рада. излагање, дијалог и демонстрација</p>	<p>Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак. Ученик критички приступа раду на часу уз дијалог и дискусију.</p>	<p>Музички облици, хармонија, солфеђо, историја музике</p>
<p>ДАЉИ РАД НА ИНТЕРПРЕТАТИВНОМ ОВЛАДАВАЊУ ЈЕДИНСТВА ВОКАЛНОГ (ТЕХНИЧКОГ) И МУЗИЧКОГ РАЗВОЈА.</p>	<p>Ученик је спреман да примени компликованије елементе рада на техници и правилне поставке гласа у конкретним композицијама вођен јасно одређеним карактеристикама стила који изводи и у комплекснијим делима класичне литературе.</p>	<p>Рад на композицијама: КОМПОЗИТОРИ XX ВЕКА - Бритн, Пуланк, Стравински, Хачатуријан, Форе, Дипарк, Респиги, Равел и други аутори сличних извођачких захтева. ОПЕРСКА АРИЈА - прилагођена могућностима ученика. Метода рада, дијалог, излагање, демонстрација</p>	<p>Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу.</p>	<p>Солфеђо, теорија, клавир, музички облици, историја музике</p>

Образовни профил:	Музички извођач – соло певач
Разред:	четврти
Предмет:	Соло певање
Просветни гласник:	Просветни Гласник број 5 од 05.07.2010.године
Циљеви наставе предмета:	Развијање вишегласног (двогласног) певања, стилем да камера, музицирањем у камерном ансамблу (акапелла двоглас, клавирски дуо, дует уз пратњу клавира – компонован, камерни хор). Развијање камерног музицирања (практичан рад). Развијање хорског музицирања.
Годишњи фонд часова:	99
Недељни фонд часова:	3

Начин остваривања програма предмета:

Настава соло певања се реализује индивидуални у специјализованој учионици прилагођеној за индивидуалну наставу инструмента. Настава се организује као практична настава са два часа наставе са професором певања и још једним часом наставе са професором певања и професором корепетиције.

ТЕМЕ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ВОКАЛНИ РАЗВОЈ	Даљи рад на развијању опсега и покретљивости гласа кроз сложеније техничке вежбе и употреба даха у динамичком нијансирању мелодије. Ученик је способан да користи своје тело као инструмент и да конторлише у већој мери однос жељеног тона интерпретације и резултата. Ученик проналази маханизме репродукције правилног тона и употребе даха, при чему добија основу за извођење компликованијих техничких елемената	Рад на композицијама: СТАРИ МАЈСТОРИ - Калдара, Пајзијело, Перголези, Скарлати, Хендл, Марчело, Јомели, Чести и др. АРИЈА ИЗ ОРАТОРИЈУМА, МИСЕ ИЛИ КАНТАТЕ - Бах, Хендл, Хајдн, Перголези, Росини, Форте, Регер, Моцарт, Верди и други аутори сличних извођачких захтева. Метода рада: излагање, дијалог, демонстрација	Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик критички приступа раду на часу уз дијалог и дискусију.	Солфеђо, хармонија, клавира
МУЗИЧКИ РАЗВОЈ	Овладавање рада на високом интерпретативном нивоу и конкретизацији захтева различитих музичких стилова Ученик је способан да интерпретира музичко дело са високим степеном професионализма у тумачењу композиторове уметничке воље. Ученик је способан да самостално обликује музички израз карактеристикама и специфичним обележјима сваког од стилова класичне музике.	Рад на композицијама : ПЕСМА СЛЕДЕЋИХ АУТОРА - Шуман, Шуберт, Брамс, Волф, Лист, Малер, Регер, Дебиси, Менделсон и др. аутори КОМПОЗИТОРИ ХХ ВЕКА - Р. Штраус, Хонегер, Равел, Респиги, Дипарк, Веберн, Либерман и др. аутори ЈУГОСЛОВЕНСКИ АУТОРИ - Рајичић, Деспић, Д. Радић, В. Перичић, К. Бабић, Милојевић, Бинички, Коњовић, Маринковић и др. Аутори Метода рада. излагање, дијалог и демонстрација	Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак. Ученик критички приступа раду на часу уз дијалог и дискусију.	Музички облици, хармонија, солфеђо, историја музике

<p>ВОКАЛНИ (ТЕХНИЧКИ) И МУЗИЧКИ РАЗВОЈ</p>	<p>Даљи рад на интерпретативном овладавању јединства у комплекснијим делима класичне литературе. Ученик је спреман да примени компликованије елементе рада на техници и правилне поставке гласа у конкретним композицијама вођен јасно одређеним карактеристикама стила који изводи. Ученик је спреман да у потпуности самостално изнесе солистички концерт са већим степеном успешности у реализацији и квалитету извођења сваке композиције понаособ Рад на концертантном извођењу више композиција различитих епоха и стилова у оквиру солистичког концерта. Рад на динамици и обликовању самосталног наступа и извођачкој кондицији</p>	<p>Рад на композицијама: КОМПОЗИТОРИ XX ВЕКА - Р. Штраус, Хонегер, Равел, Респиги, Дипарк, Веберн, Либерман и др. аутори ОПЕРСКА АРИЈА - Моцарт, Глук, Перголези, Вебер, Бетовен Верди, Белини, Доницети, Росини, Бојто, Корсаков, Чајковски, Сметана, Дворжак, Бизе, Пучини и др. СЛОВЕНСКИ АУТОРИ - Чајковски, Дворжак, Славицки, Рахмањинов, Мусоргски, Римски-Корсаков и др. Метода рада, дијалог, излагање, демонстрација Рад на програму матурског испита: Једна арија из ораторијума, мисе или кантате; Једна арија старог мајстора; Једна песма аутора XIX века; Једна песма аутора XX века; Две оперске арије раз. епоха; Једна песма словенског аутора.</p>	<p>Активно учествује у раду кроз репродукцију новог и примену и повезивање већ познатог. Ученик самопроцењује напредак, активно приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу.</p>	<p>Солфеђо, теорија, клавир, музички облици, историја музике</p>
---	---	--	--	--

Образовни профил:	Музички извођач - Клавириста
Разред:	1, 2, 3, 4 разред средње школе
Предмет:	Корепетиција
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр. 10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност, развијање способности за заједничко музицирање, развој ученика на савладавању вештине брзог и течног читања нотног текста, оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2, 3 разред – 35 часова, 4 разред – 33 часа
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално или у групи од по двоје ученика. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>Инструментални и музички развој</p>	<p>Развијање ученика са циљем овладавања вештине брзог и течног читања нотног текста, ради оспособљавања ученика за корепетиторску праксу Упознавања са широм клавирском, инструменталном и вокалном литературом.</p>	<p>Рад на усавршавању способности ученика да после краће визуелне анализе успешно прочита задани нотни текст, поштујући све задане параметре (тоналитет, темпо, динамику, артикулацију, ритам...) Рад на усавршавању способности за анализу текста и развијење способност да унапред види нотни материјал, а по могућству и чује мелодијске и хармонске покрете који следе. Оспособљавање ученика за успешну сарадњу са другим инструменталистом.</p>	<p>Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.</p>	<p>Главни предмет – инструмент, камерна музика</p>

Образовни профил:	Музички извођач - Клавириста
Разред:	1,2,3 и 4 ВИС
Предмет:	Читање с листа
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.4-1996 и бр. 10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност.Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја.Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2 и 3 разр.35 часова/ 4 разр. 33 часа
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује у учионици у групи по два ученика. Реализација: практичан рад, дијалог и демонстрација

ТЕМЕ / ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Развој аналитичности у приступу нотном тексту	Ученик стиче способност да са лакоћом уочава, разуме и прецизно интерпретира ритмички, мелодијски и хармонски садржај дела, као и	Систематично изграђивање потребе ученика за разумевањем нотног текста постиже се кроз излагање, демонстрацију, илустрацију и стимулацију	Активно учествује у раду кроз свирање и учествовање у дискусији, практично примењује	Главни предмет – клавир, теорија музике, солфеђо, хармонија,

	музичку форму и историјски контекст у којем је дело настало. Развија потребу за разумевањем нотног текста до нивоа да примена знања и вештина које стиче у оквиру других предмета (солфеђо, хармонија, теорија, контрапункт, историја...) постаје рутина. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	дијалога и дискусије на часу и задавање домаћих задатака кроз које се стичу потребне навике. Поступно усложњавање задатака кроз примену адекватних уџбеника. Задавање примера за импровизацију, хармонизацију, транспозицију. Групни рад, предвиђен наставним планом и програмом од велике је помоћи као додатни начин стимулације ученика јер утиче на развој позитивне компетативности.	знања стечена у оквиру овог предмета и предмета са којима је читање с листа у корелацији, изграђује способност за самопроцену напретка.	контрапункт, музички облици, историја музике, историја културе са историјом цивилизације и групно музицирање(камерна музика и корепетиција)
Развој музичког израза у приступу нотном тексту	Развијање и даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Сагледавање узрочно-последичних веза између мелодијског, ритмичког и хармонског садржаја дела, као и форме и стила са музичким изразом који је садржајем и стилском припадношћу дела условљен. Напоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији). Развијање и профилирање естетско-музичких критеријума.	Постепено формирање јасних звучних представа код ученика и развијање способности да без претходног увежбавања оствари музички садржајну и стилски адекватну интерпретацију нотног текста адекватног нивоа сложености. Са тим циљем користе се методе излагања, демонстрације, илустрације и дијалога.	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима. Дискутује и активно приступа савладавању музичког израза на часу.	
Обједињавање аналитичности и музичког израза у приступу	Оспособљавање ученика за даље школовање и професионалну делатност кроз овладавање техником „прима виста“ (тј. вештином читања с листа). Развијање афинитета према	Систематично овладавање техником „прима виста“ (тј. вештином читања с листа) и савладавање креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и аналитичких	Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима Решава проблеме ослањајући се на	

<p>нотном тексту</p>	<p>анализи музичког текста (хармонској, структуралној), хармонизацији, импровизацији и транспозицији. Оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова кроз разумевање не само форме и садржаја дела већ и историјског контекста у којем је настало. Развијање смисла за заједничко музицирање кроз заједничко читање четвороручних примера.</p>	<p>компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о поступности у поваћавању захтева и хармоничном развоју ученикових способности.</p>	<p>претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.</p>	
-----------------------------	---	---	---	--

Образовни профил:	Музички извођач -
Разред:	1, 2, 3, 4 разред средње школе
Предмет:	Камерна музика
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност, развијање способности за заједничко музицирање, оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2 разред – 35 часова, 3 разред – 70 часова, 4 разред – 66 часова
Недељни фонд часова:	1, 2 разред – 1, 3, 4 разред - 2

Начин остваривања програма предмета:

*Наставни процес се реализује у групи од најмање троје ученика.
Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.*

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Инструментални и музички развој	<p>Усавршавање способности за заједничким музицирањем. Неговање и међусобно усклађивање интонације Познавање и слушање других гласова у ансамблу. Развијање способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад.</p>	<p>Рад на унапређивању способности усаглашавању индивидуалног са групним музицирањем. Рад на усаглашавању интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду. Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања. Рад на развијању способности комуницирања, дијалога и ефикасне сарадње са другим члановима.</p>	<p>Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.</p>	<p>Главни предмет – инструмент, читање с листа, корепетиција</p>

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
<p>Развој аналитичности у приступу нотном тексту</p>	<p>Ученик стиче способност да са лакоћом уочава, разуме и прецизно интерпретира ритмички, мелодијски и хармонски садржај дела, као и музичку форму и историјски контекст у којем је дело настало. Развија потребу за разумевањем нотног текста до нивоа да примена знања и вештина које стиче у оквиру других предмета (солфеђо, хармонија, теорија, контрапункт, историја...) постаје рутина. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.</p>	<p>Систематично изграђивање потребе ученика за разумевањем нотног текста постиже се кроз излагање, демонстрацију, илустрацију и стимулацију дијалога и дискусије на часу и задавање домаћих задатака кроз које се стичу потребне навике. Поступно усложњавање задатака кроз примену адекватних уџбеника. Задавање примера за импровизацију, хармонизацију, транспозицију. Групни рад, предвиђен наставним планом и програмом од велике је помоћи као додатни начин стимулације ученика јер утиче на развој позитивне компетативности.</p>	<p>Активно учествује у раду кроз свирање и учествовање у дискусији, практично примењује знања стечена у оквиру овог предмета и предмета са којима је читање с листа у корелацији, изграђује способност за самопроцену напретка.</p>	<p>Главни предмет – Харфа, теорија музике, солфеђо, хармонија, контрапункт, музички облици, историја музике, историја културе са историјом цивилизације и групно музицирање- камерна музика , упоредни клавир</p>
<p>Развој музичког израза у приступу нотном тексту</p>	<p>Развијање и даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Сагледавање узрочно-последичних веза између мелодијског, ритмичког и хармонског садржаја дела, као и форме и стила са музичким изразом који је садржајем и стилском припадношћу дела условљен. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији). Развијање и профилирање естетско-</p>	<p>Постепено формирање јасних звучних представа код ученика и развијање способности да без претходног увежбавања оствари музички садржајну и стилски адекватну интерпретацију нотног текста адекватног нивоа сложености. Са тим циљем користе се методе излагања, демонстрације, илустрације и дијалога.</p>	<p>Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима. Дискутује и активно приступа савладавању музичког израза на часу.</p>	

<p>Обједињавање аналитичности и музичког израза у приступу нотном тексту</p>	<p>Оспособљавање ученика за даље школовање и професионалну делатност кроз овладавање техником „прима виста“ (тј. вештином читања с листа). Развијање афинитета према анализи музичког текста (хармонској, структуралној), хармонизацији, импровизацији и транспозицији. Оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова кроз разумевање не само форме и садржаја дела већ и историјског контекста у којем је настало.</p>	<p>Систематично овладавање техником „прима виста“ (тј. вештином читања с листа) и савладавање креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и аналитичких компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о поступности у повећавању захтева и хармоничном развоју ученикових способности.</p>	<p>Запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима. Решава проблеме ослањајући се на претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.</p>	
---	---	--	--	--

Образовни профил:	Музички извођач- гудач (виолина,виола,виолончело и контрабас)
Разред:	1.,2.,3. и 4. разред ВИС
Предмет:	ЧИТАЊЕ С ЛИСТА
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за што лакше и тачније читање нових дела (углавном оркестарских),владање тоналитетом,правилним ритмом и опажање свих музичких ознака које се могу уочити у задатој композицији као што су: динамичке ознаке,потези,знакови за начине свирања, ознаке за промену темпа...
Годишњи фонд часова:	35 часова (1.,2. и 3. разред) , 33 часа(4.разред)
Недељни фонд часова:	1 час

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује у учионици у групи по два ученика. Реализација: практичан рад,дијалог и демонстрација

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНО ИЗВОЂАЧКИРАЗВОЈ	Припремање ученика за даље шко-ловање и професионалну делатност. Развијање способности за заједничко свирање у оркестру	Систематско савла- давање инструментално извођачких захтева кроз дела од Барока до најсавременијих дела XX века(од лакшег ка тежем...)	Активно учествује у раду практично примењујући стечена знања.Запажа,повезује и примењује знања са другим областима. Решава проблеме ослањајући се и на предходна искуства	Солфеђо,теориј а музике, историја музике, као и групно музицирање (камерна музика и оркестар)

Образовни профил:	Музички извођач - Дувач
Разред:	1, 2, 3, 4 разред средње школе
Предмет:	Читање с листа
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр. 10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност, развијање способности за оркестарску делатност као и смисао за заједничко музицирање, развој ученика на савладавању вештине брзог и течног читања нотног текста, оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2, 3 разред – 35 часова, 4 разред – 33 часа
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује индивидуално или у групи од по двоје ученика. Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Инструментални и музички развој	Ученик разуме, повезује, уочава узрочно последичне везе, анализира дела. Развој ученика на савладавњу вештине брзог и течног читања нотног текста. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Рад на оспособљавању ученика да после краће визуелне анализе успешно прочита задани нотни текст поштујући све задане параметре (тоналитет, темпо, динамику, артикулацију, ритам...) Рад на оспособљавању ученика за анализу текста и развијење способност да унапред види нотни материјал, а по могућству и чује мелодијске и хармонске покрете који следе. Развијање општег познавања музичке литературе.	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.	Главни предмет – инструмент, камерна музика, оркестар

Образовни профил:	Музички извођач - Харфиста
Разред:	1,2,3 и 4 ВИС
Предмет:	Читање с листа
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.4/1996 и 10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност.Развијање инструменталне технике кроз музику као средства музичког развоја.Развијање способности за концертну делатност као и смисао за заједничко музицирање.Оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2 и 3 разр.35 часова/ 4 разр. 33 часа
Недељни фонд часова:	1

Начин остваривања програма предмета:

Настава се одвија у групи од два ученика. Реализација: практичан рад, дијалог и демонстрација

ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Развој аналитичност и у приступу нотном тексту	Ученик стиче способност да са лакоћом уочава, разуме и прецизно интерпретира ритмички, мелодијски и хармонски садржај дела, као и музичку форму и историјски контекст у којем је дело настало. Развија потребу за разумевањем нотног текста до нивоа да примена знања и вештина које стиче у оквиру других предмета (солфеђо, хармонија, теорија, контрапункт,	Систематично изграђивање потребе ученика за разумевањем нотног текста постиже се кроз излагање, демонстрацију, илустрацију и стимулацију дијалога и дискусије на часу и задавање домаћих задатака кроз које се стичу потребне навике. Поступно усложњавање задатака кроз примену адекватних уџбеника. Задавање примера за импровизацију, хармонизацију, транспозицију.	Активно учествује у раду кроз свирање и учествовање у дискусији, практично примењује знања стечена у оквиру овог предмета и предмат са којима је читање с листа у корелацији, изграђује способност за самопроцену	Главни предмет – Харфа, теорија музике, солфеђо, хармонија, контрапункт, музички облици, историја музике, историја културе са историјом цивилизације и

	историја...) постаје рутина. Оспособљавање за самостално учење и вежбање.	Групни рад, предвиђен наставним планом и програмом од велике је помоћи као додатни начин стимулисања ученика јер утиче на развој позитивне компетативности.	напретка.	групно музицирање-камерна музика, упоредни клавир
Развој музичког израза у приступу нотном тексту	Развијање и даљи рад на усавршавању вештине музичког начина размишљања. Сагледавање узрочно-последичних веза између мелодијског, ритмичког и хармонског садржаја дела, као и форме и стила са музичким изразом који је садржајем и стилском припадношћу дела условљен. Надоградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (концерти, семинари, разни медији). Развијање и профилирање естетско-музичких критеријума.	Постепено формирање јасних звучних представа код ученика и развијање способности да без претходног увежбавања оствари музички садржајну и стилски адекватну интерпретацију нотног текста адекватног нивоа сложености. Са тим циљем користе се методе излагања, демонстрације, илустрације и дијалога.	Запажа, упоређује, при мењује, повезује знања са другим областима. Дискутује и активно приступа савладавању музичког израза на часу.	
Обједињавање аналитичности и музичког израза у приступу нотном тексту	Оспособљавање ученика за даље школовање и професионалну делатност кроз овладавање техником „прима виста“ (тј. вештином читања с листа). Развијање афинитета према анализи музичког текста (хармонској, структуралној), хармонизацији, импровизацији и транспозицији. Оспособљавање за самостално креирање интерпретације дела различитих стилова кроз разумевање не само форме и садржаја дела већ и историјског контекста у којем је настало.	Систематично овладавање техником „прима виста“ (тј. вештином читања с листа) и савладавање креативних захтева у складу са принципом јединства развоја музичких и аналитичких компоненти код ученика. Прилагођавање програма за сваког ученика, водећи рачуна о поступности у повећавању захтева и хармоничном развоју ученикових способности.	Запажа, упоређује, при мењује, повезује знања са другим областима. Решава проблеме ослањајући се на претходна искуства. Проналази нотни материјал, слуша различита извођења.	

Образовни профил:	Музички извођач- ударач
Разред:	1.,2.,3. и 4. разред ВИС
Предмет:	ЧИТАЊЕ С ЛИСТА
Просветни гласник:	Пр. Гласник бр.4/ 1996 , 10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Оспособљавање ученика за што лакше и тачније читање нових оркестарских дела, правилним ритмом и опажање свих музичких ознака које се могу уочити у задатој композицији као што су: динамичке ознаке, знакови за начине свирања, ознаке за промену темпа...
Годишњи фонд часова:	35 часова (1.,2. и 3. разред) , 33 часа(4.разред)
Недељни фонд часова:	1 час

Начин остваривања програма предмета:

Наставни процес се реализује у учионици у групи по два ученика. Реализација: практичан рад, дијалог и демонстрација

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
ИНСТРУМЕНТАЛНО ИЗВОЂАЧКИ РАЗВОЈ	Припремање ученика за даље школовање и проф. делатност. Развијање способности за заједничко свирање у оркестру	Систематско савладавање инструментално извођачких захтева кроз дела свих епоха	Активно учествује у раду практично примењујући стечена знања. Запажа, повезује и примењује знања са другим областима. Решава проблеме ослањајући се и на предходна искуства	Солфеђо, теорија музике, историја музике, као и групно музицирање (камерна музика и оркестар)

Образовни профил:	Музички извођач
Разред:	1, 2, 3, 4 разред средње школе
Предмет:	Оркестар
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10/2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност, развијање способности за рад у ансамблу и заједничко музицирање, оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2, 3 разред – 70 часова, 4 разред – 66 часова
Недељни фонд часова:	1,2,3,4 разред – 2 часа

Начин остваривања програма предмета:				
<i>Наставни процес се реализује у групама, по деоницама, као и у целом саставу оркестра.Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.</i>				
ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Инструментални и музички развој	Усавршавање способности за заједничко музицирање. Неговање и међусобно усклађивање интонације. Познавање и слушање других учесника и инструмената у ансамблу. Развијање способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад.	Рад на унапређивању способности усаглашавања индивидуалног са групним музицирањем.Рад на усаглашавању интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду. Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног, оркестарског музицирања.Рад на развијању способности комуницирања, дијалога и ефикасне сарадње са другим члановима.	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.	Главни предмет – инструмент, читање с листа, камерна музика, страни језици, историја уметности, историја музике, контрапункт, хармонија

Образовни профил:	Музички извођач–Музички сарадник
Разред:	1, 2, 3, 4 разред средње школе
Предмет:	Хор
Просветни гласник:	Просветни Гласник бр. 4/1996 и бр.10 /2013
Циљеви наставе предмета:	Припремање ученика за професионалну делатност, развијање способности за рад у ансамблу и заједничко музицирање, оспособљавање ученика за даље школовање и перманентно усавршавање.
Годишњи фонд часова:	1, 2 , 3 разред – 70 часова, 4 разред –66 часова
Недељни фонд часова:	1, 2, 3, 4 разред –2 часа

Начин остваривања програмапредмета:

*Наставни процес се реализује у групама, по гласовима, као и у целом саставу.
Реализација: практичан рад, излагање, дијалог, илустрација и демонстрација.*

ТЕМЕ /ОБЛАСТИ	Циљеви учења за предмет или исход	Начин остваривања садржаја програма (облици и методе рада)	Активност ученика	Корелација
Вокални и музички развој	Усавршавање способности за заједничко музицирање. Неговање и међусобно усклађивање интонације. Познавање и слушање других гласова у ансамблу. Развијање способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад.	Рад на унапређивању способности усаглашавања индивидуалног са групним музицирањем. Рад на усаглашавању интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду. Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног, хорског музицирања. Рад на развијању способности комуницирања, дијалога и ефикасне сарадње са другим члановима.	Активно учествује у раду, практично примењује стечена знања, самопроцењује напредак.	Главни предмет – инструмент или солфеђо, читање с листа, камерна музика, страни језици, историја уметности, историја музике, контрапункт, хармонија, веронаука

МУЗИЧКА ШКОЛА
„ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“
КРАГУЈЕВАЦ

МУЗИЧКА ШКОЛА „ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ“, КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ

**ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ
СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА,
ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ
ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА**

Време Реализације	Активности/теме, Садржаји	Начин реализације	Носиоци реализације
Према плану ОС и ОЗ, током године	Предавања и дискусије на тему комуникације, решавања проблема	Час одељењског старешине, час одељ. заједнице	одељењске старешине, психолог
По потреби, током године	Разговори појединих ученика са члановима Тима за борбу против насиља	Индивидуални разговори	Тим за борбу против насиља
У плану психолога	Предавања психолога у одељ. где се укаже потреба, на теме решавања проблема, комуникације, тимског рада	Изражање, дискусија	психолог
У плану психолога	Радионице о тимском раду - за ученике	Радионице	психолог
У плану психолога	Радионице о комуникацији, тимском раду за наставнике	Радионице, на састанцима тимова	психолог
У плану УП	Вршњачка едукација–превенција насиља, комуникација	едукације	Вршњачки едукатори УП
По потреби, током године	Индивидуални разговори ученика и наставника који имају тешкоће у комуникацији са психологом	Индивидуални разговори	Наставници, ученици, психолог
Према акционом плану Тима	Активности Тима за професионалну оријентацију	У акционом плану Тима	Тим за ПО
Према плану УП	Сарадња УП са другим парламентима на нивоу града	У акционом плану Тима за координацију УП	УП
Према Годишњем плану школе	Промоција школе	Активности дате у годишњем плану школе	Струч.већа, Стр.ктив за Разв. планир УП
Према акционом плану Тима	Учешће у хуманитарним акцијама	У плану У П	УП
Током године	Сарадња са социјалним партнерима, предавања социјалних партнера на теме самоиницијативе и предузет. духа	Предавања	Тим за ПО

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Активности које перманентно реализујемо:

Септембар	
Октобар	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања
Новембар	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања
Децембар	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања Концерт професора - Новогодишњи концерт
Новогодишњи распуст	
Јануар	Свечана Светосавска академија
Зимски распуст	
Фебруар	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања Концерти учесника на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије

Март	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања Концерти учесника на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије
Април	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања Концерти награђених ученика на Републичком такмичењу музичких и балетских школа Србије
Мај	Јавни часови: Клавирски одсека Гудачки одсек Дувачки одсек одсек Одсек за хармонику Одсек соло певања Концерт поводом Дана школе
Јун	Дипломски концерти ученика завршног разреда средње школе, смер: вокално-инструментални Годишњи концерти класа, ансамбала и појединаца

НАПОМЕНА: Бројне јавне наступе ученика на манифестацијама од јавног или интерног значаја, а које организујемо на основу дописа или захтева одређене институције током школске годиненије могуће прецизно планирати .

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РАЗРЕД	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
<i>Посета позоришним сусретима</i>	Сви разреди	Током школске године	Одељењске старешине
<i>Посета Музеју</i>	Сви разреди	Током шк.године	Одељењске старешине
<i>Посета Народном позоришту у Београду</i>	Сви разреди	Током шк.године	Одељењске старешине
<i>Посета биоскопским пројекцијама</i>	Сви разреди	Током шк.године	Одељењске старешине
<i>Учешиће ученика на конкурсима и такмичењима</i>	Сви разреди	Током шк.године	Стручна већа
<i>Организовање спортских такмичења</i>	Сви разреди	Током шк. године	Руководилац спортске секције
<i>Презентација школе</i>	Свиразреди	Током шк.године	Стручни актив за Развојно планирање
<i>Учешиће на Сајму образовања</i>	Свиразреди	мај	Стручни актив за Развојно планирање

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

Законом о средњој школи од 7/2013. омогућене су полазне претпоставке за свеобухватни систем каријерног вођења и саветовања.

ИЗ ЗАКОНА-Школа треба да омогући формирање зреле и одговорне личности, која ће бити способна да доноси добро промишљене одлуке о сопственој будућности и да те одлуке спроведе у дело. Програм каријерног вођења и саветовања за ученике средње обухвата информисање, саветовање, вођење и доношење одлука о професији код ученика.

Циљ програма јесте да помогне младим људима да разумеју и интерпретирају информације о свету рада и будућој каријери, да могу да разјасне недоумице које имају у погледу професија или послова, да разумеју своје способности и дефинишу своје ставове у погледу понуђених или жељених избора.

Каријерно саветовање и вођење треба да пружи подршку младима да боље разумеју себе и своје потребе, да превазиђу могуће баријере у погледу учења, напредовања у будућим професијама.

Програм каријерног вођења и саветовања је такође намењен младим талентима и младима из осетљивих друштвених група

Области:

а) Лични развој појединца:

разумевање сопственог развоја, постигнућа и способности у односу на потенцијалне образовне и професионалне изборе и могућности;

успостављање и анализирање личних циљева и планова у области каријере;

разумевање образовних и професионалних избора и доношење одлука у складу са тим.

б) Истраживања могућности за учење и запошљавање – избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и објективно разликовање и формирање сопственог става о томе.

в) Планирање и управљање властитом каријером:

оспособљавање за коришћење адекватних техника за доношење одлука о даљем учењу и професионалној каријери;

разумевање и оспособљавање за процедуре пријављивања, конкурисања како за свет рада тако и за даље образовање;

разумевање захтева послодавца у погледу знања, вештина и способност запослених

1. Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја.

Садржај рада	Носиоци посла	Време
Идентификовање ученика који нису у могућности да прате и усвајају предвиђене програмске садржаје и предузимање мера за њихово одговарајуће професионално преусмеравање	Предметни наставници I и Празреда, одељенске старешине	Октобар/децембар, током школске године
Успостављање сарадње са родитељима у циљу прикупљања потребних података о развоју деце у циљу усмеравања њиховог професионалног развоја	Одељенске старешина и психолог	током школске године
Тестирање ученика о њиховим професионалним интересовањима	психолог	Друго полугодиште
Праћење психофизичког и образовног развоја и утврђивање њихове усклађености са испољеним професионалним жељама и интересовањима ученика	Одељ. старешине разреда, ПП служба и предметни наставници	током школске године
Подстицање родитеља да реално сагледавају индивидуалне могућности своје деце и да заједно са њима праве могуће планове даљег професионалног развоја (запошљавања и наставка школовања)	Одељенске старешине разреда, ПП служба и предметни наставници	током школске године
Подстицање ученика да учествују на изложбама иконкурсама	предметни наставници	током школске године

2. Информисање ученика о свету рада и занимања, систему високог образовања и оспособљавање засамостално прикупљање информација које се односе на свет рада и систем образовања

САДРЖАЈ РАДА	НОСИОЦИ ПОСЛА	ВРЕМЕ
уознавање ученика завршних разреда са занимањима у школи	Тим за професионалну оријентацију	Април, мај
Непосредно уознавање ученика I разреда са занимањима и струкама које се изучавају у Школи и наставним плановима и програмима	Одељенске старешине и наставници стручних предмета	септембар
Успостављање сарадње са предузећима и установама у циљу бољег уознавања ученика са занимањем за које се оспособљавају и са променама које настају у занимањима	Наставници стручних предмета	током школске године
оспособљавање ученика завршних разреда за процедуре пријав. на конкурс и прављење CV	наставници грађанског	Април, мај
Уознавање ученика и родитеља са могућностима хоризонталне и вертикалне проходности	Одељенске старешине, предметни наставници и психолог	Април, мај
Посете стручним сајмовима	предметни наставници	Друго полугодиште
Информисање ученика о друштвеним потребама за кадровима	одељенске старешине III и IV разреда	Април, мај
Уознавање ученика са мрежом виших и високих школа и услова уписа у њих	психолог и одељ. старешине III и IV раз.	током школске године
Указивање ученицима и родитељима на потребу да се реално сагледају могућности даљег образовања или запошљавања	психолог и одељенске старешине III и IV разреда	током школске године

3. Формирање правилних ставова према раду

Садржај рада	Носиоци посла	Време
Подстицање на рационалну организацију и планирање учења и слободног времена	Одељенске старешине I и II разреда, ПП служба	на почетку/током школске године
Развијање професионалне етике код ученика	Наставници главног предмета	на почетку/током

4. Подстицање испитивачког понашања према себи и свету рада и занимања

Садржај рада	Носиоци посла	Време
Подстицање ученика да се укључују у различите активности (секције) како би проверили своје способности	Одељенски старешина, пред. наставник	на почетку/током школске године
Подстицање ученика да се у Школи (ПП служби) и ван Школе обраћају службама које се баве професионалном оријентацијом	Одељенски старешина, пред. наставник	на почетку/током школске године
Омогућити ученицима да кроз практичну наставу провере своје радне способности	Наставници индив. наставе	на почетку/током школске године
промовисање постојећих образовних профила осмацима ОШ	Ученици	друго полугодиште

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ овог васпитног задатка је да ученицима, у складу са њиховим сазнајним способностима, друштвеним захтевима и научно-технолошким достигнућима, обезбеђује стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама, токовима и активностима које преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину и опасностима које прете човечанству. На тај начин треба да се развија свест о складном односу човека и средине и свест о значају очувања и заштите природне и животне средине.

ЗАДАЦИ:

- ✓ *развијање позитивног однос према природи и природним изворима полазећи од тога да је човек део природе и да мењајући природу мења и себе, оплемењујући или угрожавајући и природу и себе;*
- ✓ *да ученици схвате да је природа и насељена средина јединствена и недељива средина живљења човека као природног и друштвеног бића;*
- ✓ *да стекну знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно-техничким и естетским вредностима и обележјима природе и насељене средине;*
- ✓ *да упознају еколошке процесе и законитости који се одигравају у животној средини;*
- ✓ *да упознају градитељске, техничке и технолошке радње и процесе и њихове вредности али и могуће последице у угрожавању средине;*
- ✓ *да буду оспособљени као будући активни учесници у процесу преображаја средине, да могу да примене потребна знања, понашања и искуства у очувању природе, управљању природним изворима и производним поступцима у изградњи насеља и уређењу простора;*
- ✓ *да ученици схвате и оцене вредности природе и насеља за укупни живот човека, штетност свих облика експлоатације природе и нужност преваладавања противречности које експлоатација рађа;*
- ✓ *да упознају мере и технике очувања животне средине*

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Програм заштите ученика од насиља сачињен је на основу Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама, који је сачинила Влада републике Србије, Министарство просвете, 2007. године.

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце/ученика. Насиље може имати различите форме: физичко, емоционално/психолошко, сексуално насиље и

злоупотреба, насиље коришћењем информационих технологија, злоупотреба, занемаривање и немарно поступање и експлоатација деце. Различити облици насиља се преплићу и условљавају.

Општи циљ Посебног протокола и на основу њега сачињеног Програма је унапређивање квалитета живота деце/ученика применом:

- Мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад деце/ученика;
- Мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање.

Превенција се остварује кроз више области:

Област	Активност и начин реализације	Време Реализације	Носиоци Активности
Услови рада школе	-поштовање Кућног реда школе; - дежурство наставника и ученика у школи; - физичко обезбеђење објекта-видео надзор; - обавеза пријављивања лица који нису радници школе дежурним ученицима и наставницима; - развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно-образ. активности.	током школске године	сви запослени тим, НВ
Рад са Наставницима	- упознавање са Програмом заштите деце/ученика од насиља;	септембар	
	-Упознавање са функционисањем система социјалне заштите деце / ученика;	септембар	тим
	- Примена Кодекса понашања	Током год.	ОС, сви
	- Развијање комуникацијских вештина-семинари, стручна литература праћење - Рад на развијању кооперативне климе у одељењу - ЧОС, радионице, посете, излети, дружења - Сензибилизација наставника за препознавање насиља, запостављања, занемаривања. Повећање компетенција наставника за решавање проблема ученика. Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацији насиља. (семинари, консултације, праћење литературе)	током године	сви запослени, предавачи, психолог
Рад са ученицима	- Упознавање ученика са Програмом заштите деце/ученика од насиља. Активно учешће ученика приликом дефинисања правила понашања у школи и последица за њихово кршење.	септембар	ОС, ученички парламент
	- Организовање радионица за вежбање ненасилне комуникације Упознавање ученика са конструк. начином	током године	ОС, ПП служба тим

	решавања конфликта. -Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацији насиља. Оспособљавање деце за пружање помоћи вршњаку-жртви насиља, разговори		
Сарадња са родитељима	- Упознавање родитеља са Програмом заштите деце/ученика од насиља кроз родитељске састанке и Савет родитеља - Активно учешће родитеља у дефинисању Програма	септембар	тим
	- Организовање разговора, предавања /трибина о безбедности и заштити од насиља	Током године	тим директор
	- Сензибилизација родитеља за проблеме детета (предавања, разговори)	Током године	ОС, ПП ,служба, тим
	- Упознавање са мрежом социјалне заштите деце	Септембар, ток. године	тим

Интервенција се спроводи кроз неколико корака чија конкретизација зависи од тога да ли се насиље спроводи међу децом, да ли се спроводи од стране запослених у установи или од стране одрасле особе која није запослена у установи. Незаобилазни кораци у интервенцији, без обзира на то ко врши насиље су следећи:

- 1. Сазнање о насиљу - откривање** остварује се кроз опажање да се насиље дешава или сумњу да се дешава. Овај корак се заснива на прикупљању информација од свих релевантних чинилаца.
- 2. Прекидање, заустављање насиља** - свака особа запослена у школи која има сазнање о насиљу посредно или непосредно у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати у помоћ, ако ситуација измиче контроли и особа процени да није у стању да самостално реши проблем.
- 3. Смиривање ситуације** подразумева смањивање тензије и обезбеђивање сигурности за дете, раздвајање актера насиља.
- 4. Консултације** се остварују у установи како би се разјасниле околности и на прави начин анализирале чињенице, избегла конфузија и како би се направио ефикасан план акције и заштите. Консултације се обављају са члановима Тима, а по потреби и са службама изван установе у зависности од сложености проблема. Приликом консултација мора се поштовати принцип поверљивости и принцип заштите најбољег интереса ученика.
- 5. Информисање и заштита** - овај корак се реализује:
 - *На нивоу школе* - информишу се родитељи о насиљу које је извршено над дететом, или ако се ради о насиљу у породици информисање особа од поверења, договор о преузимању заштитних мера према деци, преузимање законских мера како би де спречило евентуално понављање насиља.

- По потреби се укључују надлежне службе: МУП или Центар за социјални рад. Пријава се подноси у писаној форми, а њено подношење надлежној служби је обавеза директора школе.

6. **Праћење ефеката предузетих мера** - Тим за заштиту деце је у обавези да у сарадњи са запосленима у установи и свим кључним чиниоцима прати ефекте које су начиниле предузете мере. Посебну пажњу треба обратити на активности којима ће се обезбедити реинтеграција свих учесника насиља у заједницу установе и остварити квалитетни услови за даље функционисање установе. Уколико се укључила у интервенцију институција ван школе, треба бити са њом у контакту и заједнички пратити ефекте предузетих активности.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Време реализације	Активност/тема	Начин реализације	Носиоци реализације
Октобар	Пешачка тура	учешће	Наст. физичког васпитања
Новембар	Посете спортским манифестрацијама	учешће	Наст. физичког васпитања
Децембар	Школски турнир у одбојци	учешће	Наст. физичког васпитања
Јануар	Школско такмичење у Бадминтону	Сви ученици	Наст. физичког васпитања
Март	Општинско такмичење у малом фудбалу	учешће	Наст. физичког васпитања
Април	Маратон	Сви ученици	Наст. физичког васпитања
Мај	Спортски програм поводом дана школе	Сви ученици	Наст. физичког васпитања

САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА ИЗ ОКРУЖЕЊА, МЕДИЈИМА, ИНСТИТУЦИЈАМА КУЛТУРЕ

Ради остваривања васпитних циљева неопходна је свестрана, континуирана и активна сарадња Школе и друштвене средине. Ученици који желе да се баве програмима културе и истраживања изван Школе укључују се у разне активности клубова, удружења и музичких удружења које код младих талентованих личности помажу да се оствари посебна склоност ка уметности или иметничком стваралаштву.

Након реализације разноврсних пројеката у сарадњи са бројним институцијама, организацијама и медијима, Музичка школа „др Милоје Милојевић“ има намеру да у наредном петогодишњем периоду проширује поље своје делатности и у значајној мери унапреди своје капацитете, односно боље ангажује креативне потенцијале.

Наши циљеви јесу оснаживање појединаца, друштвених група и организација кроз програме формалног и неформалног образовања, а и циљне групе пре свега оне са којима ради: млади – основношколци и средњошколци, али кроз њихове активности посредно и одрасли, друштвене групе и организације.

Најзначајнија достигнућа организације су многобројни пројекти које је Школа самостално или партнерски спровела уз подршку различитих институција и фондација од локалног до европског нивоа, а које имамо намеру да наставимо и у будућности:

У партнерском и суорганизационом односу, и у наредном периоду наставићемо успешну и континуирану сарадњу са досадашњим партнерима:

1. Књажевско-српски театар
 2. Дом омладине Крагујевац
 3. Прва крагујевачка гимназија
 4. Машинско-техничка школа „Станислав Сремчевић – Црни“ у Книћу
 5. Основна школа „Рада Шубакић“ у Грузи
 6. Основна школа „Свети Сава“ у Баточини
 7. Народни музеј
 8. ПМФ Крагујевац
 9. Заједница музичких и балетских школа Србије
 10. ФМУ Београд
 11. Музичка омладина Новог Сада
 12. Удружење „Чеси Шумадије“ као и многе друге...
-

Остављајући увек отворену могућност за остваривање нових односа базираних на успостављању квалитетне комуникације која ће нашим ученицима и наставницима омогућити боље напредовање и остваривање креативних идеја.

Наставници ће и у будуће наставити да учествују као стручњаци и као тренери/инструктори/предавачи/чланови жирија на домаћим и међународним такмичењима, семинарима, курсевима и мастеркласовима, као и приликом припрема и израда акционих планова, програма и образовних садржаја у оквирима стручних актива, већа и струковних организација.

Стратешки гледано обезбедићемо палтформу за даље оснаживање индивидуалности појединаца, као и друштвених група и организација, кроз образовне, развојне и уметничке програме, а на основу високих професионалних стандарда, високог нивоа личне посвећености, културу отворене комуникације, те одговорност према друштву и друштвеној заједници. Из те перспективе отварају се три кључна поља деловања:

1. подизање капацитета организације (људских и материјалних) и сарадња са окружењем
2. оснаживање појединаца, друштвених група и организација кроз образовање, информисање, истраживања и саветодавно менторски рад
3. сензибилизација јавности - подизање свести ка одговорнијем и активнијем учешћу у друштву

Рад на локалном, националном, регионалном и међународном нивоу остварујемо кроз реализацију следећих активности:

- ✓ Образовни рад
- ✓ Допринос креирању стратегија за рад са различитим циљним групама (са посебним акцентом на рад са децом са посебним потребама и институцијама које нам у томе могу помоћи)
- ✓ Саветодавно-менторски рад унутар институције са младим колегама-приправницима, као каријерно вођење матураната
- ✓ Развој уметничких пројеката и програма у сарадњи са другим институцијама из области образовања и културе
- ✓ Издавачку делатност
- ✓ Реализацију активности које одговарају потребама наших ученика и наставника, али и других циљних група
- ✓ Промоцију и остваривање међусекторске сарадње у решавању стручних проблема

Сарадња са медијима је веома интензивна и планирамо да таква и остане. Пажња нам није увек усмерена у довољној мери и на, за нас, задовољавајући начин, али је констатна и континуирана. Сарадњу остварујемо и на новоу:

1. редовне комуникације и праћење рада Школе кроз гостивања у дневним или информативним емисијама, односно текстовима у новинама, у смислу обавештавања о актуелним догађајима које промовишемо,
 2. едукативних радијских и телевизијских програмама у којима учествујемо као гости
 3. специјалних радијских или телевизијских емисија, односно чланака у новинама, о одређеном догађају, појединцу (ученику, наставнику), одсеку или пројекту,
-

4. аудио и видео снимања комплетних манифестација које организујемо

Код непожељних понашања ученика које се огледа у бежању са наставе, смањеним ефектима образовно-васпитног рада, употреби психоактивних супстанци, Школа непосредно остварује сарадњу са родитељима, али и другим стручним службама, о чему пре свега бригу воде одељенске старешине и стручни сарадници – психолог Школе.

Са службом социјалне заштите Школа успоставља посебну сарадњу када су у питању ученици из ризичних средина, односно када се ради о деци из непотпуних породица, разведених бракова, породица алкохоличара или болесних родитеља, или када ученик у одређеној фази боравка у Школи показује облике понашања који захтевају укључивање других стручних служби, мимо оне коју Школа има и помоћи коју наши стручни сарадници могу да пруже. Социјална заштита омогућава не само социјални третман ученика већ и материјално помаже породици да превазиђе финансијске тешкоће.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Код непожељних понашања ученика које се огледа у бежању са наставе, смањеним ефектима образовно - васпитног рада, употреби психоактивних супстанци, школа непосредно остварује сарадњу са родитељима. Ради јединственог васпитног деловања школа организује:

1. Међусобно информисање родитеља и наставника о:
 - * психофизичком и социјалном развоју ученика
 - * резултатима рада и понашања ученика
 - * условима живота у породици, школи и друштвеној средини
2. Образовање родитеља за остваривање васпитног рада:
 - * Здравствено васпитање
 - * Психолошко образовање
 - * Утицај породице на васпитање
 - * Утицај школе на васпитање
 - * Утицај друштвене средине

Међусобно информисање родитеља и наставника

Садржај рада	Носиоци реализације	Облик реализације	Време реализације
Индивидуални контакти у циљу сагледавања развоја ученика и сузбијања негат. појава у учењу и понашању	одељењски старешина, предметни наставник	разговор, телеф. разговор, дописи, писмене поруке према потреби	Према потреби инд. разговори недељно, пред. наставник месечно
Индивидуални контакти у циљу пружања помоћи у реализацији образ.-васпит. рада у школи и код куће			
Одељењски родит. састанци у циљу упознавања родитеља са: 1. Резултатима рада ученика	ОС	састанак, саопштење ОС	Током школ. Године 4-5 састанака, према

2. Степенем развоја колектива у међусобној комуникацији ученика у колективу 3. Резултатима и мерама које треба предузети у циљу боље здравствене заштите деце			програму рада ОС
Организацијом рада у школи, екскурзијама, излетима			
Организовати стручна предавања из области Превенције наркоманије и осталих болести зависности	Одељ.старешина Психолог, вероучитељ, Инспектори	Одељењски родитељски састанак, предавање	током школске године према програму ОС

Образовање родитеља за остваривање васпитног рада

Организовати стручна предавања за родитеље из области: Превенције наркоманије и осталих болести зависности	Одељ. старешина Психолог Инспектори муп-а	Одељењски родитељски састанак, предавање	током школске године према програму ОС
---	---	---	---

Сарадња са родитељима у реализацији задатака школе

Присуствовање родитеља свечаним приредбама у школи Укључивање родитеља у рад слободних активности

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕСКУРЗИЈА

Екскурзије ученика

(Правилник о измени правилника о наставном плану и програму за гимназију и Правилник о измени правилника о наставном плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама, СЛ. Гласник РС, Просветни гласник бр. 1/2009.)

Екскурзије ученика ће бити организоване и реализоване, уз претходну писмену сагласност родитеља, за најмање 60% ученика.

Одељенска и Стручна већа школе предлажу план и програм екскурзије који разматра Наставничко веће. Предложени план и програм разматра и на њега даје сагласност Савет родитеља. Након избора агенције програм путовања и општи услови путовања достављају се родитељима на писмену сагласност и оне су саставни део уговора којег директор школе закључује са одабраном агенцијом.

Пре изведеног путовања наставници и ученици ће бити упознати са правилима понашања којих су дужни да се придржавају. Након изведеног путовања, стручни вођа и представник туристичке агенције сачињавају забелешку.

Извештај се доставља Савету родитеља и Наставничком већу ради разматрања, а Школском одбору ради разматрања и усвајања.

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ

Савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја предмета, појава и односа у природи и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе и остваривањем циљева из области моралног, емоционалног, професионалног, социјалног, естетског и физичког васпитања.

ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ

Проучавање феномена и објеката у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; стицање нових сазнања; упознавање са процесом рада; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљавања; упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве; развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима; изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика као и позитивних социјалних односа међу ученицима и ученицима и професорима.

ИЗВОЂЕЊЕ ЕКСКУРЗИЈЕ: БЕЗБЕДНОСТ ПУТОВАЊА

Приликом уговарања путовања, директор је дужан да, уговором са агенцијом, обезбеди потребне услове за удобан и безбедан превоз ученика у односу на ангажовани број аутобуса. Пре путовања директор сазива заједнички састанак свих ученика који путују и њихових родитеља, коме присуствују и стручни вођа пута и одељењски старешина. На састанку се сви ученици обавештавају о правилима понашања, којих су дужни дасе придржавају. Представници МУП-а непосредно пред пут посећују одељења која иду на екскурзију и обавештавају ученике о начинима побољшања услова безбедности у иностранству. За сва путовања дужа од једног дана, неопходно је да родитељ (старатељ) достави здравствени лист.

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВОЂЕЊУ ЕКСКУРЗИЈЕ

После изведеног путовања, стручни вођа пута и представник агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања, после чега стручни вођа пута у року од три дана сачињава извештај, који подноси директору, са оценом о извођењу и квалитету пружених услуга.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду. Те активности су следеће:

- ✓ Периодични прегледи и испитивање опреме за рад:
Средства и опрема за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације одржавају се редовно и правилно у исправном стању, у складу са техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених.
 - ✓ Периодичне прегледе и провере исправности врше лица са одговарајућим лиценцама.
-

✓ Испитивање услова радне средине

У радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне матерје, ради спречавања повређивања, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље врши се испитивање:

- микроклиме (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха)
- хемијске штетности (гасови, паре, дим, прашина)
- физичке штетности (бука, вибрација и штетна зрачења)
- осветљеност
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених

✓ Израда акта о процени ризика

Процена ризика се заснива на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировина и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење.

ПРОЦЕНА РИЗИКА ИЗМЕЂУ ОСТАЛОГ ОБУХВАТА:

- ✓ опис технолошког и радног процеса; опис средстава за рад ; опис средстава и опреме за личну заштиту;
- ✓ снимање организације рада ; препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини ;
- ✓ процена ризика у односу на опасности и штетности ;
- ✓ утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.
- ✓ оспособљавање запослених и ученика

Послодавац је дужан да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештању на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Одељењски старешина и наставници који с ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да ученике упознају са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, као и с начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају.

✓ Сарадња са државним органима и органима града Крагујевца:

Ради спровођења мера безбедности и здравља, Школа сарађује са државним органима и органима локалне самоуправе, као и другим субјектима с којима је таква сарадња потребна, а посебно са:

1. Министарством просвете
2. Министарством унутрашњих послова
3. органима града Крагујевца
4. Центром за социјални рад у Крагујевцу и другим градовима и општинама из којих ученици долазе

Програм унапређивања здравља ученика и здравствено васпитање

Већина задатака који доприносе развоју психолошког и физичког здравља ученика биће обухваћени програмима наставних предмета као и у оквиру програма ваннаставних активности – акције и предавања у оквиру одељенске заједнице, на појединим родитељским састанцима, кроз рад секција и друго. Програмски садржај ове области биће реализован кроз:

А. Ваншколске активности:

систематски преглед ученика -са резултатима прегледа биће упознат актив наставника физичког васпитања, а код посебних случајева и родитељи ученика, и на основу тога биће предузете корективне мере ради отклањањателесних и здравствених проблема организоваће се редовно вакцинисање ученика одређених годишта (обавезни вид) У току школске године вршиће се континуиран рад на превенцији болести зависности.

Б. Наставне активности:

кроз наставу физичког васпитања ће се обрадити тема везана за физички развој и здравље ученика – рок III тромесечје (разреди I и III), носиоци-професори физичког васпитања Кроз наставу биологије, ће се обрадити тема везана за заштиту и унапређивање здравља ученика по избору предметног наставника – рок прво полугодиште (I разред)

В. Ваннаставне активности:

педагошко-психолошка служба ће реализовати едукативне радионице на тему болести зависности, превенције и очувања здравља, правилне исхране, и штетним ефектима стреса на физицко здравље.

У сарадњи са другим организацијама и здравственим институцијама организоваће се предавања о репродуктивном здрављу младих, СИДА и друге полно преносиве болести, Наркоманији, Борби против стреса у функцији заштите менталног здравља.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програм социјалне заштите подразумева пружање помоћи и оснаживање ученика за самосталан и продуктиван живот и регулисање питања социјалне искључености. Овим програмом се жели заштитити право сваког ученика на квалитетан живот и рад у школи и оспособити га за самостално и несметано укључивање у васпитно-образовни процес.

ЦИЉ

Створити једнаке могућности за живот ученика у школи и подстицати социјалну укљученост; свим ученицима обезбедити доступност услуга и остваривање права у социјалној заштити;

Пружање помоћи ученицима у превазилажењу социјалних и животних тешкоћа;

- ✓ Сарадња Центра за социјални рад и школе у пружању социјалне заштите ученика (дописи)
- ✓ пружање помоћи ученицима с поремећајима у понашању;
- ✓ пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица с проблематичним односима (ризичне породице) – надзор над родитељским стараљством;
- ✓ утврђивање социоекономског статуса родитеља;
- ✓ упућивање родитеља на начине остварења права ;
- ✓ упућивање родитеља на извршење родитељских обавеза.

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

- ✓ стручни сарадници
- ✓ директор школе
- ✓ Центар за социјални рад
- ✓ ученици с поремећајима у понашању
- ✓ ученици који долазе из породица са несређеним односима, као и ризичним породицама
- ✓ родитељи
- ✓ наставници

Одељењски старешина и стручни сарадници школе откривају и идентификују социјални проблем, информичу путем дописа или лично Центар за социјални рад. Идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима се у школи одвија свакодневно.

Кораци :

- ✓ Идентификација
- ✓ Одељењски старешина и стручни сарадници остварују прво сарадњу са родитеља (службеним позивима у школу и информативним разговорима)
- ✓ Уколико нема резултата, по потреби током школске године, шаљу дописе Центру за социјални рад те тиме укључују Центар за социјалну рад у решавање одређеног проблема.
- ✓ Пружање помоћи социјално угроженим ученицима, праћење њихових промена у понашању и уклањању социјално угрожавајућих и ризичних чинилаца из социјалне околине ученика (зависно од проблема)
- ✓ Повратна информација Центра за социјални рад школе.

Програм социјалне заштите школа остварује путем часова одељенске заједнице, као и на часовима Грађанског васпитања. Теме које се тичу социјалне заштите ученика, наставници планирају и реализују у складу са Годишњим и месечним планом рада наставника. Овај програм, такође, подразумева укључивање родитеља у читав процес превазилажења социјалних и животних тешкоћа ученика.

Програм социјалне заштите представља добру основу за рано откривање и предупређивање тешкоћа са којима се млади сусрећу. Такође, окосница је продубљивања сарадње са родитељима и релевантним установама из локалне заједнице, као и међусобног повезивања ова два чиниоца васпитно-образовног рада (породице и институција из локалне заједнице).

ПРОГРАМ ВАСПИТНОГ РАДА СА УЧЕНИЦИМА

Програм васпитног рада Школе обухвата елементе који се односе на васпитно осмишљавање садржаја, облика и метода рада у настави, као и планирање и програмирање ваннаставних активности, друштвено-корисног рада, културне и јавне делатности Школе, рада одељењског старешине, сарадње сародитељима, активности ученика у одељењима и мањим групама и рада стручних органа, а све у циљу подстицања развоја ученика као здраве личности. Основни циљ васпитног рада у Школи је изграђивање ученика као здраве личности.

Узимајући у обзир циљеве предвиђене Програмским основама васпитног рада средње школе и специфичности ове Школе, а имајући у виду могућности Школе као основни циљеви васпитног рада у Школи истичу се:

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ
<i>Реализовање способности и интересовања ученика у различитим људским делатностима</i>	факултативна настава, редовна настава, додатна настава, друштвено-корисни рад, културна и јавна делатност, одељ. заједнице.	одељенске старешине, ученички-парламент, стручни сарадници.
<i>Изграђивање стваралачког односа према раду, материјал. и духовним добрима</i>	редовна настава, факултативна настава, додатна настава, културна и јавна делатност, одељенске заједнице.	наставници, ученички-парламент, одељ. старешине.
<i>Оспособљавање за укључивање младих у активан друштвени живот</i>	факултативна настава, редовна настава, додатна настава, друштвено-корисни рад, културна и јавна делатност, одељенске заједнице.	наставници, ученички парламент, одељенске старешине.
<i>Оспособљавање за примену стеченог знања и вештина</i>	редовна настава	наставници.
<i>Оспособљавање за правилно коришћење слободног времена</i>	културна и јавна делатност, одељенске заједнице, наставници.	одељенске старешине, стручни сарадници.
<i>Стицање и развијање свести о потреби чувања здравља и заштити природе и човекове средине</i>	одељенске заједнице, друштвено-корисни рад.	наставници, ученички-парламент, одељенске старешине, стручни сарадници.
<i>Развијање хуманости, истинољубљивости, патриотизма и других етичких својстава</i>	одељенске заједнице, редовни часови.	наставници, ученички-парламент, одељенске старешине.
<i>Васпитање за хумане и културне односе међу људима, без обзира на пол, расу, веру, националност, уверење</i>	одељенске заједнице, редовни часови.	наставници, ученички-парламент, одељенске старешине.
<i>Неговање и развијање потребе за културом и очување и неговање културног наслеђа</i>	одељенске заједнице, друштвено-корисни рад.	наставници, ученички-парламент, одељенске старешине.

Основни носиоци активности у остваривању васпитног рада су:

I Наставничко веће - прати реализацију овог програма и решава конкретна питања васпитног рада, која су од општег интереса за Школу.

II Педагошки колегијум - Утврђује предлог Годишњег програма васпитног рада и прати његову реализацију и предлаже одговарајуће мере Наставничком већу.

III Одељењска већа - На основу сагледавања структуре одељења и уочених проблема и потреба Одељењска већа конкретно планирају васпитне задатке и остварују координацију рада наставника. Ова већа пратереализацију програма у свом домену, али се баве и појединачним проблемима ученика, као и проналажењем начина за развијање њихових уочених способности и склоности.

IV Одељењске старешине - Одељењске старешине, као главни субјекти васпитног рада свог одељења, програмирају, планирају и организују рад одељења. Они прате резултате рада ученика у настави и другим активностима, непосредно сарађују са другим наставницима, стручним сарадницима, родитељима и помажу и подстичу рад одељења као групе и сваког појединца у њему. Управо одељењске старешине имају најзначајнију улогу у откривању евентуалних проблема код ученика (њиховог дисфункционалног понашања, емоционалних или других криза), али и интересовања ученика, па су они иницијатори за предузимање одређених конкретних мера.

V Основну активност Школе остварују наставници. Они су најближи ученицима и могу највише да допринесу остваривању васпитног рада у Школи (остварујући конкретне задатке, иницирајући решавање проблема, предлажући решења и пре свега, радећи са ученицима). Њихови појединачни програми рада ће, поред образовне, обухватити и васпитну димензију. Као руководиоци секција или реализатори додатне, допунске и

VI Психолог Школе, кроз различите активности, сагледавају целину васпитно-образовног процеса, као и све битне чиниоце који утичу на остваривање васпитних задатака. Њихова улога је нарочито значајна у раду са млађим колегама и раду са ученицима и родитељима.

VII Директор - обезбеђује координира и организује деловање свих носилаца васпитног рада у Школи, укључујући и ученике. Тај задатак директор остварује годишњим планирањем и програмирањем васпитног рада, праћењем реализације предвиђених задатака и активности и предузимањем правовремених и примерених мера у одређеним ситуацијама.

Остваривање програма васпитног рада се обезбеђује на следеће начине:

I Програм васпитног рада Школе постаје саставни део Годишњег плана рада Школе, а његова конкретизација се врши уграђивањем планираних активности у планове рада свих субјеката у Школи.

II Кроз наставу и програме наставних предмета, преко програмских садржаја врши васпитни утицај на ученике. У припремама за час један од битних делова су и васпитни циљеви и задаци. Правилним планирањем ових циљева и задатака, њиховом реализацијом и анализом оствареног, сваки наставник може битно допринети изграђивању ученика као здраве иморалне личности. Садржји програма веронауке и

грађанског васпитања пружају додатну могућност да се васпитни задаци остваре на вишем нивоу.

III Остваривање циљева и задатака васпитног рада кроз рад одељењске заједнице. Одељење мора бити јединствена, радна и друштвена група, у којој ученици, уз већу или мању помоћ наставника, планирају и програмирају свој рад, расправљају о свим битним питањима из живота и рада одељења, организују групно или појединачно укључивање у радне, хуманитарне, културне, спортске и друге акције које се организују у Школи или ван ње.

IV Остваривање циљева и задатака васпитног рада одељењског старешине

V Остваривање циљева и задатака васпитног рада кроз ваннаставне активности. Школа планира, према захтевима постављеним законом, Програмским основама васпитног рада Школе и својим могућностима, различите ваннаставне активности. Притоме се поштује принцип добровољности у смислу самосталног опредељивања ученика оне облике делатности које највише одговарају њиховим способностима, склоностима и испољеним интересовањима.

VI У циљу остваривања овог облика рада остварује се сарадња Школе са родитељима ученика, локалном заједницом, Скупштином Града, Црвеним крстом, и другим институцијама.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ

Подручје рада	Садржај рада	Реализатор	Време реал.
ваннаставне активности	I Сарадња са Домом здравља, школским лекаром (систематски прегледи)	ОС, стручна служба	током год.
	II Предавања из области репродуктивног здравља	лекар, медицинска сестра	према договору

Програм превенције болести зависности и малолетничке деликвенције

Област	САДРЖАЈ	Носиоци реализац.
Пушење	Између пушења и здравља нема дилеме бирам здравље! Едукације ученика о штетности пушења	ОС, ОЗ-ПП служба
Алкохол	Предавање о штетности употребе алкохола – Учионица Едукације ученика о штетности алкохола	ОС, ОЗ-ПП служба
Наркоманија	Сарадња са Домом здравља Разговор са леченим наркоманом видео снимак или трибина	ОС, ОЗ-ПП служба Здрав. служба
Поре мећаји у пона шању	Интензивирање тимског рада наставника и стручних сарадника на реализацији васпитног рада	Наставници, ОС, психолог
	Сарадња са родитељима чија деца манифестују неки од облика поремећаја понашања	
	Сарадња са друштвеном средином МУП Центар за социјални рад Дом здравља	
	Праћење укључености ученика у слободним активности у школи и акт. ван школе	

ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ УЧЕНИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

ПРОГРАМ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Све одељењске заједнице дужне су да реализују следеће задатке:

- * да изврше избор одбора одељењске заједнице, комисије и утврде конкретна задужења чланова (септембар)
- * да се утврде задаци комисија и врши редовно контролу извршавања задатака (током целе школске године)
- * организују разна социометријска мерења у сарадњи са одељењским старешином - предузимати мере у случајевима одбачених и изолованих ученика
- * прате успех сваког појединца и одељења и у случајевима када је потребно предузимати конкретне мере - током целе школске године
- * користећи што разноврснији материјал и облик рада реализују све обавезне теме из области ментално хигијенског рада, заштите и унапређења животне средине, васпитању за хуман однос међу половима, толеранцији, поштовању једни других, професионалној оријентацији и реализацији задатака на здравственој заштити
- * обележити све значајније датуме и укључити се у акције радног и хуманитарног карактера
- * пратити начин провођења слободног времена ученика и извршити укључење ученика у ваннаставне активности у школи и ван школе (током целе школ. године)
- * организовати разне облике сарадње са другим школама, јавним установама, привредним субјектима.
- * пратити изостајање ученика са наставе и предузимати мере у случају недоласка у школу
- * подстицати на сарадњу и конструктивно решавање сукоба
- * пратити примену Правила о понашању ученика, родитеља и наставника;
- * пратити програм здравственог васпитања ученика.
- * оспособљавање ученика за рад у ученичком парламенту

УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ

активности	индикатори успешности	одговорне особе	време реализ.
Формирање ученичког парламента Избор председника ученичког парламента и Верификовање мандата ђачке владе (због одласка 4. разреда)	Допринос Годишњем плану рада школе Упућеност чланова парламента у активности предвиђене Акционим планом рада ученичког парламента за текућу школску годину	Ментори Чланови парламента	септембар
Доношење плана рада ученичког парламента за школску 2015/2016.	план	Ментори Чланови парламента	
Правилник о награђивању и похваљивању ученика	Упућеност чланова парламента у Правилник Подизање мотивационе свести међу ученицима школе	Секретар школе	
Мишљење парламента о Развојном плану школе и Годишњем плану рада школе	Упућеност чланова парламента у активности предвиђене ГПР и ШРП за текућу школску годину	Тим за развојни план школе	
Консултације поводом екскурзије	упућеност у организацију и циљ екскурзије	вођа екскурзије	
Учествовање на Базару за размену књига, заједно са Сопчетом из 1. гимназије	сарадња	Парламенти обе школе	
Презентација школа (музицирање, штанд) у оквиру Дечије недеље	промоција школе и сопственог рада	ученици школе и гости	октобар
Предавање о репродуктивном здрављу	рад на себи и старање	лекари из Школског диспанзера	
Предавање о психоактивним супстанцама	упознавање с потенцијалним опасностима по ментално и физичко здравље	предавачи су из Омладине ЈАЗАС-а	
Програм поводом дана оснивања Парламента у Школи – 7. 10.2011.	дружење, сарадња	ученици наше и других школа, ментори	
Организовање журке	с циљем упознавања ученика 1. разреда са школом и осталим ученицима	ученици, ментори	октобар-новембар
Пројекат за Медијску собу, која би служила за наставу и предавања (са пројектором, ТВ-ом)	побољшавање услова рада	парламент,	октобар-децембар
Хуманитарни концерт	сарадња и развијање осетљивости за друге	парламент,	Децембар-мај
Упознавање са кодексом понашања у спорту у 1. разреду	развијање одговорности и емпатије	парламент, наставник физичке културе	Децембар-јануар
Учешће у другим акцијама промоције школе наведеним у ШРП	сарадња са наставницима, родитељима, окружењем	парламент, остали учесници	током године
Учествовање у раду Јединственог градског парламента	развијање сарадње	парламент	Током године
Праћење успеха ученика	развијање одговорности и других вештина	парламент, наставници	Током године

Сарадња са директором, наставницима, психологом,	успешна сарадња	парламент, наставници, директор, психолог,	Током године
Информисање и рад на професионалној оријентацији	праћење рада у школи	Тим за ПО	Током године
Учествовање у раду Наставничког већа и Школског одбора.	учење тимском раду, друштвеној одговорности	парламент, наставници, директор, Школски одбор	Током године
Учествовање у изради школског извештаја	праћење рада у школи	помоћник директора, наставници	Јун-август
традиционални концерт са слоганом Музика уместо насиља	као део рада у вези са Протоколом за заштиту ученика од насиља, занемаривања и злостављања	парламент, ученици, Тим за заштиту ученика од насиља	Мај
Спортски дан поводом Дана школе	развијање физичке спретности, сарадње	парламент, наставник физичке културе	15.5.2016
Припреме за матурско вече	дружење	парламент	мај
Истицање посебно успешних ученика, избор ученика генерације	учествовање у раду школе	Наставничко веће, Ученички парламент	јун
Анализа акција предузетих током године	вредновање рада	парламент	јун
Извештај о раду Парламента	вредновање рада	парламент	август
Предлози и дискусија о задацима за План рада за следећу школску годину и израда плана рада.	планирање	парламент	август

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРЕНИМ УЧЕНИЦИМА

Даровитост је високо развијена способност, било општа, било нека специфична, која омогућава натпросечна постигнућа у одређеном конкретном подручју. Таленат је даровитост у једном ужем подручју, музички таленат. Рад са даровитим ученицима се одвија кроз следеће етапе:

ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Прво потребно сензитизирати наставнике за препознавање таквих ученика и сигнализирање одељењском старешини, родитељу, психологу и Стручном тиму за инклузивно образовање.

- ✓ Могуће кроз чек листе – укључују се наставници, одељењске старешине, родитељи, ученици, стручни сарадници
- ✓ Селекција – кроз психолошке тестове, тестове знања

ОБРАЗОВНА РЕШЕЊА:

- ✓ -Обогаћивање програма и диференцијација курикулума - било кроз индивидуализацију, било кроз ИОП 3 (процедура се изводи у складу са законским документима и налази се у документацији Стручног тима за инклузивно образовање)
- ✓ -Када се изврши идентификација надарених/талентованих ученика и одреди се степен/ниво на коме ће се радити са њима, планиране активности могу бити следеће, зависно од конкретног случаја:

ВАНРЕДОВНЕ НАСТАВЕ

- слободне активности ; додатна настава

УРЕДОВНОЈ НАСТАВИ

- ✓ прилика да брже прође кроз базично градиво
- ✓ самосталан истраживачки рад
- ✓ рад са ментором
- ✓ сложенији задаци, нерутински задаци, виши нивои знања, висока индивидуализација
- ✓ задаци који су блиски ономе што заиста раде стручњаци из датог домена
- ✓ коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави
- ✓ флексибилни временско-просторни услови за рад
- ✓ едукативни излети и посете различитим институцијама; гостујући предавачи

При свему томе, потребно је на нивоу школе, а свакако и код сваког наставника подстицати ауторитет који се гради на експертизи, а не на позицији моћи. Кад ученика развијати доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају, пружати му прилику да комуницира са својим интелектуалним вршњацима.

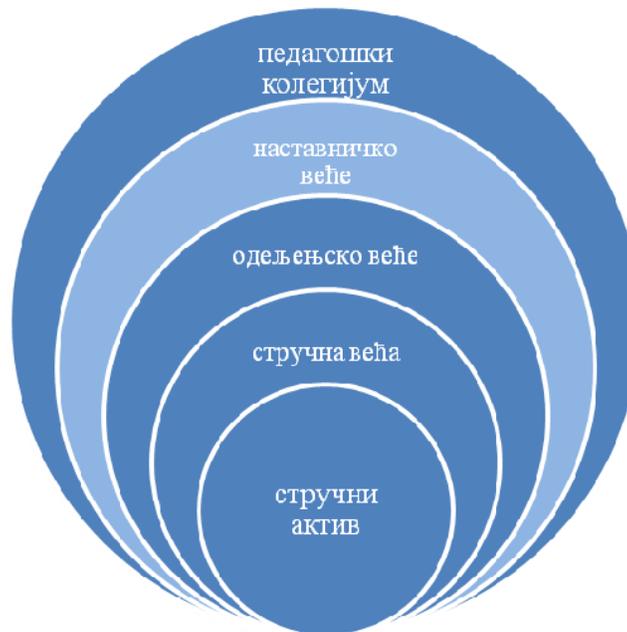
МОТИВИСАЊЕ НАПРЕДНИХ И ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА

- ✓ добијање одређених повластица (награде) за резултате на такмичењима, за чешће на разним манифестацијама, фестивалима... или изузетне резултате у неком другом облику активности;
 - ✓ јавно похваљивање на сајту школе или неке друге медије, укључивање у презентацију школе
 - ✓ вршњачка едукација – постављање талентованих у улогу оних који и сами едукују друге ученике: вођење часа, учешће на Сајму образовања
-

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

	садржај рада	начин реализације	Времереализације
1.	Планирање и програмирање рада		
2.	Непосредни рад са ученицима		
	систематско обучавање ученика засамостално коришћење изворазнања	библиотекар	Током школске год.
	помоћ ученицима при избору литературе и друге грађе	библиотекар и у сарадњи са наставницима	Током школске год.
	-навикавање ученика на правилноруковање књижевном грађом, наведено чување и заштшту	библиотекар и у сарадњи са наставницима српског језика и књижевности	Током школске год
3	Сарадња са наставницима и стручним сарадницима		
	утврђивање годишњег плана обраде лектире	у сарадњи са наставницима српског језика присуство састанцима	септембар
	евиденција о ученицима који нису раздужили књиге	Са разредним старешинама, обавештења, опомене	Мај-јун
	обезбеђивање књижне грађе из стручних предмета	У сарадњи са стручним активима	Прво полугодиште
	одабирање и припремање литературе за ваннаставне облике рада и такмичења	У сарадњи са руководиоцима секција	Током школске год
4.	Библиотечко-информатичка делатност		
	информисање корисника шк. библиотеке о књигама и струч. часописима	библиотекар , извештај	Током школске год
	сређивање књижног фонда библиотеке	библиотекар	Током школске год
	припремање тематских изложби	У сарадњи са Струч. већима, руководиоцима секција поводом Савин дана и других манифестација	Током школске год.
	вођење библиотечког пословања (инвентарисање, сигнирање, каталогизација, класификација)	библиотекар	Током школске год.
5.	Културна и јавна делатност		
	Припремање и организовање Култур. активности школе	У сарадњи са Стручним Већима, секцијама	Током школске год.
	сарадња са библиотеками другим школским библиотекама	библиотекар	Током школске год.
6.	Остале активности		
	Учешће у раду Стручних органа школе	Присуство седницама, састанцима	Током школске год.
	сарадња са стручним институцијама (издавачким кућама, култур установама)	библиотекар	Током школске год
	стручно усавршавање	Учешће на семинарима, праћење издав. делатности	Током школске год

ПРОГРАМИ СТРУЧНИХ ОРГАНА , ТИМОВА И ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА

ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА

Р	САДРЖАЈ РАДА	Време реализације	Носиоци активности
1	ИЗРАДА И ПРЕДЛАГАЊЕ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА РАДА ШКОЛЕ И УСВАЈАЊЕ 1.1. Услови рада школе 1.2. Програм образ. вас. рада и подела послова и задатака у оквиру 40-часовне недеље 1.3. Педагошки рад и руковођење и програми стручних органа директора, помоћника и психолога 1.4. Стручни и истраживачки рад – програми стручног усавршавања наставника и сарадника и самосталних истраживачких пројеката школе 1.5. Организовање живота и рада школе	15.09. 11.09. Од 20.08. До 09.09. До 10.09. До 10.09. 01.09.	Директор, Пом. Дирек. Директор, Пом. Директора, Психолог Тим за СУ Директор
2	ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРИМЕНА ПЛАНА И ПРОГРАМА; . Организовање праћење образовно-васпитних активности према програму педагошке инстр. . Организовање мера за унапређивање наставних и ваннаставних активности . Предузимање мера за унапређивање наставних и ваннаставних активности 2.4. Вођење одговарајуће педагошке документације у вези праћења и вредновање и израде анализе и извештаја	Током године Током године Током године Током године XI, I, IV, VI	Директор пом. директора Психолог Наставничко веће Директор пом. директора
3	УТВРЂИВАЊЕ УСПЕХА УЧЕНИКА И РЕЗУЛТАТА ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА 3.1. Сакупљање података и израда статистичких показатеља о резултатима успеха ученика Примена објективних инструмената вредновање, интерпретације, доношење закључака и предлога мера за следећу годину Одлучивање и примена педагошких мера према ученицима	Крај наставног периода	Пом. Дирек. Психолог, Директор, Наст. веће Наставничко веће
4	ОДЛУЧИВАЊЕ О УПОТРЕБИ УЏБЕНИКА И ПРИРУЧНИКА	VI, VIII	
5	ПРЕДЛАГАЊЕ ПЛАНА ОПРЕМАЊА ШКОЛЕ НАСТАВНИМ СРЕДСТВИМА	Током године	Наставничко веће
6	ТЕМЕ ЗА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ . Портфолио ученика-каријерно вођење и саветовање ученика Активно слушање као метода успешне комуникације	X II	Стр. Служб. Стр. Служб.
7	ДАВАЊЕ МИШЉЕЊА О НАСТАВНИЦИМА ПОЧЕТНИЦИМА	Током год.	Директор
8	ОРГАНИЗОВАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА И ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ	Током године	Савет родитеља
9	АНАЛИЗА РАДА НАСТАВНИКА, СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ И СТРУЧНИХ ОРГАНА	I, VI, VIII	

	ДАВАЊЕ МИШЉЕЊА О КАЛЕНДАРУРАДА	VIII	
	ИЗРАДА И ДОНОШЕЊЕ КАЛЕНДАРАРАДА	VIII	Пом.дир.
	РАСПОДЕЛА ПОСЛОВА И ЗАДУЖЕЊА НА НАСТАВНИКЕ И СТРУЧНЕ САРАДНИКЕ, ИМЕНОВАЊЕ ОДЕЉЕНСКИХ СТАРЕШИНА	VI, VIII	Директор Нас.веће

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА

Садржај рада	Време	Напомена
--------------	-------	----------

Планирање и програмирање

Програмирање унапређења васпитног рада одељења	Август	Седница ОВ
План допунског, додатног образовно-васпитног рада и слободних акт.		
План културних активности		
План екскурзија и излета		
Програм рада одељењског већа		
Утврђивање распореда писмених школских, домаћих и контролних задатака и других захтева наставника		

Праћење и унапређивање образовно-васпитног рада

Корелација наставних садржаја појединих наставних предмета	Септембар	Анализа наст.садр
Праћење непосредног рада и оцењивање ученика (примена инструмената објективног типа)	Током године	Анализе рада и дискусије
Кордибирање рада свих наставника у циљу подизања квалитета и квантитета знања ученика у одељењу	Током године	
Праћење оспособљености ученика за самостално учење	Током год	Сист. посмат

Сагледавање рада ученика

Анализа успеха ученика	Тром. / полуг./ крај	Анализа и извештај ОВ
Похваљивање и васпитно-дисциплинске мере		
Оцењивање владања		
Анализа васпитног рада одељења		
Рад одељењске заједнице, врсте активности и ниво ангажованости уч.		

Сарадња са родитељима

Изналажење нових и ефикаснијих облика сарадње са родитељима	Септембар	Седница ОВ
Планирање разговора родитеља и предметних наставника	Септембар	
Договор о родитељским састанцима	Током год	
Анализа сарадње и мере за њено унапређивање		

Анализа реализације

Редовне наставе	Тром./полуг. /крај	Седница ОВ
Слободних активности	Крај године	
Изборних програма		
Допунског образовно-васпитног рада		
Додатног образовно-васпитног рада		
Анализа извршених излета и екскурзија		
Програма рада одељењског већа		

СТРУЧНА ВЕЋА

1.	СТРУЧНО ВЕЋЕ КЛАВИРСКИ ОДСЕК-руководилац, Снежана Рачић
2.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ДУВАЧКИ ОДСЕК- руководилац, Ирена Филиповић Настић
3.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ОДСЕК ХАРМОНИКА- руководилац, Снежана Властић
4.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ГУДАЧКОГ ОДСЕК- руководилац, Наталија Мишић
5.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ТРЗАЧКОГ ОДСЕК- руководилац, Ирина Васовић
6.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ЗА СОЛФЕЂО- руководилац, Милица Филиповић
7.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ОДСЕК СОЛО –ПЕВАЊА- руководилац, Лидија Јевремовић
8.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ЗА ТЕОРЕТСКЕ ПРЕДМЕТЕ- руководилац, Дејан Чекановић
9.	СТРУЧНО ВЕЋЕ ЗА ОПШТЕОБРАЗОВНЕ ПРЕДМЕТЕ - руководилац, Владимир Перић

ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНИХ ВЕЋА

Активност	време
Програм рада стручног већа	Август -Септембар
Подела часова, задужења образовно-васпитног рада	
Разматрање наставних планова и програма за текућу годину	

1. ПРАЋЕЊЕ, УНАПРЕЂИВАЊЕ ВАСПИТНОГ И НАСТАВНОГ РАДА

Договор о набавци наставних средстава	Септембар
Корелација наставних садржаја за праћење напредовања ученика и уједначавање критеријума оцењивања	Током године
Оспособљавање и усавршавање у примени савремене технологије образовно-васпитног рада	
Коришћење савремених метода, поступака и средстава рада	
Међусобне посете часовима и размена искустава	
Сарадња свих чланова наставничког већа	
Праћење и анализа реализације задатака на унапређивању наставног и васпитног рада	
Припрема и спровођење такмичења	
Припреме за обављање матурских извршних испита	
Припреме за организацију јавних и интерних часова, смотри	
Анализа успеха ученика у претходној школској години	Август -септембар

2. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Индивидуално стручно усавршавање - договор о похађању акредитованих семинара(предлог чланова Стручног већа који се упућују на стручне семинаре)	Током године
Интерно стручно усавршавање –докуменат о вредновању интерног стручног усавршавања(бодови)	
Набавка стручне литературе	
Размена искустава са стручним активима других школа	
Предавања на договорену тему (члан стручног актива, стручни сарадници)	
Пружање помоћи у раду наставницима почетницима	
Учешће у пројектима школе	

3. АНАЛИЗА РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Анализа рада стр. већа – извештај о самовредновању у оквиру већа	Јун-август
Анализа постигнутих резултата у наставном процесу	
Анализ Наставног плана и програма	
Анализа Стручног усавршавања	
Анализа резултата такмичења	
Евалуација програма рада стручних већа.	

СТРУЧНИ АКТИВИ

СТРУЧНИ АКТИВ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	1.
СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ- рук. Невена Цветић	2.

ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНИХ АКТИВА

Активности	Време реализације	Носиоци активности
избор новог ученика члана Актива за ШРП	Септембар	директор,
Писање извештаја о реализацији ШРП	септембар	Стручни актив,
Усвајање ШРП	септембар	Школски одбор
Израда нацрта акционог плана за следећу школску годину, уз предлагање приоритетних развојних циљева, задатака и активности	Септембар	Директор, актив
Усвајање Акционог плана за следећу школску годину	септембар	школски одбор
Учествовање у изради Годишњег плана рада школе	јун-септембар	директор, шефови актива, психолог
Припрема реализације задатака: корелација у настави, професионална оријентација, промоција школе	Током године	Директор, актив, колегијум
Повезивање рада свих интересних група у школи и ван ње током планирања рада и реализације планова	током године	директор, колегијум, активи, тимови
Праћење реализације Акционог плана	током године	Актив за школски програм, директор колегијум,
Учествовање у самовредновању	током године	тим за самовредновање
Успостављање партнерских односа између школе и саветника (Школска управа),	током године	Саветник, Актив, директор
Одржавање састанака на 2 месеца	током године	Директор, актив,
Праћење реализације развојног плана	крај године	директор, тимови, активи
Писање извештаја о реализацији ШРП са предлогом мера	Август	руководилац, Актив

ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ

ЧЛАНОВИ	
1.	Светлана Стојилковић, директор школе
2.	Миљан Белоица, помоћник директора
3.	Милош Сретеновић, психолог
4.	Снежана Рачић, руководица Стручног већа одсека за клавир
5.	Снежана Властић, руководица Стручног већа одсека за хармонику
6.	Наталија Мишић, руководица Стручног већа гудачког одсека
7.	Ирена Филиповић Настић, руководица Стручног већа дувачког одсека
8.	Ирина Васовић, руководица Стручног већа Трзачког одсека
9.	Никола Миловановић, руководица Стручног већа одсека за гитару
10.	Лидија Јевремовић, руководица Стручног већа одсека соло певање
11.	Милица Филиповић, руководица Стручног већа за солфеђо
12.	Дејан Чекановић, руководица Стручног већа за теоретске предмете
13.	Владимир Перић, руководица Стручног већа за општеобразовне предмете
14.	Иван Караџић, руководица Стручног већа за истурена одељења у Книћу и Гружи

ПРОГРАМ РАДА ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА

Активност	Учесници	Одговорна особа	Време
Верификација Педагошког колегијума	Наставничко веће	Директор	До 15. септембра
Самовредновање и вредновање рада школе	Тим за самовредновање рада школе—Стручна већа	директор,	септембар, јун
Утврђивање резултата рада ученика и владања на нивоу школе	Стручна већа, Одељенско и Наставничко веће	директор	на крају првог и другог полугодишта
Анализа рада ученика који су укључени у	Стручни актив наставника нкузивног образовања	Директор	на крају првог и другог

инклузивно образовање			полугодишта
Праћење остваривања циљева образовно-васпитног рада	Педагошки колегијум Тим за самовредновање	Директор	Током године
Припреме за извођење матурских и завршних испита.	Стручна већа	Директор	мај
Израда плана стручног усавршавања наставника и стручних сарадника	Чланови Педагошког колегијума-Тим за стручно усавршавање	Директор	септембар
Разматрање и доношење документа о вредновању интерног стручног усавршавања	Стручна већа, Чланови Педагошког колегијума-Тим за стручно усавршавање	Директор	Током године
Евалуација рада Пед.г колегијума	Педагошки колегијум	Директор	полугодишње

ТИМОВИ У ШКОЛИ

ТИМ ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ -координатор, Сања Спасић	1.
ТИМ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ -координатор, Милица Станковић	2.
ТИМ ЗА ШКОЛСКИ МАРКЕТИНГ –координатор, Александар Штајн	3.
ТИМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ЗЛОСТАВЉАЊА - координатор, Лука Вукићевић	4.
ТИМА ЗА КОРЕЛАЦИЈУ У НАСТАВИ -координатор, Владимир Перић	5.
ТИМ ЗА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА- координатор, Милена Марринковић	6.
ТИМ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ОРИЈЕНТАЦИЈУ – координатор, Марко Стевановић	7.

УЧЕНИЧКИ ТИМОВИ

ТИМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ЗЛОСТАВЉАЊА	1.
ТИМ ЗА ВРШЊАЧКУ ЕДУКАЦИЈУ	2.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН ТИМОВА

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Формирање тима	септембар
План радатима	септембар
Реализација плана	Током године
Извештај	квартално
Евалуација	јун

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА КОЈА УТИЧЕ НА ОБРАЗОВНО ВАСПИТНИ РАД

У периоду до 2019. једна од приоритетних области развојног плана Школе је : ЕТОС. На основу извршеног самовредновања рада школе као и на основу специфичне делатности школе – култура, уметност и јавно информисање, сматрамо да у оквиру кључне области ЕТОС треба да перманентно радимо на квалитетној сарадњи на релацији : наставник – ученик – родитељ, то јест да партиципацију родитеља у школи подигнемо на виши ниво ,стога смо одредили развојни циљ: **Ефикаснија комуникација на релацији родитељи- ученици - наставници**

Развој циљ:	ЗАДАЦИ:	АКТИВНОСТИ:	ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ:	
Ефикаснија комуникација на релацији родитељи ученици	Организовање заједничких трибина на којима ће учествовати родитељи, ученици и наставници	-Анкетирање родитеља у погледу тема за које су заинтересовани везане за васпитање, образовање и рад школе -Прикупљање и обрада резултата анкете -Израда плана организације трибина на теме које су произашле из анкете -Реализација трибина и предлози за унапређење рада школе	Критеријумс пеха:	Одржано 2 трибине годишње на којима је учествовало 20% родитеља
			Инструменти:	Видео записи, извештаји, продукти.
			Носиоци активности:	Одељ. старешине, наставници, ученици, директор, стручни сарадници
			Време:	Крај школске 2015. године
	Укључивање родитеља у прославу задњег дана школе матураната	-Организовање састанка Савета родитеља на ову тему и договор око организације прославе -Обавештавање свих родитеља матураната -Узимање учешћа родитеља у организацији (време, место, српски сто, пригодан програм.) -Реализација прославе уз учешће родитеља, ученика и наставника	Критеријум успеха:	Сваке године се одржава прослава заједно са родитељима
			Инструменти:	Снимци, Годишњак, евиденција у дневнику
Носиоци активности:			Родитељи, наставници, директор	
Време:			Крај школске 2015. године., прва прослава	
Обезбеђивање простора за индивидуалне разговоре	-Доношење одлуке о намени просторије за обављање индивидуалних разговора са родитељима -Израда списка потребног намештаја и наставних средстава -Опремање просторија по израђеном списку	Критеријумс пеха:	Опремљена просторија	
		Инструменти:	Снимак просторије	
		Носиоциактивности:	Наставници и ученици	
		Време:	Крај 2015.	

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА

Одговорно лице: Александар Штајн, руководилац Стручног тима за школски маркетинг

Иако је Музичка школа „др Милоје Милојевић“ пре свега образовно-васпитна институција која има свој јасан задатак у систему образовања и васпитања, потреба за информисањем јавности о свим редовним, ванредним и пројектним делатностима који у великој мери превазилазе оквире уобичајеног деловања, неопходан су сегмент у образовном, уметничком и културном животу 21. века. Стога је и план и програм школског маркетинга сегмент коме приступамо са великом озбиљношћу и пажњом, анализирајући досадашња постигнућа и недостатке, те планирајући нове кораке у вези са побољшањем овог сегмента деловања Школе.

1. ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈА

Интернет презентација Школе већ постоји, и до сада смо неколико пута мењали концепцију као и дизајн презентације у циљу што боље информисаности јавности (ученика, родитеља, шире популације), као и ученика и професора Школе. Презентација данас постоји на адреси <http://muzicka-kg.com/> и представља обимну колекцију различитог садржаја: од основних података о Школи, преко историјата, информација о одсецима, актуелне законске регулативе и правних аката Школе, до актуелних садржаја уз галерију фотографија, аудио и видео снимака које свакодневно ажурирамо.

Интернет презентација и сав њен материјал су власништво Музичке школе „др Милоје Милојевић“. Током школске 2015/2016. године интернет презентација је редизајнирана, а посебан акценат промоцији школе, и постављају што већег броја корисних информација за ученике, наставнике, као и будуће ученике, који би зелели да се информишу о школи.

Генерални план јесте редовно и неопходно ажурирање свих података и информација на друштвеним мрежама, а у циљу информисања, обавештавања и популаризације свих облика делатности Музичке школе „др Милоје Милојевић“. С тим у вези, посебно је потребно редовно снимање/видео бележење редовних концертних активности, као и других наступа ученика и професора. Тиме ћемо употпунити садржај и побољшати обавештавање јавности о свим облицима делатности које Музичка школа „др Милоје Милојевић“ произведе на годишњем нивоу.

2. ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПРОЈЕКТИМА ШКОЛЕ, КУЛТУРНОЈ И ЈАВНОЈ ДЕЛАТНОСТИ И О УЧЕШЋУ УЧЕНИКА НА ТАКМИЧЕЊИМА

Сегмент о извештавању о пројектима Школе и учешћу ученика на такмичењима у вези је са претходним сегментима програма маркетинг Школе – извештавање је редовно и благовремено преко шефова актива, а у плану је да буде и на интернет презентацији школе. Но, свакако један такав целовити извештај неопходан је на крају школске године. Он има облик и садржај ЛЕТОПИСА, односно чини његов велики и важан сегмент.

3 ИНТЕРНО И ЕКСТЕРНО ИНФОРМИСАЊЕ

У циљу сталног побољшања како интерног, тако и екстерног информисања, у периоду који је пред нама неопходна су бројна побољшања и креативни приступ. Циљни односи с јавношћу омогућавају да Школа формулише посебну стратегију комуникације са сваком од циљних група јавности. Усмереност је на идентификовање специфичних обележја делова јавности и стварање циљних сегмената. Процес циљних односа с јавношћу обухвата избор циљне јавности и формулисање конкретних активности. Типични сегменти јавности за Школу су: ученици Школе, ученици других основних и средњих школа, запослени, колеге из бранше, образовање, медији, инвеститори, па и власт, односно локални лидери.

Спровођење стратегије односа с јавношћу је процес комуницирања усмерен према јавности, интерно и екстерно. У том погледу, потребно је деловати претежно на подручју такозване **недиференциране стратегије**, која по својим одликама највише одговара моделу образовне уметничке институције: могу се занемарити идентификоване разлике у сегментима циљне јавности; наступа се начитавом простору са једним програмом; усмерава се на масовни облик комуникације саокружењем, преко различитих канала комуникације. Организација путем ове стратегије обезбеђује да делујемо на што ширу јавности, упознајемо је са својим „пословањем“ и укупним имицом. Таква пословна комуникација заснована на интеграцији комуникацијских активности маркетинга и односа с јавношћу, усмерених ка различитим циљним групама из интерног и екстерног окружења, које чине уједно и нашу циљну јавност и укупну промоцију. Тиме би смо у будућности обезбедили усмерено придобијање подршке и наклоњености јавности, побољшали профилисање жељеног имица, учврстили и унапредили репутације у средини и на међународном нивоу, побољшали едукацију циљне јавности и обезбедили потребан публицитет.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење остваривања Школског програма ће се остварити кроз:

- ✓ Евалуација рада Стручних већа
 - ✓ Евалуација рада Стручних актива
 - ✓ Евалуација постигнућа ученика – исходи ОВ - рада
 - ✓ Евалуација реализације Развојног плана школе
 - ✓ Евалуација Посебних програма школе
-

ПРИЛОГ 4

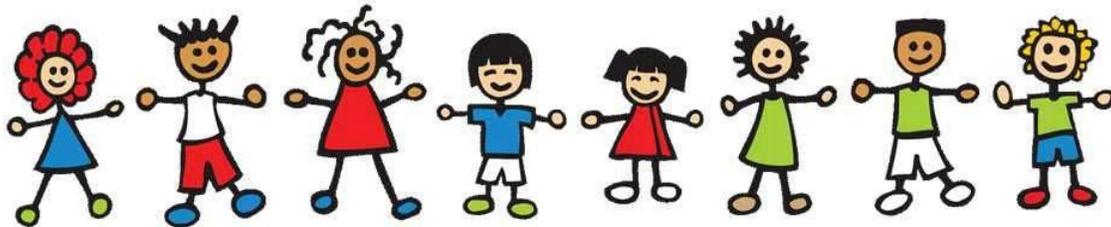
ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН

На основу Закона о забрани дискриминације Служб. Гласник Р Србије бр.22/2009 и Закона о заштити података о личности Сл.Гласник Р Србије бр.97/2008, 1004/2009- др закон, 68/2012-одлукаУСИ 107/2012

ИОП

ЈЕ АНЕКС ШКОЛСКОМ ПРОГРАМУ

Школски одбор Музичке школе "ДР МИЛОЈЕ МИЛОЈЕВИЋ"

на седници одржаној дана _____ 2015.године донео је

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2015-2019

Председник Школског одбора

Јелена Борота
